МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

Горскостопански план

и

План за дейностите по опазване от пожари

на

горските територии, собственост

на

Община "Елена"

Том I

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Водещ лесоинженер: ……
(инж. Илия Ангелов)

София, 2024 година

СЪДЪРЖАНИЕ

Глава I

Природни условия. Типове горски месторастения и икономически ефект 4
1. Име и местонахождение на горите, обект на инвентаризация 4
2. Физико-географска характеристика 4
3. Геоложки строеж и петрографски състав 8
4. Климатични условия 8
5. Почви 11
6. Ерозия 14
7. Растителност 15
8. Типове месторастения 15
9. Очакваем технико-икономически ефект 22

Глава II

Икономически условия 29
1. Площ и разпределението й по землища 29
2. Роля и значение на горите, собственост на общината за икономиката на района 30

Глава III

Досегашно стопанисване 49
1. Кратък преглед на досегашното стопанисване и лесоустройство 49
2. Здравословно състояние на горите 56
3. Защитени природни обекти, защитени и лечебни растения 32

Глава IV

Инвентаризация на горските територии 60
1. Обща площ на общинските гори и разпределението й по групи гори според основните им функциии 60
2. Таксационна характеристика на насажденията 65
3. Основни насоки на стопанисването 88
4. Разделяне на община Радомир на горскостопански участъци 95

Глава V

Горскостопански план 92
1. Стопански класове и турнуси на сеч 95
2. Определяне на годишното ползване от възобновителна сеч 101
3. Планирани сечи в общинските горски територии 101
4. Анализ на размер на планираното ползване на дървесина от общинските горски територии 124
5. Добиви и сортименти от ползваната дървесина 125
6. Възобновяване и залесяване 131
7. Паша в горските територии 135
8. Ползване на дървесни горски продукти 136
9. Ползване на недървесни горски продукти 136
10. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите 136
11. Опазване на горските територии 137

Глава VI

План за защита на горските територии от пожари 137
1. Бариерни противопожарни прегради 140
2. Лесокултурни прегради 140
3. Минерализовани ивици 137
4. Санитарни ивици 137

5. Устройство на места за паркиране 140
6. Поставяне на предупредителни табели и плакати..... 141
7. Устройство на депа за противопожарен инвентар 141
8. Водоизточници за противопожарни нужди..... 141
9. Планове за защита на горските територии от пожари 141

Глава VII

Еколого-икономически ефект от горскостопанското планиране..... 142
1. Еколого-икономически ефект 142
2. Стойност на планираните лесокултурни и технически мероприятия 145
3. Обем и стойност на извършените проучвателни и проектни работи 145

Глава VIII

Очаквано въздействие на планираните мероприятия върху предмета и целите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие..... 146

Общи бележки 177

УВОД

Предмет на този горскостопански план са горските територии, собственост на община Елена, област Велико Търново.

Горскостопанският план се изработва на базата на сключен договор между община Елена и "Агролеспроект" ЕООД за изработване на горскостопански план на горите, собственост на общината.

Определянето на типовете месторастения е осъществено въз основа на залегналите постановки в "Инструкцията за установяване и картиране на горските типове месторастения и определяне състава на дендроценозите" - 2011 година.

Целта на настоящия план е с направения анализ на типовете месторастения и продуктивната им възможност, насоките на стопанисването на насажденията да бъдат такива, че да се осигури максимален производствен ефект, както по количество, така и по качество на добиваните сортименти. Наред с това, с постигането на подходящия дървесен състав на съответното месторастене, в най-кратки срокове да се увеличи устойчивостта, както и продуктивността на гората от единица горска площ, подобряването на защитните, водорегулиращи, здравни и други специални функции на насажденията.

При планирането на всички мероприятия, които са залегнали в горскостопанския план на горските територии, собственост на общината ***трябва стриктно да се спазват всички условия***, които са предвидени в Решение № ..... на Регионална инспекция по околната среда и водите гр. Велико Търново, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

ГЛАВА I

ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ. ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

1. ИМЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ГОРИТЕ, ОБЕКТ НА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Горите, собственост на община Елена, попадат в южната част на ТП Държавно горско стопанство Елена", в границите на землищата на с. Беброво, с. Блъсковци, с. Бойковци, с. Дебели рът, гр. Елена, с. Каменари, с. Константин, с. Костел, с. Майско, с. Марян, с. Палици, с. Руховци, с. Средни колиби, с. Чакали, с. Шилковци и с. Яковци, община Елена, област Велико Търново.

В административно отношение се числят към Регионална дирекция по горите град Велико Търново. Горските територии, собственост на община Елена граничат на север с община Златарица, на северо-изток с община Антоново, на югоизток с община Сливен, на юг с община Твърдица, на юго-запад с община Гурково и на запад и северо-запад с община Велико Търново, в горскостопански участък „Елена" и горскостопански участък „Костел" на ТП „Държавно горско стопанство Елена".

Всички села в община Елена са свързани помежду си с асфалтирани шосета. Осигурена е редовна автобусна връзка между населените места. През горските масиви са прокарани мрежа от горски автомобилни пътища в относително добро състояние, като част от тях са чакълирани.

Глобалното и локално замърсяване на въздуха, почвите и водите е довело до промяна на физичния и химичния им състав. Една от последиците е глобалната промяна на климата на земята, която засяга и територията на нашата страна. Средногодишните температури са се повишили с 2-3^0 С, намалява количеството и качеството на валежите. Увеличава се продължителността и интензивността на за сушливите периоди.

2. ФИЗИКО-ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

а) Географско положение

Общината е разположена в югоизточната част на област Велико Търново. С площта си от 671,389 km2 заема 2-ро място сред 10-те общини на областта, което съставлява 14,40% от територията на областта.

По данни на ГРАО към 15 септември 2022 год., в общината живеят 10 212 души, в рамките на 124 населени места.

б) Релеф

Релефът на общината е средно-, ниско планински и хълмист. Територията ѝ условно попада в две физикогеографски области на България – Средна Стара планина и Средния Предбалкан.

Към Старопланинската физикогеографска област се отнасят северните разклонения на Елено-Твърдишка планина, която обхваща повече от половината от територията на общината. В най-южната част на общината, на границата с Община Твърдица се издига връх Чумерна (1536 m).

Цялата северна част на общината, по границата с общините Велико Търново, Златарица и Антоново е заета от южните склонове на Еленските височини, които са част от Средния Предбалкан. Тук максималната височина е връх Кулата (901 m), издигащ се северно от село Черни дял. Те са разделени на четири части от напречните проломи на реките Веселина и десните ѝ притоци Златаришка река (проломът Боаза) и Бебровска река (Каменица).

Между двете планински части, от запад на изток се редуват няколко по-големи долинни разширения, обединени под общото название Еленска котловина. На запад – долинното разширение на река Веселина, заето от големия язовир „Йовковци“. В централната част – долинните разширения на Златаришка река (в района на общинския център град Елена) и на десния ѝ приток Костелска река (в района на село Марян). Пò на изток, в района на селата Беброво и Константин са долинните разширения на Бебровска река (Каменица, десен приток на Веселина), а най-на изток, в района на село Майско – долинното разширение на Стара река (десен приток на Янтра).

Друг важен показател за стопанското използване на територията са средните наклони, които не са с високи стойности за териториите с ридово-хълмист, плоско-хълмист и друг характер на релефа.

Разпределението на общата площ по надморски височини е показано в **таблица № 1.**

Таблица № 1

Разпределение на общата площ по средна надморска височина

надморска височина	площ (ха)	%
151 - 200 m	6.6	0.2
201 - 250 m	9.9	0.3
251 - 300 m	57.5	1.5
301 - 350 m	45.0	1.1
351 - 400 m	601.7	15.1
401 - 450 m	550.3	13.8
451 - 500 m	609.2	15.3
501 - 550 m	573.6	14.4
551 - 600 m	854.9	21.4
601 - 650 m	193.2	4.8
651 - 700 m	348.3	8.7
701 - 750 m	56.8	1.4
751 - 800 m	79.9	2.0
801 - 850 m	1.5	-
851 - 900 m	0.6	-
всичко	**3 989.0**	**100,0**

Видно от горната таблица е, че горите попадат основно в диапазона 351- 600 м, като най-голям е делът на горските територии с надморска височина от 551 до 600 м. – 854.9 ха или 21.4 % от общата площ.

В типологично отношение дървопроизводителна площ на горите, собственост на общината попада в подпояса на заливните крайречни гори (0-600) – **М-I-1**, в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400) - **М-I-2** и подпояса на хълмисто-предпланинските смесените широколистни гори (400-600) - **М-I-3,** на Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински

пояс на дъбовите гори (0-600) - **М-I,** и в подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.) - **М-II-1** на Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.) **– М-II на Мизийската горскорастителна.**

Разпределението на общата площ по наклон на терена е дадено в **таблица № 2.** Преобладават стръмните терени - 2 101.0 ха или 52.6 %, следвани от наклонените терени – 1 530.8 ха или 38.4 %, като равните, полегатите и много стръмните терени имат много по-слабо представителство.

Таблица № 2

Разпределение на общата площ по наклон на терена в градуси

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	10.5	148.8	1530.8	2101.0	197.9	3989.0
проценти	0.3	3.7	38.4	52.6	5.0	100.0

Разпределението на общата площ по изложение е дадено в **таблица № 3.** Сенчестите изложения са 2 237.3 ха или 56.1 %, като преобладават северните – 855.8 ха или 21.4 %, а припечните са 1 751.7 ха или 43.9 %, като преобладават южните – 16.8 % или 669.7 ха.

Таблица № 3

Разпределение на общата площ по изложение на терена

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	855.8	531.5	530.5	319.5	311.3	473.1	297.6	669.7	3989.0
проценти	21.4	13.3	13.3	8.0	7.8	11.9	7.5	16.8	100.0

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	2237.3	1751.7	3989.0
проценти	56.1	43.9	100.0

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата и богатството на почвите, а от там за формирането на различните типове горски месторастения. Промените в релефа водят до промени във водния и хранителния режим на почвите и свързаните с това състав и продуктивност на дървесната растителност.

в) Хидроложки условия

Цялата територия на общината попада във водосборната област на река Янтра и по-конкретно, на нейния десен приток Стара река. Последната протича с част от горното си течение през най-източната част на общината, в землището на село Майско и по границата с Община Сливен. Останалата част от общината попада във водосборния басейна на река Веселина (ляв приток на Стара река), която заедно със своите десни притоци реките Златаришка (с десния си приток Костелска река) и Бебровска отводнява над 90% от територията на общината. Тези четири реки водят началото си от Елено-Твърдишка планина, текат на север, като образуват пет сравнително големи долинни разширения, проломяват Еленските височини (с изключение на Костелска река) и в района на град Златарица се съединяват.

Най-западното долинно разширение на река Веселина е заето от големия язовир „Йовковци“, водите на който се използват основно за водоснабдяване на град Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Златарица, Елена, Дряново и други по-малки населени места. Язовирът предлага добри условия за спортен риболов. Освен този язовир, на територията на общината има изградени още осем микроязовира, използвани предимно за напояване и развъждане на риба за любителски риболов.

-Река Златаришка се нарича реката, започваща от водослива на реките Костелска и Мийковска. Тя е със средна големина, тече в северна посока и като излезе вън от границите на стопанството се влива в р.Янтра. Дължината на р. Златаришка е 56,5 km.. Площта на нейния водосборен басейн е 187km2 , което представлява 21,2% от водосборния басейн на река

Веселина. Тя е десен приток на р. Веселина. Реката приема различни имена в отделните си участъци. Златаришка река извира под името Зеленишка река на 300 m северно от хижа „Чумерна“ в Твърдишка планина на височина от 1315m. След приемането на левия приток р. Махнатка тя започва да се нарича Борущица, а след с. Мийковци – Мийковска река, до устието на притока си Костелска река. В този си участък до с. Руховци тече в дълбока, на места каньоновидна и залесена долина. След Руховци долината ѝ се разширява и вече под името Златаришка река преминава през източната част на Еленската котловина. Преди да се влее в р. Веселина преминава през гр. Златарица. Реката е с ясно изразено пролетно пълноводие от март до юни и лятно-есенно маловодие – юли-октомври.

- **Река Веселина** събира водите си от северните склонове на централното било на Стара планина, района на ТП Държавно горско стопанство Буйновци“. Тече общо в северна посока и се влива в р. Златаришка река.

На р. Веселина (западната част на стопанството) е язовир “Йовковци”. Водите му служат за снабдяване на градовете Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец и много села с вода за пиене. За целта има пречиствателна станция и е обособена вододайна зона.

Река Веселина извира от Елено-Твърдишката планина на 784 m н.в, югозападно от село Дрента. Дължината ѝ е 70 км. След като приеме отдясно притока си Бебровска река завива на север вече под името Джулюница и се влива отляво в Стара река, която е част от басейна на река Янтра. Площта на водосборния басейн на Веселина е 882 km2 , което представлява 35,9% от водосборния басейн на Стара река. Среден годишен отток при язовир „Йовковци“ е 2,4 m3/s, с ясно изразено пролетно пълноводие от март до юни и лятноесенно маловодие – юли-октомври.

- **Река Бебровска**, наречена така на името на село Беброво, извира от местността “Девина могила”, тече в северна посока и се влива също в р. Златаришка река. Бебровска река е с дължина 35 km. и е десен приток на река Веселина от басейна на р. Янтра. Бебровска река извира под името Кауклийско дере от южното подножие на Еленските височини, на 650 m н.в, на 2,5 km северно от с. Константин. В горното си течение протича на запад в широка долина под името Константинска река, а след с. Беброво завива на север и чрез дълбок пролом пресича Еленските височини. Площта на водосборния басейн на Бебровска река е 187 km2, което представлява 21,2% от водосборния басейн на река Веселина. Бебровска река е с ясно изразено пролетно пълноводие от март до юни и лятно-есенно маловодие – юли-октомври.

- **Река Тинева,** приток на р. Стара река, води началото си от м.”Сивриджа” и тече общо в източна посока.

- Костелска река е с дължина 20 km. и е десен приток на Златаришка река от басейна на р. Янтра. Костелска река извира под името Стручанска река от северното подножие на връх Чумерна, резервата „Бяла крава", на 1230 m н.в. Площта на водосборния басейн на Костелска река е 92 km2, което представлява 49,2% от водосборния басейн на Златаришка река. Костелска река е с ясно изразено пролетно пълноводие от март до юни и лятно-есенно маловодие – юли-октомври. В долното течение водите на реката се използват за напояване.Описаните по-горе реки имат непостоянен воден дебит, който се променя постоянно през различните сезони на годината. Те имат малки водни количества, тесни корита и легла със слаби наклони. Изключение прави р. Златаришка река, която след водослива и с река Веселина има широко легло и по-дълбоки води. Освен тези реки територията на стопанството е прорязана от множество малки и големи долове с непостоянни водни течения, с тесни и стръмни легла - на много места със скални прагове.

При продължителни проливни дъждове водите не успяват да попият в почвата, оттичат се по склоновете и бързо изпълват доловете, при което се отнася част от повърхностния ѝ слой. Това явление е ясно изразено на стръмните терени с по-рядка растителност и почви с по-лек механичен състав.

Извършените залесявания, особено на опороените площи, намаляват силно количеството на влачените при проливни дъждове материали.

Планинската част от територията на стопанството има повече и с постоянен дебит извори. В хълмистата част те са с непостоянен дебит и голяма част от тях пресъхват през лятото.

Подпочвените води са малко. Високи са и се срещат само в крайречните тераси.

Подземните водни тела, съгласно Басейнова дирекция „Дунавски район“, в чийто обхват попада територията на община Елена са представени от Подземно водно тяло с код BG1G0000TJK045 и име „Карстови води в Централния Балкан”, чието химично състояние се наблюдава с 4 мониторингови пункта два, от които се намират на територията на община Елена при гр. Елена и с. Средни колиби.

Най-голям от язовирите е „Йовковци“, който е и един от най-големите по площ в цялата страна. Изграден е на река Веселина в близост до общинския център. Общият му обем е 92 179 000 m³. През 1981-1982 год. се осъществява пускът на хидровъзел „Йовковци“ на два етапа. Средногодишният отток при ХМС „Йовковци“ е 2,4 м³/сек. Водите на „Йовковци“ задоволяват

нуждите от питейна вода на голяма част от населението в област Велико Търново и някои от населените места от съседните области. На територията на община Елена функционират още 8 микроязовира, ползвани предимно за напояване и развъждане на риба за любителски риболов. На територията на община Златарица са изградени 11 микроязовира, които служат предимно за рибоотглеждане и риборазвъждане.

3. ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ И ПЕТРОГРАФСКИ СЪСТАВ

Общината заема северните склонове на източния дял на Средна Стара планина, формиран през мезозойската и неозойската ери. Билата на антиклиналите са денудирани и откриват основните ядра, съставени от седиментни скали: пясъчници, мергели, варовици и др, по произход предимно долнокредни. На места ерозираните терени разкриват още по-стари пластове от юрски варовици и др.

Преобладават мергелите, докато участието на варовиците, пясъчниците и конгломератите е незначително.

Северната част на общината - било “Дългата поляна” в района на с. Родина е изградена от аптски варовици, мергелни варовици и пясъчници. Масивите на билата “Разкола”, “Славовски рът”, билото между с. Средно село и с. Константин са формирани от долнокредни (валакжови) пясъчници и мергели.

Описаните скали, от които са образувани почвите в повечето от случаите са наклонени, прослоено напукани и раздробени по повърхността. Това дава възможност на корените на различните дървесни видове да проникнат в открилите се пукнатини. Така, че и на плитки почви съществуват благоприятни условия за развитие на дървесната растителност. Напукаността и различните степени на изветряне на скалите от територията на стопанството създават условия за натрупване на почвообразуващи продукти.

. В **таблица №4** е показано разпределението на площта на стопанството по вид на скалите.

Таблица № 4
Разпределение на на дървопроизводителната и залесената площ по вид на скалата

Основна скала	Залесена площ	Дървопроизводителна площ		Запас	
	ха	ха	%	куб.м	%
мергел	3925.2	3925.2	100.0	566595	1.000
Всичко	**3925.2**	**3925.2**	**100.0**	**566595**	**1.000**

3.1. Мергел

Мергелът представлява калциев карбонат или богата на вар пръст или скала, съдържаща променливи количества глини. Преобладаващият карбонатен минерал в повечето мергели е калцитът, но други карбонатни минерали като арагонит, доломит и сидерит също може да присъстват. В зависимост от състава на образуващите карбонатни минерали, мергелите се делят на варови и доломитови. Традиционно мергели се наричат редица материали, повечето от които представляват ронлива смесица от глина и калциев карбонат, образувани в сладководни условия и обикновено в съотношение 35 – 65% глина и 65 – 35% карбонат.[1] Днес терминът често се използва и за втвърдени морски и речни седименти, които представляват по-точно *мергелови скали*. Мергелът като речен седимент е често срещан сред седиментите на ледниковите езера, под торфени блата.

4. КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ

Според класификацията на Събев - Станев “Климатичните райони на България и техния климат” - 1963 година, територията на община Елена се намира в **Европейско-континенталната климатична област, Умерено-континенталната климатична подобласт.** Територията му обхваща два климатични района - **Среден климатичен район на Дунавската равнина и Предбалкански (при планински) климатичен район** в която попада южната част на общината.

Поради малката разлика в превишенията рязка граница между двата района не може да бъде точно установена.

За нуждите на общината, отразяващи влиянието на климатичните фактори върху дървесната растителност (формиране на дървостоите, продуктивност и т.н.), по-точни данни ни дава горскорастителното райониране на проф. Б.Захариев и колектив. Данните от това райониране са за по-продължителен период от време, чието влияние е от съществено значение за растителността.

Според горскорастителното райониране общината попада в две области - **Мизийска област - подобласт Северна България.**

Във вертикално направление горските територии на общината попадат в два горскорастителни пояса и съответните им подпояси, а именно:

1. М-I – Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

1.1. М-I-1 - Подпояса на заливните крайречни гори (0-600 м н.в.)

1.2. М-I-2 – Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

1.3. М-I-3 – Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м.н.в)

2. М-II - Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

2.1. М-II-1 Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

4.1. Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина

Откритостта на Дунавската хълмиста равнина към север създава благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студените континентални въздушни маси, поради това зимата е доста студена, пролетните мразове са често явление, лятото е сравнително топло, а през есента температурите не се отличават от пролетните. Средната януарска температура се движи между –2.5°С и –1.5°С. Снежната покривка е неустойчива, образува се в края на ноември или в началото на декември и рядко се задържа дълго. Само в по-студените и снеговити зими, тя може да се задържи непрекъснато до 30-40 и повече дни и поради натрупването да достигне 100-120 см. Сумата на валежите е малка – 85-140 мм. Характерни за пролетта са късните мразове, които се прекратяват едва към 10-20 април. Те са особено опасни, защото се явяват и след започването на вегетационния период. Валежните суми през пролетта и есента не се отличават с голяма разлика, съответно между 85-140 мм и 115-150 мм. Най-много валежи падат през лятото и достигат 150-220 мм. По-голяма част от тях падат през първата половина на лятото. Най-топлият летен месец е юли. Тогава средната температура на въздуха е около 23,2°С. Първите есенни мразове настъпват към 10 октомври, а приблизително към 26 октомври температурата на въздуха устойчиво се задържа под 10°С. Преобладаващите ветрове са от северозапад и север, но през зимата често духат и силни североизточни ветрове. Мъгли в района падат главно през есента.

Климатичната характеристика на района е сравнително благоприятна за развитието на дървесната растителност. Периодичните засушавания обаче са често явление и оказват вредно влияние, както на културите, така и на естествените насаждения, въпреки тяхната по-голяма сухо устойчивост. Вследствие на тези климатични особености горско-техническите мероприятия трябва да се насочат към по-високо влагонабиране и по-икономично и ефективно изразходване, чрез навременна почвоподготовка и избор на дървесни видове за залесяване съобразени с типовете месторастения.

4.2. Предбалкански (при планински) климатичен район

За този район също е характерна студена зима. Пролетта и лятото са сравнително хладни, но есента е чувствително по-топла от пролетта. Средната температура през месец януари е от –1.5°С до –3.5°С. Поради преобладаването на наклонените терени абсолютните минимални температури не са много ниски, тъй като няма благоприятни условия за задържане на студен въздух. Валежите са между 130-200 мм. Снежната покривка се задържа средно между 50 и 60 дни. През пролетта средната денонощна температура се задържа трайно над 5°С към 20-25 март, а над 10°С към 20-25 април. През пролетта също са характерни късните мразове, които се случват около 18-20 април. Валежите са по-големи от зимните – средно 180-240 мм. Средната температура на най-топлия месец (юли) е около 22°С, а летните валежи са най-големи, около 200-250 мм, което характеризира лятото като сравнително хладно. Първите есенни мразове настъпват сравнително късно и не са опасни за горскодървесната растителност. Средните температури спадат под 10°С след 20 октомври, а под 5°С – след 20 ноември. Есенната сума на валежите е около 150-200 мм. Мъглите тук падат сравнително по-рядко (средно около 19,2 дни годишно), отколкото в равнината и са с по-малка плътност.

Ветровете в този район са непостоянни, с различна сила и посока, но преобладават северозападните.

Климатичната характеристика на района е много благоприятна за развитието на дървесната растителност. Хладната пролет и липсата на късни пролетни мразове води до забавянето на вегетацията и безопасно развитие на растителността. Няма засушливи периоди, валежите са разпределени равномерно по сезони. Продължителността на вегетационния период е около 6 месеца. Основните дървесни видове тук са дъбовете, габъра и на по-големите надморски височини букът, които образуват чисти или смесени насаждения с добър и много добър растеж и развитие. В този район има и много изкуствено създадени култури от черен и бял бор, които също се развиват добре, но на места страдат от мокрите есенни снегове (снеголоми и снеговали).

Климатът на общината като цяло не се отличава с особености, които да крият опасни изненади за вегетацията. Вегетационният период е от 6 до 7 месеца и е сравнително благоприятен, като се изключи началото на пролетта, когато се появяват късните пролетни мразове. Представа за вегетационния период в климатичните райони и данните от метеорологичните станции в град Елена за Средния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина и в град Елена за Предбалканския (при планински) климатичен район, дава **таблица № 5.**

Таблица № 5

Средни дати на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°С и 10°С

Климатичен район	Пролет		Есен	
	5° С	10° С	5° С	10° С
Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина	15-23 III	10-20 IV	17-21 XI	20-26 X
Предбалкански (при планински) климатичен район	20 III-10 IV	15 IV-8 V	3-17 XI	8-22 X
Метеорологични станции				
гр.Елена (329 м н.в.)	18 III	12 IV	24 XI	23 X

В **таблици №№ 6 и 7** са дадени средните температурни и валежни данни в климатичните райони и съответните горскорастителни пояси и подпояси. Всички данни са взети от изданията на “Климатичен справочник за България” - издадени от 1979 до 1990 година.

Таблица № 6

Средни температурни данни по климатични райони и горскорастителни пояси и подпояси

Климатичен район	Пояси и Подпояси (м н.в.)	Температурни условия			
		Средна годишна температура(°С)	Дни с температура над 10°С	Абсолютни температури °С	
				максимална	минимална
Среден Клим. район на Дунавската Хълм. равнина Предбалкански (при планински)					
	М-I (0-600) Т-I (0-700)				
	М-I-2 (0-400)	9.3 - 12.6	190 - 222	36.2 - 39.9	-20.0 - -32.4
	М-I-2 (400-600)	9.0	148 - 185	36.9 - 39.3	-24.1 - -30.3
Метеорологични станции:					
град Елена (329 м н.в.)		10.3	193	40.2	-29.0

Таблица № 7

Средни валежни данни по климатични райони и горско растителни пояси и подпояси

КЛИМАТИЧЕН РАЙОН м н.в.	Пояси и подпояси	ВАЛЕЖИ			
		Средно годишно	Месец с		Дни със сняг
			максимално	минимално	
Среден климатичен район хълмиста равнина Предбалкански пояс					
	М-I (0-600) Т-I (0-700)				
	М-I-2 (0-400)	493 - 661	VI	II - III	41 - 63
	М-I-2 (400-600))	562 - 910	VI	II	40 - 67

Въз основа на така направената характеристика могат да се направят следните изводи:

Климатични и други растежни условия спомагат за формирането на сравнително голямо разнообразие от типове горски месторастения. Това е предпоставено и от факта, че вертикалното разпределение на площта е в широки граници (120 – 800 м н.в.), поради което районът попада в пет типологични подпояса.

Наличните условия предполагат формирането на предимно богати и средно богати, свежи и свежи до сухи месторастения.

Климатичната влагообезпеченост и температурните условия създават добри предпоставки за отглеждане на високопродуктивни насаждения от типичната за района растителност с участието на благун, зимен дъб, бук, цер и спътниците им.

Недостатъчната винаги влагообезпеченост на места, изисква ранна есенна почвоподготовка за залесяване за да бъде осигурено по-добро влагонабиране.

Постоянно трябва да се полагат грижи за санитарното състояние на дървостоите, тъй като в района има благоприятни условия за развитието на болести и вредители.

5. ПОЧВИ

Всеки почвен тип се отличава със специфичност в постъпването и превръщането на органичните вещества, в разлагането на минералната маса и синтеза на вторичните минерали, в характера на миграцията и акумулацията на веществата, в строежа на почвения профил и в насочеността на мероприятия за повишаване и поддържане на почвеното плодородие. Той е израз на определена съвкупност от почвообразуващи фактори, оказали и оказващи влияние на почвообразувателния процес.

На горските територии, собственост на община Елена, са установени алувиална ненаситена, блатна наситена, сива горска обикновена, сива горска тъмна и сива горска светла почви.

Лесорастителните свойства на почвите са основен критерий за сравнителна оценка на качествата им, за тяхното бонитиране. Отделните бонитетни групи обхващат почви с различна мощност, запаси на хранителни вещества и капацитет на активна влага. Мощността на почвите се определя от възможността на всяка почва да осигури ниски, средни и високи лесорастителни свойства на почвата и в малка, средна и висока степен хранителни вещества и влага на горските насаждения, да спомага формирането на ниско, средно и високопродуктивни горски насаждения. Запасите от хранителни вещества определят по-доброто или по-слабото изхранване на дървесните видове. Капацитетът на активна влага на почвите дава най-обща представа за по-доброто или по-слабо осигуряване на дървесните видове с влага по време на вегетационния период.

В рамките на всеки лесорастителен пояс съществуват един или няколко почвени типа, в съответствие със съществуващите в миналото и днес различни съчетания на почвообразуващите фактори.

Един от основните морфологични признаци за определяне на типа месторастене е дълбочината на почвата. В **таблица № 8** е показано разпределението на дървопроизводителната площ по почвен подтип и дълбочина на почвата.

Таблица № 8

Разпределение на общата площ по почвени типове и подтипове и дълбочина на почвата

почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълб.	дълбока	мн.дълбока	общо	%	средна дълбочина
	хектари							
блатна наситена	-	-	-	0.5	-	0.5	-	4.0
сива горска обикновена	-	23.6	2491.3	820.7	-	3335.6	83.9	3.2
сива горска тъмна	-	-	9.1	319.9	12.0	341.0	8.6	4.0
сива горска светла	13.3	207.1	35.7	-	-	256.1	6.5	2.1
кафява горска ненасит.	-	-	0.5	10.9	-	11.4	0.3	4.0
кафява горска наситена	-	-	25.3	3.5	0.4	29.2	0.7	3.1
всичко	**13.3**	**230.7**	**2561.9**	**1155.5**	**12.4**	**3973.8**		**3.2**
%	0.3	5.8	64.5	29.1	0.3	100.0	100.0	

Видно е, че най-голямо разпространение в района на общината има сивата горска обикновена почва – 83.9 % или 3 335.6 ха, следвана от сивата горска тъмна с площ 341.0 ха или 8.6 %. Най-слабо участие има блатната наситена почва с площ 0.5 ха.

Преобладават средно дълбоките почви (64.5 % или 2 561.9 ха) . Дълбоките почви са 1 155.5 ха или 29.1 %, плитките са 230.7 ха или 5.8 %. Най-малко са много дълбоките почви (0.3 % или 12.4 ха), а твърде плитките почви са 13.3 ха или също 0.3 %.

За отделните почвени типове може да се направи следната характеристика:

5.1. Сиви горски почви

Тези почви са се формирали под влияние на типичната лесостепна растителност, която е била настанена в тази част на страната - дъбови и габърови комплекси, разпокъсани от тревни растителни формации. Поради широкия ареал на разпространение на сивите горски почви има големи различия в техния строеж, състав и свойства – характеризират се с пълен почвен профил – АВС и със значително уплътняване на В-хоризонт. В зависимост от богатството им, влажността, изложението и наклона на терена и дървесната растителност те са разделени на три подтипа, а именно:

5.1.1. Тъмни сиви горски почви

Те заемат **341.0 ха** или **8.6 %** от дървопроизводителната площ на общината. Намират се по северните и близки до тях изложения. Отличават се с голяма обща мощност, те са предимно дълбоки и много дълбоки с добре изразен хумусно-акумулативен хоризонт.

По време на инвентаризацията на горските територии, от тези почви са взети три почвени профила, които са изследвани и е установено, че това са богати почви, средно песъчливо-глинести, със слабо алкална реакция – НР се движи от 7.35 до 7.91, много дълбоки почви. Те са много добре запасени с хумус – от 3.03 до 4.28 т/ха за А-хоризонт и закономерно намаляващ в дълбочина, количеството на хумуса за В-хоризонт се движи от 2.65 до 2.90 т/ха, а за С-хоризонт – 0.50 до 1.90 т/ха. Общият азот е в достатъчни количества – за А-хоризонт от 0.217 до 0.298 т/ха, като също равномерно намалява в по-долните хоризонти – за В-хоризонт от 0.192 до 0.229 т/ха и за С-хоризонт – 0.076 до 0.146 т/ха. Количеството на фосфорните окиси, показва твърде различни резултати от 1.81 до 2.22 кг/ха за А-хоризонт, от 0.42 до 2.12 кг/ха за В-хоризонт и от 0.32 до 1.42 кг/ха за С-хоризонт.

Тъмносивите горски почви имат достатъчно запаси от хранителни вещества и висок капацитет активна влага. Това ги прави почви с високи лесорастителни свойства, върху които успешно могат да растат високопродуктивни чисти и смесени насаждения от зимен дъб, благун, цер и габър. Много добра производителност дават и създадените върху тях култури от черен и бял бор, череша, червен дъб, сребролистна липа, акация, тополи и други.

5.1.2. Обикновени сиви горски почви

Това е най-разпространеният подтип, заема **3 335.6 ха** или **83.9 %** от дървопроизводителната площ на общината. Срещат се на различни терени с разнообразно изложение по цялата територия. Хумусният им слой е по-светъл на цвят и по-маломощен от този на тъмните. Тези почви са предимно дълбоки и средно дълбоки и по-рядко много дълбоки или плитки.

Това са плитки до много дълбоки (с превес на дълбоките) почви, средно песъчливо-глинести до глинесто-песъчливи. Реакцията им е кисела до алкална – pH се движи в границите между 3.80 и 8.28. Хумусното съдържание е различно за отделните почвени профили и варира в А-хоризонт от 1.14 до 5.54 т/ха, като сравнително равномерно намалява в дълбочина – за В-хоризонт от 0.43 до 2.57 т/ха и за С-хоризонт от 0.31 до 1.64 т/ха. Добре запасени са с общ азот – за А-хоризонт количеството му се движи от 0.050 до 0.350т/ха, но в повечето почвени проби намалява равномерно в по-долните слоеве – за В-хоризонт до 0.030 т/ха и за С-хоризонт до 0.022 т/ха. Фосфорните окиси се движат в широк диапазон, като разпределението им в дълбочина е неравномерно – от 0 до 7.00 кг/ха.

Сивите горски почви обуславят предимно средно богати до богати и средно богати месторастения. Върху тях добре се развиват, както естествените насаждения от бук, благун, зимен дъб, цер, габър, сребролистна липа и други, така също и културите от черен и бял бор, акация, бреза, череша, планински ясен и други.

5.1.3. Светли сиви горски почви

Тези почви е по-слабо разпространената и заема **256.1 ха** или **6.5 %** от дървопроизводителната площ на общината. Срещат се заедно с другите сиви почви, но главно на южни склонове

или на стръмни и много стръмни наклони на терена. Те са общо взето маломощни, със скъсен хумусен хоризонт и наличие на много камъни. Част от тях са до една или друга степен ерозирани. Предимно сухи до свежи плитки почви с ниски и средни лесорастителни показатели.

По механичен състав почвите са глинесто-песъчливи, с кисела до неутрална реакция, pH варира от 4.00 до 7.30. Хумусните вещества са в по-малко количество и за А-хоризонт те варират от 2.60 до 1.30 т/ха, но в дълбочина рязко намаляват, като в В-хоризонт достигат до 0.62 т/ха. Общият азот е сравнително малко и за А-хоризонт се движи от 0.154 т/ха до 0.238 т/ха и също рязко намалява в дълбочина, като за С-хоризонт достига до следи. Фосфорните окиси също са малко в А-хоризонт, достигат до 8.20 кг/ха, като рязко намаляват в дълбочина.

Върху светлосивите почви естествената растителност от зимен дъб, благун, габър и други е с лош растеж и малка продуктивност, докато боровите култури се развиват по-добре.

Като цяло почвите в района на стопанството са леко песъчливо-глинести, следвани от тежко и средно песъчливо-глинестите. Ограничено се срещат глинесто-песъчливите почви. Решаващ фактор за тяхното плодородие е количеството на почвената влага, дълбочината на почвата и степента на нейното ерозиране.

5.1.4. Блатна ненаситена почва

Блатната ненаситена почва заема само **0.5 ха** от горските територии на общината. Този вид почва е разпространен в плитките блата, мочурищата, азмаците, в периферните части на блатата, в ниските, заливани с вода терени. Почвите или са под вода, или нивото на подпочвените води периодично достига повърхността. По тях се развива ливадно-блатна растителност, но бавно протича разлагането на органичната материя. В резултат от това в горната част е плодородна, но долната е плътна и глинеста.

5.1.5. Кафява горска наситена почва

Кафявата горска наситена почва заема общо **29.2 ха** или **0.7 %** от дървопроизводителната площ на община Елена. Разпространена е на сенчести изложения. Характеризира се с голяма мощност на профила (>56см). Мощността на хумусно-акумулативния хоризонт е 20-30 см. Слабо каменлива, средно песъчливо-глинеста. Количеството глина намалява с увеличаване дълбочината на профила. Почвената реакция е леко до средно кисела. Добре е запасена с хумус и азот (ПП № 2, 4, 5, 6, 8, 10, 14, 15, 73). Това са богати почви, върху които растат високопроизводителни букови и габърови насаждения (I - III бонитет). Месторастенията, които се формират на тези почви са богати $СД_{2,3}$ (29), $Д_2$ (34), $СД_{2,3}$(35). 16,8% от площта, която заемат тези почви, е формирана на различни (предимно сенчести) изложения. Дълбочината на почвения профил е 30-60 см (понякога и повече). Хумусно- акумулативният хоризонт е 15-25 см. Почвата е среднокаменлива, леко до средно песъчливо-глинеста. Почвената реакция е леко кисела. Добре е запасена с хумус и азот (ПП № 7, 9, 50, 51). Това са средно богати почви, върху които растат букови, габърови и дъбови насъждения от II-IV бонитет. Месторастенията формирали се върху тези почви са средно богати $С_2$(30), $С_2$(36).

5.1.6. Кафява горска ненаситена почва

Кафявата горска ненаситена почва заема **11.4 ха** или **0.3 %** от дървопроизводителната площ на общината. Формира се предимно на припечни изложения, характеризира се с мощност на почвения профил от (15-88 см) и на хумусно-акумулативния хоризонт - до 42 см. Почвата е силно каменлива, глинесто-песъчлива. Почвената реакция е леко кисела. Съдържанието на хумус и общ азот е ниско. Често има плаващи камъни (ПП № 18, 42, 72, 74). Това са бедни почви, върху които се формират нископродуктивни насаждения от келяв габър, зимен дъб и бук (IV-V бонитет). Месторастенията върху тези почви са бедни $В_{1,2}$(31).

Границата между сивата горска и кафявата горска почви за територията на общината е около 800 м н.в. На припечни изложения тя се вдига със 100-200 м, а по деретата слиза до 500 м н.в. Характерна особеност за почвите в района е, че те са с по-тежък механичен състав, което се дължи на основната скала - мергел. Данните, посочени по-долу са средни от заложените почвени разрези при последните три инвентаризации на горските територии в района на дейност на ДП „Държавно горско стопанство Елена“. Наименованията на почвите е в съответствие с Класификационната схема на типовете горски месторастения - 2011 година.

съдържание на хумус, общ азот и за механичен състав на почвите в района на общината по видове и хоризонти

№ Вид почва	Хумус	%	Общ азот	%	Физическа глина частици по-малки от 0,01мм	
	A	B	A	B	A	B
1.Сива горска светла	0.29	0.20	0.034	0.029	19.9	20.0
2.Сива горска обикновена	1.71	0.94	0.124	0.069	32.7	35.8
3.Сива горска тъмна	2.02	1.48	0.140	0.081	38.6	43.6
4.Кафява горска ненаситена	1.39	0.37	0.108	0.055	31.7	30.5
5.Кафява горска наситена	3.36	0.90	0.168	0.065	41.1	39.1

6. ЕРОЗИЯ

Разпределението на общата площ на горскостопанската единица по видове гори и степени на ерозия е посочено в **таблица № 9.**

Ерозионни процеси на територията на горските масиви, собственост на община Елена не се наблюдават.

Разпределението на общата площ на горски територии по видове гори и степени на ерозия е посочено в **таблица № 9.**

Таблица № 9

Разпределение на общата площ по група гори и степени на ерозия

Група гори	Неерозирана	I	II	III	IV	V	Всичко
	хектари						
иглолистни	511.1	-	-	-	-	-	511.1
широколистни високостъблени	1215.5	-	-	-	-	-	1215.5
издънкови за превръщане	1520.1	-	-	-	-	-	1520.1
нискостъблени	678.5	-	-	-	-	-	678.5
Голи площи	63.8	-	-	-	-	-	63.8
Всичко	3989.0	-	-	-	-	-	3989.0
проценти	100.0	-	-	-	-	-	100.0

Разпределението на общата площ на горски територии по видове гори и видове ерозия е посочено в **таблица № 10.**

Таблица № 10

Разпределение на общата площ по групи гори и видове ерозия

Група гори	Без ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Ровинна	Дълбочинна	Всичко
	хектари						
иглолистни	511.1	-	-	-	-	-	511.1
шир. високос.	1215.5	-	-	-	-	-	1215.5
изд. за превр.	1520.1	-	-	-	-	-	1520.1
нискостъблени	678.5	-	-	-	-	-	678.5
голи площи	63.8	-	-	-	-	-	63.8
всичко	3989.0	-	-	-	-	-	3989.0
проценти	100.0	-	-	-	-	-	100.0

В **таблица № 11** е посочена действителната площ обхванатa от ерозионни процеси, като незасегнатата част на подотделите е дадена в графа “без площна ерозия”.

Таблица № 11

Разпределение на подложената на ерозия площ по видове ерозия

	Без площна ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Всичко
	хектари				
Всичко	3989.0	-	-	-	3989.0

7. РАСТИТЕЛНОСТ

Съгласно горско-географското райониране на България ("Класификационна схема на типовете горски месторастения в РБ" – 2011 г.) ТП "ДГС Елена" попада в **Мизийската горско-растителна област, подобласт Северна България.**

По отношение на вертикалното райониране територията на стопанството се намира в един пояс и три подпояса.

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в)

М-I-1 - Подпояса на заливните крайречни гори (0-600 м н.в.)

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в)

М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в)

М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м.н.в)

М-II-1 Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

В подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори **(М-I-2),** преобладават чисти и смесени гори от цер, благун, зимен дъб, габър, бук и сребролистна липа. В тях се срещат единично или с по една-две десети мъждрян, клен, мекиш, бряст и други. Келявия габър тук се среща главно в подлеса и на малки площи като чисти, закелявели горички.

Културите в района са предимно от бял и черен бор. На много места се срещат и такива от червен дъб, череша, планински ясен, цер, благун, бреза, различни клонове тополи и други, които образуват чисти и смесени с естествено срещащата се растителност. На много места се среща акцията, като култури и издънкови насаждения, възобновили се след изсичането на културите.

В повечето насаждения като подлес освен келявия габър се срещат глогът, дряна, шипката, леската и други.

В следващия подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори **(М-I-3)** естествената растителност, която се среща е представена от бук, зимен дъб, благун, габър и по-малко от цер. Тези дървесни видове образуват, както чисти, така и смесени семенни и издънкови насаждения с подлес от келяв габър, дрян, глог, леска и други. Келявия габър образува чисти и смесени издънкови насаждения с ниска производителност, поради това че част от тях се срещат на бедни и ерозирани терени. С по една-две десети или единично в тези насаждения се срещат трепетликата, сребролистната липа, кленът, ясена, мъждряна и други. И тук основно културите са от бял и черен бор – чисти и смесени с естествено срещащата се растителност. На места са създадени култури от цер, явор, бреза, сребролистна липа, череша и други. С противоерозионни цели е създадена една култура от люляк. Акациевите култури и насаждения са също чисти и смесени.

В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.) **(М-II-1)** преобладават чистите и смесени насаждения от бук и зимен дъб. Голямо значение напоследък придобива габъра, който поради голите сечи на големи площи в предходните години на много места е изместил бука. Ценни спътници са явора, шестила, ясена, сребролистната липа и черешата. От културите са създадени такива от бял бор, дуглазка и смърч, но на доста места те са компрометирани, поради високата жизненост на габъровия и буковия подраст. От храстовите видове се срещат дрян, леска и шипка.

Необходимо е да се отбележи, че поради редица особености на релефа (изложение, наклон, насрещно засенчване и др.) в редица случаи се наблюдава преминаване и преплитане на така очертаните подпояси, поради което посочените надморски височини са ориентировъчни. Точното им разграничаване на терена е невъзможно да бъде направено.

В **таблица № 12** е показано разпределението на залесената площ на стопанството по видове и групи гори.

Таблица № 12
Разпределение на залесената площ по видове и групи гори в ха

Видове гори	Групи гори				Общо	%
	иглолистни	Широкол. високост.	Изд. за превръщ.	нискостъблени		
	хектари					
1. Гори от бял бор	**434.2**	**-**	**-**	**-**	**434.2**	**11.1**
1.1 - Естествени гори от бял бор	18.5	-	-	-	18.5	0.5
1.2 – К-ри от бял бор в зона	0.5	-	-	-	0.5	-
1.3 - Кри от бял бор извън зона	415.2	-	-	-	415.2	10.6
2. Гори от черен бор	**75.2**	**-**	**-**	**-**	**75.2**	**1.9**
2.1 - Естествени гори от черен бор	1.6	-	-	-	1.6	-
2.2 – К-ри от черен бор в зона	4.5	-	-	-	4.5	0.1
2.3 – К-ри от черен бор извън зона.	69.1	-	-	-	69.1	1.8
3. Гори от смърч	**0.4**	**-**	**-**	**-**	**0.4**	**-**
3.1 - Естествени гори от смърч	0.2	-	-	-	0.2	-
3.3 – К-ри от смърч извън зона	0.2	-	-	-	0.2	-
9. Култури от чужди игл. видове	**1.3**	**-**	**-**	**-**	**1.3**	**-**
11. Термофилни букови гори	**-**	**579.9**	**-**	**-**	**579.9**	**14.8**
11.1 - Семенни термоф. букови гори	-	579.9	-	-	579.9	14.8
12. Гори от зимен дъб	**-**	**205.1**	**-**	**-**	**205.1**	**5.2**
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	-	205.1	-	-	205.1	5.2
13. Смесени дъбови гори	**-**	**97.5**	**-**	**-**	**97.5**	**2.5**
13.1 – Ест. семенни см. дъбови гори	-	86.3	-	-	86.3	2.2
13.2 - Култури от дъбове	-	11.2	-	-	11.2	0.3
14. Гори от цер	**-**	**16.5**	**-**	**-**	**16.5**	**0.4**
14.1 - Семенни гори от цер	-	16.5	-	-	16.5	0.4
16. Крайречни гори	**-**	**11.5**	**-**	**-**	**11.5**	**0.2**
16.1 - Естествени крайречни гори	-	11.5	-	-	11.5	0.2
19. Гори от обикновен габър	**-**	**218.2**	**-**	**-**	**218.2**	**5.6**
19.1 - Семенни гори от об. габър	-	218.2	-	-	218.2	5.6
20. Гори от липи	**-**	**0.1**	**-**	**-**	**0.1**	**-**
20.1 - Естествени липови гори	-	0.1	-	-	0.1	-
21. Смесени широколистни гори	**-**	**73.3**	**1.1**	**-**	**74.4**	**1.9**
22. Гори от бреза	**-**	**2.8**	**-**	**-**	**2.8**	**0.1**
22.1 - Естествени гори от бреза	-	2.8	-	-	2.8	0.1
23. Група изд. за превръщане	**-**	**10.6**	**1519.0**	**-**	**1529.6**	**39.0**
23.1 – Изд. термоф. букови гори	-	0.4	147.9	-	148.3	3.8
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	-	-	65.3	-	65.3	1.7
23.4 – Изд. смесени дъбови гори	-	0.2	515.1	-	515.3	13.1
23.5 - Издънкови церови гори	-	-	189.3	-	189.3	4.8
23.6 - Издънкови гори от об. габър	-	-	601.4	-	601.4	15.3
23.7 – Ест. гори от трепетлика	-	10.0	-	-	10.0	0.3
24. Гори от акация	**-**	**-**	**-**	**124.7**	**124.7**	**3.2**
25. Гори от келяв габър	**-**	**-**	**-**	**553.8**	**553.8**	**14.1**
ВСИЧКО	**511.1**	**1215.5**	**1520.1**	**678.5**	**3925.2**	**100.0**

7.1. Степен на естественост на горскодървесната растителност

По-малката част от горските насаждения (1 228.2 ха – 31.3 % от залесената площ на общината) са със семенен естествен произход, без да са първични екосистеми, тъй като в тях са провеждани редовни сечи, вкл. възобновителни. Независимо от това в значителна част от горските територии в естествен вид е запазена горската растителност. Това са горите на скални и урвести терени, лесонепригодните площи обрасли с дървесна и храстова растителност, в които отсъства и за достатъчно продължителен период от време е отсъствала човешка намеса.

Трябва да се извършва постепенна подмяна на не местните видове с местни, подходящи за условията на месторастене, както и постепенна трансформация на част от създадените иглолистни култури извън естествената им зона на разпространение в устойчиви разновъзрастни и смесени по състав и произход насаждения, чрез провеждане на подходящи регулиращи и възстановителни дейности.

8. ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ

Използваната в плана класификация разглежда типа месторастене като основна таксонометрична единица, реално съществуваща и определена в рамките на съответните екологични параметри - климатични, орографски, едафични.

По този начин типът горско месторастене обединява относително еднородни по лесорастителния си ефект площи, респективно с приблизително еднакви климатични, релефни и почвени условия. При относителна еднородност на климата и релефа, определено значение за формирането на конкретните типове месторастения имат микрорелефните форми.

Отделните фактори, определящи формирането на даден тип месторастене действат комплексно и взаимно свързано, като оказват влияние и върху развитието на горската растителност.

Правилното определяне на типовете горски месторастения е от първостепенна важност за правилното планиране на бъдещата горскостопанска дейност и за формирането на оптимален бъдещ състав на насажденията.

Разпределението на дървопроизводителните площи по типове горски месторастения е дадено в **таблица № 13.**

Таблица № 13

Разпределение на дървопроизводителната площ по типове месторастения

№	Наименование на типовете месторастения	Съкратено обозна-чение	Дървопроизводителна площ	
			ха	%
	Мизийска горскорастителна област	**М**		
	Подобласт Северна България	**СБ**		
	Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предплан.и пояс на дъбовите гори	**М-I**		
	Подпояс на заливните крайбечни гори	**М-I-1**		
1.	Средно богато, влажно на сива горска, тъмна	$С_3$ (6)	0.5	-
	Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори	**М-I-2**		
2.	Богато, свежо на сива горска почва ,тъмна	$Д_2$ (12)	1.2	-
3.	Средно богато до богато, свежо, на сива горска тъмна	$СД_2$ (14)	52.9	1.4
4.	Средно богато, сухо, на сива горска почва, обикновена и тъмна	$С_1$ (15)	59.8	1.5
5.	Бедно, сухо, на сива горска почва обикновена	$В_1$ (138)	10.5	0.3
	Общо за подпояса		124.4	3.2
	Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори	**М-I-3**		
6.	Богато, свежо до влажно, на и сива горска тъмна	$Д_{2,3}$ (16)	3.0	0.1
7.	Средно богато до богато, свежо, на и сива горска тъмна и обикновена	$СД_2$ (17)	282.5	7.2
8.	Средно богато, свежо, на сива горска почва обикновена	$С2_1$ (18)	13.2	0.3
9.	Средно богато, сухо, на сива горска почва обикновена	$С_1$ (19)	581.4	14.8
10.	Средно богато, сухо, сива горска почва обикновена	$С_{2,1}$ (20)	2 013.2	51.3
11.	Бедно, сухо до свежо, на сива горскапочва светла	$В_{1,2}$ (21)	231.2	5.9
	Общо за подпояса		**3 124.5**	**79.6**
	Общо за пояса		**3 249.4**	**82.8**
	Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни	**М-II**		
12.	Средно богато, свежо, на сива горска почва обикновена	$С_2$ 27)	617.2	15.7
13.	Бедно, сухо, на сива горска почва светла	$В_1$ (28)	18.0	0.5
14.	Средно богато до богато, свежо до влажно, на и кафява горска почва	$СД_{2,3}$ (29)	15.3	0.4
15.	Средно богато, свежо, на кафява горска почва	$С_2$ **(30)**	25.3	0.6
	Общо за пояса		**675.8**	**17.2**
	Общо за общината		**3 925.2**	**100.0**

Кратко описание на типовете горски месторастения

Цялата площ на горските територии, собственост на община Елена, попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Северна България. Определени са единадесет типа месторастения, като едно от тях попадат в попадат в подпояс на заливните крайречни гори (0-6000 м н.в.), четири попадат в подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.), пет попадат в подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в.), а едно е интразонално.

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в)

М-I-1 - Подпояс на заливните крайречни гори (0-600 м н.в)

СЗ (6) - крайречно върбово тополово, влажно, подпочвени води до 1 м в края на лятото, на блатна наситена и алувиална ненаситена почва

Заема **0.5 ха** от дървопроизводителната площ на общинските горски територии.

Среща се на крайречните терени, почвите са блатни и алувиално ненаситени с дълбочина на подпочвените води до 1 м в края на лятото. Естествената растителност е лонгозна, летен дъб, бряст, ясен, бяла топола и други. Стопанисването е насочено към запазване на естествената растителност и постигането на оптималния състав на насажденията и културите с продуктивност от I-II бонитет.

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в)

Д2(12) – богато, свежо, равнинно и на склонове, на сива горска почва тъмна

Това месторастене заема **1.2 ха** от дървопроизводителната площ. Среща се на равни и полегати терени предимно на сенчести изложения. Почвите, на които се е формирало са тъмни сиви горски. Почвите са много дълбоки, некаменливи и свежи. По механичен състав са средно песъчливо-глинести. Реакцията им е слабо алкална, pH варира от 7.41 до 7.62 за различните хоризонти. Съдържанието на хумус за А-хоризонт е до 3.03 т/ха, като намалява в по-долните хоризонти, за В-хоризонт до 2.99 т/ха и за С-хоризонт до 1.50 т/ха. Количеството на азотните съединения е сравнително високо, за А-хоризонт е до 0.298 т/ха като намалява в дълбочина за В-хоризонт до 0.192 т/ха, а за С-хоризонт до 0.076 т/ха. Фосфорните окиси са също в добро количество, за А-хоризонт са до 2.22 кг/ха и намаляват в дълбочина за В-хоризонт до 1.74 кг/ха, а за С-хоризонт до 0.96 кг/ха. Общо почвите са средно песъчливо-глинести, с алкална реакция, добре запасени с хумус и азот, бедни на фосфорни съединения, добре овлажнени, богати, свежи. Месторастенето е определено като богато и свежо.

Естествената растителност, която се е настанила на тези месторастения е главно от чисти и смесени горунови, благунови, церови и габърови насаждения от I до V бонитет, често смесени с планински ясен, сребролистна липа, мъждрян и други. В много насаждения под склопа са се настанили като подлес келяв габър, дрян, глог и други. Създадените култури са предимно от бял и черен бор, смесени на места с дъбове, по-рядко липа и други. Културите от червен дъб са с много добра производителност.

Тенденцията е в бъдеще сегашният състав на естествените насаждения да не се променя значително. Основните дървесни видове остават дъбовете, които ще участват в смесени насаждения, докато изкуствено внесените дървесни видове ще намалят участието си. Производителността на месторастенето ще бъде I-II бонитет.

СД2(14) – средно богато до богато, свежо, на склонове, на сива горска почва тъмна

Това месторастене заема **52.9 ха** или **1.4 %** от дървопроизводителната площ, което го прави най-срещаното за горските територии на община Елена. Среща се на полегати и наклонени терени с различно изложение. Формирало се е върху тъмни сиви горски почви, дълбоки, слабо каменливи, свежи.

По механичен състав почвите са средно песъчливо-глинести. Реакцията на почвата е слабо алкална, pH варира от 7.59 до 7.81 за различните хоризонти. Съдържанието на хумус е високо и равномерно намалява в дълбочина, за А-хоризонт е 4.5 т/ха, за В-хоризонт – 2.57 т/ха, за С-хоризонт намалява до 1.34 т/ха. Добре запасени са с азотни съединения, като в дълбочина на-

маляват равномерно, за А-хоризонт е 0.246 т/ха, за В-хоризонт – 0.144 т/ха и за С-хоризонт до 0.138 т/ха. Фосфорните съединения са с неравномерно разпределение в дълбочина, като за А-хоризонт са 2.07 кг/ха, за В-хоризонт – 1.23 кг/ха, за С-хоризонт са около 0.32 кг/ха. Общо почвите се характеризират като средно песъчливо-глинести, със слабо алкална реакция, богати на хумус и азот, и бедни на фосфор, дълбоки, слабо каменливи, добре овлажнени, средно богати до богати. От тук месторастенето е определено като средно богато до богато и свежо.

Основните насаждения, които се срещат на това месторастене са чистите и смесени церови, габърови, горунови, благунови и букови с продуктивност от I до V бонитет. Създадените култури са предимно от бял и черен бор. На това месторастене са създадени и култури от акация с добра производителност, която на места образува издънкови насаждения, поради специфичния си начин на стопанисване.

В подходящия състав се предвижда да се запази естествената растителност, за сметка на иглолистните дървесни видове и се внася като спътник на дъбовете сребролистната липа. Очакваната производителност на бъдещите дървостои ще бъде висока – I-II бонитет.

С1(15) – средно богато, на склонове, сухо, на сива горска обикновена почва

Това месторастене заема **59.8 ха** или **1.5 %** от дървопроизводителната площ на общината и е най-разпространено за подпояса. Среща се на полегати и наклонени терени предимно на припечни изложения. Формирало се е върху тъмни и обикновени сиви горски почви, дълбоки до средно дълбоки, със слабо овлажняване. По механичен състав почвите са леко песъчливо-глинести до песъчливо-глинести. Реакцията на почвата е слабо кисела до слабо алкална, pH се движи между 6.00 и 7.79 за различните хоризонти. Съдържанието на хумус е в достатъчни количества - за А-хоризонт е от 1.69 до 17.8 т/ха и намалява в дълбочина, за В-хоризонт от 1.55 до 0.59 т/ха, за С-хоризонт достига до 0.41 т/ха. Азотните съединения също са в достатъчни количества - за А-хоризонт са около 0.108 до 0.135 т/ха, като намаляват в дълбочина, за В-хоризонт са от 0.120 до 0.044 т/ха, за С-хоризонт достигат до 0.035 т/ха. Почвите са слабо запасени с фосфорни окиси като за А-хоризонт са около 0.96 кг/ха, а за В и С-хоризонти са около 0.32 кг/ха. Обща характеристика на почвите: те са леко песъчливо-глинести до песъчливо-глинести, със слабо кисела до слабо алкална реакция, добре запасени с хранителни вещества, дълбоки до средно дълбоки, средно каменливи, слабо овлажнени, средно богати. Месторастенето е определено като средно богато и сухо.

На това месторастене се срещат най-вече чисти благунови и церови насаждения, както и смесени насаждения от благун, цер, габър, липа и други. Производителността им е от I до V бонитет. Създадените култури са както чисти, така и смесени с естествената растителност от черен и бял бор със същата производителност. Тук са създадени чисти и смесени акациеви култури с производителност II - V бонитет.

В бъдеще се предвижда увеличаване участието на благуна и цера, като по сухоустойчиви видове за сметка на бора. Там където има по-слабо продуктивни насаждения частично ще се запази участието на черния бор. Като спътник ще се предпочита сребролистната липа. Също така ще се запазят и акациевите насаждения и култури. Очакваната производителност на бъдещите дървостои ще бъде висока – I-III бонитет.

В1(138) – бедно, сухо, равнинно и на склонове, на сива горска почва обикновена

Това месторастене заема **10.5 ха** или **0.3 %** от дървопроизводителната площ. Среща се на полегати и наклонени терени с различни изложения. Формирано е върху плитки, средно до силно каменливи, сиви или тъмни сиви горски почви. По механичен състав почвите са леко песъчливо-глинести. Реакцията на почвата е кисела, pH се движи от 5.63 до 6.16 за съответните хоризонти. Хумусното съдържание е в недостатъчни количества, за А-хоризонт достига 1.14 т/ха и рязко намалява в В-хоризонт до 0.43 т/ха. Количеството на общ азот също е в недостатъчни количества, за А-хоризонт е около 0.120 т/ха, за В-хоризонт – 0.107 т/ха. Обща характеристика на почвите: те са обикновени сиви или тъмни сиви горски, със сравнително лек механичен състав, с кисела реакция, слабо запасени с хранителни вещества, слабо овлажнени, бедни. Месторастенето е определено, като бедно и сухо .

Насажденията на това месторастене са предимно чисти от келяв габър, на места смесени с благун и цер с много ниска производителност – V бонитет. Предвижда се запазване на съществуващата растителност в подходящия състав. Културите създадени тук са предимно чисти от черен бор на места смесени с бреза и сребролистна липа. В бъдеще тези култури ще бъдат запазени.

М-I-3 - Подпояс на хълмисто - предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в)

Д2,3(16) – богато, свежо до влажно, долинно, на тъмна и обикновена сива горска почва

Това месторастене заема **3.0 ха** или **0.1%** от дървопроизводителната площ. Почвите са обикновени тъмни сиви горски, дълбоки до много дълбоки, богати, запасени с хумусни и азотни съединения и добре запасени с фосфорни съединения, средно песъчливо-глинести, слабо до средно каменливи. Дървесната растителност е представена предимно от бук, зимен дъб, цер, габър, липа, явор, ясен. При определяне на оптималния подходящ състав се предвижда запазване на сегашния състав.

СД2(17) – средно богато до богато, свежо, равнинно и на склонове, на сива горска почва тъмна обикновена

Това месторастене заема **282.5** ха или **7.2 %** от дървопроизводителната площ. Среща се предимно на равни и наклонени терени със сенчести изложения. Почвите, върху които се е формирало са обикновени сиви и тъмни сиви горски, дълбоки, слабо каменливи, свежи.

Механичния състав на тези почви е песъчливо-глинест. Реакцията е кисела до алкална - pH е между 4.20 и 8.28. Хумусното съдържание е добро – за А-хоризонт е между 4.95 и 6.76 т/ха, като намалява в В-хоризонт от 1.96 до 0.99 т/ха и за С-хоризонт от 0.64 до 0.70 т/ха. Общият азот също е в достатъчни количества – за А-хоризонт е от 0.392 до 0.115 т/ха като намалява в дълбочина – за В-хоризонт от 0.160 до 0.042 т/ха и за С-хоризонт до 0.030т/ха. Фосфорните окиси са с различни количества в отделните хоризонти – от следи до 1.50 кг/ха. Общо може да се каже, че почвите са песъчливо-глинести, с кисела до алкална реакция, добре запасени с хранителни вещества, с добро овлажняване, средно богати до богати. Месторастенето е определено като средно богато до богато, свежо.

На него са се развили чисти и смесени букови, габърови, церови, благунови и горунови насаждения. В тях като единични видове, или с участие 1-2 десети се срещат летният дъб, трепетликата, сребролистната липа, черешата и други. Производителността им е висока предимно от I до III бонитет. Създадените тук култури са предимно чисти и смесени от иглолистни дървесни видове – бял бор, черен бор, и от широколистни – червен дъб, сребролистна липа, явор, акация и други. Като спътник е внасяна бреза.

В бъдеще ще се разчита предимно на естествената растителност, която има добра производителност, като се внасят и спътници. Акациевите насаждения и култури ще бъдат запазени. Очакваната производителност е предимно от II бонитет.

С2(18) - средно богато, свежо, равнинно, на обикновена сива горска почва

Това месторастене заема **13.2 ха** или **0.3 %** от дървопроизводителната площ). Почвите са обикновени сиви горски, средно дълбоки до дълбоки, неутрални, средно запасени с хумусни и азотни съединения. А-хоризонт е сравнително богат на фосфорни окиси. По механичен състав почвите са средно песъчливо-глинести, слабо каменливи. Месторастенето се среща на сенчести изложения. Дървесната рстителност е представена предимно от зимен дъб, цер, бук, габър, липа от II до IV бонитет. В оптималния подходящ състав се предвижда запазване на сегашния състав и увеличаване участието на зимния дъб и сребролистната липа за сметка на съществуващите сега борови култури.

С1(19) – средно, сухо, равнинно и на склонове, на сива горска почва обикновена

Това месторастене заема **581.4 ха** или **14.8 %** от дървопроизводителната площ. Среща се на полегати и наклонени терени предимно на припечни изложения. Формирано е върху средно дълбоки до дълбоки, средно каменливи обикновени сиви горски почви.

По механичен състав почвите са глинесто-песъчливи до песъчливо-глинести. Реакцията на почвата е слабо кисела до слабо алкална, pH се движи от 6.00 до 7.84. Хумусното съдържание е в достатъчни количества и варира в отделните почвени профили, за А-хоризонт от 1.78 до 1.85 т/ха, за В-хоризонт рязко намалява до 0.53 т/ха и за С-хоризонт достига до 0.33 т/ха. Количеството общ азот е в достатъчни количества и в А-хоризонт е от 0.108 до 0.135 т/ха, като рязко намалява в дълбочина за В-хоризонт – до 0.049 т/ха, а за С-хоризонт достига до 0.032 т/ха. Фосфорните окиси имат твърде различно разпределение в дълбочина и варира от 0.32 до 0.90 кг/ха. Общата характеристика на почвите е: обикновени сиви горски, глинесто-песъчливи, със слабо кисела до слабо алкална реакция, хумусни, средно запасени с общ азот, различно

запасени с фосфорни окиси, не добре овлажнени, средно богати. Месторастенето е определено като средно богато, сухо.

На това месторастене се срещат чисти и смесени церови, благунови, горунови, и габърови насаждения. С по една две десети в насажденията участват и летния дъб, сребролистната липа, клена и други. Производителността на насажденията е от I до V бонитет. Срещат се чисти и смесени с основната растителност келяв габърови насаждения. Културите създадени тук са предимно от бял и черен бор, като спътник е използвана брезата. Тук се срещат предимно чисти и по-рядко смесени издънкови акациеви насаждения и култури. Производителността им е от II и IV бонитет.

В бъдеще ще се разчита предимно на по-сухоустойчивите дъбове благун и цер, а като спътник сребролистната липа. За подобряване производителността на слабо продуктивните насаждения ще се разчита до известна степен на черния бор. Очакваната производителност е II-III бонитет.

С2,1(20) – средно богато, свежо до сухо, на сива горска почва обикновена

Това месторастене заема **2 013.2 ха** или **51.3 %** от дървопроизводителната площ, като е най-разпространено за пояса и за цялата община. Среща се предимно на сенчести склонове на полегати и наклонени терени. Почвите, на които е формирано са сиви горски, средно дълбоки до дълбоки, слабо каменливи, свежи.

Механичният им състав е глинесто-песъчлив. Реакцията на почвата е кисела до алкална, pH варира от 5.55 до 8.16. Хумусното съдържание е сравнително високо – за А-хоризонт е от 1.50 до 2.48 т/ха, в В-хоризонт намалява от 1.41 до 0.96 т/ха. Общият азот е неравномерно разпределен в дълбочина, за А-хоризонт е от 0.050 до 0.175 т/ха, а в В-хоризонт е от 0.057 до 0.134 т/ха. От тук можем да характеризираме тези почви, като глинесто-песъчливи, с кисела до алкална реакция, добре запасени с хумус и слабо запасени с азот, средно дълбоки до дълбоки, слабо каменливи, различно овлажнени, средно богати. Месторастенето също е средно богато, свежо до сухо.

Насажденията, които се срещат тук, са чисти благунови и смесени от зимен дъб, цер, габър, сребролистна липа и бук. В състава с по 1-2 десети или единично участват клена, бряста, явора, трепетликата и други. Те са с производителност от II до V бонитет. Срещат се, както чисти, така и смесени с основните дървесни видове акациеви насаждения и култури. Културите създадени на това месторастене са предимно чисти от бял бор и смесени от чер бор, червен дъб, зимен дъб, планински ясен, бреза, сребролистна липа и други. Производителността на културите е от I до IV бонитет.

В бъдеще ще се увеличи участието на бука, зимния дъб и благуна, за сметка на иглолистните дървесни видове. Като спътници на естествената растителност ще се използват сребролистната липа, брекината, планинският ясен и други. Очаква се една много добра средна производителност от I - II бонитет

В1,2(21) – бедно, сухо до свежо, на склонове,на сива горска почва

Това месторастене заема **231.2 ха** или **5.9 %** от дървопроизводителната площ. Среща се предимно на припечни склонове, на полегати и наклонени терени. Почвите, върху които се е формирало са светли сиви горски, средно дълбоки, средно каменливи, сухи до свежи.

Механичния състав на тези почви е песъчливо-глинест. Реакцията е кисела, pH е между 4.00 и 5.70. Хумусното съдържание е сравнително в малки количества, за А-хоризонт е между 1.30 и 1.60 т/ха, като намалява в В-хоризонт до 0.84 т/ха. И общият азот е в малки количества, за А-хоризонт е от 0.154 до 0.175 т/ха, като намалява в дълбочина за В-хоризонт до 0.065 т/ха. Фосфорните окиси са с различни количества в отделните хоризонти, от 0.00 до 1.00 кг/ха, но малка част от тях е в усвоими форми. Общо може да се каже, че почвите са песъчливо-глинести, с кисела реакция, сравнително слабо запасени с хранителни вещества, с непостоянно овлажняване, бедни. Месторастенето е определено като бедно, сухо до свежо.

На него са се развили слабо продуктивни келявгабърови насаждения, чисти и смесени предимно със зимен дъб и благун, някои от които ще се подобряват в бъдеще с внасяне на черен бор. Създадените култури са както чисти, предимно от бял бор, така и смесени с черен бор и широколистни видове, като бук, зимен дъб, цер, акация и други с производителност III-IV бонитет. Има създадени и култури от люляк.

Бъдещите горскостопански мероприятия ще бъдат насочени към запазване на естествените насаждения. Коренната растителност трябва да заема поне половината от площта на културите. Целта трябва да бъде постигане на оптимален подходящ състав и продуктивност от III бонитет, за да се използва действителния потенциал на месторастенето.

М-II-1. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600 - 1000 м н.в.)

$С_2$(27) - средно богато, свежо на обикновена сива горска почва

Това месторастене заема **617.2 ха** или **15.7 %** от дървопроизводителната площ на общината и е най-разпространено за пояса. Почвите са обикновени сиви горски, дълбоки, средно до тежко песъчливо-глинести, неутрални до слабо кисели, слабо до средно запасени с хумусни, азотни и фосфорни вещества, слабо до средно каменливи. Процентното съдържание на хумусни вещества варира от 0.45 т/ха до 2.38 т/ха за А-хоризонт и от 0.18 т/ха до 0.78 т/ха за В-хоризонт. Процентното съдържание на азотни съединения варира от 0.087 т/ха до 0.162 т/ха за А-хоризонт и от 0.048 до 0.076 т/ха за В-хоризонт (ПП № 36, 49). Месторастенето се среща предимно на сенчести изложения. Дървесната растителност е представена предимно от зимен дъб, бук, габър, благун, цер, липа, череша, явор и шестил от II и III бонитети. При определяне на оптималния подходящ състав се предвижда запазване на досегашния състав.

$В_1$(28) - бедно, сухо, на обикновена сива горска почва

Това месторастене заема **18.0 ха** или **0.5 %** от дървопроизводителната площ. Почвите са обикновени сиви горски, плитки до средно дълбоки, слабо кисели до неутрални, бедни на хумусни, азотни и фосфорни съединения, средно песъчливо-глинести, средно до силно каменливи. Срещат се предимно на припечни изложения. Процентното съдържание на хумусни вещества е 1.95 т/ха за А-хоризонт и 0.58 т/ха за В-хоризонт. Процентното съдържание на азотни съединения е 0.101 т/ха за А-хоризонт и 0.064 т/ха за В-хоризонт (ПП №37). Дървесната растителност е представена от разстроени букови, габърови и зимендъбови насаждения с висок процент на участие на келяв габър. При определяне на оптималния подходящ състав се предвижда запазване на съществуващата растителност в досегашния състав.

$СД_{2,3}$ (29) - средно богато до богато, свежо до влажно, на кафява горска почва

Това месторастене заема **15.3 ха** или **0.4 %** от дървопроизводителната площ. Среща се предимно на сенчести изложения. Почвите са кафяви горски наситени, дълбоки, богати, добре запасени с хумусни и азотни съединения, бедни на фосфорни окиси, неутрални, леко до средно песъчливо-глинести, слабо каменливи. Процентното съдържание на хумусни вещества варира от 1.28 т/ха до 600 т/ха за А-хоризонт, от 0.89 т/ха до 3.60 т/ха за В-хоризонт, от 1.28 т/ха до 1.48 т/ха за С-хоризонт. Процентното съдържание на азотни съединения варира от 0.064 т/ха до 0.241 т/ха за А-хоризонт, от 0.056 т/ха до 0.168 т/ха за В-хоризонт, от 0.034 т/ха до 0.095 т/ха за С-хоризонт (ПП № 2, 4, 5, 8, 14, 15, 72). Дървесната растителност е представена основно от бук, габър, зимен дъб, явор, ясен, липа, череша, бреза и трепетлика от II и III бонитети. При определяне на оптималния подходящ състав се предвижда запазване на буковите насаждения в смес с естествените му спътници от габър, явор, ясен, бреза, трепетлика и др.

$С_2$(30) - средно богато, свежо, на кафява горска почва

Това месторастене заема **25.3 ха** или **0.6 %** от дървопроизводителната площ. Среща се предимно на източни и западни изложения. Почвите са кафяви горски наситени, средно дълбоки, средно богати до богати, средно до добре запасени с хумусни и азотни съединения, бедни на фосфорни окиси, кисели, леко песъчливо-глинести, слабо каменливи. Процентното съдържание на хумусни вещества варира от 1.16 т/ха до 4.60 т/ха за А-хоризонт, от 0.53 т/ха до 4.60 т/ха за В-хоризонт, от 0.036 т/ха до 1.28 т/ха за С-хоризонт. Процентното съдържание на азотни съединения варира от 0.071 т/ха до 0.238 т/ха за А-хоризонт, от 0.032 т/ха до 0.115 т/ха за В-хоризонт, от 0.025 т/ха до 0.076 т/ха за С-хоризонт (ПП № 6, 7, 9, 10, 50, 74). Дървесната растителност е представена основно от бук, габър, зимен дъб, явор, ясен, череша от III и IV бонитети. При определяне на оптималния подходящ състав следва да се запази и увеличи участието на бука в смес с габър, явор, планински ясен, бреза, зимен дъб.

9. ОЧАКВАН ТЕХНИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

С оглед максимално използване потенциалната продуктивност на типовете горски месторастения, биологичните особености на дървесните видове и естествената растителност в района на горските територии, собственост на община Елена, от особено важно значение е правилният избор на подходящ състав, конкретно за всеки подотдел.

Определянето на оптималния подходящ състав е извършено на базата на биологичните и екологични принципи, залегнали в класификационната схема на типовете горски

месторастения, както и икономическата нужда от определени видове дървесина, съобразно със сортиментната структура и видовия състав. Наред с това са взети под внимание и специалните функции, които имат да изпълняват насажденията - водоохранни, защитни, рекреационни и други.

В насажденията върху много бедни месторастения и такива с близка масивна подпочвена скала се предвижда запазване на сегашния състав.

Чрез оптималния подходящ състав ще се осигури правилно разпределение на дървопроизводителната площ по дървесни видове и бонитети, с което ще се постигне максимална производителност едновременно с най-добър екологичен ефект.

За да се получи сравнение в продуктивността на насажденията между сегашния и подходящия състав е използван условен среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитет, приведен към пълнота 1,0 и турнус - 100 години за семенните и съответният турнус за издънковите насаждения.

Данните за общия условен среден зрелостен прираст по дървесни видове са дадени в **таблица № 14.**

Таблица № 14

Размер на условния общ среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитети, при сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	сегашен състав		подходящ състав			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
Бял бор	I	8.7	15.1	131	6.4	56	6.4	56
	II	7.5	15.5	116	20.9	157	20.9	157
	III	6.2	163.7	1015	121.5	753	121.5	753
	IV	4.9	172.2	844	5.6	27	5.6	27
	Всичко		**366.5**	**2106**	**154.4**	**993**	**154.4**	**993**
Смърч	I	11.4	1.0	11	0.1	1	0.1	1
	II	9.1	0.8	7	0.1	1	0.1	1
	III	7.1	-	-	1.2	9	1.2	9
	Всичко		**1.8**	**18**	**1.4**	**11**	**1.4**	**11**
Черен бор	I	8.7	0.1	1	0.4	3	0.4	3
	II	7.5	6.0	45	3.0	22	3.0	22
	III	6.2	44.0	273	24.5	152	24.5	152
	IV	4.9	22.3	109	0.8	4	0.8	4
	V	3.7	0.4	1	-	-	-	-
	Всичко		**72.8**	**429**	**28.7**	**181**	**28.7**	**181**
Дуглазка	I	14.8	4.6	68	0.8	12	0.8	12
	II	11.6	-	-	0.7	8	0.7	8
	III	8.7	-	-	2.6	23	2.6	23
	Всичко		**4.6**	**68**	**4.1**	**43**	**4.1**	**43**
Бук	I	9.4	25.7	242	170.1	1599	170.1	1599
	II	7.8	262.3	2046	246.8	1925	246.8	1925
	III	6.2	218.3	1353	308.2	1911	308.2	1911
	IV	4.7	30.1	141	-	-	-	-
	Всичко		**536.4**	**3782**	**725.1**	**5435**	**725.1**	**5435**
Червен дъб	I	7.8	1.9	15	1.9	15	1.9	15
	II	6.4	0.2	1	1.7	11	1.7	11
	III	5.0	2.1	10	0.6	3	0.6	3
	Всичко		**4.2**	**26**	**4.2**	**29**	**4.2**	**29**
Зимен дъб	I	7.8	5.5	43	24.5	191	24.5	191
	II	6.4	4.5	29	43.6	279	43.6	279

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	сегашен състав		подходящ състав			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	5.0	34.8	174	387.9	1940	387.9	1940
	IV	3.7	60.3	223	0.6	2	0.6	2
	V	1.4	146.8	206	-	-	-	-
	Всичко		**251.9**	**675**	**456.6**	**2412**	**456.6**	**2412**
Благун	I	7.8	0.2	2	3.5	27	3.5	27
	II	6.4	1.7	11	26.1	167	26.1	167
	III	5.0	6.6	33	349.2	1746	349.2	1746
	IV	3.7	10.9	40	9.5	35	9.5	35
	V	1.4	61.1	86	-	-	-	-
	Всичко		**80.5**	**172**	**388.3**	**1975**	**388.3**	**1975**
Цер	I	7.8	0.3	2	11.2	87	11.2	87
	II	6.4	4.0	26	39.9	255	39.9	255
	III	5.0	10.2	51	377.9	1890	377.9	1890
	IV	3.7	17.4	64	1.7	6	1.7	6
	V	1.4	21.6	30	-	-	-	-
	Всичко		**53.5**	**173**	**430.7**	**2238**	**430.7**	**2238**
Габър	I	9.4	29.2	274	113.9	1071	113.9	1071
	II	7.8	62.3	486	227.0	1771	227.0	1771
	III	6.2	140.7	872	555.6	3445	555.6	3445
	IV	4.7	59.8	281	0.4	2	0.4	2
	V	2.6	9.0	23	-	-	-	-
	Всичко		**301.0**	**1936**	**896.9**	**6289**	**896.9**	**6289**
Трепетлика	I	8.9	8.3	74	3.5	31	3.5	31
	II	7.4	5.2	38	9.7	72	9.7	72
	III	5.4	17.4	94	27.4	148	27.4	148
	IV	4.2	4.9	21	0.8	3	0.8	3
	V	3.2	3.4	11	-	-	-	-
	Всичко		**39.2**	**238**	**41.4**	**254**	**41.4**	**254**
Явор	I	9.4	1.3	12	1.1	10	1.1	10
	II	7.8	1.5	12	1.5	12	1.5	12
	III	6.2	1.4	9	1.6	10	1.6	10
	Всичко		**4.2**	**33**	**4.2**	**32**	**4.2**	**32**
Бреза	I	7.2	1.3	9	2.4	17	2.4	17
	II	5.7	1.1	6	0.1	1	0.1	1
	III	4.4	3.0	13	15.5	68	15.5	68
	IV	3.2	1.5	5	-	-	-	-
	Всичко		**6.9**	**33**	**18.0**	**86**	**18.0**	**86**
Полски бряст	III	5.0	-	-	2.6	13	2.6	13
	IV	3.7	-	-	0.1	-	0.1	-
	Всичко		**-**	**-**	**2.7**	**13**	**2.7**	**13**
Върба	II	7.5	-	-	0.5	4	0.5	4
	III	6.2	14.2	88	13.5	84	13.5	84
	Всичко		**14.2**	**88**	**14.0**	**88**	**14.0**	**88**
Джанка	II	6.4	-	-	0.1	1	0.1	1
	III	5.0	0.1	-	0.2	1	0.2	1
	IV	3.7	0.2	1	-	-	-	-
	Всичко		**0.3**	**1**	**0.3**	**2**	**0.3**	**2**

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	сегашен състав		подходящ състав			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Елша	II	6.3	0.2	1	-	-	-	-
	III	4.1	1.7	7	1.9	8	1.9	8
	Всичко		**1.9**	**8**	**1.9**	**8**	**1.9**	**8**
Клен	I	7.8	-	-	0.3	2	0.3	2
	II	6.4	-	-	1.7	11	1.7	11
	III	5.0	0.7	4	8.0	40	8.0	40
	IV	3.7	1.4	5	0.1	-	0.1	-
	Всичко		**2.1**	**9**	**10.1**	**53**	**10.1**	**53**
Едролистна липа	III	4.2	-	-	0.1	-	0.1	-
	Всичко		**-**	**-**	**0.1**	**-**	**0.1**	**-**
Сребролистна липа	I	6.4	0.5	3	8.8	56	8.8	56
	II	5.3	2.1	11	7.3	39	7.3	39
	III	4.2	10.4	44	4.6	19	4.6	19
	IV	3.2	9.3	30	2.8	9	2.8	9
	V	2.2	1.3	3	-	-	-	-
	Всичко		**23.6**	**91**	**23.5**	**123**	**23.5**	**123**
Череша	I	7.8	0.2	2	0.1	1	0.1	1
	II	6.4	-	-	1.5	10	1.5	10
	III	5.0	1.8	9	1.0	5	1.0	5
	IV	3.7	0.5	2	-	-	-	-
	Всичко		**2.5**	**13**	**2.6**	**16**	**2.6**	**16**
Шестил	II	7.8	1.4	11	1.4	11	1.4	11
	III	6.2	1.1	7	1.1	7	1.1	7
	Всичко		**2.5**	**18**	**2.5**	**18**	**2.5**	**18**
Планински ясен	I	7.8	0.3	2	0.1	1	0.1	1
	II	6.4	-	-	1.8	12	1.8	12
	III	5.0	3.1	16	3.8	19	3.8	19
	IV	3.7	0.7	3	-	-	-	-
	V	1.4	1.5	2	-	-	-	-
	Всичко		**5.6**	**23**	**5.7**	**32**	**5.7**	**32**
Всичко ВИСОКОСТЪБЛЕНИ			**1776.2**	**9940**	**3217.4**	**20331**	**3217.4**	**20331**
ПРЕВРЪЩАНЕ								
Бук	I	6.6	62.8	414	-	-	-	-
	II	5.8	69.0	400	-	-	-	-
	III	4.4	16.4	72	-	-	-	-
	IV	3.1	6.6	20	-	-	-	-
	V	2.0	0.5	1	-	-	-	-
	Всичко		**155.3**	**907**	**-**	**-**	**-**	**-**
Зимен дъб	I	6.9	0.3	2	-	-	-	-
	II	6.1	2.1	13	-	-	-	-
	III	5.1	71.1	363	-	-	-	-
	IV	4.0	66.0	264	-	-	-	-
	V	3.0	17.7	53	-	-	-	-
	Всичко		**157.2**	**695**	**-**	**-**	**-**	**-**
Благун	I	6.9	0.3	2	-	-	-	-
	II	6.1	1.9	12	-	-	-	-
	III	5.1	44.4	226	-	-	-	-

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	сегашен състав		подходящ състав			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	IV	4.0	154.1	616	-	-	-	-
	V	3.0	35.3	106	-	-	-	-
	Всичко		**236.0**	**962**	**-**	**-**	**-**	**-**
Цер	I	6.9	2.1	14	-	-	-	-
	II	6.1	6.2	38	-	-	-	-
	III	5.1	137.2	700	-	-	-	-
	IV	4.0	177.0	708	-	-	-	-
	V	3.0	21.1	63	-	-	-	-
	Всичко		**343.6**	**1523**	**-**	**-**	**-**	**-**
Габър	I	6.6	25.7	170	-	-	-	-
	II	5.8	189.3	1098	-	-	-	-
	III	4.4	258.2	1136	-	-	-	-
	IV	3.1	49.8	154	-	-	-	-
	V	2.0	17.3	35	-	-	-	-
	Всичко		**540.3**	**2593**	**-**	**-**	**-**	**-**
Полски бряст	IV	4.0	1.1	4		-	-	-
	II	V	3.0	1.6	5	-	-	-
	Всичко		**2.7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**
Клен	III	5.1	1.3	7	-	-	-	-
	IV	4.0	5.1	20	-	-	-	-
	V	3.0	2.2	7	-	-	-	-
	Всичко		**8.6**	**34**	**-**	**-**	**-**	**-**
Всичко ПРЕВРЪЩАНЕ			**1443.7**	**6723**	**-**	**-**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ								
Бук	I	6.6	0.3	2	-	-	-	-
	II	5.8	2.1	12	-	-	-	-
	III	4.4	1.5	7	1.0	4	1.0	4
	IV	3.1	-	-	2.9	9	2.9	9
	Всичко		**3.9**	**21**	**3.9**	**13**	**3.9**	**13**
Зимен дъб	I	6.8	1.4	10	-	-	-	-
	II	5.8	0.4	2	-	-	-	-
	III	4.8	6.4	31	2.9	14	2.9	14
	IV	3.8	10.0	38	19.7	75	19.7	75
	V	2.8	4.4	12	-	-	-	-
	Всичко		**22.6**	**93**	**22.6**	**89**	**22.6**	**89**
Благун	I	6.8	1.1	7	-	-	-	-
	II	5.8	1.2	7	-	-	-	-
	III	4.8	1.5	7	3.0	14	3.0	14
	IV	3.8	9.6	36	25.8	98	25.8	98
	V	2.8	15.5	43	-	-	-	-
	Всичко		**28.9**	**100**	**28.8**	**112**	**28.8**	**112**
Цер	I	6.8	2.2	15	-	-	-	-
	II	5.8	2.4	14	-	-	-	-
	III	4.8	6.4	31	6.4	31	6.4	31
	IV	3.8	27.2	103	48.2	183	48.2	183
	V	2.8	16.4	46	-	-	-	-
	Всичко		**54.6**	**209**	**54.6**	**214**	**54.6**	**214**

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	сегашен състав		подходящ състав			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Габър	I	6.6	3.7	24	-	-	-	-
	II	5.8	2.8	16	-	-	-	-
	III	4.4	9.0	40	11.3	50	11.3	50
	IV	3.1	6.7	21	12.3	38	12.3	38
	V	2.0	1.2	2	-	-	-	-
	Всичко		**23.4**	**103**	**23.6**	**88**	**23.6**	**88**
Мъждрян	I	7.8	0.9	7	-	-	-	-
	II	6.4	0.3	2	0.4	3	0.4	3
	III	5.0	1.0	5	2.5	12	2.5	12
	IV	3.7	1.4	5	17.1	63	17.1	63
	V	1.4	16.4	23	-	-	-	-
	Всичко		**20.0**	**42**	**20.0**	**78**	**20.0**	**78**
Акация	I	12.0	0.9	11	1.6	19	1.6	19
	II	8.7	0.4	3	10.1	88	10.1	88
	III	5.2	41.2	214	122.4	636	122.4	636
	IV	3.4	72.5	246	8.9	30	8.9	30
	V	1.9	19.0	36	-	-	-	-
	Всичко		**134.0**	**510**	**143.0**	**773**	**143.0**	**773**
Келяв габър	IV	-	371.0	-	410.9	-	410.9	-
	V	-	46.4	-	-	-	-	-
	Всичко		**417.4**	**-**	**410.9**	**-**	**410.9**	**-**
Клен	IV	3.8	-	-	0.4	2	0.4	2
	V	2.8	0.4	1	-	-	-	-
	Всичко		**0.4**	**1**	**0.4**	**2**	**0.4**	**2**
Леска	IV	-	0.1	-	-	-	-	-
	Всичко		**0.1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Всичко НИСКОСТЪБЛЕНИ			**705.3**	**1079**	**707.8**	**1369**	**707.8**	**1369**
ОБЩО ВСИЧКО			**3925.2**	**17742**	**3925.2**	**21700**	**3925.2**	**21700**

Използвани са следните растежни таблици по дървесни видове за бял борови култури - Кръстанов, Беляков, Шиков; насаждения и култури от черен бор – Тюрин, високостъблен бук - Герхард; високостъблен дъб Вименауер; издънков бук и габър - Недялков, Кръстанов, Беляков, издънков дъб – Щустов, издънков цер - Кумчев, Духовников, Сираков.

Отношението между бъдещия среден зрелостен прираст на залесената площ и средния зрелостен прираст на сега залесената площ изразено в проценти, дава числена представа за ефекта от заменянето на сегашния дървостой с оптималния бъдещ състав.

Сегашният условен общ зрелостен прираст на гората (за залесената площ) е 17 742 куб.м, а на бъдещия целеви състав (за същата залесена площ) – 21 700 куб.м.

Очакваното увеличение на прираста в проценти е (21 700 : 17 742) х 100 = 122.31 % т.е. с 22.31 % повече, а ако се вземе в предвид и увеличението на прираста в резултат на залесяване на незалесените горски площи от дървопроизводителната площ и отново сравним стойностите на общия среден прираст ще получим очакваното увеличение на прираста за цялата дървопроизводителна площ на стопанството, който в случая също е (21 700 : 17 742) х 100 = 22.31 %. От това се вижда, че ако дървопроизводителната площ бъде заета с дървесните видове, съгласно оптималния бъдещ състав, запасът и ще бъде по-висок със **22.31 %** или изразено в куб.м с **3 958 куб.м** в повече стояща маса.

Към датата на изработване на горскостопанския план средният зрелостен прираст на 1 ха залесена площ е **4.52 куб.м**., а след 10 години се очаква да бъде **5.53 куб.м.** Очакваната промяна е съществена и се дължи на по-високата производителност на широколистните високостъблени насажденията, които ще заменят издънковите, съобразно производителността на месторастенията, като в същото време не се предвижда значима промяна на сегашния състав на насажденията, което се вижда от следващата таблица.

От **таблица № 15** е видно и процентното участие на дървесните видове при сегашния и оптималния състав, подходящ на насажденията.

Таблица № 15

Сравнение на площта по дървесни видове
в сегашния видов състав и видовете, подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	366.5	9.3	154.4	3.9	154.4	3.9
Смърч	1.8	0.1	1.4	-	1.4	-
Черен бор	72.8	1.8	28.7	0.7	28.7	0.7
Дуглазка	4.6	0.1	4.1	0.1	4.1	0.1
Бук	695.6	17.7	729.0	18.6	729.0	18.6
Червен дъб	4.2	0.1	4.2	0.1	4.2	0.1
Зимен дъб	431.7	11.0	479.2	12.2	479.2	12.2
Благун	345.4	8.8	417.1	10.6	417.1	10.6
Цер	451.7	11.5	485.3	12.4	485.3	12.4
Габър	864.7	22.0	920.5	23.4	920.5	23.4
Трепетлика	39.2	1.0	41.4	1.0	41.4	1.0
Явор	4.2	0.1	4.2	0.1	4.2	0.1
Бреза	6.9	0.2	18.0	0.5	18.0	0.5
Мъждрян	20.0	0.5	20.0	0.5	20.0	0.5
Акация	134.0	3.4	143.0	3.7	143.0	3.7
Келяв габър	417.4	10.6	410.9	10.5	410.9	10.5
Полски бряст	2.7	0.1	2.7	0.1	2.7	0.1
Върба	14.2	0.4	14.0	0.4	14.0	0.4
Джанка	0.3	-	0.3	-	0.3	-
Елша	1.9	0.1	1.9	-	1.9	-
Клен	11.1	0.3	10.5	0.3	10.5	0.3
Леска	0.1	-	-	-	-	-
Едролистна липа	-	-	0.1	-	0.1	-
Сребролистна липа	23.6	0.6	23.5	0.6	23.5	0.6
Череша	2.5	0.1	2.6	0.1	2.6	0.1
Шестил	2.5	0.1	2.5	0.1	2.5	0.1
Планински ясен	5.6	0.1	5.7	0.1	5.7	0.1
Всичко	3925.2	100.0	3925.2	100.0	3925.2	100.0

Видно от горната таблица е намаляване на участието на белия и черния бор, дуглазката и смърча със 7.4% общо, поради замяната им с естествените за района широколистни дървесни видове.

При широколистните се наблюдава увеличение при зимния дъб, благуна, цера и габъра, поради изтъкнатите по-горе причини, а намаляват клена и келявият габър, поради замяната им с други широколистни видове. При останалите дървесни видове почти не се наблюдават съществени промени.

Промените в участието на дървесните видове са предимно в качествено отношение. Предвидените мероприятия целят подобряване състава и бонитета на насажденията, което ще повиши общата им производителност.

ГЛАВА II

ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ

1. ПЛОЩ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО Й ПО ЗЕМЛИЩА

Горските територии, собственост на община Елена, обхваща отдели и подотдели №№ 141 д, ж-и, л-п; 142 г, е, ж, о, п, с-х, щ-г1; 143 л-ю; 144 в, л, ф, х; 145 к, л, н; 146 м-х, ш, щ, я, а1, д1, о1 у1, г2-ж2; 147 г1, д1, ж1, з1, л1, м1, п1, д2, ж2-и2, л2-н2; 148 я, я1, в1, г1, и1-л1, о1, т1; 149 г, о, у-х; 150 л-о, р, т, у; 151 г, з, м, н, п, т, щ, ю, в1, г1; 154 в; 155 е, к, н; 156 д, к, н; 157 б-г, з, л, м; 159 т, у, х; 172 ж, и; 173 в, д, е, з, н, с, у; 174 ж, и, л; 176 в, з, р; 177 б, е, з, и, л, о, п; 178 в, е; 179 е, з, к, л, з1, л1, р1, т1, ц1, ч1, щ1, а2, б2, е2-з2, р2, с2, ф2, х2; 180 т, х, ю, я; 183 в, д, е; 184 е, и; 185 м, р; 209 т-ц; 210 б, ж, м, ю-б1, г1, е1; 212 в, и, м, с-у, х; 443 з, и; 465 д, о, ц, ч, ж1, з1, ч1, б2-г2, л2, м2, п2, с2; 466 а, ч, б1, в1, д1, к1, п1, р1; 471 с1, т1; 472 а, д, и, н, у, ф, а1, о1, с1, ц1, в2, д2; в землището на с. Беброво, с обща площ от 300.7 ха, отдели и подотдели №№ 414 а; 415 б, е, л, ш; 416 а, з, и, т, х, ш, л1; 417 а1, н1-р1, т1, ф1, ю1; 418 с; 419 ч1, б2-г2, к3, л3, с3; 420 з, к-о, с; 424 а, к, л; 425 и; 426 л, п, в1, г1, и1, н1, с1; 427 в; 428 и, л, ф, ш, ж1; 429 л, п; 430 в, ж; 431 ж, з, к, п; 458 б, д, у, ю; 459 ж, н; 461 з, к, ю, м1, с1-ф1; в землището на с. Блъсковци, с обща площ 81.0 ха, отдели и подотдели №№ 228 н, с, л1, с1; 229 б, д, ж-к, н, п, щ, а1, г1, д1; 230 ч, ш, я, з1; 231 п, ч, я; 232 в, з, и; 463 е2; 464 д, е, з, л, п, х, а1, в1-ж1, и1 л1, н1, о1, т1, у1, ц1, щ1, з2, и2, л2; 470 ф1, а2, в2-д2, е2; в землището на с. Бойковци, с обща площ 99.3 ха, отдели и подотдели №№ 153 а, г, л; 158 и, к, м, н; 159 з, л, н, с; 160 а, в, д, и, м; 161 а, и, м; 162 д, ж, о, р; 163 и, м, н; 164 б, и, к, м, н; 165 л, н, п; 166 ж, з, н, о; 167 и, м; 170 г, з, ж; 171 н; в землището на с. Дебели рът, с обща площ от 51.0 ха, отдели и подотдели №№ 338 в, ж, ш; 339 в-д, и, л, м, п-т, х, ш, а1, д1; 341 д, к, г1, д1; 342 а1 о1 т1 х-щ; 343 г, д, з, м, п, с, ш, ю; 345 а; 347 б, г, н, о; 348 б-г; 349 б; 350 в, е, з, и, ч; 351 н; 352 л; 353 а, г; 354 в, г, м; 356 и, у, щ, б1, в1, ж1, п1, ю1, д2, о2, р2, у2; 357 б, ж, в1; 358 ж1; 419 а3, в3, ж3, и3; 422 и, к, м, п; 433 а1 б1 к1 л1 р1 с, ц; 435 е, з-м, п, с, т; 436 г, е, и, п, р; 437 б; 438 б, д, ж, м, ц, ч; 439 о, п, т, х, ц, ш, б1, к1; 441 в, н, о, п; 442 е, з, т-ц, ш.ю; 443 а, у, х, ц; 445 г, е; 446 е, ж; 447 в, п; 448 з-к; 449 б, ж, з, м, о; 450 и, к, м; 451 н; 452 м, н; 453 л, ф, ш-б1; 456 к, л; 457 с, х, ц; 474 в, г, к, п, р, ф, ш, ю, я, д1, е1, к1, р1, ц1; 475 б, д, е, к, н, п, с, в1, и1, л1, м1, о1, с1, ф1, ц1, щ1, я1, е2, л2-н2, т2, щ2, т3, у3, ц3, ч3 , в землището на гр. Елена, с обща площ 285.1 ха, отидел и подотдели №№ 215 в1, е1, к1; 216 г1; 219 и, л, н, ю; 220 ж, з, л, н, х, а1, б1, г1; 221 а, е; 222 в; 223 а, ж, к, м-о, ц, и1, н1; 224 г; 225 р;227 т, у; 228 а2; 234 г; 236 а-е, 1; 237 а-с, 1; 238 а-п, 1; 239 а-ц; 240 а-р; 241 а-о, 1; 242 г-к; 243 а-х, 1; 244 а-ц, 1, 3, 5-8; 245 я, а1, 3, 4; 246 р; 470 л1, л2; в землището на с. Каменари, с обща площ от 541.8 ха, отдели и подотдели №№ 180 у, ф; 185 ф, ц.щ; 186 я, а1, д1, к1-м1, р1, ц1, ш1, ю1-а2, в2, к2, л2; 189 к; 190 г, о, ц-ш, я, в1; 191 ж; 192 и, м, о, ф, ц; 193 в, ф, ч, ш, ю, б1; 194 г, е, ж, и-м, о, у, ю, з1, л1; 195 в, е-з, м, н, п-ц, ш, б1, д1, и1, к1; 196 в, ж, м, т, у, а1, г1, х1, щ1-я1; 206 г, к, м, л1, м1, о1; 463 б, д, ж, о, г1, и1, л1, о1, п1, у1, щ1, я1, в2, ш2, 1, 4-6; 471 г, ж, з, л, н, п, ц, щ, е1, у1-х1; 473 г, г1, е1, м1, п1, р1, ш1, ю1, а2, в2, и2, л2 ц2, щ2, ю2, г3, д3, л3, м3; в землището на с. Константин, с обща площ 167.3 ха, отдели и подотдели №№ 221 к-с, у-ц, б1; 245 ч-щ, б1-г1; 246 а-е, с; 247 а, ц; 248 в, д, е; 260 о; 262 г; 263 н; 271 л; 303 м, а1; 308 а-е, р-щ, 1, 4; 309 а, в, г, н, о, т, 1; 310 а-о, ф-ц, 1, 2; 311 а-е, и-н, п, ф, ц; 312 е, к, л, н, х, ц; 313 а-в, д-ж, 3; 314 а-в, д-к, 1; 315 а, б, г, д; 31д а, в-р, 1; 320 а, в, д, ж-п, 1; 322 г-е, и, л, п, т, у, 1, 2; 323 а-и, з-к, м, 1, 3-8; 324 б, в, е-м; 325 в-к, 3; 326 б, в, д-л, 1; 327 а, д-ж, з, о, р-у, х-щ, д1-ж1, 1; 328 а-к, 1-5; 329 а-л, н, р, с, у, 1, 2; 330 б-н, п-ш, 2-13; 331 г-и, 1; 332 а-л, н-у, 1; 333 а, в-д; 334 е; 336 ч.щ, е1, т1, ф1-ц1, щ1, ю1, м2, х2, ю2, я2, д3, ж3, к3, п3, р3, ч3, щ3; 467 б-г, е, и-м, т; в землището на с. Костел, с обща площ 1 192.2 ха, 196 м1-н1, п1, с1-у1; 197 ц; 198 а, в, е, з, л; 199 г, з, и, м, р, с, у, ч, щ-я, б1-д1, к1, у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 203 е, п, т, у,, х, ю; 204 г, н; 205 в, ж, р; 206 ю, я, т1; 207 в, е, з, л, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1-м1; 208 а, в, е, м, о, р, ф, ч, щ-а1, в1, е1-з1, л1-н1; 464 п2, в землището на с. Майско, с обща площ 185.1 ха, отдели и подотдели №№ 146 ю1, б2;147 ж, к, у, т1-ф1, г2; 148 х1, ю1; 212 а1, к3; 337 з; 339 г1, и1, н1, о1, 4; 340 б, д, е; 341 р; 440 т-ф; 441 г; в землището на с. Марян, с обща площ 33.3 ха, отдели и подотдели №№ 212 е1, б2, и2, ф2; 213 н, ч, ю, я, л1, т1, х1-ч1, щ1, к2; 215 а, ж, о, ф; 216 ж, с, р1; 218 а, и1, л1, ф1, ч1; 470 д, ш, в землището на с. Палици, с обща площ 16.0 ха, отдели и подотдели №№ 337 б, е, х, ш, щ, а1, р1, б2, в2, ф2-ц2; 338 м, п, у, ф, г1, е1, ж1, т1-ф1, ц1, д2-к2, м2, н2; 339 в2; 340 ю, в1, д1; в землището на с. Руховци, с обща площ 46.0 ха, отдели и подотдели №№ 365 ю1; 366 г; 367 с-х, ч, щ, д1, е1, з1-к1, п1, с1; 373 б, г, д, з, м, р, с, у, ц, е1, з1, и1, т1;374 е, з, км, о; 375 г, н, р, с; 376 к, м; 377 б, е, з, м-р, у, е1, м1, ф1, ц1, а2; 378 о, ф, г1, н1-п1, т1-х1; 379 е, з, л, н-п, у-х, ч, щ, ю, в1, е1, з1, р1-т1; 380 и, н-п, б1, и1, м1-п1, с1, ф1, ц1, ш1; 382 е, е1, ж1, у1; 383 в, л, п, ц; 384 м, ч, ш; 385 и, н, о, с, г1; 386 м, ц, ч, г1; 387 л, х, ю; 388 з, к, ц, щ, и1, л1-н1, р1, с1; 389 з, ц, а1-г1, л1, 4, 12; 390 а, г, у, ч, щ; 391 б, г, д; 392 е; 393 м, р, ч; 394 г-

е, о, п; 395 м, п, с; 397 е, и; 399 л; 468 ж, о, т, у, б1, ж1, з1; 469 ж, к, н, ф, х, ч; в землището на с. Средни колиби, с обща площ 287.2 ха; подотдели 336 ю, а2-в2, д2, о2; в землището на с. Чакали, с обща площ 4.2 ха; отдели и подотдели №№ 363 а, б, е, п, с-ф, ч, в1, д1, т1, у1, ш1, з2, 1; 364 в, п-у, х, ц, ш, ю, е1-з1, м1-р1, т1-х1, 3; 365 ж-о, р-т, щ, в1-д1, ж1-л1, н1, р1, у1, х1, ч1-щ1, я1, а2, в2, г2, е2, ж2, и2, л2, о2-р2; 366 б, д-ф, ц-ш, я, а1, з1, л1, м1, р1, т1, 1; 367 г, ж, з, к-н, п, щ1; 368 а, б, д, н-ц; 369 б-ж, и-т, ф, ч, щ-з1, л1, о1, п1, ф1-ч1, 1-3; 371 а-р, у, ф, ц; 372 а-г; 378 в, г, е, к, с; 391 а, ж, з, м, о, т, х, я, а1, в1; 392 з; 399 д, з; 400 д, л, м; 401 г; 402 а, б, г-е, з, и, л, п, т, ч, ю; 404 г; 405 б, д, ж, к, д1; 406 б, д, ж, к, д1; 406 а-в, ф; 407 з, и; в землището на с. Шилковци, с обща площ 628.8 ха и отдели и подотдели №№ 355 б, в, х, ю, б1; 358 ч, щ, и1, о1; 359 д, л, в1, д1; 360 а, б, и, х, ц, щ, а1, р1, х1, ц1; 361 с, х, ю, б1, в1, д1; 362 л; 405 и, у, в1, г1; 406 з; 408 п, у, ш; 410 г, ж; 411 п, б1, к1, м1, н1, п1, с1; 413 н-ф; 414 в, ж, а1, в1, г1; 415 т, в1, д1-з1, л1, м1; 419 б, и, л, т, б1, в1, е1, з1, м3-о3, р3; в землището на с. Яковци, с обща площ 70.0 ха, община гр. Елен, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Елена“.

2. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ГОРИТЕ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНАТА ЗА ИКОНОМИКАТА НА РАЙОНА

След 1989 г. в икономическия живот на района настъпва икономическа стагнация, която оказва крайно отрицателно влияние върху поминъка на населението - закриват се редица губещи предприятия, увеличава се безработицата, което принуждава част от безработните да мигрират или да си търсят временна работа в други населени места, или да се върнат към традиционните за този край поминъци - картофо и тютюнопроизводството и животновъдство - отглеждане на крави, кози и малко овце. След 1996 г. безработицата и икономическата криза особено малките села, кара една част от населението да започне да сече незаконно дървесина, да я бичи в нелегални банцизи и да я продава на черния пазар с цел забогатяване.

Икономическото развитие на територията на община Елена се свърза най-вече с намирането на работа, развитието на туризма, селското и горското стопанство. В тази връзка е необходимо да се насърчи предприемачеството и да се подпомогне кариерното развитие на млади и образовани хора.

Въпреки наличието на много добри условия за развитието и практикуването на зимни ски спортове в община Елена, този вид спорт не е достатъчно добре развит. Независимо от сравнително малката височина на връх Чумерна (1536м), поради специфичните локални климатични особености снежната покривка се появява още в средата на месец декември и се задържа до началото на месец март. Това позволява реализацията на един нормален ски сезон в рамките на разглежданата територия. Изградената за тази цел инфраструктура обаче, е крайно недостатъчна като брой и капацитет. Към настоящия момент функционират само няколко къси любителски писти в района на връх Чумерна и около селата Мийковци и Усоето. Едната ски-писта е разположена в близост до хижа Чумерна. Тя има дължина 750м, оборудвана е със ски-влек (тип „Помагалски”) и ски-гардеробна към хижата (със 100 чифта ски). По изградената екопътека от връх Чумерна до село Мийковци се стига до другата функционираща ски-писта в района. Тя е подходяща както за начинаещи, така и за напреднали скиори и също е оборудвана със ски-влек и ски-гардеробна. Близо до хижа „Буковец” и в околностите на град Елена (в местността „Ушите”) са изградени малки ски - 85 писти. Съществуват добри условия за прокарването на нова ски писта по трасето хижа „Чумерна“ - местност „Боржийска поляна“ - с.Мийковци, с обща дължина около 3 км. Подобна реализация би превърнала района на връх Чумерна в привлекателна ски зона за населението от Източна България, вместо да пътува до по-отдалечените дестинации като Боровец, Банско и Пампорово. За постигането на този резултат е необходимо да се построят няколко лифта от района на с.Мийковци до хижа „Чумерна“, което ще скъси с около 15км достъпа до високопланинските части на община Елена. Реализацията на подобна възможност ще увеличи в значителна степен туристическия потенциал на община Елена. На територията на общината са маркирани и се поддържат няколко основни пешеходни маршрута, които с изключение на един (продължителност - 30 мин.) са продължителност между 3 и 4,30 часа: - с. Усои - м."Марков камък” - м.”Раюв камък” - с. Усои - с. Мийковци - х.Чумерна - вр.Чумерна - с. Вълчевци – Капиновски манастир; - гр. Елена - „Христовски водопад”; - гр. Елена - с. Марян - Марянски манастир – с. Долни Марян.

На територията на община Елена са открити древни крепости (тракийски и късноантични), като: Крепост „Кулата“, с. Стояновци Преграда в местност „Иванов гроб“, с. Мийковци; Тракийска и късноантична крепост “Вардата”, с. Иваниновци; Крепост при вр. „Бялата крава“, с. Зеленик Крепост на вр. Харамията/Чуката, с. Мийковци; Крепост „Градище“ при махала „Валето“, с. Костел; Крепост Калето, с. Дрента; Крепост на възвишение „Боров рът“, с. Дрента; Крепост „Калето“, с. Дебели рът; Обект на вр. „Хайдушки чукар“, с. Буйновци; Крепост „Калето“ в Горния боаз; Вардата над Рогачева скала, с. Иваниновци; „Градището” намира се на 1.64 км.

северозападно от центъра на село Багалевци; Крепост „Калето“ на 0.25 км. Южно от центъра на град Елена. Крепост при с. Беброво; Крепост при кв. Разпоповци - Тракийската крепост се намира северно от центъра на кв. Разпоповци на разстояние 0,93 км. „Харваловско кале” - „Харваловско кале” се намира на десния бряг на р. Куцаровска и е късноантична крепост в местността Калето. Голяма част от тях не са добре проучени, намират се на труднодостъпни места и не са социализирани за посещения от туристи.

Възможностите за риболов в общината са богати и разнообразни. Язовир Йовковци, на 5 км от град Елена е един от най-големите язовири в България. Зарибен е с над 10 вида риби (мряна, речен кефал, балканска пъстърва и др.), подходящ е за плаване с лодка, за къмпинг и отдих сред природата. На Язовир „Палици“ се провежда ежегодното общинско състезание по риболов. Язовирът е с площ около 55 дка и в него е изградено най-голямото садково стопанство в района - „Рибно стопанство - с. Палици“. Отглеждат се 86 есетра, европейски сом, американски сом и лин. Отделно от стопанството язовирът е зарибен с шаран, толстолоб, амур, каракуда, лин, сом и есетра. За любителите на спортния риболов са обособени специални кътчета, където всеки може да изпробва късмета си.

На територията на община „Елена работят няколко дърводобивни дружества, като част от тях осъществяват първична преработка на дървесина (производство на греди, талпи, дъски, палети и др.), което означава, че голяма част от дървесината се изнася без да се осъществява вторична преработка (производство на мебели, дограми и др.). Това са „Крис - транс Елена“ ЕООД - дърводобив и дървопреработка - произвежда дърва за огрев и дървен материал за строителство - всички размери дъски, греди, летви и т.н, „ЕЛЕНА БОР“ ООД - дърводобив и първична дървопреработка, „ВАВОНА“ ЕООД - дърводобив и преработка на дървесина, „НКМ - ЕЛЕНА“ ЕООД - добив и преработка на дървесина и „МЕБЕЛИ КОЛАРОВ“ ЕООД - проектиране, производство и ремонт на мебели и заготовки за мебели от дърво и други материали.

Селско стопанство

Географското разположение на общината обхваща предимно планински и предпланински терени. Това обуславя разпокъсаността, маломерността и отдалечеността на голяма част от земеделските земи. Преобладават малките лични стопанства. По силно е развит подотрасъл животновъдство, в който е застъпено предимно отглеждане на едър и дребен рогат добитък и в по-малка степен – свиневъдство и птицевъдство.

Очакванията и надеждите в селското стопанство са свързани с екологично чисто производство, производство на растителна и животинска продукция в частни стопанства от малък и среден тип; събирането на гъби, диворастящи плодове, билки и отглеждането на малини и ягоди. Едни от основните направления в общинската стратегия са развитие на екоземеделието, отглеждане на етеричномаслени култури и култивирани билки. В община Елена има налична материална база, общинска земя, сграден фонд и човешки ресурси; съществуват инициативи за създаване на нови малки и средни предприятия за изграждане на масиви с трайни насаждения – сливи, лозя, касис, малини и други. Има инициативи за създаване на малки предприятия за изкупуване, съхранение и преработка на селскостопанската продукция.

Туризъм

Непосредствената близост на региона до Стара планина, планинският въздух, природните дадености правят общината привлекателно място за туризъм. Въпреки уникалните дадености развитието на туризма не е на ниво, нито в количествено, нито в качествено отношение. Независимо от потенциалните възможности туристическата дейност на територията няма значителен принос в икономическото и социално развитие на общината. Основните проблеми са труден транспортен достъп през зимния период до значимите туристически обекти; не са разработени и рекламирани възможностите на летния туристически сезон; инфраструктурни проблеми.

Транспорт

През община Елена преминава удобна пътна мрежа с асфалтово покритие, свързваща общината със съседните общини – Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Златарица и Твърдица (прохода Твърдица.Елена). Комуникативните връзки между населените места са изградени чрез съществуващите трети и четвърти клас пътна мрежа и други междуселски пътища. През Елена преминава ж.п. линия, свързваща Горна Оряховица, Лясковец и Елена, но в условията на икономическа стагнация същата не функционира.

Социална среда

В началото на всяка година с решение на Общински съвет гр. Елена се приема Календарен план за културните мероприятия в общината. В него е засегнато честването не само на националните празници, а и на традиционни местни празници, като Васильовица /Банго Васил/, храмовия празник – 9 май, утвърден от 1997 г. като празник на града, събора на гр. Елена – 24 май, връчването на наградите за литературна критика „Иван Мешеков и Иван Радославов“, регионални прегледи на художествената самодейност при клубовете на пенсионера, честване

годишнини на видни златарчани и др. Във всички празници неизменно взема участие и прочутият златаришки духов оркестър „Балканска китка“. В град Елена има изградени исторически музеи с местно значение – един от които е бившето модерно за времето си класно училище, построено през 1860 г.; църква – храм „Св. Николай“, обявена за паметник на културата, уникална със своите стенописи, икони и архитектурен стил. В землището на с. Горско Ново село през 2002 г. е открита средновековна църква (XIII – XIV век). В населените места Елена, Горско Ново село, Родина и Сливовица функционират читалища.

Горите в района на общината, като източник на дървесина, недървесни горски продукти и други екосистемни ползи, имат общонационално значение за икономиката на страната. Голямо е значението им и за икономическото развитие на селищата в района. Те са източници за задоволяване на нуждите на местното население от дърва за огрев и строителна дървесина.

Дървесината за промишлени цели се добива от фирми спечелили обектите чрез търг, а те от своя страна продават добития дървен материал на дървопреработвателни предприятия и цехове. Дървопреработващи предприятия на територията на общината няма. Най-големите и близки ползватели на дървесина са дървопреработвателните предприятия в град Велико Търново.

Освен това горите на общинна са източник и на различни недървесни горски продукти. От голямо значение за общината е пашата на добитъка, която се допуска върху територията на общината. Ежегодно се добиват значителни количества сено, листников фураж, билки, горски плодове, гъби и други.

Районът на общината представлява добра база за развитието на интензивно ловно стопанство със значителни дивечови запаси и видово разнообразие (благороден елен, сърна, дива свиня, заек и други). В района се срещат дива свиня, също дребен дивеч – фазан, гривяк, гургулица и пъдпъдък. От хищниците са разпространени вълк, чакал, лисица, дива котка и бялка. Ловува се предимно за дива свиня и местен дребен дивеч. Възможен е трофеен отстрел на дива свиня (дължина на глигите до 24 см).

Има много добри условия за екотуризъм и фотолов.

Непосредствената близост на горите около град Елена, определят тяхната голяма защитна, водоохранна и здравно-украсна роля. Със защитните си и противоерозионни функции, те съдействат за подобрение на климата, предотвратяване на ерозията, възстановяване и запазване на почвата. Източник са на питейна вода за селищата от района на стопанството. Със здравните си и украсни функции създават приятни условия за туризъм и почивка на населението от общините, от областта и от цялата страна.

Както вече се изтъкна, на територията на общината съществуват добри транспортни и съобщителни връзки, които са предпоставка за нормално провеждане на горскостопанска дейност.

Горскостопанската дейност е един основен поминък на населението в района.

Развитието на икономиката в нашата страна и многостранните функции на гората изискват провеждането на още по-високо ниво и в по-големи мащаби горскостопански мероприятия в района на общината, целящи повишаване на общата продуктивност на горите и на всестранните им функции - защитни, водоохранни, здравно-украсни и други.

3. ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ, ЗАЩИТЕНИ И ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

3.1. Защитени природни обекти, обособени по Закона за защитените територии

3.1.1. Защитена местност „Букова гора”, находяща се в землището на с. Костел, обявена като буферна зона на поддържан резерват „Сини бряг“ със заповед № 728/30.07.86 год., на Комитета за опазване на околната среда, прекатегоризирана в защитена местност „Букова гора“ със заповед № 528/15.0707 год., на Министерство на околната среда и водите, отдели и подотдели №№ 240 л-н; 241 ж, з, к-о; 244 и-л; с обща площ 37.4 ха, цялата залесена.

3.1.2. Природна забележителност „Водопад на р. Мийковска”, находяща се в землището на с. Руховци, обявена със заповед № 1427/13.05.74 год., на Министерство на горите и опазване на природната среда, актуализирана със заповед № РД-5930.01.08 год., на Министерство на околната среда и водите, подотдели 338 е2, и2; с обща площ 0.9 ха, цялата залесена.

3.2. Горски територии със специални функции, обособени по Закона за биологичното разнообразие

3.2.1. Защитена зона „Твърдишка планина", код BG 0000211, обявена с Решение на Министерски съвет № 661/16.10.07 год, изменено с решение на Министерски съвет № 52/05.02.08 год., и решение на Министерски съвет № 615/02.09.20 год, и Заповед № РД-326/31.03.21 год., (бр. 52/2021 на Държавен вестник), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директивата за хабитатите)**; отдели и подотдели: №№ 196 т, у, а1, щ1, ю1; 199 и, м, у, ч, ш, ю, я, б1-д1, к1, у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 203 п, т, у, х; 204 г, н; 205 в, ж, р; 206 г, к, м, л1, м1, о1 ; 207 в, е, з, л, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; 208 а, в, е, м, о, р, ф, ч, щ, ю-а1, в1, е1, ж1, з1, л1-н1; 209 т-ц; 210 ж, м, ю, я, а1, б1, г1, е1; 211 б1, е1, м1, о1; 212 б2, и2, к3, ф3; 213 н, ч, ю, я, л1, т1, х1, ц1, ч1, щ1, к2; 215 а, ж, о, ф, в1, е1, к1; 216 г1; 217 а1, д1, р1 ; 218 а, и1, л1, ф1, ч1; 219 и, л, н, ю; 220 ж, з, л, н, х, а1, б1, г1; 221 а, е, к-ц, б1; 222 в ; 223 а, ж, к, м, н, о, ц, и1, н1; 224 г; 225 р; 227 т, у; 228; 229; 230; 231; 232; 234; 236; 237 а-с, 1; 238 а-п, 1; 239 а-ц; 240 а-р ; 241 а-о, 1; 242 г-к; 243 а-х, 1; 244 а-ц, 1, 3, 5-8; 245 я, а1, 3, 4; 246 р; 247 а, ц; 248 в, д, е; 260 о; 262 г; 263 н; 271 л; 308 а-е, р-щ, 1, 4 ; 309 а, в, г, н, о, т, 1; 310 а-о, ф-ц, 1, 2; 311 а-е, и-н, п,ф, ц ; 312 е, к-н, х, ц ; 313 а-в, д-ж, 3 ; 314 а- в, д-к, 1; 315 а, б, г, д; 319 в-и, н, о, 1; 320 а, в, д, ж-к, м-р, у, ф ; 322 п, т, у, 1, 2; 323 а-е, з-к, м, 1, 3-8; 324 б, в, е-м; 325 ; в-к, 3 326 б, в, д-л, 1; 327 а, д-з, о, р- у, х-щ, д1-ж1, 1; 328 в-е, 4, 5; 329 а-г, е, ж, и-л, н, р, с, 1, 2; 330 б-н, п-ф, х-ш, 2-13; 331 г-и, 1; 332 а-л, н-у, 1; 333 а, в-д; 334 е; 335 в-д, ж-и ; 463 е2; 464 п2; 467 б-г, и, к, т ; 470 д, ш; 471 г, ж, н, п, ц, щ, е1, с1, т1, у1, ф1, х1; 473 г, г1, м1, п1, р1, ш1, ю1, а2, в2, и2, л2, ц2, щ2, ю2, г3, д3, л3, м3; с обща площ 1 963.6 ха, от която 1 931.1 ха залесена площ и 32.5 ха незалесена площ.

3.2.2. Защитена зона „Златаришка река", с код BG 0000280, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. изменено с решение на Министерски съвет № 52/05.02.08 год., решение на Министерски съвет № 615/02.09.20 год. и решение на Министерски съвет № 588/06.08.21 год., и год. и Заповед № РД-85/26.01.2024 год., бр. 13/2024 на Държавен вестник, определена по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на местообитанията на птиците (**Директивата за хабитатите)**; отдели и подотдели: №№ 433 к, р, с; 458 б, д; с обща площ 5.4 ха, цялата залесена.

3.2.3. Защитена зона „Котленска планина", код BG 0002029, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год, и заповед № РД-910/11.12.08 год. на Министерство на околната среда и водите (бр. 15/2008 на Държавен вестник), изменена със заповед № РД-72/28.01.13 год. на Министерство на околната среда и водите (бр. 10/2013 на Държавен вестник), определена по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на местообитанията на птиците (**Директивата за птиците)**; отдели и подотдели: №№ 199 у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 204 г, н; 205 в, ж; с обща площ 38.7 ха, цялата залесена.

3.3. Защитени растителни видове и редки растения на територията на общината

Известно е, че растителният свят представлява незаменим източник на нови лекарства. Развитието на научните изследвания в областта на фармацевтиката и фармакологията биха били немислими без използването на природните дадености, в частност растенията, които продължават да са неизчерпаем ресурс за получаване на биоактивни вещества. В днешния индустриализиран и замърсен свят все по-голямо внимание се обръща на екологично чистите райони, в които могат да се открият растения, притежаващи неизвестни досега пробиотични и биоактивни съставки. Съвременната наука открива нови приложения и употреба на тези вещества, заместващи с успех традиционните лекарствени средства и методи.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност.

Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове лечебни растения.

Община Елена, съвместно с Регионална инспекция по околната среда и водите гр. Велико Търново и други обществени организации трябва да организира контрола при добиване на лечебните растения, съгласно чл. 50, ал. 4 от Закона за лечебните растения.

Най-разпространените лечебни растения на територията на община Елена са някои от срещащите се тук дървесни видове като **бук (Fagus sylvatica)** – 17.7% от залесената площ на стопанството, и **габър (Carpinus betulus)** – 17.4%. С лечебна цел се използва кората от клоните и стъблата на по-младите дървета, която съдържа дъбилни вещества, танини и др.

Важни в областта на фитотерапията видове, характерни за района на стопанството са **зимнен дъб (Quercus sessiliflora**), **благун (Quercus conferta) и цер (Quercus cerris).**

Зимният дъб заема 9.9%, благунът - 10.5%, а церът - 13.8% от залесената площ на стопанството. В още по-голяма степен от бука, кората от клоните и стъблата на по-младите дъбови дървета съдържа дъбилни вещества, танини и др, които могат да се използват с лечебна цел.

В състава на повечето насаждения влизат единично или с по 1 - 2 десети други дървесни видове - сребролистна липа, бряст, клен и горскоплодни - брекина, круша, джанка и др.

В естествено състояние сребролистната липа (Tilia argentea) се среща на по-свежите месторастения в общината. Участва единично в състава на насажденията, но практически тези дървета не могат да се използват за добив на цвят.

Брястът (Ulmus minor) се среща рядко, само в състава на смесените гори. Горскоплодните видове **брекина (Sorbus torminalis), джанка (Prunus cerasifera) и круша (Pirus communis)** имат предимно ловностопанско значение.

В района на стопанството върху 8% от залесената площ са внесени изкуствено **черен бор (Pinus laricio), бял бор (Pinus silvestris), смърч (Picea abies), зелена дугласка (Pseudotsuga mensiensii)** и др. иглолистни. Залесявани са предимно с цел борба с ерозията, както на бедни, така и на по-богати месторастения. Използваемите им части съдържат етерични масла, смоли, витамини и други полезни вещества.

На отделни изолирани места в района на общината се среща **смрадликата (Cotynus coggigria).** Тя се развива под склопа на насажденията. Листата на смрадликата са особено ценни, защото съдържат до 25% дъбилни вещества, етерични масла, флавоноиди и др. Състоянието на ресурсите е добро, макар че местообитанията са предимно бедни и по-каменливи, защото химичния състав на растението естествено го предпазва от пашата. Но значението й като лечебно растение за района на стопанството не е голямо поради силно ограниченото й разпространение.

В горите на община Елена, особено на местата с по-рехав склоп е формиран подлес от храсти, повечето от които са лечебни растения. Плодовете на **дряна (Cornus mas)** съдържат глюкозиди, плодови киселини, витамини и други полезни вещества. Плодоноси рядко. Обикновено в подлесни съобщества с него се среща и **червения глог (Crataegus monogina).** Плодоноси предимно на откритите места и по периферията на гората, и е по-продуктивен от дряна. По крайщата на горските комплекси са се развили гъсти храсталаци от **трънка (Prunus spinosa).** Районът е благоприятен за развитието на вида и обикновено цъфтежът, и плодоносенето му е много обилен.

Шипката (Rosa canina) често се среща заедно с трънката. Разпространена е повсеместно както сред подлеса, така и по голите площи. Тя е доста устойчив вид и може да се срещне както на много бедни месторастения и скални терени, така и върху дълбоки плодородни почви. Обилно плодоноси като плодовете й са особено ценни с голямото си съдържание на витамин С.

Къпините трудно виреят под склопа на насажденията, но много бързо се развиват и разпространяват, когато намерят благоприятни условия. Срещат се покрай горските пътища или бързо заемат тези от тях които не се използват, в сечищата или всред младите насаждения и култури. Коренищата и листата им са в достатъчни количества, където ги има, но районът е доста сух, което намалява плодоносенето и често плодовете изобщо не могат да узреят.

Единично в смесени храстови формации, се среща брадавичест **чашкодрян (Euonymus verrucosus),** а из влажните и сенчести места, покрай жилища и огради - **кучешко грозде (Solanum nigrum).**

На много места по единични възрастни дървета или във възрастни насаждения се среща паразитния вид **черен имел (Loranthus europaeus).** Количеството му е ограничено и

е трудно за добив. Увеличеното му разпространение през последните години засилва опасността от влошаване санитарното състояние на горите.

В някои части на стопанството в състава на храстовите формации, около по-големите дерета, край пътищата и по поляните се срещат представители на семейство **Бъзови (Caprifoliaceae).** Това са храстовидния ч**ерен бъз (Sambucsus nigra) и тревистия бъз (Sambucsus ebulus)** като последния се среща много по-често. С лечебна цел се използва почти всичко от тези растения - цветовете, плодовете, листата, корите и корените. Те съдържат етерични масла, органични киселини, дъбилни вещества, витамини А и С, танини, захари и други. В големи количества някои от тези вещества са отровни.

Макар и по-рядко, най-вече в близост до водните течения, под склопа на насажденията се среща **обикновената леска (Corylus avellana).**

Освен дървесни и храстови видове в медицината се използват и някои паразитни растения и лиани. Такъв например е **бръшлянът (Hedera helix),** който се среща в дъбовите гори на по-свежи и влажни места. Бръшлянът покрива свободна от растителност повърхност и с помощта на адвентивните си корени се увива около стволовете на дърветата.

Друго увивно растение което се среща често е **поветът (Clematis vitalba).** Увива се предимно около храсти и дървета по краищата на горските комплекси. Има възможност да се събират надземните му части, но количествата са незначителни.

Много ценни билки са и някои тревисти растения, които се срещат в района.

В откритите места, сечищата, поляните, голините се срещат редица ценни растения като жълт и червен кантарион, еньовче, бял равнец, обикновен риган, лайка, млечка и др.

Жълтият кантарион (Hypericum perforatum), известен и с името лечебна звъника, е международно признато и търсено лечебно растение. В резултат на безогледна експлоатация и неконтролирано събиране включително чрез изкореняване, находищата от жълт кантарион са намалели значително.

По горските поляни, а често и под склопа на изредените насаждения се среща **горската ягода (Fragaria vesca).** С лечебна цел се събират листата, а плодовете имат много добри вкусови качества. По-влаголюбиви лечебни растения **като копривата (Urtica dioica), ментата (Mentha aquatica), дивия джоджен (Mentha spicata), маточината, обикновения и теснолистия жиловлек** се срещат в микропониженията и на свежи изложения.

През есента започва цъфтежа на **есенния минзухар (Colchicum autumnale),** с който трябва да се внимава защото е отровно растение. Друго ценно лечебно растение срещащо се в района на дъбовите формации това е **подъбичето (Teucrium chamaedrys).**

Освен изброените растения в района има редица билкови растения, които често се явяват като плевелни видове. Такъв плевел е **троскотът,** който наред с вредите, които нанася на културните растения, съдържа много полезни вещества в корените си, използвани в съвременната медицина.

По подобен начин стоят нещата и с **магарешкия бодил (Onopordon acanthium).** Той се развива по слогове и поляни и има голямо лечебно приложение в българската народна медицина като ободрително средство, което засилва сърдечната дейност и понижава кръвното налягане.

По-долу са изброени някои от лечебните растения, при които като дроги се използват цветове, плодове, листа, кора и корени.

- Обикновен гръмотрън - Ononis arvensis - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни ливади, по пясъци край реки, из покрайнините на горите и из храсталаци на добре осветени места. Вторично се среща като заплевител из ниви, зеленчукови и овощни градини и лозя. Използва се във фитотерапевтичната практика, само под лекарски контрол.

- Горицвет - Adonis vernalis - многогодишно тревисто растение с късо, дебело коренище. Расте по сухи ливади и пасища и каменисти местности. Използва се надземната част, която се събира по време на цъфтежа. Растението е отровно и се приема само под лекарски конрол.

- Дилянка - Valeriana officinalis - многогодишно тревисто растени с късо коренище и многобройни сочни корени, излъчващи силна, характерна миризма. Обитава по-влажни,

сенчести места, окрайнините на горите, ровове до към 1500 м. надморска височина. Използваемата част са коренищата.

- Бъзак (тревист бъз) - Sambucus ebulus - многогодишно тревисто растение. Расте масово в плътни популации край потоци, храсталаци и сечища. Мезофит, привързан към богати и влажни почви. Използва се корена.

- Глухарче - Taraxacum officinale - многогодишно тревисто растение с млечен сок. Расте повсеместно по песъчливи места, из ливади и пасища, край пътищата, по зелени площи на паркове и градини. Използват се коренът, листата и млечния сок.

- Троскот - Cynodon dactilon - многогодишно тревисто растение с пълзящо коренище. У нас е повсеместно разпространен по тревисти места, пасища, ливади, храсталаци и като плевел до около 1200 м н.в. Използва се коренището.

- Репей - Arctium lappa - двегодишно тревисто растение със силно разклонено стъбло, високо до 2 метра. Расте предимно на необработвани терени и край изоставени сгради. Използват се едногодишните корени

- Бабини зъби - Tribulus terrestris - едногодишно тревисто растение със стъбло 10 - 60 см. Расте по песъчливи и каменливи места, кай пътища и като плевел. Използва се надземната част - стръкове или цели растения, събрани по време на цъфтеж.

- Лечебен росопас - Fumaria officinalis - едногодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, изоставени и рудерални местообитания, по угари и като плевел в градини, лозя и окопни култури. Светлолюбив, студеноустойчив мезофит. Използва се във фитотерапевтичната практика под лекарски контрол.

- Маточина - Melissa officinalis - тревисто многогодишно растение с многобройни стъбла. Расте най-често край населени места, огради, гробища, пътища и в разредени храсталаци и горски поляни. Привързано е към умерено влажни и влажни, добре проветрени местообитания с богати почви. Използва се в парфюмерията, народната медицина, пчеларството.

- Обикновено подъбиче - Teucrium chamaedrys - многогодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти и каменисти места, в разредени, смесени гори и храсталаци. Използва се във фитотерапията.

- Бял равнец - Achillea millefolium - многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и пасища, каменисти и тревисти места, изоставени ниви, край пътища и селища, вторично като заплевител в посеви. Използва се в билколечението. При предозиране са възможни отравяния.

- Лайка – Matricaria chamomilla - едногодишно тревисто растение с изправено и силно разклонено в горната част стъбло. Съцветието е кошничка. Расте по сухи места, пасища, бедни почви, като плевел в пролетните култури до около 1200 м н.в. Използват се кошничките.

- Полски хвощ - Equisetum arvense - многогодишно тревисто спорово растение. Расте край реки, потоци, често като плевел в градини, ливади, необработени места и ниви, по-рядко в сенчести гори. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Еньовче - Galium verum - многогодишно тревисто растение, с дълго, разклонено коренище. Расте по умерено сухи или умерено влажни тревисти места, из ливади и пасища, горски поляни, покрай ниви и пътища. Използва се в народната медицина.

- Гъстоцветен лопен - Verbascum densiflorum - двугодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из храсталаци и редки гори, по слънчеви тревисти места, по бунища и буренливи терени. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

- Черен бъз - Sambucus nigra - ниско, листопадно дърво, което достига до 10 м височина. Цветовете са събрани в сложни гроздове (метлици). Сърцевината е мека. Среща се в състава на смесените широколистни гори като подлес, край реки и потоци, на плодородни и влажни почви, но понася и засушавания. Използват се корените, листата, цветовете и плодовете.

- Червен (обикновен) глог - Crataegus monogyna - бодлив храст. Среща се из цялата страна до към 1500 м н.в. Расте из храсталаци и гори, край пътеките в цялата страна. Умерено светлолюбив мезофит. Плодоноси предимно на открито. Използва се в официалната и народната медицина.

- Дребнолистна липа - Tilia cordata - дърво, с височина на стъблото до 30 метра. Расте по сенчести и умерено влажни места, из смесените широколистни гори. Студоустойчив

вид, но зле понасящ ниската почвена и въздушна влажност. Не понася добре замърсения въздух в населените места. Използва се във фитотерапията.

- Едролистна липа - Tilia plathyphyllos - дърво, с височина на стъблото до 40 метра. Расте почти изключително във влажните и по-топли планински долини, където участва в образуване на смесените широколистни гори. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Сребролистна липа - Tilia tomentosa - дърво с височина на стъблото 25 метра. Расте в смесени широколистни гори в равнините, предпланините и планините върху относително сухи почви. Изисква по-топъл климат и по-добро осветление в сравнение с другите липи, но е по-сухоустойчива. Използва се във фитотерапията.

- Слез - Malva sylvestris – двугодишно, по-рядко едногодишно или многогодишно тревисто растение с приповдигащи се или изправени стъбла. Цветовете са разположени в пазвите на листата. Използват се коренът, листата и цветовете.

- Шапиче - Alchemilla vulgaris – многогодишно тревисто растение с дребни, жълто-зелени цветове, събрани в метличести съцветия. Среща се по тревисти места, из влажни ливади, край планински потоци до около 1000 м н.в. Използва се цялото растение с коренището.

- Мечо грозде - Arctostaphylos uva-ursi - вечнозелено, пълзящо храстче с приповдигащи се крайни разклонения. Листата са с височина до 1,5 м. и са гъсто облистени. Плодът е топчеста червена ягода. **Използват се листата.**

- Петнист змиярник - Arum maculatum - многогодишно ревисто растение с овална или цилиндрична грудка, от която излизат 2-3 стреловидни или копиевидни, разположени на тънка и дълга дръжка. Цветовете са в съцветие кочан, обвит с покривен лист. Плодът е оранжево-червена, сочна ягода, силно отровен. Във фармакологията се използват свежите грудки. Расте из влажни и сенчести гори и храсталаци, най-често в планинския пояс до 1800 м н.в.

- Копитник - Asarum europaeum - многогодишно, вечнозелено, тревисто растение със сърцевидни листа във формата на копито. Цъфти с характерни дребни, виолетово-кафяви цветове. Расте във влажни, сенчести букови и борови гори до 1700 м. надморска височина. Използват се листата и коренищата.

- Изтравниче - Asplenium trichomanes - многогодишно тревисто растение с пълзящо, туфеско коренище, покрито с кафяви люспи и власинки. Разпространено е по влажни, сенчести и каменливи терени и скални пукнатини. В медицината се използва надземната част.

- Кисел трън - Berberis vulgaris - бодлив, силно разклонен храст, висок до 3 метра. Клоните са покрити с триделни и петделни бодли. Плодът е червена, продълговата ягода и заедно с листата има кисел вкус. Расте по сухи и каменливи места, в изредени гори и храсталаци до 1900 м. н.в. Използват се листата, плодовете и кората на корените.

- Ранилист - Betonica officinalis - многогодишно тревисто растение с изправено, гладко, четириръбесто, финовлакнесто стъбло. Разпространен е по безплодни земи, в разредени гори, върху глинести и песъчливи почви до 1700 м н.в. Използват се корена и листата.

- Лудо биле - Atropa belladonna - многогодишно тревисто растение с късо, едро, многоглавесто коренище и силно развит главен корен. Плодът е черно-виолетова, лъскава, сочна ягода. Расте по влажни и богати на хумус почви в разредени широколистни гори в средногланинския пояс, особено по склоновете със североизточно изложение докъм 1500 м. надморска височина. Използват се листата и корените. Растението е силно отровно! Лечение се осъществява само под лекарски контрол! Съдържа алкалоида атропин използван в офталмологията и други области на медицината.

- Дива тиква - Bryonia alba - многогодишно тревисто еднодомно (рядко двудомно) растение с грудковидно задебелен, жълтеникаво-белезникав корен. Расте из храсталаци и край пътища, предимно по влажни местообитания, из ниви и синори от морското равнище до към 1000 м н.в. Отровно. Използва се във фитотерапията. Употребява се само под лекарски контрол.

- Решетка - Carlina acanthifolia - многогодишно тревисто растение, на което стъблото атрофира още в ембрион, с мощен, цилиндричен, сочен вертикален корен. Съцветието е кошничка. Расте по тревисти и каменливи места от 400 до 2000 м н. в. Използва се корена.

- Червен кантарион - Centaurium erythraea - двегодишно тревисто растение. Расте по умерено влажни до сухи тревисти и каменисти места из пасища, изоставени обработваеми земи и ливади, в окрайнините на храсталаци и редки гори като елемент на

естествената растителност. Събират се напълно цъфнали стръкове. Използват се във фитотерапията.

- Чувен - Chenopodium bonus-henricus - многогодишно тревисто растение с дебел, месест, многоглав корен. Расте по тревисти, рудерализирани места, край егреци, кошари, мандри и др. наторени места в предпланините и планините. Събират се корените, извадени след узряване на семената. Използват се във фитотерапията.

- Мразовец - Colchicum automnale - многогодишно тревисто растение с видоизменено стъбло - грудко-луковица, без надземно стъбло. Цъфти през септември-ноември. Разпространен е повсеместно в цялата страна, по тревисти места, ливади, пасища и храсталаци в цялата страна до 2000 м н.в. За лечебни цели се използват семената и по-малко корените. Отровно растение! Лечение само под лекарски контрол!

- Момина сълза - Convallaria majalis - многогодишно тревисто растение с пълзящо хоризонтално коренище. Цветоносното стъбло е без разклонения и листа. Листата са приосновни. Съцветието е връхно, гроздовидно. Плодът е кълбовидна, месеста, оранжево-червена ягода. Цъфти април – юни. Расте из светли широколистни гори и храсталаци, в равнините и планините, нарядко в цялата страна, предимно на свежи месторастения до около 2000 м н.в. Използваема част са листата и преди всичко цветовете в началото на цъфтежа.

- Обикновена леска - Corylus avellana - храст или малко дърво. Формира самостоятелни съобщества-храсталаци на мястото на изсечени или унищожени гори. Среща се и като подлес в дъбови и габърови гори. Търпи изсичане, при което се формират нови гнезда от многобройни млади стъбла. Използва се в медицината.

- Наумка - Cynoglossum officinale - двугодишно тревисто растение с изправено, гъсто овласено коренище. Съцветието е разширена, пирамидална метлица. Расте по сухи, тревисти и рудерализирани места в цялата страна докъм 2000 м н.в. Използват се стръковете.

- Мъжка папрат - Driopteris filix-mas - многогодишно тревисто растение с едро, до 30 см дебело коренище. Листата са дълги до 1 м, пересто нарязани. Размножава се чрез спори. Расте из влажни и сенчести гори и храсталаци до 1800 м н.в. Използват се коренището и листата.

- Боянка - Erysimum diffusum - едногодишно тревисто растение с къс, вретеновиден корен. Стъблото е покрито с двуделни власинки. Цветовете са в гъсти гроздовидни съцветия. Разпространена е по сухи, тревисти и каменливи места, край пътища и огради и като плевел в нивите в цялата страна до 800 м н.в. Използват се стръковете по време на цъфтежа.

- Брястолистно орехче - Filipendula ulmaria - многогодишно тревисто растение с хоризонтално коренище. Стъблото достига височина 1,5 м. Съцветията са дълги метлици. Плодът е мехунка. Расте край планински потоци и влажни ливади докъм 2000 м н.в. Използват се върхните съцветия, листата и коренището.

- Петниста бударица - Galeopsis tetrachit - едногодишно растение. Расте по умерено влажни, тревисти и каменисти места в изредени гори, в сечища, и като плевел из нивите. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Лазаркиня - Galium odoratum - многогодишно тревисто растение, с изправено, неразклоняващо се, четириръбесто, голо стъбло. Цветовете са разположени по върховете и събрани в съцветие щит. Среща се в сенчести букови и буково-елови гори в предпланинските и планински части на страната между 600 и 1800 м н.в. Използват се стръковете без корена.

- Градско омайниче - Geum urbanum - многогодишно тревисто растение. Среща се в цялата страна. Расте из храсталаци, по сенчести места, в покрайнините на горите, по поляни, край селища и сгради, по изоставени места и други. Използва се във фитотерапията.

- Сиротица - Gratiola officinalis - многогодишно тревисто растение с пълзящо и възлесто коренище и кухо стъбло. Листата са срещуположни и приседнали. Плодът е кутийка. Расте по влажни ливади, край мочурища и по бреговете на водоеми в цялата страна. Използват се надземните органи, събрани по време на цъфтеж.

- Кукуряк - Helleborus odorus - многогодишно тревисто растение с пълзящо и възлесто коренище. Листата са длановидно нарязани. Цветовете са жълто-зелени, 2-4 на брой. Плодът е сборен, от срастнали в основата си мехунки. Расте в храсталаци, поляни, редки гори до 1800 м н.в. Използва се коренището. Отровно растение! Лечението се извършва под лекарски контрол.

- Рунянка - Hieracium pilosella - многогодишно тревисто растение, съдържащо млечен сок. Стъблото е единично, листата са приосновни. Цялото растение е покрито с гъсти,

бели власинки. Цветовете са жълти. Съцветието е кошничка. Обитава горски поляни, тревисти сухи места в цялата страна до 2000 м н.в. Използва се цялото растение.

- Хмел - Humulus lupulus - многогодишно увивно двудомно растение. Расте из влажни широколистни гори и храсталаци, край реки и потоци. При подходящи условия се среща из цялата страна докъм 1000 м н.в. В хранително-вкусовата промишленост и във фитотерапевтичната практика се използват женските съцветия, събрани преди цъфтежа. При предозирания са възможни отравяния - употреба само под лекарски контрол!

- **Българско подрумиче - Anthemis virescens** – едно- или двугодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид, български ендемит. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория незастрашен. Среща се на открити места и в покрайнините на горите в зоната на дъбовите гори докъм 300 м н.в. Расте поединично. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

- Синя хвойна - Juniperus communis – вечно зелен храст или дърво, високо до 8 метра. Зърношишарките узряват на третата година. Месести, синьо-черни на цвят, с белезникав восъчен налеп. Расте по сухи и каменливи места, главно в планините до 1700 м н.в. Използват се клонките и месестите шишарки.

- Лавровишня - Laurocerasus officinalis - вечнозелен храст или малко дръвче, с височина до 1,5 метра. Разпространението й е свързано с буковите гори. Предпочита северните склонове. Използват се листата, които се берат по време на цъфтеж. Действа болкоуспокояващо. В повишени дози билката е отровна! Приема се само под лекарско предписание!

- Обикновена луличка - Linaria vulgaris - многогодишно тревисто растение с вретеновиден корен. Расте по тревисти места, край пътища и орници, в покрайнини и храсталаци, и изредени горички, както и като плевел в окопните култури със слята повърхност. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Птиче просо - Lithospermum officinale - многогодишно тревисто растение с вретеновиден корен, с изправено и разклонено към върха си стъбло. Цветовете са кремаво-бели. Плодът е яйцевидно орехче. Среща се в посеви и тревисти места до 1400 м н.в. Използват се семената, листата и връхните съцветия.

- Лечебна комунига - Melilotus officinalis - двугодишно растение. Расте по влажни тревисти места в границите на естествената растителност или по нарушени терени край пътища и селища, в низините и предпланините до към 800 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика, само под лекарски контрол.

- Пипериче - Persicaria hydropiper - едногодишно растение. Расте из влажни мочурливи места край езера, реки, потоци, канали, изкопи и като плевел в оризища, окопни култури, и зеленчукови градини. Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина, в хранително-вкусовата промишленост (като подправка и за оцветяване). Медоносно и фуражно растение.

- Мехунка - Physalis alkekengi - многогодишно тревисто растение. Расте из сенчести храсталаци и влажни местообитания. Използва се във фитотерапевтичната практика, само под лекарски контрол.

- Сладка папрат - Polypodium vulgare - многогодишно тревисто растение с хоризонтално, пълзящо коренище, често разположено и над земята. Размножава се със спори. Расте по влажни, сенчести каменливи места в горите из цялата страна. Използва се коренището.

- Трепетлика - Populus tremula - дърво с гладка, зелена кора, достигащо до 30 м височина. Короната е широка и рехава. Листата са закръглени, триъгълни или ромбовидни, на дълги дръжки. Цъфтежът е преди разлистването. Плодът е разпуклива кутийка, семената са с хвърчилка. Расте из гори, сечища и пожарища, предимно в планините докъм 1800 м н.в. Използват се кората, дървесината и листата в свежо състояние.

- Горско прозорче - Potentilla erecta - многогодишно тревисто растение с почти хоризонтално, дебело, възлесто коренище. Цветът е жълт. Расте из мочурливи и влажни ливади в предпланините и планините, от 500 до 2800 м н.в. Използват се коренищата.

- Пълзящо прозорче - Potentilla reptans - многогодишно тревисто растение. Расте по тревисти места, край селища, долове, реки и потоци. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

- Орлова папрат - Pteridium aquilinum - многогодишно тревисто растение с едри листа, дълги до 2 метра. В народната медицина се използват коренищата и листата.

- Лечебна медуница - Pulmonaria officinalis - многогодишно тревисто, грубовлакнесто растение. Расте из сенчести, храсталачни и умерено влажни широколистни гори главно в предпланините и планините. Събират се листа и цъфтящи надземни части. Използват се във фитотерапевтичната практика.

- Зърника - Rhamnus catharcticus - храст или неголямо дърво, с къси клонки, някои от които бодливи. Цветовете са зеленикави, по 10-15 в пазвите на листата. Плодът е сочен, костилков, черен и лъскав. Среща се из храсталаци, край реките докъм 1200 м н.в. Цъфти през юни. В медицината се използват плода, листата и кората.

- Обикновен киселец - Rumex acetosa - многогодишно двудомно растение. Расте по влажни поляни, ливади и тревисти места из цялата страна докъм 2300 м н.в. Събират се листа и млади стъбла преди началото на цъфтежа. Използват се в народната медицина и фитотерапевтичната практика, като зеленчук в свежо или преработено състояние.

- **Бодлив залист - Ruscus aculeatus** - ниско, вечнозелено храстче със силно разклонено гладко стъбло, с пълзящо коренище. Плодът е месеста червена ягода. Среща се в гори и храсталаци до към 900 м н.в. Използват се коренищата и листата.

- Дебрянка - Sanicula europaea - многогодишно тревисто растение с изправено, гладко, тънко стъбло. Коренището е възлесто и нишковидно. Цветовете са събрани в сложен сенник. Има силен мирис и горчив вкус. Използва се цялото растение.

- Лечебно сапунче - Saponaria officinalis - многогодишно растение с пълзящо коренище. Расте по песъчливи и чакълести места край реки, потоци и ж.п. линии, по диги на канали, в храсталаци и други. Използва се в билколечението.

- Балканска чубрица - Satureja pilosa - многогодишно тревисто растение или полухраст с височина до 50 см. В основата си стъблото е голо, с две влакнести линии. Цветовете са 3-5, в пазвите на листата, образуващи класовидно съцветие. Плодът е орехче. Расте по варовитите склонове на Стара планина и Родопите. Използват се цъфтящите върхове.

- Живениче - Scrophularia nodosa - многогодишно тревисто растение с подземно хоризонтално коренище с грудки. Расте из горски, влажни, сенчести места, изкопи, край пътища, по заливни крайречни тераси. Сенкоиздръжлив мезофит. Събират се коренища след узряване на плодовете. Използват се във фитотерапевтичната практика. Употребява се само под лекарски контрол.

- Лютива тлъстига - Sedum acre - многогодишно тревисто растение с разклонено в основата си пълзящо стъбло. Коренчето е тънко и пълзящо. Листата са месести, сочни и овални. Имат парлив вкус. Расте по сухи и камениви места до 2000 м н.в. В съвременната медицина се употребява надземната част.

- Черно кучешко грозде - Solanum nigrum - едногодишно тревисто растение. Расте по изоставени буренливи и необработени места, градини, покрай пътища, огради като плевел и бурен в цялата страна. Използва се в народната медицина, само под лекарски контрол.

- **Горски енчец - Solidago virgaurea** - многогодишно тревисто растение с късо коренище. Стъблото му е изправено, преминава в крилата дръжка. Цветовете са събрани в цилиндрични кошнички, в гроздовидно или метличесто съцветие. Плодът е ресничеста хвърчилка. Коренището е възлесто. Расте из храсталаци и редки гори, по тревисти и скални места до 2300 м н.в. Използва се цялото растение.

- Офика - Sorbus aucuparia - дърво. Расте върху различни типове почви, но предимно върху добре дренирани, единично или на малобройни групи. Събират се плодовете от септември до падане на първите снегове. Използват се във фитотерапевтичната практика. Отровно при предозиране - употреба само под лекарски контрол!

- Черен оман - Symphytum officinale – многогодишно тревисто растение с крехък корен. Стъблото е изправено, в горната си част расклонено, ръбесто и грапаво. Цветовете са виолетови, рядко розови или бели. Плодът е лъскаво черно орехче. Среща се по влажни места из крайречни храсталаци, край огради и пътеки из низините и предпланините. Използва се корена.

- Върбинка - Verbena officinalis - многогодишно тревисто растение с изправени или възходящи стъбла. Среща се във всички части на страната.

Расте по влажни и умерено влажни и буренливи места в низините и планините, до към 1000 м н.в. Използва се в официалната и народната медицина.

- Вратига - Tanacetum vulgare - многогодишно тревисто растение. Расте из храсталачни места, разредени гори, горски покрайнини и поляни, из сечища, тревисти и каменисти места, като елемент на естествената растителност, по-рядко вторично по изоставени буренливи места. Среща се в разредени съобщества на дъб, бук, бял бор, смърч и други. Популациите са с мозаечна структура, на места значително плътни. Използва се във фитотерапията.

- Великденче - Veronica officinalis - многогодишно тревисто влакнесто растение с тънко, пълзящо коренище. Среща се из цялата страна, особено в умерено влажните гористи и храсталачни места. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Червена калина - Viburnum opulus - храст, силно разклонен, висок до 4 метра. Цветовете са бели, събрани в щитовидни съцветия. Среща се из гори и храсталаци, главно в планините, почти до 2000 м н.в. Използва се кората, понякога и цветовете.

- Зимзелен - Vinca minor - многогодишно тревисто растение с пълзящи стъбла. Листата са вечнозелени, кожести. Цветовете са синьо-виолетови. Среща се из храсталаци и по-сухи каменливи места, предимно по варовити терени в цялата страна до 1300 м н.в. Отглежда се като декоративно растение. Използват се листата.

- Миризлива теменуга - Viola odorata - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни и умерено влажни, каменисти, песъчливи и тревисти места, край потоци и реки. Използва се във фитотерапията, парфюмерийната промишленост и като декоративно растение.

- Трицветна теменуга - Viola tricolor - двегодишно или едногодишно тревисто растение. Расте из ливади и тревисти места, пасища, храсталаци, като плевел из ниви и градини, лозя, в низините, предпланините и планините до към 1800 м н.в. Използва се във фитотерапията.

- Бял имел - Viscum album - малък полупаразитен храст, вечно зелен, вилужно разклонен. Прикрепва се към растението гостоприемник посредством т.н. хаустории и използва от тях вода и минерални соли, а фотосинтезира самостоятелно. Плодът е топчеста бяла ягода с дребни лепкави семена. Среща се из цялата страна. Използват се листата.

- Горска ягода - Fragaria vesca - многогодишно тревисто растение с хоризонтално или косо люспесто коренище. Расте масово в разсветлените гори от бял бор, също из храсталаци, сечища и тревисти места и по-рядко по поляните сред горите. Плодоноси през юни - септември и се размножава предимно вегетативно чрез столони. Възобновителния ритъм е добър, дори в условията на ползване.

- Теснолистен живовляк - Plantago lanceolata - многогодишно тревисто растение със силно разклонено коренище. Расте из ливади, пасища, по сухи и умерено влажни, тревисти и песъчливи места, край пътища, като плевел в градини, лозя и окопни култури. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба са възможни отравяния.

- Широколистен живовляк - Plantago major - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, тревисти, песъчливи и наводнени места, край реки, блата, изкопи, край пътища и сечища. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба са възможни отравяния.

- Обикновена мента (джоджен) - Mentha spicata complex - изправено многогодишно растение с надземни и подземни коренища. Среща се по влажни, тревисти места, край реки и блата, в низините и планините. Култивира се като подправка, но се ползва и за билколечение.

- Малина - Rubus idaeus - полухраст с изправени, вдървенели стъбла. Расте из храсталаци и като подлес в широколистни и иглолистни гори, а понякога образува самостоятелни съобщества на територията на сечища, ветровали, пожарища, край пътища и други. Използва се във фитотерапията, като билка в народната медицина, като суровина в хранително-вкусовата промишленост, както и в домакинството - за сиропи, сладка, конфитюри и други.

- **Къпина - Rubus sp.** - подрод храсти от сем. Розоцветни. В България растат 45 – 50 вида, предимно в равнинни местности, по сухи хълмове, гори, сечища, храсталаци и по скалистите части на планините. Стъблата са бодливи, пълзящи, дъговидно извити, до 2 м височина. Листата са текоперести. Цветовете са бели или розови. Плодът е сборен, съставен от многобройни орехчета, тъмночервен до черен след като узрее. Използват се неразтворените цветове, листата, крехкото стъбло и плодовете.

- Подбел - Tussilago farfara - многогодишно тревисто растение. Расте по насипи, влажни брегове, край канали, изоставени места на глинеста почва, в границите на естествената растителност, но на отворени участъци с нарушена растителност. На места се развива като заплевител из влажни зеленчукови и овощни градини. Има фитотерапевтично приложение.

- Смрадлика - Cotinus coggygria - храст, рядко ниско дърво. Расте по сухи и каменисти почви из храсталаци, в дъбови гори, предимно върху варовици, в равнините и предпланинските райони. Образува и самостоятелни вторични съобщества на мястото на унищожените дъбови и други гори. Листата на смрадликата са особено ценни, защото съдържат до 25% дъбилни вещества, етерични масла, флавоноиди и др. Използва се във фитотерапевтичната практика, парфюмерията, като багрило и като декоративно растение. При вътрешно използване е отровно. Употреба само под лекарски контрол!

- Обикновена шипка - Rosa canina - храст, с дъговидно извити клони. Расте из храсталаци, тревисти терени, покрай речни тераси и потоци, по синорите, из пустеещи селскостопански земи, в покрайнините на горите и други. Тя е доста устойчив вид и може да се срещне както на много бедни месторастения и скални терени, така и върху дълбоки плодородни почви. Обилно плодоноси като плодовете й са особено ценни с голямото си съдържание на витамин С. Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително-вкусовата промишленост, в народната медицина, в домашното производство на сиропи, мармалади и други.

- Драка - Paliurus spina-christi - силно разклонен бодлив храст, висок до 3 метра. Цветовете са жълто-зелени, дребни, събрани в гроздовидни съцветия. Плодът е вдървеняла дисковидна жълто-кафява крилатка. Среща се в почти цялата страна докъм 600 м н.в. Използват се плодовете.

- Бял трън - Silybum marianum - едногодишно или двугодишно растение с право, неразклонено или слабо разклонено стъбло, високо до 1,5 метра. Цветовете са в кошнички, пурпурночервени. Плодовете са с хвърчилки от бели власинки. Среща се по пътища и около изоставени сгради докъм 1300 м н.в. Използват се листата, корените и семената.

- Зимен дъб - Quercus petraea - дърво достигащо до 40 м. Това е най-често срещания дъб в България. Среща се докъм 1600 м н.в. Използва се кората.

- Бяла върба - Salix alba - еднодомно дърво, високо до 25-30 м, с широка корона и надлъжно напукана кора. Расте по влажни и блатисти места, край потоци, реки, блата и езера, из крайбрежните гори и храсталаци, заедно с други видове върби и тополи. Използва се във фитотерапевтичната практика. Кората съзържа алкалоида салицил, основна съставка на аскорбиновата киселина (аспирин).

- Бяла бреза - Betula alba - дърво с кора на характерни бели и черни петна. Листата са ромбовидни или сърцевидни, на дълги дръжки. Цветовете са събрани в реси. Плодът е крилато орехче. Среща се в цялата страна в иглолистни и широколистни гори, сечища и по скалистите места. Тя е най-светлолюбивия широколистен вид. Изкачва се до 2000 м н.в. Използват се пъпките, кората, сокът рано напролет и листата.

- Мъждрян - Fraxinus ornus - храст или дърво до 15 метра. Среща се доста често в страната. Расте по каменистите склонове на дефилетата при пълно слънчево осветление.

Видът е силно пластичен. Издържа добре засушаванията, понася засенчванията и е непридричив към почвените условия. Често формира самостоятелни съобщества. Кората се използва като суровина във фармацевтичната промишленост за производство на ескулин.

- Паричка - Bellis perennis - Многогодишно тревисто растение без надземно стъбло и с пълзящо коренище. Листата са събрани в приосновна розетка. Цветовете са събрани в съцветие кошничка. Плодът е хвърчилка. Расте по тревисти места и храсталаци в цялата страна до 1400 м н.в. Използват се листата и цветовете.

- Обикновен повет - Clematis vitalba - многогодишно катерливо или увивно растение. Расте из горите и храсталаците предимно на влажни места, от морското равнище до 1000 м н.в. Светлолюбив мезофит. Събират се листата, корените и цветовете от юни до август. Използват се във фитотерапевтичната практика.

- Обикновен дрян - Cornus mas - храст с кафявозеленикави клонки. Расте разпръснато или групово в смесени дъбови гори, където се явява като подлес, както и из храсталаци и скалисти склонове върху различни почви. Плодовете на дряна съдържат глюкозиди, плодови киселини, витамини и други полезни вещества. Плодоноси рядко. Използва се във фитотерапията.

- Кукувича прежда - Cuscuta europaea - едногодишно безхлорофилно паразитно растение, увиващо се около гостоприемника и прикрепващо се за него. Паразитира по различни тревисти растения и храсти. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Критски ветрогон - Eryngium creticum - Многогодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Расте по сухи, тревисти места, пасища и храсталаци с бедни почви до 300 м н.в. Размножава се със семена.

- Елшовиден зърнастец - Frangula alnus - храст, висок 1-3 м, или дърво, високо 5-7 м. Расте из влажните, крайречни храсталаци и редки горички, край блата, реки и потоци. Среща се рядко в низините и планините из цялата страна до 1000 м н.в. Събира се кората през април-май и зрелите плодове последователно през август и септември. Използват се във фитотерапевтичната практика.

- Жълтуга - Genista tinctoria - силно разклонен храст или полухраст, достигащ височина 30-60 см. Цветовете са жълти, събрани в рехави, гроздовидни съцветия. Плодът е дълъг тъмнокафяв боб. Расте из храсталаци и просветлени гори до 1500 м н.в. в цялата страна. Използват се цъфтящите и облистени връхни части.

- Кръвен здравец - Geranium sanguineum - многогодишно тревисто растение с вечнозелени, силно нарязани листа и разклонено коренище. Расте по сухи, тревисти и каменливи места, из храсталаци и горски поляни по цялата страна почти до 2000 м н.в. Използва се коренището.

- Зловонен здравец - Geranium robertianum - едногодишно тревисто растение с неприятна миризма. Цветовете са розово-червени. Плодът е разпуклива кутийка. Расте из влажни, сенчести места, гори и храсталаци в цялата страна почти до 2000 м н.в. Използва се надземната част.

- Бръшлян - Hedera helix - вечнозелено, увивно или пълзящо растение, с адвентивни коренчета на стъблата. При подходящи условия бръшлянът се среща във всички части на страната. Расте из храсталаците, поляните и разсветлените гори. Отровно! Използва се във фитотерапевтичната практика. Употребява се само под лекарски контрол.

- Голо изсипливче - Herniaria glabra - едногодишно или двугодишно растение. Расте по песъчливи, тревисти и скалисти места, свежи до влажни. Използва се във фитотерапевтичната практика, само под лекарски контрол.

- Черен блян - Hyoscyamus niger - двегодишно (по рядко едногодишно) тревисто растение с дебел вретеновиден корен. Расте по сметища, буренливи места, край огради, пътища, изоставени зеленчукови градини и терените, които обилно се наторяват с естествен тор. Използва се в билколечението, само под лекарски контрол.

- Дяволска уста - Leonurus cardiaca - многогодишно тревисто растение с вдървеняло коренище. Среща се като рудерално растение, единично или образува по-големи групи край селища, бунища, пътища, в края на синурите, сред храсталаци, пасища и горски поляни. Използва се в официалната и народната медицина.

- Пчелинок - Marrubium vulgare - многогодишно тревисто растение с четириръбесто стъбло, разклонено в основата, осеяно с власинки и вретеновиден дървенист корен. Цветовете са бели, приседнали, разположени в пазвите на връхните части на стъблото. Плодът е орехче. Среща се покрай пътищата, по хълмисти места. Сухи наклонени терени до 1500 м н.в. Използват се връхните съцветия и листата.

- Гингер (магарешки трън) - Onopordon acantinum - едногодишно или двугодишно тревисто растение с височина до 2,5 метра. Стъблото е бодливо, силно разклонено в горната си част, покрито с бели власинки. Цветните кошнички са полукълбовидни, многоцветни, единични или разположени по 2-3 на върха на стъблото. Обитава сухи, каменливи места, в населените места или като плевел в нивите докъм 1500 м н.в. Използват се кошничките.

- Червен божур - Paeonia peregrina - многогодишно тревисто растение с късо и вретеновидно надебелени, грудковидни корени. Цветовете са тъмно- или светлочервени, рядко розови. Плодът е сборен, съставен от 203 кадифено-мъхести мехунки. Семената са черни и лъскави. Расте из храсталаци и редки гори по каменисти и тревисти места из цялата страна до 1000 м н.в. Използват се корена, венчелистчетата и семената.

- Лечебна иглика - Primula veris - многогодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, по горски поляни, покрайнините и в разредените широколистни гори, а на места навлиза и в иглолистния пояс. Събират се листата, цветовете и коренищата. Използват се във фитотерапевтичната практика и за приготвяне на фитопрепарати.

- Левурда - Allium ursinum - многогодишно тревисто луковично растение. Стъблото е тристенно, обхванато в основата от листни влагалища. Листата са две. Съцветието е полукълбовиден сенник. Цветовете са бели, плодът е тригнездна кутийка. Расте из сенчести широколистни гори в цялата страна докъм 1200 м н.в. Използват се луковиците.

- Черна елша - Alnus glutinosa - дърво. Расте край потоците и някои водоеми, от низините до долния планински пояс, докъм 1000 м н.в. Светлолюбиво дърво. Събират се шишарковидните женски съцветия. Използват се в фитотерапевтичната практика.

- Обикновен пелин - Artemisia absinthium - многогодишно тревисто растение с характерна силна миризма. Расте по изоставени и затревени терени край селища, пътища, ж.п.линии и други, или из разредени гори и храсталаци. Използва се в билколечението.

- **Змийско мляко - Chelidonium majus** - многогодишно тревисто растение с гъст, оранжев, млечен сок. Расте на каменисти, сенчести или открити влажни места, в храсталаци, на рудерализирани места край селища и в тях, в разредени гори, градини, по изоставени места до 1500 м н.в. Събират се надземните части във фаза на цъфтеж и в началото на плодообразуването. Използват се във фитотерапията, народната медицина. Приложението му във фитотерапията изисква лекарски контрол.

- Синя жлъчка - Cichorium intybus - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из ливади, изоставени и буренливи места, край селища, пътища, ж.п.линии, като плевел в градини, лозя и окопни култури, в низините и планините от морското равнище до към 1000-1500 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Вълнест напръстник - Digitalis lanata - двегодишно до многогодишно тревисто растение. Расте по сухи до умерено влажни тревисти и каменисти места, из храсталаците и в окрайнините на редките широколистни гори. Събират се листата през фазите пъпкуване и цъфтеж. Използват се във фитотерапевтичната практика и народна медицина. Употреба само под контрол на лекар - при предозиране са възможни отравяния.

- Жълт кантарион (звъника) - Hypericum perforatum - многогодишно тревисто растение с хоризонтално, пълзящо коренище. Расте по сухи, тревисти, каменисти и храсталачни месторастения, в разредени гори и сечища, по необработваеми места, край пътища. Светлолюбив ксерофит - ксеромезофит. Събира се горната част на стъблото с листата и цветовете. Използва се във фармацевтичната промишленост, фитотерапевтичната практика, в ликьорената и кожухарската промишленост. Най-много употребявана билка.

- Блатно кокиче - Leucojum aestivum - включено е в Приложение 4 от закона за биологичното разнообразие и е под специален режим на опазване и регулирано ползване. Събират се надземните части през цъфтежа. Използват се като суровина за производство на алкалоида галантамин. Употреба само под лекарски контрол!

- Мащерка - Thymus vulgaris - полухрастче, високо до 20 см. Расте по тревисти места, край пътища и орници, в покрайнини и храсталаци и разредени горички. Използват се листата и цветовете. Събират се от април до октомври. Използва се във фитотерапевтичната практика

- Обикновен риган - Origanum vulgare - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из храсталаци, разредени гори и горски поляни от низините до 2000 м н.в. Използва се в парфюмерията и фитотерапията.

- Чобанка - Petasites hybridus - многогодишно тревисто двудомно растение. Расте по влажни, каменисти, песъчливи и тревисти, крайпоточни и крайречни места. Използва се във фитотерапията.

- Голяма телчарка - Polygala major - многогодишно тревисто растение. Расте из ливади, по тревисти места и в храсталаци, на варовит терен. Използва се във фитотерапията.

- Пача трева - Polygonum aviculare - едногодишно тревисто растение. Расте като плевел в посевите, както и по тревисти места край селищата, по синорите, пътищата и дори по утъпкани терени от крайбрежието до към 1200 м н.в. Използва се във фитотерапията.

- Трънка - Prunus spinosa - храст със силно разклонено стъбло. Расте из храсталаци, по синори, пасища, пустеещи места, край пътища, в покрайнините на дъбови гори. Дребноплодно растение. Понякога образува самостоятелни храстови съобщества. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- Жълтурче - Ranunculus ficaria - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни ливади, из храсталаците и широколистните гори. Сенкоиздръжлив вид, с известно предпочитание към разсветлените места. Използва се в народната медицина.

Видове растения с особен статус:

- Червена съсънка - Anemone pavonina - многогодишно тревисто растение. Обитава разредени гори и храсталаци. Защитен вид.

- Румелийска звъника - Hypericum rumeliacum - многогодишно тревисто растение. Балкански ендемит. Обитава сухи, каменливи, предимно варовити места.

- Паяковидна пчелица (орхидея) - Ophrys mammosa - многогодишно тревисто растение. Расте по сухи, каменливи и тревисти места, и в храсталаците, на варовит терен. Защитен вид.

- Благороден лопен - Verbascum nobile - Български ендемит. Отразен в Червената книга, като застрашен вид.

- Багрилна айважива - Alkanna tinktoria - тревисто многогодишно гъстовлакнесто растение. Среща се ограничено в някои райони на страната, включително Свиленградско. Расте по сухи, каменисти и храсталачни места до 1000 м н.в. Корените събрани след приключване на вегетацията се използват в официалната и народната медицина.

- Блатен аир - Acorus calamus – многогодишно тревисто растение с височина около 50 см. Естествения му ареал е в Азия и атлантическата част на Северна Америка. У нас е отглеждан и впоследствие подивял. Обитава мочурливи места край реките. Използват се коренищата. Трябва да се внимава при събирането, защото всичките му разновидности с изключение на диплоидния съдържат канцерогенния и плодоувреждащ алкалоид асарон. Приложение само под лекарско предписание и наблюдение! Защитен е от закона.

- Златовръх - Rhodiola rosea - защитен вид, двудомно многогодишно растение; среща се в райони до 2200 м н. в. Several shoots grow from the same thick root. От един корен израстват по няколко издънки. Достига доShoots reaches 5 to 35 cm in height. Rhodiola rosea is dioecious – having separate female and male plants. 35 см височина.

В сухите коренища се съдържат много етерични масла от основните химични класове въглеводороди, алкохоли и др, като са идентифицирани повече от 80 летливи съединения. Подобрява физическото и психическо състояние и способства за намаляване на умората.

Видове растения, включени в Червената книга на Р. България с категория рядък вид:

- **Тракийска класица - Alopecurus thracicus** - едногодишно тревисто растение, рядък вид, български ендемит, защитен. Расте върху наносни почви. Размножава се със семена.

- Полегнал изолепис - Isolepis supina - едногодишно тревисто растение, рядък, защитен вид. Среща се из разливи на реки и в блата докъм 150 м н.в. Размножава се със семена.

- Теснолистен ручейник - Sium sisarum - многогодишно тревисто растение, рядък вид. Расте край блата и мочурища до около 500 м н.в. Популациите са изградени от малко на брой, разпръснати на относително голямо разстояние индивиди. Размножава се със семена.

- Обикновен тис (отровачка) - Taxus baccata - иглолистно дърво, което често се развива като храст, със сивокафява кора на стъблото. Иглиците са лъскави, тъмнозелени, а отдолу по светли, матови. Зрелите семена имат месестата обвивка (арилус) с яркомалиновочерв цвят. Тя е сладка, служи за храна на птиците и е единствената неотровна част на растението. У нас се среща в почти всички планини, но е представен с единични екземпляри или малки групи при надморска височина от 1100-1200 метра. Тисът достига възраст до 4000 години. Листата и младите клонки се използват в народната медицина при нервни и сърдечни заболявания и при простуда, а от съдържащите се в тъканите отровни вещества се разработват противотуморни лекарствени препарати. Защитен от закона вид, използва се и за озеленяване.

Видове растения, включени в Червената книга на Р. България с категория застрашен от изчезване вид:

- Игликова айважива - Alkanna primuliflora - застрашен от изчезване, балкански ендемит, защитен вид.

- Лимодорум - Limodorum abortivum - многогодишно тревисто растение. Обитава широколистни гори, храсталаци и поляни, застрашен вид, защитен от закона.

- Гризебахова кутявка - Moehringia grisebachii - многогодишно тревисто растение, застрашен вид. Среща се по сухи, варовити, каменисти и тревисти места. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

- Източна челебитка - Nigella orientalis - едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен вид. Среща се по сухи, тревисти и каменливи места на варовит терен. Размножава се със семена.

- Чуждестранен щпорец - Delphinium peregrinum - едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Расте по тревисти места и храсталаци на сухи и бедни почви в равнините и ксеротермичния дъбов пояс. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

- Костова тлъстига - Sedum kostovii - многогодишно или едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен вид, български ендемит. Включен е в европейския списък на редките, затрашените и ендемичните растения с категория рядък. Расте по песъчливи и каменисти места и горски поляни. Среща се в чисти или в смесени съобщества. Размножава се вегетативно и със семена. Има добри възобновителни възможности.

- Етненска тлъстига - Sedum aetnense - едногодишно тревисто растение. Расте по песъчливи и каменисти места, отразен в Червената книга като застрашен.

- Азиатска каменоломка - Saxifraga mollis - многогодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен вид. Среща се по каменисти и тревисти места в ксеротермичния дъбов пояс. Размножава се със семена и вегетативно.

- Остроцветна дзука - Juncus acutiflorus - многогодишно тревисто растение, застрашен вид. Среща се върху наносни пясъци и влажни места край реки, от 50 до 750 м н.в, единично или на твърде малки групи. Размножава се със семена.

- Спелтовиден егилопс - Aegilops speltoides - едногодишно тревисто растение, застрашен вид. Обитава сухи тревисти места и изоставени обработваеми площи от 50 до 200 м н.в. в малки популации. Размножава се със семена.

- Блатно кокиче - Leucojum aestivum - многогодишно луковично растение. Застрашен вид. Разпространено е покрай реките Дунав, Марица, Тунджа, Камчия, Ропотамо и др. Обитава мочурливи и периодично заливани ливади, крайречни разредени гори и по поречията. Някои от популациите му са със значителна численост. Размножава се със семена и вегетативно.

- Оливиеров минзухар - Crocus olivieri - многогодишно тревисто растение с грудковидна луковица, застрашен от изчезване, балкански ендемит, защитен от закона. Расте по сухи, припечни, тревисти места и разредени храсталаци в хълмистите равнини и ксеротермичния дъбов пояс. Участва в състава на съобщества заедно с видове като садина, белизма, типец, теснолистен клин и други. Популаците са многочислени. Размножава се със семена и вегетативно (с дъщерни грудколуковици). Има добра жизненост.

- Бяла лупина - Lupinus albus - едногодишно тревисто растение, застрашен вид, защитен от закона. Расте по откритите и пустеещи места на силно излужени и оподзолени канелени горски почви. Размножава се със семена. Има сравнително добри размножителни възможности.

- Кълбеста детелина - Trifolium globosum - едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Среща се по сухи тревисти места (до 150 м н.в.), в популации с малка плътност. Размножава се със семена.

- Грудков здравец - Geranium tuberosum - многогодишно тревисто растение, застрашен вид. Обитава тревисти, каменисти и храсталачни места (докъм 800 м н.в.). Среща се единично или в малки популации. Размножава се със семена и вегетативно.

- Андрахне - Andrachne telephioides - полухраст, засрашен вид. Обитава сухи, тревисти места и полянки в разредени гори и храсталаци с участие на космат дъб, цер и драка, върху канелени горски почви докъм 200 м н.в. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

- Прешленолистен надводник - Elatine alsinastrum - едногодишно тревисто растение, застрашен вид. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория уязвим. Расте по мочурища, блата, бавнотечащи води и силно овлажнени почви. Популациите са изградени от малко на брой, пръснати на сравнително голямо разстояние индивиди. Размножава се със семена.

- Ехинофора - Echinophora sibthorpiana - многогодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Расте по сухи, каменливи места на плитки, ерозирани и излужени канелени горски почви до около 300 м н.в. Размножава се със семена, но възобновителната му способност е слаба.

- **Кръглолистен трибел - Smyrnium rotundifolium** - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Среща се из гори и храсталаци в предпланините и долния планински пояс на излужени канелени горски почви. Има оптимално развитие и добра плътност на популациите. Размножава се със семена. Жизнен вид с добри възобновителни възможности при наличие на типичните за него месторастения.

- Жълта урока - Bupleurum flavum - едногодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид, балкански ендемит. Среща се по сухи, тревисти, песъчливи и каменисти места, пасища и пустеещи земи, най - често в низините, по - рядко в планините до 800 м н.в. Размножава се със семена.

- Морковидна стефанофия - Stefanoffia daucoides - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен от закона вид. Расте по сухи, тревисти места и храсталаци от 50 до 300 м н.в. Размножава се предимно със семена. Има добри възпроизводителни възможности, но се възобновява сравнително бавно.

- Стълбчесто паче гнездо - Anchusa stylosa - едногодишно тревисто растение, застрашен вид. Среща се по сухи, тревисти и каменливи места до 300 м н.в. Размножава се със семена.

- Върбинкова какула - Salvia verbenaca - многогодишно тревисто растение с късо коренище, застрашен от изчезване вид. Расте по тревисти, буренливи места в равнините и долния планински пояс. Образува плътни популации. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

- Одрински лопен - Verbascum adrianopolitanum - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване и защитен от закона вид, балкански ендемит. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория рядък. Расте по сухи, тревисти и каменисти места, на припеци и из редки дъбови гори върху варовикова или гранитна основна скала на излужена канелена горска и хумусно-карбонатна почва. Среща се рядко, с единични екземпляри. Размножава се със семена. Има добри възпроизводителни възможности, но се възобновява бавно.

- Беззащитна метличина - Centaurea inermis - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид, български ендемит. Среща се по сухи, тревисти места с канелени горски почви, в пояса на ксерофилните дъбови гори. Размножава се със семена. Има ограничени възобновителни възможности.

- Френска дрипавка - Crepis nicaeensis - двегодишно тревисто растение, застрашен от изчезване вид. Среща се из разредени дъбови гори, храсталаци и тревни съобщества докъм 300 м н.в. Размножава се със семена.

- Благороден лопен - Verbascum nobile - български ендемит. Отразен в Червената книга, като застрашен вид.

- Жешля - Acer heldreichii - балкански ендемит, застрашен от изчезване, терциерен реликт, светлолюбив, привързан към прохладен и влажен климат, предпочита дълбоки, плодородни почви, достига горната граница на гората.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност.

Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове лечебни растеня.

Отрицателно действащи фактори:

Изсичане на горите - влияе отрицателно на голям брой горски видове, като се унищожават популации, прекъсва се обмена на генетична информация, поради фрагментация на местообитанията. Особено голата сеч унищожава разнообразието на дървесни и храстови видове, като най-уязвимите са шестил, явор, турска леска, планински клен, хиркански клен, полски клен, дива череша, киселица, дива круша, брекина, скоруша, различните видове чашкодряни и др.

Залесяване с иглолистни култури - създавани са върху каменливи терени на мястото на ксеротермични тревни и храстови съобщества, но също така и на мястото на смесени букови, буково-дъбови, буково-габърови и дъбово-габърови формации т.е. тези култури се изграждат на мястото на най-богатите хабитати в района. Загубите на биоразнообразие, особено когато се засаждат обширни гъсти масиви, без да се оставят рефугиуми за естествената флора и фауна, са огромни. Иглолистните насаждения влияят върху растителността и на съседните територии, тъй като те потребяват значително количество влага и предизвикват засушаване на целия

район около тях. Залесяването с иглолистни трябва да се ограничава върху бедни месторастения, ерозирали терени или площи, където се извършва рекултивация на терена.

Горски пожари - в района те са сериозен екологичен фактор върху биоразнообразието от исторически времена като в малки мащаби, независимо от унищожаването на конкретни находища на отделни видове, имат и положително значение, защото осигуряват място за по-светлолюбиви или по-неконкурентноспособни видове.

Лечебните растения и естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване устойчивото им ползуване като част от естествения растителен генофонд. Опазването трябва да се извършва чрез система от мерки и дейности, целящи запазване на биологичното разнообразие и ресурси. Трябва да се обърне специално внимание на режима.

В района на община Елена се срещат и следните диворастящи ядливи гъби:

Манатарка - Boletus edulis. На цвят е белезникава до тъмнокафява, плодовото месо е твърдо, дебело, бяло, тръбичките бледожълти до жълтозелени. Пънчето бухалковидно, светлокафяво, с бяла релефна мрежа по повърхността. Расте в широколистни и иглолистни гори през VII - IX. Има отровен двойник - Дяволската гъба.

Мрежеста манатарка - Xerocomus chrysenteron. На цвят е сивожълта до канелено кафява с мрежовидно напукана повърхност. Плодовото месо е плътно, белезникаво и при нараняване посинява. Расте в горите през VII - X.

Пачи крак - шапката при младите е изпъкнала, по-късно вдлъбната, фуниевидна, бледожълта до жълтооранжева, гладка или нагъната отгоре. Ръбът е дебел вълнообразен, често насечен. Плодовото месо е дебело, леко жилаво, жълто с жилки по пънчето. Расте през VI -XI.

Сърнела - Marolepiota procera. Младите гъби са яйцевидни, по-късно плоски с изпъкнало връхче, белезникаво кафява, покрита с кафяви люспи. Плодовото месо - тънко, бяло, при старите гъби - кожесто. Пластинките са гъсти, крехки и тънки. Пънчето е високо цилиндричнно, твърдо, белезникаво с кафяви ивици. Расте през VI - XI.

Булка - Amanita caesarea. Младите гъби са обвити в покривало. Шапката е жълтооранжева, отгоре гладка и лепкава. Плодовото месо е дебело и жълто. Пластинките са дебели, златистожълти. Расте в широколистни гори и поляни през VI - X. Казват и още “царицата на гъбите”. Отровен двойник - червената мухоморка.

Полска печурка - Agarikus campester. Шапката е бледо кафява, отгоре гладка, или с дребни люспи. Ръбът е сраснал с пънчето, по-късно изправен целокраен. Плодовото месо - дебело и бяло, пластинките отначало бледорозови, по-късно кафяви. Пънчето е плътно, бяло с ципест бял пръстен. Расте по ливади и пасища през V - XI. Отровен двойник - бялата мухоморка.

Обикновена масловка - suilus luteus. Шапката е кестеняво кафява, отгоре гладка и слизеста. Плодовото месо е бяло или жълтеникаво, а тръбичките жълти. Расте в иглолистни култури и поляни около тях през V - XI.

Рижика - Laktarius deliciosus. Шапката е плоско изпъкнала, вдлъбната в средата /фуниевидна/, оранжево червена, с ивици. Ръбът е вълновиден. Плодовото месо е дебело, твърдо, оранжево. При нараняване позеленява и отделя оранжев сок. Пластинките са тънки, крехки, оранжеви. Расте в иглолистни и смесени гори през VII - XI. Двойник - лъжлива млечница.

Кладница - Pleurotus ostreatus. Шапката е изпъкнала, по-късно разперена странично върху пънчето. Оловносива, сивокафява на цвят, гладка. Ръбът е дебел, повдигнат навътре, целокраен. Плодовото месо - дебело, бяло. Пластинките са бели или сиво бели. Пънчето - късо, плътно, бяло. Расте върху дървета на туфи през V - XII. Култивира се и има много разновидности.

ГЛАВА III
ДОСЕГАШНО СТОПАНИСВАНЕ

1. Кратък преглед на досегашното стопанисване и планиране

За горските територии, собственост на община Елена, се изработва втори самостоятелен горскостопански план. За изходна база данни при изработването на предходния горскостопански план за горските територии, собствеността на общината, са ползвани данни от инвентаризацията на горските територии, стопанисвани от Държавно горско стопанство Елена", извършена през 2013/2014 год.

Горскостопанският план е бил разработен на типологична основа, като е използвана "Инструкцията за установяване и картиране на горските типове месторастения и определяне състава на дендроценозите" - 2011 година.

Горите, собственост на общината са били разпределени в гори със защитни и специални функции, като са били обособени следните стопански класове:

1.1. Гори със защитни и специални функции:

1.1.1. Бялборови култури - **ББК**;
1.1.2. Черборови култури **- ЧБК;**
1.1.3. Буков високобонитетен **– БВ**
1.1.4. Буков среднобонитетен **- БСр**
1.1.5. Габъров **- Г**
1.1.6. Дъбов средно и нискобонитетен **- ДСрН**
1.1.7. Церов **- Ц**
1.1.8. Смесен широколистен високостъблен – **СмШ;**
1.1.9. Буков високобонитетен за превръщане - **БВП;**
1.1.10. Габъров високобонитетен за превръщане - **ГВП;**
1.1.11. Смесен високобонитетен за превръщане - **СмВП;**
1.1.12. Благунов средно и нискобонитетен за превръщане – **БСрНП;**
1.1.13. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане – **ЗдбСрНП**
1.1.14. Габъров средно и нискобонитетен за превръщане - **ГСрНП;**
1.1.15. Церов за превръщане **- ЦП**
1.1.16. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – **СмСрНП;**
1.1.17. Акациев - **А;**
1.1.18. Келявгабъров - **Кгбр;**

1.2. Гори със стопански функции:

1.2.1. Бялборови култури - **ББК**;
1.2.2. Черборови култури **- ЧБК;**
1.2.3. Буков високобонитетен **– БВ**
1.2.4. Буков среднобонитетен **- БСр**
1.2.5. Габъров **- Г**
1.2.6. Дъбов средно и нискобонитетен **- ДСрН**
1.2.7. Церов **- Ц**
1.2.8. Смесен широколистен високостъблен – **СмШ;**
1.2.9. Буков високобонитетен за превръщане - **БВП;**
1.2.10. Габъров високобонитетен за превръщане - **ГВП;**
1.2.11. Церов високобонитетен за превръщане - **ЦВП;**
1.2.12. Смесен високобонитетен за превръщане - **СмВП;**
1.2.13. Благунов средно и нискобонитетен за превръщане – **БСрНП;**
1.2.14. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане – **ЗдбСрНП**
1.2.15. Габъров средно и нискобонитетен за превръщане - **ГСрНП;**
1.2.16. Церов за превръщане **- ЦП**
1.2.17. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – **СмСрНП;**
1.2.18. Церово-благунов средностъблен - **ЦБСрСт;**
1.2.19. Нискостъблен - **н;**
1.2.20. Акациев - **А;**
1.2.21. Келявгабъров - **Кгбр;**

За отделните стопански класове са били определени следните цели и турнуси на сеч:

1. Бялборови култури – **18 см. при 80 год.**;
2. Черборови култури - **18 см. при 80 год.**;
3. Буков високобонитетен – **50 см. при 140 год.**;
4. Буков среднобонитетен – **30 см. при 120 год.**;
5. Габъров – **18 см. при 100 год.**;
6. Дъбов средно и нискобонитетен – **18 см. при 120 год.**;
7. Церов - **18 см. при 100 год**
8. Смесен Широколистен високостъблен – **18 см. при 100 год.**;
9. Буков високобонитетен за превръщане - **18 см. при 80 год.;**
10. Габъров високобонитетен за превръщане - **18 см. при 80 год.;**
11. Смесен високобонитетен за превръщане - **18 см. при 80 год.;**
12. Церов високобонитетен за превръщане - **18 см. при 60 год.;**
12. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане - **11 см. при 50 год.;**
13. Благунов средно и нискобонитетен за превръщане – **11 см. при 50 год.;**
14. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - **11 см. при 50 год.;**
15. Габъров средно и нискобонитетен за превръщане - **11 см. при 50 год.;;**
16. Церов за превръщане - **11 см. при 30-40 год.;**
17. Церово-Благунов Средностъблен – **дребна и дърва за огрев при 25 год.;**;
18. Нискостъблен – **дребна, технологична и дърва за огрев при 30 год.;**;
19. Акациев - **8 см. при 15 год.;**
20. Келявгабъров - **40 год.;**

2. Общ преглед на ползването през време на изпълнение на горскостопанския план

2.1. Възобновителни сечи

През периода на изпълнение на горскостопанския план са провеждани краткосрочно-постепенна, постепенно – котловинни и групово-постепенни сечи, както и голи сечи за топола, акация и келяв габър. Общо са били планирани 650.9ха по площ и 32 315 куб. м., без клони, като 259.4 ха и 13 685 куб.м. са във високостъблени, 271.8 ха и 10 450 куб.м. са в издънковите гори за превръщане във високостъблени и 119.7 ха и 8 180 куб.м. са в нискостъблени насаждения.

2.1.1. Краткосрочно-постепенна сеч

Краткосрочно-постепенна сеч е планирана в насаждения с пълнота 0,7-1,0, в които не е водена възобновителна сеч, както и в насаждения с пълнота 0,6 и надолу, в които е водена постепенна сеч и естественото възобновяване протича нормално. Тя се провежда чрез изсичане на дърветата равномерно по площта на насаждението на 2, 3 или 4 пъти, наречени фази на сечта.

Общо през десетилетието в общинските горски територии са били планирани краткосрочно-постепенна сеч върху площ 134.9 ха, относително равномерно, в гори със стопански функции и в горите със защетне и специални функции.

2.1.2. Постепенно-котловинна сеч

Постепенно-котловинната сеч е била планирана в насаждения от светлолюбиви дървесни видове. След провеждане на подготвителната и осеменителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч се отварят котли с площ до 0,25 ха в местата с най-голямо количество подраст. Котлите се разширяват еднократно и на два пъти, до окончателното изсичане на дървостоя и цялостно възобновяване на насаждението.

Общо през десетилетието постепенно-котловинна сеч е била предвидена върху 210.3 като само 0.6 ха са в гори със стопански функции.

2.1.3. Групово-постепенна сеч

Групово-постепенна сеч е била планирана в насаждения, в които подраста е на групи в различни части на насаждението и липсва в останалата му част. Тя се провежда чрез залагане на прозорци с диаметър 30 м, в местата в които е започнало естествено възобновяване, а в ивица с ширина около 20 м се изрежда равномерно до склопеност 0,5, като се отсичат болни, криви и престарели дървета. Разширението на прозорците се извършва когато подраста е в достатъчно количество и е добре укрепнал.

Общо през десетилетието е била планирана групово-постепенна сеч да се проведе върху площ 179.6 ха, основно в гори със защитни и специални функции, като 2.6 ха са в гори със стопански функции.

2.1.4. Гола сеч

Общо гола сеч е била планирана на площ от 127.1 ха (4.4 ха за средностъбления стопански клас, 2.1 ха в тополови насаждения на Смесения широколистен стопански клас и 49.9 ха за акацията келявия габър).

2.2. Отгледни сечи

Отгледните сечи (наричани още сечи за промеждутъчно ползване) са лесовъдските системи за сеч, провеждани от възникването или създаването на насажденията до навлизането им във възобновителна зрелост.

Отгледни сечи са били планирани в млади, средновъзрастни и дозряващи култури и насаждения по състояние, на обща площ 916.1 ха и общо ползване от 33 940 куб.м. без клони.

С отгледните сечи се цели регулиране на състава на насажденията, подобряване на състоянието им, бонитета, сортиментната структура, а от тук и увеличаване количеството и качеството на продукцията от единица площ.

Предвидени са били прочистки, прореждания и пробирки.

2.2.1. Прочистка е била планирана върху площ от 35.5 ха, в насаждения до 20 години, с пълнота 0.9 – 1.0. Интензивността им варира от 15 до 20 %, в зависимост от пълнотата на насажденията, дървесния вид, типа месторастене и схемата на залесяване.

Прочистката е била предвидена при общ добив в размер на 95 куб.м. стояща маса без клони.

2.2.1. Прореждане е било планирано върху площ от 457.9 ха, в насаждения от 21 до 40 години, с пълнота 0.8 – 1.0. Интензивността им варира от 15 до 25 %, в зависимост от пълнотата на насажденията, дървесния вид, типа месторастене и схемата на залесяване.

Прореждане е било предвидено при общ добив в размер на 15 530 куб.м. стояща маса без клони.

2.2.2. Пробирка е била планирана върху 422.7 ха, в насаждения над 40 години за иглолистните и издънковите насаждения, и 60 год. за високостъблените букови и дъбови насаждения, с пълнота 0.8 – 1.0. Интензивността им варира от 15 до 25 %, в зависимост от пълнотата на насажденията, дървесния вид, типа месторастене и схемата на залесяване.

Пробирката е била предвидена на при общ добив в размер на 18 315 куб.м. стояща маса без клони.

Сравнение на планираното ползване по горскостопански план и отсеченото през ревизионния период по видови сечи и общо, по години, е показано в **таблица № 15.**

Сравнение на проектираните по горскостопански план и проведените през ревизионния период възобновителни и отгледни сечи по площ и запас (стояща маса без клони), по данни от общината, е показано в следващата **таблица № 14**.

2.2.3. Санитарна сеч е проектирана върху 29.4 ха при планирано ползване от 950 куб.м. без клони.

Сравнение на планираното ползване по горскостопански план и отсеченото през ревизионния период по видови сечи и общо, по години, е показано в **таблица № 17.**

Сравнение на проектираните по горскостопански план и проведените през ревизионния период възобновителни и отгледни сечи по площ и запас (стояща маса без клони), по данни от общината, е показано в следващата **таблица № 16**.

Таблица № 16

За сравнение на планираните и проведени сечи по вид, площ и запас (стояща маса без клони)

вид на сечта	мярка	предвидено по ГСП	изпълнено	% по ГСП
1. възобновителни сечи	ха	650.5	201.1	30.9
	$м^3$	32 315	10 279	31.8
2. отгледни сечи				
2.1. прочистка	ха	35.5	-	-
	$м^3$	95	-	-
2.2. прореждане	ха	457.9	3.5	0.8
	$м^3$	15 530	117	0.8
2.3. пробирка	ха	422.7	116.8	27.6
	$м^3$	18 315	5 529	30.1
общо отгледни сечи	ха	916.1	120.3	13.1
	$м^3$	33 940	5 646	16.6
2.4. санитарна сеч	ха	181.1	73.0	40.0
	$м^3$	12 635	11 564	91.5
общо отгл. и санит. сечи	ха	1 097.2	193.3	17.7
	$м^3$	46 575	17 210	36.9
всички сечи	**ха**	**1 748.1**	**394.4**	**22.6**
	$м^3$	**78 890**	**27 489**	**34.8**

Данните от таблицата показват, че възобновителните сечи са изпълнени 30.9 % по площ и 31.8 % по запас, което показва, че сечите не се изпълняват, но при тези които са проведени добитата маса съответства на площта на провеждането на сечта.

Изпълнението на отгледните сечи по площ и по запас е също е по-малко от предвиденото по план. Прочистките не са изпълнявани. Прорежданията са почти равни на нула, като само при пробирките изпълнението е подобно на това при възобновителните сечи.

Най-голям обем маса е добит при провеждане на санитарни и принудителни сечи, като добивите са почти равни на планираните.

Общото изпълнение на горскостопанския план е 22.8 % по площ и 34.8 % по запас.

Таблица № 17

За сравнение на предвиденото ползване по лесоустройствен проект и отсеченото през ревизионния период по видове сечи и общо (стояща маса с клони)

Години	Възобновителна сеч (с надлесни дървета)			Отгледни сечи			Санитарни и принудителни сечи (СПМ)	В С И Ч К О		
	Предвидено по ЛУП с клони	Отсечено	В сравнение с предвиденото	Предвидено по ЛУП с клони	Отсечено отгледни + санитарни	В сравнение с предвиденото		Предвидено по ЛУП с клони	Отсечено	В сравнение с предвиденото
			в повече (+) / в по-малко (-)			в повече (+) / в по-малко (-)				в повече (+) / в по-малко (-)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Иглолистни										
2014	-			2 223	1 687	- 1 247	711	2 934	1 687	- 1 247
2015	-			2 223	935	- 1 999	711	2 934	935	- 1 999
2016	-			2 223	1 410	- 1 524	711	2 934	1 410	- 1 524
2017	-			2 223	384	- 2 550	711	2 934	384	- 2 550
2018	-			2 223	2 962	+ 28	711	2 934	2 962	+ 28
2019	-	700	+ 700	2 224	5 760	+ 2 826	711	2 935	6 460	+ 3 526
2020	-			2 224	2 130	- 805	711	2 935	2 130	- 805
2021	-			2 224	-	- 2 935	711	2 935	-	- 2 935
2022	-			2 224	-	- 2 935	711	2 935	-	- 2 935
2023	-			2 224	463	- 2 472	711	2 935	463	- 2 472
Всичко		700	+ 700	22 235	15 731	- 13 614	7 110	29 345	16 431	- 12 914
%				100.0	53.6	- 46.4	100.0	100.0	56.0	- 44.0
II. Широ	колистнивисокостъб	лени								
2014	1 484	784	- 700	1 210	925	- 685	400	3 094	1 709	- 1 385
2015	1 484	997	- 487	1 210	1 234	- 376	400	3 094	2 231	- 863
2016	1 484	310	- 1 174	1 210	-	- 1 610	400	3 094	310	- 2 784
2017	1 484	1 026	- 458	1 210	-	- 1 610	400	3 094	1 026	- 2 068
2018	1 484	922	- 562	1 210	242	- 1 368	400	3 094	1 164	- 1 930
2019	1 485	1 674	+ 189	1 210	544	- 1 066	400	3 095	2 218	- 877
2020	1 485	610	- 875	1 210	535	- 1 075	400	3 095	1 145	- 1 950
2021	1 485	-	- 1 485	1 210	-	- 1 610	400	3 095	-	- 3 095
2022	1 485	240	- 700	1 210	-	- 1 610	400	3 095	240	- 2 855
2023	1 485	-	- 1 245	1 210	-	- 1 610	400	3 095	-	- 3 095
Всичко	14 845	6 563	- 8 309	12 100	3 480	- 12 620	4 000	30 945	10 016	- 20 929
%	100.0	44.0	- 56.0	100.0	21.6	- 78.4		100.0	32.4	- 67.6
III. Издънкови за превръщане										
2014	1 161	-	- 1 161	719	626	- 414	321	2 201	626	- 1 575
2015	1 161	-	- 1 161	719	159	- 881	321	2 201	159	- 2 042
2016	1 161	1 230	+ 69	719	-	- 1 040	321	2 201	1 230	- 971
2017	1 161	972	- 189	719	135	- 905	321	2 201	1 107	- 1 094
2018	1 161	284	- 877	719	102	- 938	321	2 201	386	- 1 815

2019	1 161	310	- 851	720	10	- 1 030	320	2 201	320	- 1 881
2020	1 161	-	- 1 161	720	-	- 1 040	320	2 201	-	-
2021	1 161	-	- 1 161	720	-	- 1 040	320	2 201	-	-
2022	1 161	-	- 1 161	720	-	- 1 040	320	2 201	-	-
2023	1 161	-	- 1 161	720	-	- 1 040	320	2 201	-	-
Всичко	11 610	2 796	- 8 814	7 195	1 032	- 9 368	3 205	22 010	3 828	- 18 182
%	100.0	24.1	- 75.9	100.0	9.9	- 90.1	100.0	100.0	17.4	- 82.6
IV. Нискостъблени										
2014	928	671	- 257					928	671	- 257
2015	928	84	- 844					928	84	- 844
2016	928	-	- 928					928	-	- 928
2017	928	167	- 761					928	167	- 761
2018	928	180	- 748					928	180	- 748
2019	929	-	- 829					929	-	- 829
2020	929	-	- 829					929	-	- 829
2021	929	250	- 679					929	250	- 679
2022	929	-	- 929					929	-	- 929
2023	929	316	- 613					929	316	- 613
Всичко	9 285	1 668	- 7 617					9 285	1 668	- 7 617
%	100	18.0	- 82.0					100	18.0	- 82.0
IV. От всички видове сечи										
2014	3 574	1 455	- 2 119	4 153	3 238		1 432	9 159	4 693	- 4 466
2015	3 574	1 081	- 2 493	4 153	2 328		1 432	9 159	3 409	- 5 750
2016	3 574	1 540	- 2 034	4 153	1 410		1 432	9 159	2 950	- 6 209
2017	3 574	2 165	- 1 409	4 153	519		1 432	9 159	2 684	- 6 475
2018	3 574	1 386	- 2 188	4 153	3 306		1 432	9 159	4 692	- 4 467
2019	3 574	2 684	- 890	4 153	6 314		1 431	9 158	8 998	- 150
2020	3 574	610	- 2 964	4 153	2 665		1 431	9 158	3 275	- 5 883
2021	3 574	250	- 3 324	4 153	-		1 431	9 158	250	- 8 908
2022	3 574	240	- 3 334	4 153	-		1 431	9 158	240	- 8 918
2023	3 574	316	- 3 258	4 153	463		1 431	9 158	779	- 8 379
Всичко	**35 740**	11 727	- 24 013	41 530	20 243		14 315	91 585	31 970	- 59 615
%	100.0	32.8	- 67.2	100.0	48.7		100.0	100.0	34.9	- 65.1

Сравнение на размера на годишното ползване и добитата дървесина по групи сортименти и видове сечи, по данни от община Елена, е показано в следващата **таблица № 18.**

Таблица № 18

За размера на ползване по видове сечи и основни групи сортименти
(стояща маса с клони)

Вид на сечта	Размер на год. ползуване		Строителна дървесина					Използваема
	Стоящо	Лежащо	едра	Средна	дребна	строителна	дърва	върхина
	Плътни кубически метри							
Възобновителна								
по ГС план	35 740	30 960	4 375	1 700	425	6 500	24 225	235
%	100.0	87	12	5	1	18	68	1
добито	11 727	10 279	525	25	-	550	9 729	-
%	100.0	87.7	4.5	0.2		4.7	83.0	-
Отгледна								
по ГС план	41 530	34 025	3 445	11 865	2 755	18 065	15 855	105
%	100.0	82	8	29	7	44	38	-
добито	6 949	5 646	1 087	626	-	1 713	3 933	-
%	100.0	81.2	15.6	9.0	-	24.6	56.6	-
санитарна+прин.	14 315	12 095	555	2 095	430	3 080	9 015	--
%	100.0	84	4	14	3	21	63	-
добито	13 294	11 564	1 609	1 575	7	3 191	8 373	-
%	100.0	87.0	12.1	11.9	-	24.0	63.0	-
ОБЩО								
по ГС план	91 585	77 080	8 375	15 660	3 610	27 645	49 095	340
%	100.0	84	9	17	4	30	54	-
добито	31 970	27 489	3 221	2 226	7	5 454	22 035	-
%	100.0	86.0	10.1	7.0	-	17.1	68.9	-

Общо от планираните сечи във всички видове гори, усвоената дървесина е в размер на 31 970 куб.м. стояща маса с клони, което представлява 34.9 % от планираните 91 585 куб. м.

Това неизпълнение на планираните сечи се дължи от една страна на липсата на работна ръка и пазари, основно по време на пандемичната криза и от общата намаление на търсене на тървесина, освен дървата за огрев.

Усвоената едра, средна и дребна строителна дървесина, а от там и общо за строителната дървесина, изпълнението е с 51.8 %, по-ниско в сравнение с дървата за горене, при които сортиментното преизпълнение е с 14.9 %.

В рамките на строителната дървесина е изпълнена едрата строителна дървесина за сметка на средната и дребната, поради големия обем на събрана суха и паднала маса, и проведените санитарни и принудителни сечи в иглолистните насаждения.

В рамките на отгледните сечи изпълнението на едрата строителна дървесина е трикратно преизпълнена за сметка на средната и дребна строителна дървесина.

При възобновителните сеч делът на строителна дървесина е четирикратно по-нисък от планирания.

Допуснатото отклонение в посока на по-голямо участие на дървата за огрев е продиктувано както от основното търсене на този сортимент на пазара на дървесина, така също и от структурата на гората след настъпилите поражения върху гората от биологични и природни фактори.

3. Възобновяване и залесяване

3.1. Естествено възобновяване

В района на горските територии, собственост на община Елена съществуват добри условия за естествено възобновяване на основните дървесни видове – бук, габър, цер, благун и земен дъб. В повечето случаи възобновяването е представено от 5-10 годишен подраст, който на места не е достатъчен за провеждане на следващи фази на възобновителните сечи. Не е достатъчно укрепнал и е разположен неравномерно върху площта на отделните насаждения.

3.2 Залесяване

В горските територии, собственост на община Елена не е било планирано залесяване.

2. ЗДРАВОСЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ

Санитарното състояние на гората е един от определящите фактори за нейната производителност.

Състоянието на горите, собственост на община Елена, се вижда от **таблица № 19**, където е показано разпределението на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда.

От нея се вижда, че едва 2.9% от дървостоите са засегнати от повреди. Това показва, че горите собственост на община Елена, са в добро санитарно състояние.

Таблица № 19

Разпределение на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда

	Неповредени	I	II	III	Общо		
	хектари						
Бял бор	354.2	15.8	0.3	-	370.3	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	7.1	-	-	-	7.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	4.0	-	-	-	4.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	2.6	-	-	-	2.6	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	116.4	1.5	0.3	-	118.2	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	11.1	-	-	-	11.1	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	213.0	14.3	-	-	227.3	-	-
Смърч	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Черен бор	67.7	2.8	-	-	70.5	-	-

	Неповредени	I	II	III	Общо		
	хектари						
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.3	-	-	-	0.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	1.3	-	-	-	1.3	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	14.9	2.8	-	-	17.7	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	12.6	-	-	-	12.6	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	38.6	-	-	-	38.6	-	-
Дуглазка	1.3	-	-	-	1.3	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	1.3	-	-	-	1.3	-	-
Бук	659.3	-	-	-	659.3	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	162.4	-	-	-	162.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	29.2	-	-	-	29.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	467.7	-	-	-	467.7	-	-
Червен дъб	3.8	-	-	-	3.8	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.2	-	-	-	0.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	3.6	-	-	-	3.6	-	-
Зимен дъб	250.8	11.6	-	-	262.4	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	69.7	-	-	-	69.7	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	13.2	-	-	-	13.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	164.9	11.6	-	-	176.5	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	3.0	-	-	-	3.0	-	-
Благун	200.4	3.3	-	-	203.7	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	29.0	-	-	-	29.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	13.2	-	-	-	13.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	158.2	3.3	-	-	161.5	-	-
Цер	206.0	-	-	-	206.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	22.9	-	-	-	22.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	3.3	-	-	-	3.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	179.6	-	-	-	179.6	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Габър	582.0	15.7	-	-	597.7	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	93.8	-	-	-	93.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	59.4	9.9	-	-	69.3	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	428.8	5.8	-	-	434.6	-	-
Трепетлика	10.0	-	-	-	10.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.3	-	-	-	0.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	9.7	-	-	-	9.7	-	-
Акация	105.7	-	-	-	105.7	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	45.3	-	-	-	45.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	11.6	-	-	-	11.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	33.0	-	-	-	33.0	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	2.7	-	-	-	2.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	2.9	-	-	-	2.9	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	10.2	-	-	-	10.2	-	-
Келяв габър	525.8	-	-	-	525.8	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	108.0	-	-	-	108.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	44.2	-	-	-	44.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	373.6	-	-	-	373.6	-	-
Полски бряст	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.4	-	-	-	0.4	-	-

	Неповредени	I	II	III	Общо		
	хектари						
Върба	7.4	-	-	-	7.4	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	5.2	-	-	-	5.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2.2	-	-	-	2.2	-	-
Клен	1.0	-	-	-	1.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1.0	-	-	-	1.0	-	-
Сребролистна липа	0.1	-	-	-	0.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	0.1	-	-	-	0.1	-	-
Без преобладание	896.4	3.0	-	-	899.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	4.8	-	-	-	4.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	91.5	3.0	-	-	94.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	732.8	-	-	-	732.8	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	60.4	-	-	-	60.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	6.9	-	-	-	6.9	-	-
Всичко	**3872.7**	**52.2**	**0.3**	**-**	**3925.2**	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	544.4	-	-	-	544.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	4.0	-	-	-	4.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	8.9	-	-	-	8.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	265.6	12.9	-	-	278.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2551.6	20.7	-	-	2572.3	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	135.7	4.3	0.3	-	140.3	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	23.7	-	-	-	23.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	312.0	14.3	-	-	326.3	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	5.9	-	-	-	5.9	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	20.9	-	-	-	20.9	-	-

При повредените насаждения се наблюдава първа и втора степен на повреда, с площ на насажденията 52.2 ха при първа степен и 0.3 ха при втора степен, при които е достатъчно да се проведат санитарни или принудителни сечи с подходяща за повредата интензивност, за да се преодолее конкретната повреда. Основната част от гората – 3 872.2 ха или 98.7 % от насажденията не са засегнати от повреди.

По-добра представа за здравословното състояние на насажденията може да се получи от **таблица № 20**, където са показани видовете повреди по дървесни видове.

Таблица № 20

Преглед на повредите по дървесни видове

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас	Очаквани загуби	
	ха	%	куб.м	куб.м	%
снеговал	**8.4**	**0.2**	**1620**	**288**	**17.8**
в.т.ч. Бял бор	1.5	0.4	360	36	10.0
в.т.ч. Габър	6.9	0.8	1260	252	20.0
гниене	**12.0**	**0.3**	**1210**	**200**	**16.5**
в.т.ч. Бук	0.3	-	60	10	16.7
в.т.ч. Зимен дъб	8.1	1.9	740	124	16.7
в.т.ч. Благун	2.0	0.6	240	40	16.7
в.т.ч. Цер	1.0	0.2	140	23	16.7
в.т.ч. Акация	0.6	0.4	30	3	10.0
пожар	**7.4**	**0.2**	**780**	**26**	**3.3**
в.т.ч. Цер	2.2	0.5	210	7	3.3
в.т.ч. Габър	5.2	0.6	570	19	3.3
снеголом	**10.7**	**0.3**	**2510**	**363**	**14.5**

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас	Очаквани загуби	
	ха	%	куб.м	куб.м	%
в.т.ч. Бял бор	7.2	2.0	1660	221	13.3
в.т.ч. Габър	3.5	0.4	850	142	16.7
повреди от паша	**0.2**	**-**	**60**	**6**	**10.0**
в.т.ч. Черен бор	0.2	0.3	60	6	10.0
суховършия	**53.0**	**1.4**	**12115**	**1756**	**14.5**
в.т.ч. Бял бор	43.1	11.8	10035	1480	14.7
в.т.ч. Черен бор	3.4	4.7	1120	168	15.0
в.т.ч. Дуглазка	0.5	10.9	130	13	10.0
в.т.ч. Червен дъб	1.7	40.5	340	34	10.0
в.т.ч. Зимен дъб	2.0	0.5	230	23	10.0
в.т.ч. Благун	0.8	0.2	130	22	16.7
в.т.ч. Цер	0.2	-	20	3	16.7
в.т.ч. Бреза	0.3	4.3	40	4	10.0
в.т.ч. Акация	1.0	0.7	70	9	12.2
трахеомикоза	**1.0**	**-**	**140**	**14**	**10.0**
в.т.ч. Червен дъб	0.2	4.8	20	2	10.0
в.т.ч. Габър	0.8	0.1	120	12	10.0
корояди	**7.6**	**0.2**	**1940**	**194**	**10.0**
в.т.ч. Бял бор	7.6	2.1	1940	194	10.0
Всичко	**100.3**	**2.6**	**20375**	**2847**	**14.0**
в.т.ч. Бял бор	59.4	16.2	13995	1931	13.8
в.т.ч. Черен бор	3.6	4.9	1180	174	14.7
в.т.ч. Дуглазка	0.5	10.9	130	13	10.0
в.т.ч. Бук	0.3	-	60	10	16.7
в.т.ч. Червен дъб	1.9	45.2	360	36	10.0
в.т.ч. Зимен дъб	10.1	2.3	970	147	15.2
в.т.ч. Благун	2.8	0.8	370	62	16.8
в.т.ч. Цер	3.4	0.8	370	33	8.9
в.т.ч. Габър	16.4	1.9	2800	425	15.2
в.т.ч. Бреза	0.3	4.3	40	4	10.0
в.т.ч. Акация	1.6	1.2	100	12	12.0

- снеговал - тази повреда е нанесена върху насаждения от габър и култури от черен бор на площ от 8.4 ха, като очакваните загуби са 288 куб.м., от които 252 куб.м. при габъра

- гниене - тази повреда е нанесена върху насаждения от бук, зимен дъб, благун, цер и акация на площ от 12.0 ха, като очакваните загуби са 200 куб.м. , основно от зимен дъб – 124 куб.м.

- пожар - тази повреда е нанесена върху насаждения от благун, цер и габър на площ от 7.6 ха, като очакваните загуби са 26 куб.м. , главно при габъра – 19 куб.м.

- снеголом- тази повреда е нанесена върху насаждения от габър и култури от бял бор и бук на площ от 10.7 ха, като очакваните загуби са 363 куб.м. , основно при белия бор – 221 куб.м.

- повреди от паша - тази повреда е нанесена върху култури от черен бор на площ от 0.2 ха, очаквани загуби 6 куб.м.

- суховършие - това е основната повреда, констатирана на територия на обекта за планиране. Основно са засегнати култури от бял и черен бор, и дуглазка (съответно 43.1 ха, 3.4 ха и 0.5 ха), като очакваните загуби са общо 1 756 куб.м., от които 1 480 куб.м. при белия бор и 168 куб.м. при черния бор

- трахеомикоза - тази повреда е нанесена върху култури от червен дъб и насаждения от габър на площ от 1.0 ха, като очакваните загуби са 14 куб.м, основно при габъра – 12 куб.м.

- короядиди - тази повреда е установена в бялборови култури на площ от 7.6 ха и очаквани загуби на дървесина в размер на 194 куб.м..

Общата загуба се очаква да възлезе на 2 847 куб.м. без клони.

ГЛАВА IV

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. ОБЩА ПЛОЩ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ ПО ГРУПИ ГОРИ, СПОРЕД ОСНОВНИТЕ ИМ ФУНКЦИИ

Общата площ на горските територии, собственост на община Елена е 3 989.0 ха., като разпределението на тази площ по вид на горите и по вид на земите е дадено в **таблица № 21.**

По предходния горскостопански план, горските територии, собственост на общината са били в размер на 4 087.0 ха, от които 4 006.0 ха залесена площ и 82.9 ха незалесена площ.

Разликата от **98.9 ха** по-малка площ, установена при изработването на горскостопанския план, се дължи на отпадането на имоти, отразени върху кадастралната карта като земеделски територии, които са представлявали незалесени територии, или самозалесени земеделски земи след 31.03.1991 год.

Таблица № 21

Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	изд. за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	23.5	1119.9	1469.3	654.2	3266.9	81.9
склопени култури	486.8	11.3	-	16.4	514.5	12.9
естествен произход 0.1-0.3	0.3	84.3	50.8	5.8	141.2	3.5
изредени култури	0.5	-	-	2.1	2.6	0.1
всичко насаждения	511.1	1215.5	1520.1	678.5	3925.2	98.4
всичко залесена площ	511.1	1215.5	1520.1	678.5	3925.2	98.4
поляна	5.2	12.2	1.5	1.2	20.1	0.5
просека	-	-	0.2	0.5	0.7	-
лесонепригодна голина	0.6	9.5	-	1.8	11.9	0.3
лесонепригодна площ	-	-	-	13.3	13.3	0.3
скали	-	0.1	0.7	0.5	1.3	-
поляна с храсти	1.1	1.2	2.7	9.5	14.5	0.4
автомобилен път IV кат=	0.3	1.0	-	0.7	2.0	0.1
всичко дървонепр. площ	7.2	24.0	5.1	27.5	63.8	1.6
всичко инвентаризирана площ	518.3	1239.5	1525.2	706.0	3989.0	100.0
в т.ч. дървопр. площ	511.1	1215.5	1520.1	678.5	3925.2	98.4

Залесената площ на горските територии е 3 925.2 ха, което е 98.4 % от площта по горскостопански план. Преобладават издънковите насаждения. Общата им площ е 2 180.1 ха или 55.5 % от залесената площ. По вид гора преобладават издънковите гори за превръщане във високостъблени – 1 520.1 ха, или 38.7 % от залесената площ. Горските култури заемат общо 516.6ха или 13.2 % от залесената площ, като преобладават иглолистните – 487.3 ха. Широколистни високостъблени са 11.3 ха, а 18.5 ха са акациеви.

Изредени насаждения са с площ от 141.2 или 3.5 % от общата площ, като 50.8 ха са издънкови за превръщане във високостъблени, 84.3 ха са широколистни високостъблени, 0.3 ха са иглолистни, а 5.8 ха са нискостъблени.

Незалесената площ е 63.8 ха, или 1.6% от площта по горскостопански план, като цялата е дървонепроизводителна, основно поляни – 20.1 ха.

Съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри на землищата, в чиято територия попадат горските територии, собственост на община Елена, 2 017.3 ха са отразени като горски територии, а 1 971.1 ха - като земеделски.

Таблица № 1А

разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите за имотите горски територии, съгласно кадастралната карта

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	5,0	962,0	442,8	229,1	1638,9	81,3
склопени култури	263,8	0,0	0,0	7,2	271,0	13,4
естествен произход 0.1-0.3	0,0	52,6	1,1	3,2	56,9	2,8
изредени култури	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
всичко насаждения	268,8	1014,6	443,9	239,5	1966,8	97,5
всичко залесена площ	268,8	1014,6	443,9	239,5	1966,8	97,5
поляна	5,2	12,2	1,5	1,2	20,1	1,0
просека	0,0	0,0	0,2	0,5	0,7	0,0
лесонепригодна голина	0,6	9,5	0,0	1,8	11,9	0,6
скали	0,0	0,1	0,7	0,5	1,3	0,1
поляна с храсти	1,1	1,2	2,7	9,5	14,5	0,7
автомобилен път IV кат.	0,3	1,0	0,0	0,7	2,0	0,1
всичко недървопр. площ	7,2	24,0	5,1	14,2	50,5	2,5
всичко по ГСП	276,0	1038,6	449,0	253,7	2017,3	100,0
в т.ч. дървопр. площ	268,8	1014,6	443,9	239,5	1966,8	97,5

Таблица № **Таблица № 1Б**

разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите за имотите земеделски територии, съгласно кадастралната карта

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	18,5	157,9	1026,5	425,1	1628,0	82,6
склопени култури	223,0	11,3	0,0	9,2	243,5	12,3
естествен произход 0.1-0.3	0,3	31,7	49,7	2,6	84,3	4,3
изредени култури	0,5	0,0	0,0	2,1	2,6	0,1
всичко насаждения	242,3	200,9	1076,2	439,0	1958,4	99,3
всичко залесена площ	242,3	200,9	1076,2	439,0	1958,4	99,3
лесонепригодна площ	0,0	0,0	0,0	13,3	13,3	0,7
всичко недървопр. площ	0,0	0,0	0,0	13,3	13,3	0,7
всичко по ГСП	242,3	200,9	1076,2	452,3	1971,7	100,0
в т.ч. дървопр. площ	242,3	200,9	1076,2	439,0	1958,4	99,3

Разпределението на площта в хектари и запаса (без клони) по групи гори и функции е дадено в **таблица № 22**.

Таблица № 22

Разпределение на общата площ и запаса без клони по групи гори и функции в ха и куб.м.

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ,	Залесена площ	Запас, куб.м	Обща площ	Залесена площ	Запас, куб.м	Обща площ	Залесена площ	Запас, куб.м
200 м край язовир	20,4	20,4	4240	67,4	67,2	5555	87,8	87,6	9795
Всичко защ. на водите	**20,4**	**20,4**	**4240**	**67,4**	**67,2**	**5555**	**87,8**	**87,6**	**9795**
наклон над 30 градуса	0,0	0,0	0	26,9	26,4	2695	26,9	26,4	2695
Вс. защ. на почвите	**0,0**	**0,0**	**0**	**26,9**	**26,4**	**2695**	**26,9**	**26,4**	**2695**
г. тер. за защита на УТ	7,7	7,7	2040	2,2	2,2	255	9,9	9,9	2295
вс. защ. на урб.тер.	**7,7**	**7,7**	**2040**	**2,2**	**2,2**	**255**	**9,9**	**9,9**	**2295**
защитна ивица шосе	0,3	0,3	70	6,1	6,1	440	6,4	6,4	510
вс. защ. на инфр.	**0,3**	**0,3**	**70**	**6,1**	**6,1**	**440**	**6,4**	**6,4**	**510**
тех.пр.борба с ероз.	113,5	108,9	22915	327,0	325,3	31230	440,5	434,2	54145
вс. тех.пр.борба с ероз.	**113,5**	**108,9**	**22915**	**327,0**	**325,3**	**31230**	**440,5**	**434,2**	**54145**
Общо защ. функции	**141,9**	**137,3**	**29265**	**429,6**	**427,2**	**40175**	**571,5**	**564,5**	**69440**
природна забележ.	0,0	0,0	0	0,9	0,9	55	0,9	0,9	55
Вс. природна забележ.	**0,0**	**0,0**	**0**	**0,9**	**0,9**	**55**	**0,9**	**0,9**	**55**
защитена местност	3,3	3,3	750	34,1	34,1	7870	37,4	37,4	8620
Всичко защ. местности	**3,3**	**3,3**	**750**	**34,1**	**34,1**	**7870**	**37,4**	**37,4**	**8620**
защитена зона местооб.	272,2	269,6	65480	1659,7	1629,8	276545	1931,9	1899,4	342025
Всичко защитени зони	**272,2**	**269,6**	**65480**	**1659,7**	**1629,8**	**276545**	**1931,9**	**1899,4**	**342025**
защитна ивица 20-50м	0,0	0,0	0	2,6	2,6	300	2,6	2,6	300
Вс. други с ос. режим	**0,0**	**0,0**	**0**	**2,6**	**2,6**	**300**	**2,6**	**2,6**	**300**
Об. спец. функц. по т.1	**275,5**	**272,9**	**66230**	**1697,3**	**1667,4**	**284770**	**1972,8**	**1940,3**	**351000**
база за инт.стоп.дивеч	0,0	0,0	0	0,7	0,7	130	0,7	0,7	130
Всичко БИСД	**0,0**	**0,0**	**0**	**0,7**	**0,7**	**130**	**0,7**	**0,7**	**130**
Об. спец. функции . т.2	**0,0**	**0,0**	**0**	**0,7**	**0,7**	**130**	**0,7**	**0,7**	**130**
зелена зона	1,7	1,7	440	1,2	1,2	140	2,9	2,9	580
Всичко с рекр.значение	**1,7**	**1,7**	**440**	**1,2**	**1,2**	**140**	**2,9**	**2,9**	**580**
ГВКС 2	0,0	0,0	0	4,6	4,6	240	4,6	4,6	240
Представит. екосистеми	0,1	0,1	35	1,4	1,4	110	1,5	1,5	145
Всичко ГВКС	**0,1**	**0,1**	**35**	**6,0**	**6,0**	**350**	**6,1**	**6,1**	**385**
Об. спец. функц. по т.3	**1,8**	**1,8**	**475**	**7,2**	**7,2**	**490**	**9,0**	**9,0**	**965**
Общо спец. функции	**277,3**	**274,7**	**66705**	**1705,2**	**1675,3**	**285390**	**1982,5**	**1950,0**	**352095**
Общо защ. и спец. функц.	**419,2**	**412,0**	**95970**	**2134,8**	**2102,5**	**325565**	**2554,0**	**2514,5**	**421535**
Всичко стоп. функции	**99,1**	**99,1**	**20870**	**1335,9**	**1311,6**	**124190**	**1435,0**	**1410,7**	**145060**
Всичко	**518,3**	**511,1**	**116840**	**3470,7**	**3414,1**	**449755**	**3989,0**	**3925,2**	**566595**

Горските територии със защитни и специални функции са категоризирани въз основа на Закона за горите, Закона за защитените територии, Закона за биологичното разнообразие и Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии, и са както следва:.

1. Защитни и специални горски територии

1.1. Защитни горски територии

1.1.1. Горски територии за защита на почвите

1.1.1.1. горски територии с наклон над 30⁰, отдели и подотдели №№ 141 з, п; 148 х1; 161 а; 173 д, е, н, у; 238 з, о; 241 и; 243 р; 271 л; 308 д, е, р, с, у, х-ш, 1, 4; 309 в, н; 312 л, н, х; 313 б, ж; 314 д, 1; 315 д; 319 к; 320 м, п; 322 п, т, 1; 324 е; 326 д; 327 ч, ш; 331 ж; 332 п; 339 г1, и1, 4; 341 р; 364 ж1; 369 ж1; 372 в; 373 м; 392 е; 400 м; 431 ж, п; 467:б; с обща площ 197.5 ха, от която залесена площ 195.7 ха и незалесена площ 2.2 ха.

1.1.1.2. гори върху каменливи терени, грохоти и морени, подотдел 320 м; със залесена площ 10.3 ха.

1.1.2. Горски територии за защита на сградите и обектите на техническата инфраструктура

1.1.2.1. защитна ивица на републиканска пътна мрежа, **193** ф; **194** л, м; **195** н, ш, д1; 196 в, ж, щ1; 211 ф1; 212 и, м; 338 м; **357** ж; **366**:л1; **383** в; **384**:м; **385** с; 458 д; 465 с2; с обща площ 12.6 ха, цялата залесена.

1.1.2.2. горски територии за защита на урбанизираните територии, отдели и подотдели №№ 207 л; 339 в; 342 о, т, х-щ; 419 и3; 471 л;; с обща площ 15.6 ха, цялата залесена.

1.1.2.3. горски територии създадени по технически проект за борба с ерозията, отдели и подотдели №№ 359 д, л, в1, д1; 360 а, б, и, х, ц, щ, в1, р1, х1, ц1; 361 с, х, ю, б1, в1, д1; 362 п; 363 а, б, е, п, с, т, у, ф, ч, в1, д1, т1, у1, ш1, з2, 1; 364 в, п-у, х, ц, ш, ю, г1, е1-з1, м1, н1, о1, п1, р1, т1, у1, ф1, х1, 3; 365 ж, з, и, к, л, м, н, о, р, с, т, щ, в1, г1, д1, ж1, з1, и1, к1, л1, н1, р1, у1, х1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, в2, г2, е2, ж2, и2, л2, о2, п2, р2; 366 и, к; 367 с-х, ч, щ, д1, е1, з1-к1, п1, с1; 369 б-ж, и-т, ф, ч, щ-з1, л1, о1, п1, ф1- ч1, 1-3; 378 в, г, е, к, с, о, ф, г1, н1, о1, п1, т1, у1, ф1, х1; 388 з, к, ц, щ, и1, л1, м1, н1, р1, с1; 389 з, ц, а1, б1, в1, г1, л1, 4, 12 390 а, г, у,ч, щ ; 391 а, б, г, д , ж, з, м, о, т, х, я, а1, в1; 402 а, б, г, д, е, з, и, л, п, т, ч, ю; 406 а-в, ф; 407 з, и; 408 п, у, ш; 413 н, о, п, р, с, т, у, ф; 414 а; 416:а, ш, л1; 419:е1, з1; с обща площ 527.4 ха, от която залесена площ 520.9 ха и незалесена площ 6.5 ха.

1.1.2. Горски територии за защита на водите

1.1.1.1. 200 метра покрай яз. „Йовковци“, отдели и подотдели №№ **360** а, ц1; 363 е, т1, у1; 364 в, п-у, х, ц, г1-з1, н1, п1, р1, т1-х1, 3; 365 ж, л1, н1, р1, у1, х1, щ1, а2, п2; 378 в, е, к; 390 у, ч; 391 м, т; 402 г, е, з, л, ч; 407 3, и; 408 у, ш; 419 б, з1; с обща площ 197.5 ха, от която залесена площ 195.7 ха и незалесена площ 2.2 ха.

1.2. Специални горски територии, определени чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите, включени в границите на защитените територии, обявени по Закона за защитените територии

1.2.1. Защитена местност „Букова гора”, находяща се в землището на с. Костел, обявена като буферна зона на поддържан резерват „Сини бряг“ със заповед № 728/30.07.86 год., на Комитета за опазване на околната среда, прекатегоризирана в защитена местност „Букова гора“ със заповед № 528/15.0707 год., на Министерство на околната среда и водите, отдели и подотдели №№ 240 л-н; 241 ж, з, к-о; 244 и-л; с обща площ 37.4 ха, цялата залесена.

1.2.2. Природна забележителност „Водопад на р. Мийковска”, находяща се в землището на с. Руховци, обявена със заповед № 1427/13.05.74 год., на Министерство на горите и опазване на природната среда, актуализирана със заповед № РД-5930.01.08 год., на Министерство на околната среда и водите, подотдели 338 е2, и2; с обща площ 0.9 ха, цялата залесена.

1.3. Специални горски територии, определени чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите, включени в границите на защитените зони, обявени по Закона за биологичното разнообразие

1.3.1. Защитена зона „Твърдишка планина", код BG 0000211, обявена с Решение на Министерски съвет № 661/16.10.07 год, изменено с решение на Министерски съвет № 52/05.02.08 год., и решение на Министерски съвет № 615/02.09.20 год, и Заповед № РД-326/31.03.21 год., (бр. 52/2021 на Държавен вестник), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директивата за хабитатите)**; отдели и подотдели: №№ 196 т, у, а1, щ1, ю1; 199 и, м, у, ч, ш, ю, я, б1-д1, к1, у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 203 п, т, у, х; 204 г, н; 205 в, ж, р; 206 г, к, м, л1, м1, о1 ; 207 в, е, з, л, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; 208 а, в, е, м, о, р, ф, ч, щ, ю-а1, в1, е1, ж1, з1, л1-н1; 209 т-ц; 210 ж, м, ю, я, а1, б1, г1, е1; 211 б1, е1, м1, о1; 212 б2, и2, к3, ф3; 213 н, ч, ю, я, л1, т1, х1, ц1, ч1, щ1, к2; 215 а, ж, о, ф, в1, е1, к1; 216 г1; 217 а1, д1, р1 ; 218 а, и1, л1, ф1, ч1; 219 и, л, н, ю; 220 ж, з, л, н, х, а1, б1, г1; 221 а, е, к-ц, б1; 222 в ; 223 а, ж, к, м, н, о, ц, и1, н1; 224 г; 225 р; 227 т, у; 228; 229; 230; 231; 232; 234; 236; 237 а-с, 1; 238 а-п, 1; 239 а-ц; 240 а-р ; 241 а-о, 1; 242 г-к; 243 а-х, 1; 244 а-ц, 1, 3, 5-8; 245 я, а1, 3, 4; 246 р; 247 а, ц; 248 в, д, е; 260 о; 262 г; 263 н; 271 л; 308 а-е, р-щ, 1, 4 ; 309 а, в, г, н, о, т, 1; 310 а-о, ф-ц, 1, 2; 311 а-е, и-н, п,ф, ц ; 312 е, к-н, х, ц ; 313 а-в, д-ж, 3 ; 314 а- в, д-к, 1; 315 а, б, г, д; 319 в-и, н, о, 1; 320 а, в, д, ж-к, м-р, у, ф ; 322 п, т, у, 1, 2; 323 а-е, з-к, м, 1, 3-8; 324 б, в, е-м; 325 ; в-к, 3 326 б, в, д-л, 1; 327 а, д-з, о, р- у, х-щ, д1-ж1, 1; 328 в-е, 4, 5; 329 а-г, е, ж, и-л, н, р, с, 1, 2; 330 б-н, п-ф, х-ш, 2-13; 331 г-и, 1; 332 а-л, н-у, 1; 333 а, в-д; 334 е; 335 в-д, ж-и ; 463 е2; 464 п2; 467 б-г, и, к, т ; 470 д, ш; 471 г, ж, н, п, ц, щ, е1, с1, т1, у1, ф1, х1; 473 г, г1, м1, п1, р1, ш1, ю1, а2, в2, и2, л2, ц2, щ2, ю2, г3, д3, л3, м3; с обща площ 1 963.6 ха, от която 1 931.1 ха залесена площ и 32.5 ха незалесена площ.

1.3.2. Защитена зона „Златаришка река", с код BG 0000280, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. изменено с решение на Министерски съвет № 52/05.02.08 год., решение на Министерски съвет № 615/02.09.20 год. и решение на Министерски съвет № 588/06.08.21 год., и год. и Заповед № РД-85/26.01.2024 год., бр. 13/2024 на Държавен вестник, определена по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на местообитанията на птиците (**Директивата за хабитатите)**; отдели и подотдели: №№ 433 к, р, с; 458 б, д; с обща площ 5.4 ха, цялата залесена.

1.3.1. Защитена зона „Котленска планина", код BG 0002029, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год, и заповед № РД-910/11.12.08 год. на Министерство на околната среда и водите (бр. 15/2008 на Държавен вестник), изменена със заповед № РД-72/28.01.13 год. на Министерство на околната среда и водите (бр. 10/2013 на Държавен вестник), определена по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на местообитанията на птиците (**Директивата за птиците)**; отдели и подотдели: №№ 199 у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 204 г, н; 205 в, ж; с обща площ 38.7 ха, цялата залесена.

1.4. Специални горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 2 от Закона за горите

1.4.1. географска култура - определени с протокол на Горска семеконтролна станция - гр. София, подотдел 239 ф, със залесена площ 0.5 ха

1.4.2. база за интензивно стопанисване на дивеча, подотдели 310 ф-ц; с обща площ 0.7 ха, цялата залесена.

1.5. Специални горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 3 от Закона за горите

1.5.1. горски територии с рекреационно значение

1.5.1.1. зелена зона на гр. Елена, определена съгласно Решение на Министерски съвет №21/25.02.1974 год. и Решение № 7 на Протокол № 3/10.02.1976 год. на колегиума на Министерство на горите и горската промишленост, подотдели с №№ 422 и, к, м, п; с обща площ 2.9 ха, цялата залесена.

1.5.2. представителни екосистеми, определени с доклада за сертификация, отдели и подотдели №№ **322**-2; **356** ю1; **379** ю; **442** з; с обща площ 6.4 ха, от която залесена площ 1.5 ха и незалесена площ 0.1 ха.

1.5.3. Горски територии, които изпълняват важни природни функции в критични ситуации (напр. защита на водосбори, контрол на ерозията), определени с доклада за сертификация, подотдел 152 и; със залесена площ 4.6 ха.

1.5.4. гори с висока консервационна стойност, горски територии, които изпълняват важни природни функции в критични ситуации, определени с доклада за сертификация, подотдел 117 х; със залесена площ 2.2 ха.

1.5.5. крайречни естествени гори, определени с доклада за сертификация, отдели и подотдели №№ **208** ю; **463** о; **465** с2; **473** л3, м3; с обща залесена площ 10.5 ха.

2. ТАКСАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАСАЖДЕНИЯТА

Залесената площ на горите, собственост на община Елена е 3 925.2 ха. Разпределението й, както и това на дървесния запас (без клони), по типове месторастения в границите на стопанските класове е дадено в **таблица № 23.**

Таблица № 23

Разпределение на залесената площ и общия дървесен запас по типове месторастения

Условен Стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение

Месторастене		Площ		Запас на насаждението		Запас надлесни	
означение	**No**	**ха**	**%**	**куб.м**	**%**	**куб.м**	**%**
M-I-2 D-2	12	1,2	0,3	290	0,4	0	0,0
M-I-2 CD-2	14	0,4	0,1	100	0,1	0	0,0
M-I-2 C-1	15	0,5	0,1	70	0,1	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	19,6	5,4	5240	6,2	0	0,0
M-I-3 C-1	19	56,1	15,5	11660	13,9	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	212,4	58,6	48735	57,8	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	6,5	1,8	910	1,1	0	0,0
M-II-1 C-2	27	57,6	15,9	15535	18,4	0	0,0
M-II-1 CD-2,3	29	0,2	0,1	45	0,0	0	0,0
M-II-1 C-2	30	0,4	0,1	90	0,1	0	0,0
M-I-2 B-1	138	7,7	2,1	1630	1,9	0	0,0
Всичко		**362,6**	**100,0**	**84305**	**100,0**	**0**	**100,0**

Условен Стопански клас Черборови култури извън района на разпространение

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	**No**	**ха**	**%**	**куб.м**	**%**	**куб.м**	**%**
M-I-2 CD-2	14	3,2	6,5	930	8,0	0	0,0
M-I-2 C-1	15	3,0	6,1	800	6,9	0	0,0
M-I-3 C-1	19	21,3	43,1	4455	38,1	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	21,9	44,3	5480	47,0	0	0,0
Всичко		**49,4**	**100,0**	**11665**	**100,0**	**0**	**0,0**

Условен Буков високобонитетен стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-3 CD-2	17	110,1	34,4	31540	36,6	10	3,8
M-I-3 C-2,1	20	39,2	12,3	10385	12,0	190	73,1
M-II-1 C-2	27	170,3	53,3	44265	51,4	60	23,1
Всичко		**319,6**	**100,0**	**86190**	**100,0**	**260**	**100,0**

Условен Буков среднобонитетен стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-1 C-3	6	0,5	0,2	110	0,2	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	38,3	17,5	9000	17,6	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	95,2	43,5	21830	42,9	0	0,0
M-II-1 C-2	27	82,1	37,5	19265	37,8	0	0,0
M-II-1 CD-2,3	29	2,8	1,3	760	1,5	0	0,0
M-II-1 C-2	30	0,1	0,0	15	0,0	0	0,0
Всичко		**219,0**	**100,0**	**50980**	**100,0**	**0**	**100,0**

Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-3 D-2,3	16	0,2	0,1	20	0,1	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	15,4	4,9	3405	6,6	55	100,0
M-I-3 C-1	19	18,0	5,7	1775	3,4	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	166,8	53,1	24995	48,3	0	0,0
M-II-1 C-2	27	100,7	32,0	19725	38,1	0	0,0
M-II-1 B-1	28	0,8	0,2	70	0,1	0	0,0
M-II-1 C-2	30	12,4	4,0	1770	3,4	0	0,0
Всичко		**314,3**	**100,0**	**51760**	**100,0**	**55**	**100,0**

Условен Габъров стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-3 CD-2	17	15,3	9,5	2915	10,4	0	0,0
M-I-3 C-1	19	0,8	0,4	100	0,4	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	116,4	72,3	20940	74,5	30	75,0
M-II-1 C-2	27	28,3	17,6	4130	14,7	10	25,0
M-II-1 CD-2,3	29	0,1	0,1	5	0,0	0	0,0
M-II-1 C-2	30	0,1	0,1	5	0,0	0	0,0
Всичко		**161,0**	**100,0**	**28095**	**100,0**	**40**	**100,0**

Условен Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	0,9	0,4	130	0,4	0	0,0
M-I-2 C-1	15	0,9	0,4	130	0,4	0	0,0
M-I-3 D-2,3	16	0,8	0,4	110	0,3	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	43,4	21,1	7385	21,4	0	0,0
M-I-3 C-2	18	2,0	1,0	300	0,9	0	0,0
M-I-3 C-1	19	8,0	3,9	805	2,3	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	131,3	63,9	22430	64,9	70	100,0
M-II-1 C-2	27	17,5	8,5	3215	9,2	0	0,0
M-II-1 B-1	28	0,7	0,4	70	0,2	0	0,0
Всичко		**205,5**	**100,0**	**34575**	**100,0**	**70**	**100,0**

Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	0,4	0,2	60	0,3	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	8,4	3,5	565	2,5	5	20,0
M-I-3 C-2	18	1,2	0,5	50	0,2	0	0,0
M-I-3 C-1	19	10,9	4,5	625	2,8	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	199,4	84,0	19165	84,8	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	0,3	0,1	30	0,1	0	0,0
M-II-1 C-2	27	15,1	6,4	1790	7,9	20	80,0
M-II-1 C-2	30	1,8	0,8	310	1,4	0	0,0
Всичко		**237,5**	**100,0**	**22595**	**100,0**	**25**	**100,0**

Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	3,1	3,0	335	3,0	0	0,0
M-I-3 C-2	18	1,0	1,0	130	1,2	0	0,0
M-I-3 C-1	19	29,2	28,6	2115	19,1	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	53,8	52,8	6675	60,3	0	0,0
M-II-1 C-2	27	12,9	12,6	1540	13,9	0	0,0
M-II-1 B-1	28	2,0	2,0	280	2,5	0	0,0
Всичко		**102,0**	**100,0**	**11075**	**100,0**	**0**	**100,0**

Условен Церов стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	1,7	3,2	210	4,3	0	0,0
M-I-2 C-1	15	5,3	10,1	560	11,3	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	1,2	2,3	100	2,0	0	0,0
M-I-3 C-2	18	0,6	1,1	90	1,8	0	0,0
M-I-3 C-1	19	20,2	38,4	1575	31,7	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	22,2	42,2	2245	45,3	0	0,0
M-II-1 C-2	27	1,3	2,5	170	3,4	0	0,0
M-I-2 B-1	138	0,1	0,2	10	0,2	0	0,0
Всичко		**52,6**	**100,0**	**4960**	**100,0**	**0**	**100,0**

Условен Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-3 CD-2	17	3,8	2,4	465	2,3	0	0,0
M-I-3 C-2	18	1,3	0,8	120	0,6	0	0,0
M-I-3 C-1	19	12,3	7,6	1155	5,8	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	133,2	82,6	17375	87,2	0	0,0
M-II-1 C-2	27	10,6	6,6	810	4,1	0	0,0
Всичко		**161,2**	**100,0**	**19925**	**100,0**	**0**	**100,0**

Условен Акациев стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	3,5	4,4	225	4,1	0	0,0
M-I-3 C-1	19	5,0	6,3	260	4,7	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	66,3	83,7	4895	88,7	20	100,0
M-II-1 C-2	27	4,4	5,6	140	2,5	0	0,0
Всичко		**79,2**	**100,0**	**5520**	**100,0**	**20**	**100,0**

Условен Нискостъблен стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	**No**	**ха**	**%**	**куб.м**	**%**	**куб.м**	**%**
M-I-3 C-1	19	93,0	37,1	2945	29,8	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	39,2	15,7	1330	13,4	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	102,0	40,7	4280	43,3	0	0,0
M-II-1 C-2	27	5,9	2,3	310	3,1	0	0,0
M-II-1 B-1	28	8,8	3,5	980	9,9	0	0,0
M-I-2 B-1	138	1,7	0,7	45	0,5	0	0,0
Всичко		**250,6**	**100,0**	**9890**	**100,0**	**0**	**100,0**

Стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	**No**	**ха**	**%**	**куб.м**	**%**	**куб.м**	**%**
M-I-2 C-1	15	0,7	0,9	180	1,2	0	0,0
M-I-3 C-1	19	12,0	16,4	2635	18,1	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	37,2	50,8	6895	47,4	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	10,7	14,6	2080	14,3	0	0,0
M-II-1 C-2	27	10,5	14,3	2060	14,2	0	0,0
M-II-1 C-2	30	2,2	3,0	700	4,8	0	0,0
Всичко		**73,3**	**100,0**	**14550**	**100,0**	**0**	**100,0**

Стопански клас Черборови култури извън естествената зона на разпространение

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	**No**	**ха**	**%**	**куб.м**	**%**	**куб.м**	**%**
M-I-2 CD-2	14	1,7	6,6	380	6,0	0	0,0
M-I-2 C-1	15	1,2	4,6	45	0,7	0	0,0
M-I-3 C-1	19	8,9	34,5	2220	35,1	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	9,5	36,8	2575	40,8	0	0,0
M-II-1 C-2	27	2,7	10,5	780	12,3	0	0,0
M-II-1 CD-2,3	29	1,8	7,0	320	5,1	0	0,0
Всичко		**25,8**	**100,0**	**6320**	**100,0**	**0**	**100,0**

Широколистен високостъблен стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	**No**	**ха**	**%**	**куб.м**	**%**	**куб.м**	**%**
M-I-2 CD-2	14	0,9	0,5	100	0,4	0	0,0
M-I-2 C-1	15	3,3	1,6	440	1,6	0	0,0
M-I-3 D-2,3	16	1,1	0,6	60	0,2	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	10,2	5,0	1535	5,6	0	0,0
M-I-3 C-2	18	0,8	0,4	240	0,9	0	0,0
M-I-3 C-1	19	14,8	7,3	2060	7,5	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	132,2	65,4	17050	62,4	255	100,0
M-I-3 B-1,2	21	3,4	1,7	440	1,6	0	0,0
M-II-1 C-2	27	35,3	17,5	5385	19,7	0	0,0
M-II-1 C-2	30	0,1	0,0	20	0,1	0	0,0
Всичко		**202,1**	**100,0**	**27330**	**100,0**	**255**	**100,0**

Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	5,1	3,0	740	2,6	0	0,0
M-I-2 C-1	15	0,1	0,1	15	0,0	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	10,2	6,0	1500	5,2	0	0,0
M-I-3 C-1	19	0,7	0,4	100	0,4	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	122,6	71,6	21735	74,8	0	0,0
M-II-1 C-2	27	15,5	9,1	2530	8,7	0	0,0
M-II-1 CD-2,3	29	10,3	6,0	1625	5,6	0	0,0
M-II-1 C-2	30	6,5	3,8	800	2,7	0	0,0
Всичко		**171,0**	**100,0**	**29045**	**100,0**	**0**	**100,0**

Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	2,1	1,5	260	1,9	0	0,0
M-I-2 C-1	15	10,4	7,7	980	7,1	0	0,0
M-I-3 D-2,3	16	0,9	0,7	60	0,5	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	2,2	1,6	230	1,7	0	0,0
M-I-3 C-2	18	4,2	3,0	430	3,1	0	0,0
M-I-3 C-1	19	3,9	2,9	265	1,9	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	96,3	71,0	9970	72,3	80	100,0
M-II-1 C-2	27	14,5	10,7	1545	11,2	0	0,0
M-II-1 C-2	30	1,2	0,9	45	0,3	0	0,0
Всичко		**135,7**	**100,0**	**13785**	**100,0**	**80**	**100,0**

Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	1,4	1,5	90	1,4	0	0,0
M-I-3 C-1	19	51,0	53,8	3405	51,1	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	32,1	33,9	2310	34,6	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	1,7	1,8	100	1,5	0	0,0
M-II-1 C-2	27	7,9	8,4	710	10,6	0	0,0
M-II-1 CD-2,3	29	0,1	0,1	10	0,1	0	0,0
M-II-1 C-2	30	0,5	0,5	45	0,7	0	0,0
Всичко		**94,7**	**100,0**	**6670**	**100,0**	**0**	**100,0**

Церов стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	14,2	10,4	1165	10,2	0	0,0
M-I-2 C-1	15	18,4	13,5	1610	14,1	0	0,0
M-I-3 C-1	19	52,1	38,1	4280	37,4	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	48,6	35,5	4130	36,1	0	0,0
M-II-1 C-2	27	1,7	1,3	135	1,2	0	0,0
M-II-1 B-1	28	1,7	1,2	110	1,0	0	0,0
Всичко		**136,7**	**100,0**	**11430**	**100,0**	**0**	**100,0**

Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	8,8	3,9	865	4,1	0	0,0
M-I-2 C-1	15	8,6	3,9	750	3,6	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	1,7	0,8	140	0,7	0	0,0
M-I-3 C-2	18	1,4	0,6	115	0,5	0	0,0
M-I-3 C-1	19	60,2	27,0	5175	24,9	5	100,0
M-I-3 C-2,1	20	121,3	54,5	11430	54,9	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	9,2	4,1	1370	6,6	0	0,0
M-II-1 C-2	27	11,5	5,2	975	4,7	0	0,0
Всичко		**222,7**	**100,0**	**20820**	**100,0**	**5**	**100,0**

Акациев стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	2,4	5,3	150	4,7	0	0,0
M-I-2 C-1	15	0,8	1,8	45	1,4	0	0,0
M-I-3 C-1	19	6,7	14,7	375	11,7	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	32,0	70,3	2605	81,0	0	0,0
M-II-1 C-2	27	3,6	7,9	40	1,2	0	0,0
Всичко		**45,5**	**100,0**	**3215**	**100,0**	**0**	**100,0**

Нискостъблен стопански клас

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	3,1	1,0	165	1,4	220	100,0
M-I-2 C-1	15	6,6	2,2	250	2,1	0	0,0
M-I-3 CD-2	17	2,7	0,9	140	1,2	0	0,0
M-I-3 C-2	18	0,7	0,3	15	0,1	0	0,0
M-I-3 C-1	19	96,3	31,8	3860	32,5	0	0,0
M-I-3 C-2,1	20	84,1	27,7	3395	28,5	0	0,0
M-I-3 B-1,2	21	97,4	32,1	3630	30,5	0	0,0
M-II-1 C-2	27	7,3	2,4	340	2,9	0	0,0
M-II-1 B-1	28	4,0	1,3	50	0,4	0	0,0
M-I-2 B-1	138	1,0	0,3	50	0,4	0	0,0
Всичко		**303,2**	**100,0**	**11895**	**100,0**	**220**	**100,0**

Таксационната характеристика на залесената площ е направена за всеки стопански клас и по видове гори. Направен е кратък коментар за всеки стопански клас и вид гора и общо за гората.

А. Стопански класове

I. Горски територии със защитни и специални функции

1. Условен Стопански клас Бялборови култури извън естествената зона на разпространение

Общата площ на стопанския клас е **362.6** ха или **9.1 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени бялборови насаждения и култури, от I до IV бонитет извън района на естественото разпространение на белия бор. Поради малката площ тук са причислени и култури от смърч и дуглазка.

Насажденията и културите са от I до IV клас на възраст, като най-голям е III клас с площ 263.9 ха или по 72.8 %.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 84 305 куб.м без клони. Средният запас е 233 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 704 куб.м. без клони, а на един хектар – 4.70 куб.м.

Месторастенията са бедни – 14.2 ха, средно богати – 327.0 ха, средно богати до богати – 20.2 и богати – 1.2 ха.

Средният бонитет е III (3.4).

Средната пълнота е 0.78. Изредените култури са 0.3 ха, с пълнота 0.3. Останалите култури са с пълнотата е 0.4 до 1.0, като преобладават културите с пълнота 0.8, с площ 136.8 ха или 37.7 %.

Основен дървесен вид е белият бор с площ 266.6 ха или 73.5 % от площта и запас от 68 295 куб.м. без клони или 81.0 %.

2. Условен Стопански клас Черборови култури извън естествената зона на разпространение

Общата площ на стопанския клас е **49.4** ха или **1.3 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени черборови култури, от II до IV бонитет извън района на естественото разпространение на черния бор.

Културите са от II до IV клас на възраст, като преобладава III клас с площ 21.8 ха или 44.1 %.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 11 665 куб.м без клони. Средният запас е 235 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 239 куб.м, а на един хектар – 4.84 куб.м.

Месторастенията са средно богати – 46.2 ха и богати – 3.2 ха.

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.75. Изредени култури няма. Пълнотата е 0.5 до 0.9, като преобладават културите с пълнота 0.8 с площ от 27.8 ха или 56.3 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ от 35.6 ха или 72.1 % и запаса от 11 520 куб.м. без клони или 81.5 %.

3. Условен Буков високобонитетен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **319.6** ха или **8.1 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на бук от I и II бонитет на производителност.

Насажденията са от I до VIII клас на възраст, като преобладава VII клас с площ 70.9 ха или 22.2 %.

Средната възраст е 99 години.

Общият запас е 86 190 куб.м без клони. Средният запас е 270 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 030 куб.м. без клони, а на един хектар – 3.22 куб.м.

Месторастенията основно са средно богати – 209.5 ха и средно богати до богати – 110.1 ха.

Средният бонитет е II (1.9).

Средната пълнота е 0.73. Изредените насаждения са 4.2 ха с пълнота 0.3. Останалите насаждения са с пълнотата е 0.5 до 1.0, като преобладава 0.7 с площ от 91.7 ха или 28.7 %.

Основен дървесен вид е букът с площ от 238.7 ха или 74.7 % и запаса от 66 600 куб.м. без клони или 77.3 %.

4. Условен Буков среднобонитетен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **219.0** ха или **5.6 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на бук от III и IV бонитет на производителност.

Насажденията са от I до VIII клас на възраст, като преобладава VII с площ 71.9 ха или 32.8 %.

Средната възраст е 106 години.

Общият запас е 50 980 куб.м без клони. Средният запас е 233 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 499 куб.м, а на един хектар – 2.28 куб.м.

Месторастенията основно са средно богати – 177.7 ха и средно богати до богати – 41.1 ха.

Средният бонитет е III (3.1).

Средната пълнота е 0.62. Изредените насаждения са 37.5 ха с пълнота0.2 и 0.3. Останалите насаждения са с пълнотата е 0.5 до 1.0, като преобладава 0.7 с площ от 82.0 ха или 37.5 %.

Основен дървесен вид е букът с площ от 151.9 ха или 69.4 % и запаса от 37 085 куб.м. без клони или 72.8 %.

5. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **314.3** ха или **8.0 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на зимен дъб, благун, цер, върба, сребролистна липа топола и върба от I до V бонитет на производителност.

Насажденията и културите са от I до VIII клас на възраст, като преобладава VI клас с площ 79.8 ха или 25.3 %.

Средната възраст е 108 години.

Общият запас е 51 760 куб.м без клони. Средният запас е 165 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 591 куб.м, а на един хектар – 1.88 куб.м.

Месторастенията са богати – 0.2 ха, средно богати до богати – 15.4 ха, средно богати – 297.9 ха и бедни – 0.8.

Средният бонитет е IV (4.2).

Средната пълнота е 0.61. Изредените насаждения са с площ 13.3 с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите са с пълнота 0.4 до 1.0, като преобладава 0.6 с площ 99.4 ха или 31.6 %.

Основен дървесен вид е зимният дъб с площ 158.8 или 50.5 % от площта, а по запаса 24 925 куб.м или 48.1 %.

6. Условен Габъров стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **161.0** ха или **4.1 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени черборови култури, от II до IV бонитет извън района на естественото разпространение на черния бор.

Насажденията са от I и VII клас на възраст, като преобладава II клас с площ 84.5 ха или 42.5 %.

Средната възраст е 52 години.

Общият запас е 28 095 куб.м без клони. Средният запас е 175 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 603 куб.м, а на един хектар – 3.75 куб.м.

Месторастенията основно са средно богати 145.6 ха и средно богати до богати – 15.4 ха.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.81. Изредените насаждения са 2.2 ха с пълнота 0.3. Останалите са с пълнота 0.4 до 1.0, като преобладава 1.0 с площ 40.4 ха или 25.1 %.

Основен дървесен вид габърът с площ 103.6 или 64.3 % от площта, а по запаса 17 050 куб.м или 60.7 %.

7. Условен Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **205.5** ха или **5.2 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от I и II бонитет на производителност.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава XIV клас на възраст с площ 55.4 ха или 27.0 %.

Средната възраст е 64 години.

Общият запас е 34 575 куб.м без клони. Средният запас е 168 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 567 куб.м, а на един хектар – 2.76 куб.м.

Месторастенията са бедни – 0.7 ха, средно богати – 159.7 ха, средно богати до богати – 0.9 ха и богати – 0.8 ха.

Средният бонитет е II (1.8).

Средната пълнота е 0.73. Изредени насаждения и няма. Преобладават дървостоите с пълнота 0.8 – 88.7 ха или 43.2 %.

Основен дървесен вид габърът с площ 120.7 или 68.7 % от площта, а по запаса 19 725 куб.м или 57.1 %.

8. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **237.5** ха или **6.1 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от I и II бонитет на производителност.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 50.6 ха или 21.3 %.

Средната възраст е 45 години.

Общият запас е 22 595 куб.м без клони. Средният запас е 95 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 527 куб.м, а на един хектар – 2.22 куб.м.

Месторастенията са бедни – 0.3 ха, средно богати – 229.3 ха и 8.8 ха средно богати до богати.

Средният бонитет е III (3.4).

Средната пълнота е 0.65. Изредените насаждения са 17.0 ха с пълнота 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.7 – 57.1 ха или 24.1 %.

Основен дървесен вид е габърът – 150.8 ха или 63.5 % от площта и 67.5 % от запаса без клони или 15 255 куб.м.

9. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **102.0** ха или **2.6 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на зимен дъб и благун от III до V бонитет на производителност.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава XVI клас на възраст с площ 24.2 ха или 23.75 %.

Средната възраст е 67 години.

Общият запас е 11 075 куб.м без клони. Средният запас е 108 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 165 куб.м, а на един хектар – 1.62 куб.м.

Месторастенията са бедни – 2.0 ха, средно богати – 96.9 ха и средно богати до богати – 3.1 ха.

Средният бонитет е IV (4.0).

Средната пълнота е 0.63. Изредените насаждения са 2.3 ха с пълнота 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.7 – 48.6ха или 47.7 %.

Основен дървесен вид е благунът – 40.6 ха или 39.8 % от площта и 32.3 % от запаса без клони или 3 575 куб.м.

10. Условен Церов стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **52.6** ха или **1.3 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени, с и без преобладание на цер, издънкови насаждения от III до V бонитет, в относително добро санитарно състояние.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 22.6 ха или 43.0 %.

Средната възраст е 55 години.

Общият запас е 4 960 куб.м без клони. Средният запас е 94 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 90 куб.м, а на един хектар – 1.71 куб.м.

По-голям е делът на средно богатите месторастения – 49.6 ха. Бедните месторастения са 0.1 ха, а средно богатите до богати – 2.9 ха.

Средният бонитет е IV (3.7).

Средната пълнота е 0.62. Изредени насаждения няма. Преобладават дървостоите с пълнота 0.6 – 27.1 ха или 51.5 %.

Основен дървесен вид е церът – 36.1 ха или 68.6 % от площта и 67.5 % от запаса без клони или 3 350 куб.м.

11. Условен Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **161.2** ха или **4.1 %** от залесената площ. Съставен е от смесени издънкови насаждения без преобладание от I до V бонитет, в добро санитарно състояние.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 26.4 ха или 16.4 %.

Средната възраст е 63 години.

Общият запас е 19 925куб.м без клони. Средният запас е 124куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 336 куб.м, а на един хектар – 2.08 куб.м.

По-голям е делът на средно богатите месторастения – 157.4 ха, а средно богатите до богати са 3.8 ха.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.64. Изредените насаждения са 6.8 ха с пълнота 0.2 и 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.5 – 54.3 ха или 33.7 %.

Основен дървесен вид е габърът – 45.2 ха или 28.0 % от площта и 30.2 % от запаса без клони или 6 015 куб.м.

12. Условен Акациев стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **79.2** ха или **2.0 %** от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения и култури с участие на акация от I до V бонитет на производителност.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 19.9 ха или 25.1 %.

Средната възраст е 24 години.

Общият запас е 5 220 куб.м (без клони). Средният запас е 70 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 244 куб.м, а на един хектар – 3.08 куб.м.

Месторастенията са средно богат до богати – 3.5 ха и средно богати – 75.7 ха.

Средният бонитет е IV (3.8).

Средната пълнота е 0.73. Изредени насаждения и култури са 1.5 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.8 – 22.7 ха или 35.1 %.

Основен дървесен вид е акацията – 57.0 ха или 72.0 % от площта и 59.8 % от запаса без клони или 3 300 куб.м.

13. Условен Нискостъблен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **250.6** хектара или **6.4 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на келяв габър.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 62.9 ха или 25.1 %.

Средната възраст е 59 години.

Общият запас е 9 890 куб.м без клони. Средният запас е 39 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 156 куб.м, а на един хектар – 0.62 куб.м.

Месторастенията са бедни – 112.5 ха и средно богати – 138.1 ха.

Средният бонитет е IV (4.2).

Средната пълнота е 0.71. Изредените насаждения са с площ 3.2 ха, с пълнота 0.3. Останалите дървостоите са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.8 – 104.3 ха или 41.6 %.

Основен дървесен вид е келявият габър с площ 184.9 ха или 73 8 % от площта и 34.5 % от запаса без клони или 3 410 куб.м.

II. Горски територии със стопански функции

1. Стопански клас Бялборови култури извън естествената зона на разпространение

Общата площ на стопанския клас е **73.3** ха или **1.9 %** от залесената площ. Обособен е чисти и смесени бялборови насаждения и култури, от I до IV бонитет извън района на естественото разпространение на белия бор.

Насажденията и културите са от II и III клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 56.8 ха или 77.5 %.

Средната възраст е 46 години.

Общият запас е 14 550 куб.м без клони. Средният запас е 198 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 313 куб.м, а на един хектар – 4.27 куб.м.

Месторастенията са бедни – 10.7 ха и средно богати – 62.6 ха.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.73. Изредени насаждения и култури няма. Преобладават дървостоите с пълнота 0.8 – 29.6 ха или 40.4 %.

Основен дървесен вид е белият бор – 58.0 ха или 79.1 % от площта и 86.0 % от запаса без клони или 12 505 куб.м. От широколистните видове най-голямо участие има благунът – 6.6 ха или 9.0 %.

2. Стопански клас Черборови култури извън естествената зона на разпространение

Общата площ на стопанския клас е **25.8** ха или **0.7 %** от залесената площ. Обособен е чисти и смесени черборови насаждения и култури, от II до IV бонитет извън района на естественото разпространение на черния бор.

Насажденията и културите са от I до IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 14.0 ха или 54.2 %.

Средната възраст е 52 години.

Общият запас е 6 320 куб.м без клони. Средният запас е 245 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 122 куб.м, а на един хектар – 4.73 куб.м.

Месторастенията са средно богати – 22.3 ха и средно богат до богати – 3.5 ха.

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.74. Изредените култури са 0.5 ха с пълнота 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.8 – 12.5 ха или 48.4 %.

Основен дървесен вид е черният бор – 22.0 ха или 85.3 % от площта и 91.6 % от запаса без клони или 5 790 куб.м. От широколистните видове по-голямо участие има церът – 1.0 ха или 3.9 %.

3. Широколистен високостъблен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **202.1** хектара или **5.1 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения и култури с и без преобладание на бук, зимен дъб, благун, цер, габър, червен дъб, трепетлика и върба от I до V бонитет на производителност.

Насажденията и културите са от I до VIII клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 47.2 ха или 23.4 %.

Средната възраст е 82 години.

Общият запас е 27 330 куб.м без клони. Средният запас е 135куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 389 куб.м, а на един хектар – 1.92 куб.м.

Месторастенията са богати – 1.1 ха, средно богати до богати – 0.9 ха, средно богати - 186.5 ха и бедни – 3.4 ха.

Средният бонитет е IVI (3.6).

Средната пълнота е 0.55. Изредените насаждения и култури са 22.9 с пълнота 0.2 и 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.4 – 54.4 ха или 26.9 %.

Основен дървесен вид е букът – 58.2 ха или 28.8 % от площта и 34.7 % от запаса без клони или 9 480 куб.м. От останалите видове най-голямо участие има габърът – 46.7 ха или 23.1 %.

4. Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **171.0** ха или **4.4 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от I и II бонитет на производителност.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава XIV клас на възраст с площ 44.9 ха или 26.3 %.

Средната възраст е 66 години.

Общият запас е 29 045 куб.м без клони. Средният запас е 170 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 453 куб.м, а на един хектар – 2.65 куб.м.

Месторастенията са средно богати – 145.4 ха и средно богати до богат – 25.6 ха.

Средният бонитет е II (1.7).

Средната пълнота е 0.70. Изредените насаждения са 1.3 ха. с пълнота 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.7 – 71.8 ха или 42.0 %.

Основен дървесен вид е габърът – 68.0 ха или 39.8 % от площта и 38.9 % от запаса без клони или 11 290 куб.м. По-голям запас има букът – 11 890 куб.м. или 40.9 %.

5. Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **135.7** ха или **3.5 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от I и II бонитет на производителност.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 49.1 ха или 36.2 %.

Средната възраст е 53 години.

Общият запас е 13 785 куб.м без клони. Средният запас е 102 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 272 куб.м, а на един хектар – 2.03 куб.м.

Месторастенията са богати – 0.9 ха, средно богати до богати – 4.3 ха и средно богати – 130.5 ха.

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.60. Изредените насаждения са 1.7 ха с пълнота 0.2 и 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.6 – 57.6 ха или 42.4 %.

Основен дървесен вид е габърът – 78.2 ха или 57.6 % от площта и 60.4 % от запаса без клони или 8 320 куб.м.

6. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **94.7** ха или **2.4 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на зимен дъб и благун от III и V бонитет на производителност.

Насажденията са от II до XXII клас на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 29.5 ха или 31.1 %.

Средната възраст е 53 години.

Общият запас е 6 670 куб.м без клони. Средният запас е 70 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 129 куб.м, а на един хектар – 1.36 куб.м.

Месторастенията са, бедни – 1.7 ха, средно богати – 91.5 ха и средно богати до богати – 1.5 ха.

Средният бонитет е IV (4.1).

Средната пълнота е 0.52. Изредените насаждения са 9.6 ха с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 39.9 ха или 42.1 %.

Основен дървесен вид е благунът с площ 53.7 ха или 56.7 % от площта и 51.8 % от запаса без клони или 3 456 куб.м.

7. Церов за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **136.7** ха или **3.5 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание на цер от I до V бонитет, в относително добро санитарно състояние.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава XIV клас на възраст с площ 28.7 ха или 21.0 %.

Средната възраст е 57 години.

Общият запас е 11 430 куб.м без клони. Средният запас е 84 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 206 куб.м, а на един хектар – 1.51 куб.м.

По-голям е делът на средно богатите месторастения – 120.8 ха. Бедните месторастения са 1.7 ха, а средно богати до богати – 14.2 ха.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.54. Изредените насаждения са с площ 8.0 ха. с пълнота от 0.1 до 0.3. Останалите дървостоите с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.4 – 34.8 ха или 25.5 %.

Основен дървесен вид е церът с площ 94.8 ха или 69.4% от площта и 69.3 % от запаса без клони или 7 920 куб.м.

8. Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **222.7** ха или **5.7 %** от залесената площ. Обособен е от чисти издънкови насаждения от полски бряст и смесени издънкови насаждения без преобладание от II до V бонитет, в добро санитарно състояние.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 66.7 ха или 30.0 %.

Средната възраст е 58 години.

Общият запас е 20 820 куб.м без клони. Средният запас е 93 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 380 куб.м, а на един хектар – 1.71 куб.м.

По-голям е делът на средно богатите месторастения – 203.0 ха. Бедните месторастения са 9.2 ха, а средно богатите до богати – 10.5 ха.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.57. Изредените насаждения са с площ 9.3 ха. с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите дървостоите с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.6 – 101.8 ха или 45.7%.

Основен дървесен вид е церът с площ 66.8 ха или 30.0 % от площта и 30.0 % от запаса без клони или 6 240 куб.м.

9. Акациев стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **45.5** хектара или **1.2 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения и култури с и без преобладание на акация.

Насажденията са от I до XIII клас на възраст, като преобладава V клас на възраст с площ 13.0 ха или 28.6 %.

Средната възраст е 28 години.

Общият запас е 3 215 куб.м без клони. Средният запас е 71 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 131 куб.м, а на един хектар – 2.88 куб.м.

Месторастенията са средно богати до богати – 2.4 ха и средно богати – 43.1 ха.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.70. Изредени насаждения и култури са 2.1 ха. с пълнота 0.2. Останалите дървостоите са с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.8 – 11.8 ха или 25.9 %.

Основен дървесен вид е акацията с площ 38.3 ха или 84.2 % от площта и 77.0 % от запаса без клони или 2 475 куб.м.

10. Нискостъблен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **302.3** ха или **7.7 %** от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на келяв габър.

Насажденията са от III до XX клас на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 69.9 ха или 23.0 %.

Средната възраст е 58 години.

Общият запас е 11 895 куб.м без клони. Средният запас е 39 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 214 куб.м, а на един хектар – 0.71 куб.м.

Месторастенията са, бедни – 102.4 ха, средно богати – 195.0 ха и средно богати до богати – 5.8 ха.

Средният бонитет е IV (4.1).

Средната пълнота е 0.69. Изредени насаждения са 1.1 ха. с пълнота 0.2. Останалите дървостоите са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с с пълнота 0.8 – 97.8 ха или 32.3 %.

Основен дървесен вид е келявият габър с площ 225.4 ха или 74.3 % от площта и 35.3 % от запаса без клони или 4 195 куб.м.

Общо за горите, собственост на община Елена

Средната възраст е 67 години, средната пълнота – 0.67, а средният бонитет - III (3.3).

Общият дървесен запас е 566 595 куб.м без клони. Средният запас е 144 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е **9 362 куб.м**, а на един хектар – **2.39 куб.м.**

Основен дървесен вид е габърът – 864.7 ха или 22.0 % от площта и 22.0 % от запаса или 124 540 куб.м., следван от бука с площ 695.6 ха и запас 158 725 куб. м. (17.7 % и 28.0 %), цера с площ 451.7 ха и запас 43 715 куб.м. (11.5 % и 7.7 %), зимния дъб – 431.7 ха и запас 61 025 куб.м. (11.0 % и 11.8 %) и други.

Средните таксационни показатели по стопански класове и функции са показани в **таблица № 24.**

Таблица № 24

За средните таксационни показатели по стопански класове и общо за гората

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълн.	Сред. запас на 1 ха	Сред. прир. на 1 ха	Общ сред. прир.	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
									без клони	с клони	без клони	с клони
	ха	%	години			куб.м/ ха	куб.м/ ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
А. Горски територии със Защитни и специални функции												
Бялборови култури	362.6	9.1	50	III (3.4)	0.78	233	4.70	1704	84305	102435	-	-
Черборови култури	49.4	1.3	50	III (3.2)	0.75	236	4.84	239	11665	14135	-	-
Буков В	319.6	8.1	99	II (1.9)	0.73	270	3.22	1030	86190	101330	260	300
Буков Ср	219.0	5.6	106	III (3.1)	0.62	233	2.28	499	50980	59385	-	-
Дъбов СрН	314.3	8.0	108	IV (4.2)	0.61	165	1.88	591	51760	60475	55	60
Габъров	161.0	4.1	52	III (2.7)	0.81	175	3.75	604	28095	35710	40	40
Буково-габъров В П	205.5	5.2	64	II (1.8)	0.73	168	2.76	567	34575	41370	70	80
Буково-габър. СрН П	237.5	6.1	45	III (3.4)	0.65	95	2.22	527	22595	28315	25	40
Дъбов СрН П	102.0	2.6	67	IV (4.0)	0.63	109	1.63	166	11075	12345	-	-
Церов П	52.6	1.3	55	IV (3.7)	0.58	94	1.71	90	4960	5615	-	-
Смесен СрН П	161.2	4.1	63	IV (3.6)	0.64	124	2.08	335	19925	22725	-	-
Акациев	79.2	2.0	24	IV (3.8)	0.73	70	3.08	244	5520	6180	20	40
Нискостъблен	250.6	6.4	59	IV (4.2)	0.71	40	0.62	155	9890	11020	-	-
Всичко ЗСпФ	**2514.5**	**63.9**	**71**	**III (3.2)**	**0.70**	**168**	**2.69**	**6751**	**421535**	**501040**	**470**	**560**
Б. Горски територии със стопански функции												
Бялборови култури	73.3	1.9	46	IV (3.6)	0.73	199	4.28	314	14550	17695	-	-
Черборови култури	25.8	0.7	52	III (3.3)	0.74	245	4.77	123	6320	7560	-	-
Широколистен В	202.1	5.1	82	IV (3.6)	0.55	135	1.92	389	27330	32425	255	290
Буково-габъров В П	171.0	4.4	66	II (1.7)	0.70	170	2.64	452	29045	34165	-	-
Буково-габър. СрН П	135.7	3.5	53	III (3.2)	0.60	102	2.01	273	13785	16550	80	85
Дъбов СрН П	94.7	2.4	53	IV (4.1)	0.52	70	1.36	129	6670	7280	-	-
Церов П	136.7	3.5	57	IV (3.6)	0.54	84	1.52	208	11430	12690	-	-
Смесен СрН П	222.7	5.7	58	IV (3.6)	0.57	94	1.71	380	20820	23540	5	5
Акациев	45.5	1.2	28	IV (3.6)	0.70	71	2.88	131	3215	3450	-	-
Нискостъблен	303.2	7.7	58	IV (4.1)	0.69	39	0.71	214	11895	12930	220	240
Всичко Стопан. Ф	**1410.7**	**36.1**	**60**	**III (3.5)**	**0.62**	**103**	**1.85**	**2613**	**145060**	**168285**	**560**	**620**
ОБЩО	**3925.2**	**100.0**	**67**	**III (3.3)**	**0.67**	**145**	**2.39**	**9364**	**566595**	**669325**	**1030**	**1180**

Б. Видове гори

1. Естествени гори от бял бор – 1.1

Общата площ на естествените гори от бял бор е **18.5** ха или 0.2 % от залесената площ Видът гора е обособен от чисти и смесени бялборови насаждения от I до III бонитет.

Насажденията са от II клас на възраст.

Средната възраст е 33 години.

Общият запас е 1 670 куб.м без клони. Средният запас е 90 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 51 куб.м без клони, а на един ха е 2.76 куб.м.

Средният бонитет е II (1.8).

Средната пълнота е 0.59. Изредените насаждения са 0.3 ха с пълнота 0.3 ха. Останалите дървостоите са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават тези с пълнота 0.5 – 6.6 ха или 35.7 %.

Основен дървесен вид е белият бор с площ 14.4 ха или 77.8 % и запас от 1 355 куб.м. без клони или 81.1 %.

.

2. Култури от бял бор, в естествената зона на разпространение – 1.2

Общата площ на горските култури от бял бор в зоната на разпространение е **0.5** ха или 11.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чиста и смесена бялборови култури от II бонитет.

Културите са от III клас на възраст.

Средната възраст е 60 години.

Общият запас е 160 куб.м (без клони). Средният запас е 320 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 3 куб.м без клони, а на един ха е 6.00 куб.ч.,

Средният бонитет е II (2.0).

Средната пълнота е 0.70. Изредени култури няма. Културите са с пълнота 0.7.

Основен дървесен вид е белият бор с площ 0.4 ха или 80.0 % и запас от 150 куб.м. без клони или 79.0 %.

3. Култури от бял бор, извън естествената зона на разпространение – 1.3

Общата площ на горските култури от бял бор извън зоната на разпространение е **415.2** ха или 11.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени бялборови насаждения култури от II до IV бонитет.

Културите са от I до IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 318.5 ха или 76.7 %.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 96 490 куб.м без клони. Средният запас е 232 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 954 куб.м без клони, а на един ха е 4.71 куб.ч.,

Средният бонитет е IV (3.5).

Средната пълнота е 0.78. Изредени култури няма. Останалите дървостоите са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.8 – 165.3 ха или 19.8 %.

Основен дървесен вид е белият бор с площ 309.8 ха или 74.6 % и запас от 79 315 куб.м. без клони или 82.2 %.

4. Естествени гори от черен бор – 2.1

Общата площ на естествените гори от черен бор е **1.6** ха или 0.2 % от залесената площ Видът гора е обособен от чисти и смесени черборови насаждения от III бонитет.

Насажденията са от II клас на възраст.

Средната възраст е 40 години.

Общият запас е 240 куб.м без клони. Средният запас е 150 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 6 куб.м без клони, а на един ха е 3.75 куб.м.

Средният бонитет е III (3.0).

Средната пълнота е 0.64. Изредени насаждения няма. Останалите дървостоите са с пълнота от 0.4 и 0.7, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 1.3 ха или 81.2 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 1.1 ха или 68.8 % и запас от 170 куб.м. без клони или 70.8 %.

5. Култури от черен бор, в естествената зона на разпространение – 2.2

Общата площ на горските култури от черен бор в зоната на разпространение е **4.5** ха или 11.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чиста и смесена черборови култури от II до IV бонитет.

Културите са от III и IV клас на възраст, като преобладава IV клас с площ 2.7 ха или 60.0 %.

Средната възраст е 63 години.

Общият запас е 1 100 куб.м без клони. Средният запас е 244 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 17 куб.м без клони, а на един ха е 3.78 куб.ч.,

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.59. Изредените култури са 0.5 ха с пълнота 0.3. Останалите култури са с пълнота 0.6 и 0.8, като преобладават тези с пълнота 08 – 3.4 ха или 75.6 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 4.0 ха или 88.9 % и запас от 1 050 куб.м. без клони или 85.4 %.

6. Култури от черен бор извън естествената зона на разпространение – 2.3

Общата площ на горските култури от черен бор извън зоната на разпространение е **69.1** ха или 6.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени черборови култури от II до IV бонитет.

Културите са от I до IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 34.0 ха или 49.2 % от вида гора.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 16 645 куб.м без клони. Средният запас е 241 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 338 куб.м, а на един хектар – 4.89 куб.м.

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.76. Изредени култури няма. Преобладават дървостоите с пълнота 0.8 – 39.7 ха или 57.4 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 52.5 ха или 76.0 % и запас от 14 020 куб.м. без клони или 84.2 %.

7. Естествени гори от смърч – 3.1

Площта на естествените гори от смърч е **0.2** ха или 0.2 % от залесената площ Видът гора е представен от едно смесено смърчово насаждение от I бонитет.

Насаждението е от III клас на възраст.

Възрастта е 44 години.

Общият запас е 45 куб.м без клони. Средният запас е 225 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 куб.м без клони, а на един ха е 5.00 куб.м.

Бонитетът е I (1.0).

Пълнотата е 0.70. .

Основен дървесен вид са смърчът и букът с площ по 0.1 ха или по 50.0 % и запас от 30 куб.м. без клони или 66.7 % за смърча.

8. Култури от смърч извън естествената зона на разпространение – 3.3

Площта на културите от смърч извън естествената зона е **0.2** ха или 0.2 % от залесената площ Видът гора е представен от една чиста смърчова култура от I бонитет.

Културата е от III клас на възраст.

Възрастта е 60 години.

Общият запас е 80 куб.м без клони. Средният запас е 400 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 куб.м без клони, а на един ха е 5.00 куб.м.

Бонитетът е I (1.0).

Пълнотата е 0.80. .

Единствен дървесен вид е смърчът.

9. Култури от чуждоземни иглолистни видове – 9

Площта на културите от чуждоземни иглолистни видове е **1.3** ха или 0.2 % от залесената площ Видът гора е представен от две чисти дуглазкови култура от I бонитет.

Културите са от III клас на възраст.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 410 куб.м без клони. Средният запас е 315 куб.м /ха.

Общият среден годишен прираст е 8 куб.м без клони, а на един ха е 6.15 куб.м.

Средният бонитет е I (1.0).

Средната пълнота е 0.79.Културите са с пълнота 0.6 и 0.9, като преобладава тази с пълнота 0.9 с площ 0.8 ха или 61.5 % .

Единствен дървесен вид е дуглазката.

10. Семенни термофилни букови гори – 11.1

Площта на семенните термофилни букови гори е **579.9** ха или 0.2 % от залесената площ, което прави групата втора по срещаемост на територията на общината. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на бук от I до IV бонитет на производителност.

Насажденията са от I до VIII клас на възраст, като преобладава VII клас с площ 159.4 ха или 27.5 %..

Средната възраст е 102 години.

Общият запас е 139 700 куб.м без клони. Средният запас е 241 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 1 551 куб.м, а на един хектар 2.67 куб.м.

Средният бонитет е II (2.5).

Средната пълнота е 0.66. Изредените насаждения са 58.3 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Преобладават насажденията с пълнота 0.7 – 187.6 ха или 32.3 %.

Основен дървесен вид е букът с площ 429.1 ха или 73.9 % и запас от 107 750 куб.м. или 77.0 %.

11. Семенни гори от зимен дъб – 12.1

Площта на семенните гори от зимен дъб е **205.1** ха или 0.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на зимен дъб от II до V бонитет на производителност.

Насажденията са от II до VIII клас на възраст, като преобладава VI клас с площ 68.9 ха или 33.6%..

Средната възраст е 126 години.

Общият запас е 36 480 куб.м без клони. Средният запас е 178 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 299 куб.м, а на един хектар 1.48 куб.м.

Средният бонитет е V (4.8).

Средната пълнота е 0.56. Изредените насаждения са 5.7 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 83.0 ха или 40.5 %.

Основен дървесен вид е зимният дъб с площ 158.1 ха или 77.1 % и запас от 24 390 куб.м. или 66.9 %.

12. Естествени семенни смесени дъбови гори – 13.1

Площта на естествените семенните смесени дъбови гори е **86.3** ха или 2.9 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на благун от II до V бонитет на производителност.

Насажденията са от II до VIII клас на възраст, като преобладава VI клас с площ 39.9 ха или 46.2 %.

Средната възраст е 117 години.

Общият запас е 9 640 куб.м без клони. Средният запас е 112 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 92 куб.м, а на един хектар 1.07 куб.м.

Средният бонитет е V (4.8).

Средната пълнота е 0.46. Изредените насаждения са 13.4 ха, с пълнота 0.3. Преобладават насажденията с пълнота 0.4 – 40.0 ха или 46.4 %.

Основен дървесен вид е благунът с площ 57.9 ха или 67.1 % и запас от 5 845 куб.м. или 60.6 %.

13. Култури от дъбове – 13.2

Общата площ на дъбовите култури е **11.2** ха или 0.7 % от залесената площ. Видът гора е обособен от дъбови култури, с водещ участие на зимен дъб, цер и червения дъб.

Културите попадат в I, II и III клас на възраст, като преобладават тези от II клас – 7.7 ха или 68.7 %.

Средната възраст е 35 години.

Общият запас е 1 370 куб.м. без клони. Средният запас е 122 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 40 куб.м, а на един хектар 3.57 куб.м.

Средният бонитет е II (2.1).

Средната пълнота е 0.78. Няма изредени горски култури. Преобладават културите с пълнота 0.8 – 10.0 ха или 89.3 %.

Основен дървесен вид е червеният дъб с площ 3.6 ха или 32.2 % и 41.6 % по запас без клони или 570 куб.м.

14. Семенни гори от цер – 14.1

Площта на семенните гори от цер е **16.5** ха или 0.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с преобладание на цер от III до V бонитет на производителност.

Насажденията са от III до VIII клас на възраст, като преобладава V клас с площ 7.8 ха или 47.3 %..

Средната възраст е 93 години.

Общият запас е 2 415 куб.м без клони. Средният запас е 146 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 27 куб.м, а на един хектар 1.64 куб.м.

Средният бонитет е IV (4.1).

Средната пълнота е 0.52. Изредените насаждения са 4.7 ха, с пълнота 0.3. Преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 5.6 ха или 33.9 %.

Основен дървесен вид е церът с площ 12.8 ха или 77.6 % и запас от 1 720 куб.м. или 71.2 %.

15. Естествени крайречни гори - – 16.1

Площта на естествените крайречни гори е **11.5** ха или 0.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на върба.

Насажденията попадат в VI, VIII и X клас на възраст, като преобладава VI клас с площ 5.2 ха или 45.2 %..

Средната възраст е 38 години.

Общият запас е 875 куб.м без клони. Средният запас е 76 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 22 куб.м, а на един хектар 1.91 куб.м.

Средният бонитет е III (3.0).

Средната пълнота е 0.62. Изредени насаждения няма. Преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 5.3 ха или 46.1 %.

Основен дървесен вид е върбата – 8.1 ха или 70.4 % от площта и 57.1 % от запаса или 500 куб.м. без клони.

16. Семенни гори от обикновен габър – 19.1

Площта на семенните гори от обикновен габър е **218.2** ха или 1.8 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на обикновен габър, от I до IV бонитет на производителност.

Насажденията са от I до VIII клас на възраст, като преобладава II клас с площ 93.9 ха или 43.1 %.

Средната възраст е 57 години.

Общият запас е 40 025 куб.м без клони. Средният запас е 183 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 770 куб.м, а на един хектар 3.53 куб.м.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.78. Изредените насаждения са 2.2 ха с пълнота 0.3. Преобладават дървостоите с пълнота 0.8 – 53.6 ха или 24.6 %.

Основен дървесен вид е габърът с площ 134.2 ха или 612.5 % и запас 21 555 или 53.8 %.

17. Естествени липови гори – 20.1

Площта на естествените липови гори е **0.1** ха или 3.8 % от залесената площ. Видът гора е представен от едно чисто насаждение от сребролистна липа

Насаждението попада в III клас на възраст.

Възрастта е 60 години.

Запасът е 5 куб.м без клони. Средният запас е 50 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 0 куб.м, а на един хектар 1.00 куб.м.

Бонитетът е III (3.0).

Пълнотата е 0.40.

Единствен дървесен вид е сребролистната липа.

18. Смесени широколистни гори – 21.

Площта смесените широколистни гори е **74.4** ха или 2.9 % от залесената площ. Видът гора е обособен от смесени насаждение с и без преобладание на клен от I до IV бонитет на производителност.

Насажденията са от I до VII клас на възраст, като преобладава III клас с площ 33.5 ха или 45.0 %.

Средната възраст е 51 години.

Общият запас е 12 625 куб.м без клони. Средният запас е 170 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 271 куб.м, а на един хектар 3.64 куб.м.

Средният бонитет е II (2.5).

Средната пълнота е 0.81. Изредени насаждения няма. Преобладават насажденията с пълнота 0.8 – 35.9 ха или 48.2 %.

Основен дървесен вид е габърът с площ 26.4 ха или 35.5 % и запас от 4 270 куб.м. или 33.8 %.

19. Естествени гори от бреза – 22.1

Площта на естествените брезови гори е **2.8** ха или 3.8 % от залесената площ. Видът гора е представен от едно смесено насаждение без преобладание.

Насаждението попада в I клас на възраст.

Възрастта е 10 години.

Запасът е 80 куб.м без клони. Средният запас е 29 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 8 куб.м, а на един хектар 2.86 куб.м.

Бонитетът е I (1.0).

Пълнотата е 0.80.

Основен дървесен вид са брезата и габърът с площ по 1.1 ха или 39.3 % и запас 40 куб.м. ха за габъра или 50.0 %.

20. Издънкови термофилни букови гори – 23.1

Общата площ на издънковите термофилни букови гори е **148.3** ха или 4.7 % от залесената площ,. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на бук.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава XIV клас на възраст с площ 48.2 ха или 32.5 %.

Средната възраст е 71 години.

Общият запас е 26 520 куб.м без клони. Средният запас е 179 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 382 куб.м, а на един хектар 2.58 куб.м.

Средният бонитет е II (1.7).

Средната пълнота е 0.70. Изредените насаждения са 1.3 ха с пълнота 0.3. Останалите насаждения са с пълнота 0.4 до 1.0, като преобладава 0.7 с площ 51.0 ха или 34.4 %.

Основен дървесен вид е букът с площ от 98.4 ха или 66.3 % от площта и 67.6 % от запаса или 17 925 куб.м. без клони.

21. Издънкови гори от зимен дъб – 23.3

Общата площ на издънковите гори от зимен дъб е **65.3** ха или 1.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание на зимен дъб.

Насажденията са неравномерно разпределени по класове на възраст, като преобладава XVI клас на възраст с площ 13.8 ха или 21.1 %.

Средната възраст е 68 години.

Общият запас е 7 785 куб.м без клони. Средният запас е 119 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 116 куб.м, а на един хектар 1.78 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.9).

Средната пълнота е 0.64. Изредени насаждения няма. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.8, като с най-голямо участие 0.7 с площ 29.2 ха или 44.7 %.

Основен дървесен вид е зимният дъб – 45.5 ха или 69.7 % от площта и 61.9 % от запаса или 4 820 куб.м. без клони.

22. Издънкови смесени дъбови гори – 23.4

Общата площ на издънковите смесени дъбови гори е **515.3** ха или 17.0 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения си без преобладание на благун.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава X клас на възраст с площ 118.8 ха или 23.0 %.

Средната възраст е 59 години.

Общият запас е 50 705 куб.м без клони. Средният запас е 98 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 895 куб.м, а на един хектар 1.74 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.8).

Средната пълнота е 0.59. Изредените насаждения са с площ 22.8 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 1.0, кат най-голямо участие има 0.6 с площ 186.0 ха или 36.1 % от площта.

Основен дървесен вид е благунът – 169.7 ха или 32.9 % от площта и 25.8 % от запаса или 13 060 куб.м. без клони.

23. Издънкови церови гори – 23.5

Общата площ на издънковите церови гори е **189.3** ха или 3.7 % от залесената площ,. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание на цер.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XII клас на възраст с площ 48.6 ха или 25.7 %..

Средната възраст е 57 години.

Общият запас е 16 390 куб.м без клони. Средният запас е 87 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 296 куб.м, а на един хектар 1.56 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.55. Изредените насаждения са с площ 8.0 ха, с пълнота от 0.1 до 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладава 0.6 с площ 61.2 ха или 32.3 %.

Основен дървесен вид е церът с площ 130.9 ха или 69.1 % от площта и 68.8 % от запаса или 11 270 куб.м. без клони.

24. Издънкови гори от обикновен габър – 23.6

Общата площ на издънковите гори от обикновен габър е **601.4** ха или 23.7 % от залесената площ, което прави групата най-често срещана в общината. Видът гора е обособен от чисти смесени издънкови насаждения с и без преобладание на габър.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава X клас на възраст с площ 140.7 ха или 23.4 %.

Средната възраст е 53 години.

Общият запас е 73 480 куб.м без клони. Средният запас е 122 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 1 437 куб.м, а на един хектар 2.39 куб.м.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.67. Изредените насаждения са с площ 18.7 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 1.0 като най-голямо участие има 0.7 с площ 168.3 ха или 28.0 % от площта.

Основен дървесен вид е габърът – 390.8 ха или 65.0 % от площта и 68.3 % от запаса или 50 180 куб.м. без клони.

25. Естествени гори от трепетлика – 23.7

Общата площ на естествените гори от трепетлика е **10.0** ха или 23.7 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти смесени насаждения с и без преобладание на трепетлика.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XVI клас на възраст с площ 4.1 ха или 41.0 %.

Средната възраст е 36 години.

Общият запас е 1 140 куб.м без клони. Средният запас е 114 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 34 куб.м, а на един хектар 3.40 куб.м.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.72. Изредени насаждения няма. Останалите насаждения са с пълнота от 0.6 до 0.8 като най-голямо участие има 0.7 с площ 6.4 ха или 64.0 % от площта.

Основен дървесен вид е трепетликата – 7.0 ха или 70.0 % от площта и 68.9 % от запаса 785 куб.м. без клони.

26. Гори от акация – 24.

Общата площ на акациевите гори е **124.7** ха или 4.7 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти смесени насаждения и култури с и без преобладание на акация.

Насажденията са от I до XIII клас на възраст, като по-голямо е участието на IV клас – 25.9 ха или 20.8 % от площта на вида.

Средната възраст е 26 години.

Общият запас е 8 735 куб.м без клони. Средният запас е 70 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 375 куб.м, а на един хектар 3.01 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.7).

Средната пълнота е 0.72. Изредените насаждения и култури са с площ 3.6 ха с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите насажденията са с пълнота от 0.4 до 1.0, като с най-голямо участие е 0.8 с площ 39.6 ха или 31.8 % от площта на класа.

Основен дървесен вид е акацията, която заема площ от 95.3 ха или 76.4 %, и е със запас 5 775 куб.м. без клони или 66.1 %.

27. Гори от келяв габър – 25.

Общата площ на келявгабъровите гори е **553.8** ха или 12.8 % от залесената площ, което ги прави третата по срещаемост група гори в община Елен. Видът гора е обособен от чисти смесени насаждения с и без преобладание на келяв габър.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава X клас на възраст с площ 105.3 ха или 19.0 %.

Средната възраст е 58 години.

Общият запас е 21 785 куб.м без клони. Средният запас е 39 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 370 куб.м, а на един хектар 0.67 куб.м.

Средният бонитет е IV (4.1).

Средната пълнота е 0.70. Изредените насаждения са с площ 4.3 ха с пълнота0.2 и 0.3. Останалите насажденията са с пълнота от 0.4 до 1.0, като най-голямо участие има 0.8 с площ 202.1 ха или 36.5% от площта на класа.

Основен дървесен вид е келявият габър, който заема площ от 410.3 ха или 74.1 %, и е със запас 7 605 куб.м. без клони или 34.9 %.

Средните таксационни показатели по видове гори са показани в **таблица № 25.**

Таблица № 25

За средните таксационни показатели по видове гори и общо за гората

Вид гора	Залесена площ		Ср. възр	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
									без клони	с клони	без клони	с клони
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
1.1 – Ест. гори от бял бор	18.5	0.5	33	II (1.8)	0.59	90	2.76	51	1670	2165	-	-
1.2– К-ри от бял бор в зона.	0.5	-	60	II (2.0)	0.70	320	6.00	3	160	190	-	-
1.3-К-ри от бял бор извън зона.	415.2	10.6	50	IV (3.5)	0.78	232	4.71	1954	96490	117105	-	-
2.1 – Естеств. гори от черен бор	1.6	-	40	III (3.0)	0.64	150	3.75	6	240	275	-	-
2.2 – К-ри от черен бор в в. зона.	4.5	0.1	63	III (3.3)	0.59	244	3.78	17	1100	1290	-	-
2.3–К-ри от чер.; бор извън. зона	69.1	1.8	50	III (3.2)	0.76	241	4.89	338	16645	20130	-	-
3.1 - Естествени гори от смърч	0.2	-	45	I (1.0)	0.70	225	5.00	1	45	60	-	-
3.3 – К-ри от смърч извън зона	0.2	-	60	I (1.0)	0.80	400	5.00	1	80	100	-	-
9 – К-ри от чужди игл. видове	1.3	-	50	I (1.0)	0.79	315	6.15	8	410	510	-	-
11.1 – Сем. термоф. букови гори	579.9	14.8	102	II (2.5)	0.66	241	2.67	1551	139700	163700	260	300
12.1 – Сем. гори от зимен дъб	205.1	5.2	126	V (4.8)	0.56	178	1.46	299	36480	41915	-	-
13.1 – Ест. Сем. см. дъбови гори	86.3	2.2	117	V (4.8)	0.46	112	1.07	92	9640	11015	-	-
13.2 - Култури от дъбове	11.2	0.3	35	II (2.1)	0.78	122	3.57	40	1370	1805	-	-
14.1 - Семенни гори от цер	16.5	0.4	93	IV (4.1)	0.52	146	1.64	27	2415	2850	-	-
16.1 – Есте. крайречни гори	11.5	0.3	38	III (3.0)	0.62	76	1.91	22	875	990	-	-
19.1 - Семенни гори от об. габър	218.2	5.6	57	III (2.7)	0.78	183	3.53	770	40025	49830	295	330
20.1 - Естествени липови гори	0.1	-	50	III (3.0)	0.40	50	-	-	5	5	-	-
21 - Смесени широколистни гори	74.4	1.9	51	II (2.5)	0.81	170	3.64	271	12625	15795	55	60
22.1 - Естествени гори от бреза	2.8	0.1	10	I (1.0)	0.80	29	2.86	8	80	100	-	-
23.1 – Изд. термоф. букови гори	148.3	3.8	71	II (1.7)	0.70	179	2.58	383	26520	31000	-	-
23.3 – Изд.гори от зимен дъб	65.3	1.7	68	IV (3.9)	0.64	119	1.79	117	7785	8755	-	-
23.4 – Изд. смесени дъбови гори	515.3	13.1	59	IV (3.8)	0.59	98	1.73	893	50705	57135	5	5
23.5 - Издънкови церови гори	189.3	4.8	57	IV (3.6)	0.55	87	1.57	297	16390	18305	-	-
23.6 – Изд. гори от об. габър	601.4	15.2	53	III (2.7)	0.67	122	2.39	1437	73480	89400	175	205
23.7 – Ест. гори от трепетлика	10.0	0.3	36	III (2.7)	0.72	114	3.30	33	1140	1320	-	-
24 - Гори от акация	124.7	3.2	26	IV (3.7)	0.72	70	3.01	375	8735	9630	20	40
25 - Гори от келяв габър	553.8	14.1	58	IV (4.1)	0.70	39	0.66	368	21785	23950	220	240
ОБЩО	**3925.2**	**100.0**	**67**	**III (3.3)**	**0.67**	**144**	**2.38**	**9362**	**566595**	**669325**	**1030**	**1180**

Разпределение на залесените площи по дървесни видове

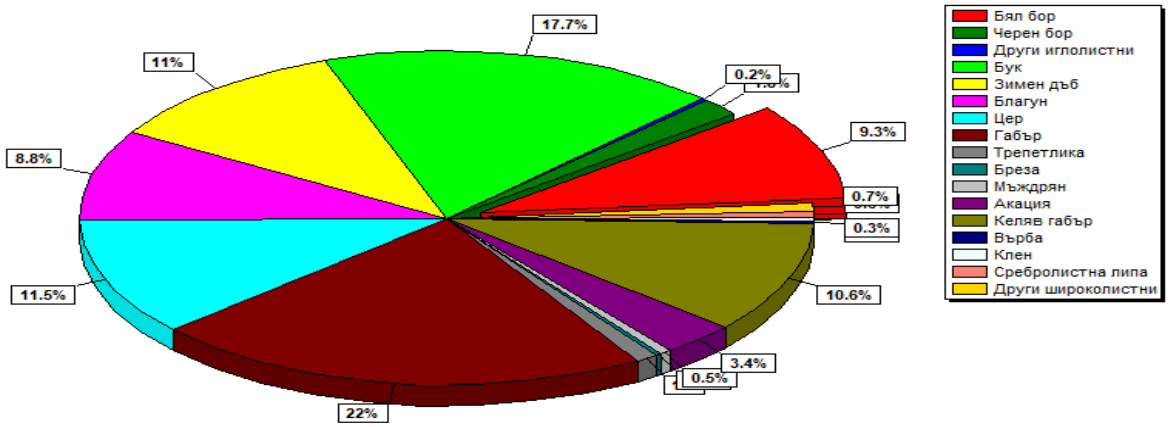

Разпределение на дървесния запас по дървесни видове

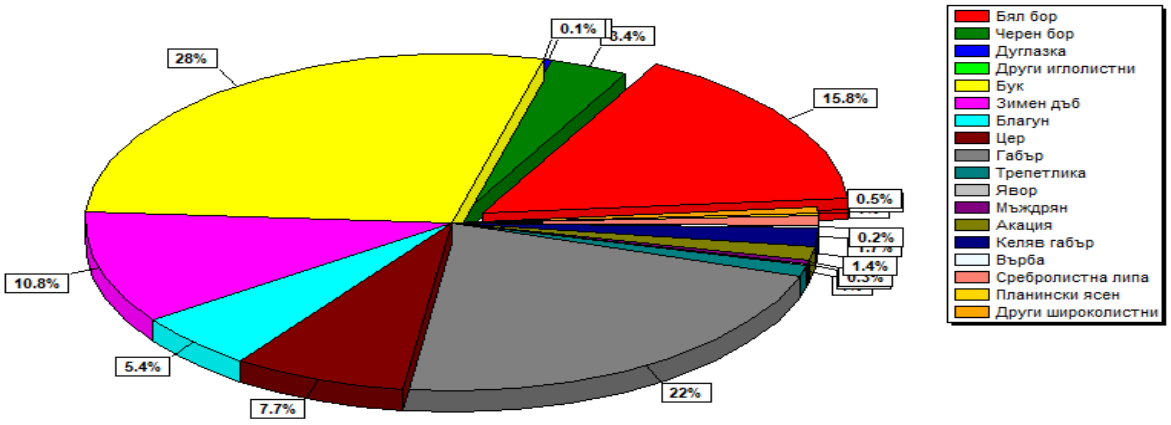

ГЛАВА V

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

1. ОСНОВНИ НАСОКИ НА СТОПАНИСВАНЕТО

Направлението на стопанисване и предвидените мероприятия са в зависимост от функциите на горските територии, собственост на община Елена, които са както следва.

функции	площ, ха		
	обща	незалесена	залесена
- горски територии със стопански функции	1 435.0	24.3	1 410.7
- горски територии със защитни функции	571.5	7.0	564.5
- горски територии със специални функции	1 982.5	32.5	1 950.0
Всичко община Елена	**3 989.0**	**63.8**	**3 925.2**

Режимът на стопанисване на насажденията и голите горски площи от **горските територии със защитни и специални функции** е в зависимост от особените функции, които те трябва да изпълняват и се състои в запазване и засилване на естетичните, рекреационните, водоохранните, защитните и други функции, в съчетание с използването и на останалите ползи (дърводобив, странични ползвания, лов и други) и има за цел тяхното запазване за в бъдеще с най-малките възможни промени.

Като втора цел е производството на строителна дървесина на единица площ, като се използва най-рационално почвеното плодородие, без да се нарушават водоохранните и почвозащитните функции на гората. Съобразно поставената цел и състоянието на насажденията са обособени условни стопански класове, в които са планирани подходящи лесовъдски мероприятия - замяна на сечно зрелите дървостои с млади чрез съответните възобновителни сечи, провеждане на най-подходящи по вид и интензивност отгледни сечи в младите, средно възрастните и дозряващите дървостои, за подобряване на състоянието им и постигане на висока продуктивност, увеличаване на залесената площ, опазване на горите от вредители и пожари, реализиране на максимално количество странични ползвания.

Мероприятията са диференцирани за всяко насаждение, съобразно състоянието му.

Разпределение на залесената площ, предвидено ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански класове, е показано в следващата **таблица № 26.**

Таблица № 26

за разпределение на залесената площ предвидено ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански класове

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни						
Бялборови култури ЗСпФ	ха	-	-	280.8	280.8	16.3
	куб.м	-	-	11880	11880	18.9
Бялборови култури СтФ	ха	-	-	53.2	53.2	8.7
	куб.м	-	-	1620	1620	11.4
Черборови култури ЗСпФ	ха	-	-	38.1	38.1	2.2
	куб.м	-	-	1265	1265	2.0
Черборови култури СтФ	ха	-	-	22.0	22.0	3.6
	куб.м	-	-	865	865	6.1
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**-**	**-**	**318.9**	**318.9**	**18.5**
	куб.м	**-**	**-**	**13145**	**13145**	**20.9**
Всичко иглолистни СтФ	**ха**	**-**	**-**	**75.2**	**75.2**	**12.3**
	куб.м	**-**	**-**	**2485**	**2485**	**17.5**
Широколистни високостъблени						
Буков В ЗСпФ	ха	146.2	140.9	-	287.1	16.7

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
	куб.м	9230	5730	-	14960	23.8
Буков Ср ЗСпФ	ха	132.3	53.1	-	185.4	10.7
	куб.м	6895	1340	-	8235	13.1
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	206.6	57.8	-	264.4	15.3
	куб.м	5615	1560	-	7175	11.4
Широколистен В СтФ	ха	67.7	7.4	-	75.1	12.3
	куб.м	2045	175	-	2220	15.7
Габъров ЗСпФ	ха	17.2	113.1	-	130.3	7.5
	куб.м	710	3940	-	4650	7.4
Всичко широколистни високостъблени ЗСпФ	**ха**	**502.3**	**364.9**	**-**	**867.2**	**50.2**
	куб.м	**22450**	**12570**	**-**	**35020**	**55.7**
Всичко широколистни високостъблени СтФ	**ха**	**67.7**	**7.4**	**-**	**75.1**	**12.3**
	куб.м	**2045**	**175**	**-**	**2220**	**15.7**
Издънкови за превръщане						
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	92.2	11.6	-	103.8	6.0
	куб.м	3130	215	-	3345	5.3
Смесен СрН П СтФ	ха	92.2	4.4	-	96.6	15.8
	куб.м	1095	75	-	1170	8.3
Церов П ЗСпФ	ха	5.1	0.5	-	5.6	0.3
	куб.м	100	10	-	110	0.2
Церов П СтФ	ха	58.5	6.1	-	64.6	10.6
	куб.м	735	15	-	750	5.3
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	66.9	3.9	-	70.8	4.1
	куб.м	1580	25	-	1605	2.6
Дъбов СрН П СтФ	ха	33.5	1.1	-	34.6	5.7
	куб.м	510	15	-	525	3.7
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	-	117.3	-	117.3	6.8
	куб.м	-	3440	-	3440	5.5
Буково-габъров В П СтФ	ха	11.0	101.3	-	112.3	18.2
	куб.м	270	2420	-	2690	18.9
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	14.9	42.4	-	57.3	3.3
	куб.м	465	625	-	1090	1.7
Буково-габъров СрН П СтФ	ха	33.5	8.2	-	41.7	6.8
	куб.м	410	180	-	590	4.2
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	**ха**	**179.1**	**175.7**	**-**	**354.8**	**20.5**
	куб.м	**5275**	**4315**	**-**	**9590**	**15.3**
Всичко издънкови за превръщане СтФ	**ха**	**228.7**	**121.1**	**-**	**349.8**	**57.1**
	куб.м	**3020**	**2705**	**-**	**5725**	**40.4**
Нискостъблени						
Акациев ЗСпФ	ха	77.0	-	-	77.0	4.5
	куб.м	3290	-	-	3290	5.2
Акациев СтФ	ха	38.1	-	-	38.1	6.2
	куб.м	2340	-	-	2340	16.6
Нискостъблен ЗСпФ	ха	109.4	-	-	109.4	6.3
	куб.м	1810	-	-	1810	2.9
Нискостъблен СтФ	ха	74.1	-	-	74.1	12.1
	куб.м	1395	-	-	1395	9.8
Всичко нискостъблени	**ха**	**186.4**	**-**	**-**	**186.4**	**10.8**

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
ЗСпФ	куб.м	5100	-	-	5100	8.1
Всичко нискостъблени СтФ	ха	112.2	-	-	112.2	18.3
	куб.м	3735	-	-	3735	26.4
ОБЩО						
ОБЩО НАСОКИ ЗСпФ	ха	867.8	540.6	318.9	1727.3	100.0
	куб.м	32825	16885	13145	62855	100.0
ОБЩО НАСОКИ СтФ	ха	408.6	128.5	75.2	612.3	100.0
	куб.м	8800	2880	2485	14165	100.0
ВСИЧКО НАСОКИ ЗСпФ+СтФ	ха	1276.4	669.1	394.1	2339.6	-
	куб.м	41625	19765	15630	77020	-

1.1. Насока възобновяване

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целите на стопанисването, е планирана насока на стопанисване – „възобновяване“, която трябва да се провежда чрез краткосрочно-постепенни, постепенно-котловинни, групово-постепенни и голи сечи.

Насока на стопанисване „възобновяване“ е планирана в размер на 1 276.4 ха и общо ползване без клони, в размер на 41 625 куб.м. Основен дял при насоката „възобновяване“ се пада на широколистните високостъблени гори, като е планирана на площ от 570.0 ха. при планирано ползване от 24 495 куб.м. При издънковите гори за превръщане насоката е планирана на площ от 407.8 ха и ползване от 8 295 куб. м. а при нискостъблените насаждения насоката е планирана върху площ от 298.6 ха при планирано ползване от 8 835 куб.м.,

1.1.1. Краткосрочно-постепенна сеч

Тази сеч е планирана е в широколистните високостъблени гори със стопански функции на площ от 2.1 ха и в горите със защитни и специални функции – 3.9 ха, в издънковите насаждения за превръщане във високостъблени, с площ до и над 2.0 ха, в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане, Смесения средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане, Буково-габъровия високобонитетен стопански клас за превръщане, Буково-габъровия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане и Церовия стопански клас за превръщане, в горите със стопански функции на площ от 32.0 ха и в горите със защитни и специални функции на площ от – 11.5 ха, при общо планирано ползване от 1 425 куб.м. без клони.

Първата фаза на сечта е планирана на площ от 41.2 при предвидено ползване от 1 185 куб.м. без клони.

Втората фаза на сечта е планирана на площ от 7.7 при предвидено ползване от 215 куб.м. без клони.

Окончателната фаза на сечта е планирана на площ от 0.6 при предвидено ползване от 25 куб.м. без клони.

1.1.2. Постепенно-котловинна сеч

Тази сеч е разновидност на краткосрочно-постепенната сеч. Планирана е в иглолистните култури, в широколистните високостъблени насаждения и в издънковите насаждения за превръщане във високостъблени на обща площ от 237.2 ха и при ползване от 7 395 куб.м. без клони.

В широколистните високостъблени гори е на площ от 52.9 ха, в иглолистните култури е на площ от 6.0 ха и при издънковите стопански класове е на площ от 178.3 ха.

В Смесения средно и нискобонитетен за превръщане е върху площ от 78.2 ха, в Дъбовия средно и нискобонитетен за превръщане – 65.0 ха, в Церовия стопански класове за превръщане – 18.7 ха и в Буково-габъровия средно и нискобонитетен за превръщане – 10.2 ха.

Сечта е планирана в насаждения с неравномерен строеж или групово разположен подраст..

1.1.3. Групово-постепенна сеч

Тази сеч е планирана е в иглолистни култури, високостъблените насаждения при групово разположен подраст и в издънкови насаждения за превръщане във високостъблени при наличие на подраст от сенкоиздръжливи дървесни видове.

В широколистните високостъблени гори е на площ от 405.8 ха, в иглолистните култури е на площ от 2.1 ха и при издънковите стопански класове, основно смесения и буково-габъровите е на площ от 65.2 ха.

Сечта е планирана в насаждения с неравномерен строеж или групово разположен подраст..

1.1.4. Гола сеч

Тази сеч е планирана в тополови култури на площ от 13.1 ха с ползване от 890 куб.м. без клони, в келявгабърови насаждения на площ от 183.5 ха и в акациеви насаждения и култури на площ от 115.1 ха при предвидено ползване в размер на 8 935 куб.м. без клони, за акациевите и келявгабъровите насаждения.

1.1.5. Изсичане на подлеса

Тази сеч е планирана в иглолистни култури на площ от 1.1 ха, в широколистни високостъблени на площ от 111.8 ха и в издънковите стопански класове за превръщане във високостъблени на площ от 171.9 ха, без определяне на материален добив, като се предвижда да се извърши едновременно с възобновителната сеч или преди нея.

Таблица № 27

разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта

Вид на възобновителната сеч											
Стопански класове	**постепенна Ф1**	**постепенна Ф2**	**постепенна ОФ**	**Постеп. котлов.**	**групово постеп.**	**гола за топ.**	**гола за акация**	**гола за изд.въз.**	**общо гола**	**общо**	**%**
Гори със Защитни и специални функции											
Бялборови култури	-	-	-	5.7	-	-	-	-	-	5.7	0.5
Буков В	1.2	-	-	-	145.0	-	-	-	-	146.2	13.4
Буков Ср	-	-	-	-	126.3	-	-	-	-	126.3	11.5
Дъбов СрН	0.6	2.1	-	44.8	98.5	1.7	-	-	1.7	147.7	13.6
Габъров	-	-	-	-	17.2	-	-	-	-	17.2	1.6
Смесен СрН П	-	-	-	34.4	51.0	-	3.0	-	3.0	88.4	8.1
Церов П	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	4.2	0.4
Дъбов СрН П	0.9	0.5	-	51.0	5.2	-	-	-	-	57.6	5.3
Буково-габ. СрН П	5.9	-	-	6.4	2.6	-	-	-	-	14.9	1.4
Акациев	-	-	-	-	-	-	63.8	13.2	77.0	77.0	7.1
нискостъблен	-	-	-	-	-	-	-	109.4	109.4	109.4	10.0
Всичко ЗСпФ	12.8	2.6	-	142.3	445.8	1.7	66.8	122.6	191.1	794.6	72.9
Гори със стопански функции											
Черборови култури	-	-	-	0.3	2.1	-	-	-	-	2.4	0.2
Широколистен В	2.1	-	-	8.1	18.8	11.4	9.3	-	20.7	49.7	4.6
Смесен СрН П	6.2	-	-	43.8	-	-	-	-	-	50.0	4.6
Церов П	6.2	4.5	-	18.7	-	-	-	-	-	29.4	2.7
Дъбов СрН П	4.5	-	-	20.2	-	-	-	-	-	24.7	2.3
Буково-габъров В П	1.7	0.6	-	-	7.1	-	-	-	-	9.4	0.9
Буково-габ. СрН П	7.7	-	0.6	3.8	4.5	-	-	-	-	16.6	1.5
Акациев	-	-	-	-	-	-	27.4	10.7	38.1	38.1	3.5
Келявгабъров	-	-	-	-	-	-	-	74.1	74.1	74.1	6.8
всичко СтФ	28.4	5.1	0.6	94.9	32.5	11.4	36.7	84.8	132.9	294.4	27.1
общо	**41.2**	**7.7**	**0.6**	**237.2**	**478.3**	**13.1**	**103.5**	**207.4**	**324.0**	**1089.0**	**100.0**
ползване без клони	**1185**	**215**	**25**	**7395**	**23730**	**890**	**4255**	**4680**	**9825**	**42375**	
ползване с клони	**1265**	**220**	**30**	**8305**	**26500**	**995**	**4365**	**5045**	**10405**	**46725**	

1.2. Насока отглеждане

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целите на стопанисването, е планирана насока на стопанисване – „отглеждане“, която трябва да се провежда чрез прочистка, прореждане и пробирка.

Насока на стопанисване „отглеждане“ е планирана в размер на 669.1 ха и общо ползване без клони, в размер на 19 765 куб.м. Основен дял при насоката „отглеждане“ се пада на отглеждането при широколистните високостъблени – 372.3 ха, с планирано ползване от 12 745 куб.м При издънковите гори за превръщане във високостъблени насоката е планирана на площ от 296.8 ха с обем от 7 020 куб.м. с клони..

1.2.1. Прочистка

Прочистките се провеждат от склопяване на насажденията до възрастта, в която започва интензивно нарастване на дърветата по височина. С прочистките се създават условия за подобряване на състава, произхода, здравословното състояние и механичната стабилност на дървостоя. Пълнотата на насаждението след провеждане на сечта не се допуска да бъде по-малка от 0,8.

Планираните прочистки са на площ от 14.5 ха, без планирано ползване, .като 0.3 ха са в иглолистните култури, 7.8 ха са при широколистните високостъблени и 6.4 ха са при издънковите стопански класове за превръщане.

1.2.2. Прореждане

Сечта се провежда в насаждения на възраст между 20 и 40 год. или до 60 год., в зависимост от дървесните видове и произхода на насажденията. Това е периодът, през който дървостоите нарастват интензивно по височина, диференциацията на отделните дървета е ясно изразена и самоизреждането протича интензивно. Основна задача на този вид отгледна сеч е да се осигури прираста по височина и да се отгледат дърветата с прави самоокастрени стъбла и добре развити корони. Със сечта продължава и регулирането на дървесния състав. Не се допуска склопеността на насажденията след сечта да бъде по-малка от 0.7.

Планираното прореждане е на площ от 384.2 ха и запас от 12 240 кум. м. без клони, като при иглолистните е на площ 91.1 ха, със запас от 3 340 куб.м. без клони, при широколистните високостъблени е на площ 209.4 ха, със запас от 7 215 куб.м. без клони и при издънковите за превръщане на площ от 83.7 ха при ползване от 1 685 куб.м.клони без клони.

1.2.3. Пробирка

Сечта се провежда в периода на интензивен растеж на дърветата по диаметър до започване на възобновителната сеч, за създаване на условия за нарастването на дърветата с желана стъблена форма по диаметър и за подобряване на индивидуалната им жизненост и механична устойчивост, като след сечта не се допуска намаляването на склопа под 0.7.

Планираната пробирка е на площ от 653.9 ха и запас от 22 405 куб.м. без клони, като при иглолистните е на площ 294.6 ха, със запас 11 690 куб.м. без клони , при широколистните високостъблени на площ от 155.1 ха с ползване от 5 530 куб.м. без клони и при издънковите насаждения за превръщане във високостъблени с площ от 204.2 ха при запас от 5 185 куб.м. без клони.

.

Таблица № 28

размер на ползването по площ и вид на сечта

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	**мерни единици**	**възобн. сечи**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**всичко отгледни**	**общо**	**%**	**отглежд на подр.**	**Изсич. на подл.**
ИГЛОЛИСТНИ										
Бялборови култури	ха	-	-	7.2	46.0	53.2	53.2	2.5	-	1.0
	куб.м	-	-	180	1440	1620	1620	2.1	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	5.7	-	57.9	217.2	275.1	280.8	13.1	-	-
	куб.м	450	-	2460	8970	11430	11880	15.4	-	-
Черборови култури	ха	2.4	0.3	6.5	12.8	19.6	22.0	1.0	-	0.1
	куб.м	150	-	175	540	715	865	1.1	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	-	-	19.5	18.6	38.1	38.1	1.8	-	-
	куб.м	-	-	525	740	1265	1265	1.6	-	-
всичко иглолистни СтФ	**ха**	**2.4**	**0.3**	**13.7**	**58.8**	**72.8**	**75.2**	**3.5**	**-**	**1.1**
	куб.м	**150**	**-**	**355**	**1980**	**2335**	**2485**	**3.2**	**-**	**-**
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**5.7**	**-**	**77.4**	**235.8**	**313.2**	**318.9**	**14.9**	**-**	**-**
	куб.м	**450**	**-**	**2985**	**9710**	**12695**	**13145**	**17.1**	**-**	**-**
всичко иглолистни	**ха**	**8.1**	**0.3**	**91.1**	**294.6**	**386.0**	**394.1**	**18.4**	**-**	**1.1**
	куб.м	**600**	**-**	**3340**	**11690**	**15030**	**15630**	**20.3**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В ЗСпФ	ха	146.2	1.2	73.7	66.0	140.9	287.1	13.4	-	-
	куб.м	9230	-	2720	3010	5730	14960	19.4	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	126.3	-	19.2	33.9	53.1	179.4	8.4	-	1.8
	куб.м	6895	-	370	970	1340	8235	10.7	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	147.7	6.6	39.0	12.2	57.8	205.5	9.6	-	85.9
	куб.м	5615	-	1170	390	1560	7175	9.3	-	-
Широколистен В	ха	49.7	-	3.8	3.6	7.4	57.1	2.7	-	16.6
	куб.м	2045	-	90	85	175	2220	2.9	-	-
Габъров ЗСпФ	ха	17.2	-	73.7	39.4	113.1	130.3	6.1	-	7.5
	куб.м	710	-	2865	1075	3940	4650	6.0	-	-
всичко шир. висок. СтФ	**ха**	**49.7**	**-**	**3.8**	**3.6**	**7.4**	**57.1**	**2.7**	**-**	**16.6**
	куб.м	**2045**	**-**	**90**	**85**	**175**	**2220**	**2.9**	**-**	**-**
Всичко шир. висок. ЗСпФ	**ха**	**437.4**	**7.8**	**205.6**	**151.5**	**364.9**	**802.3**	**37.5**	**-**	**95.2**
	куб.м	**22450**	**-**	**7125**	**5445**	**12570**	**35020**	**45.5**	**-**	**-**
всичко шир. високостъбл.	**ха**	**487.1**	**7.8**	**209.4**	**155.1**	**372.3**	**859.4**	**40.2**	**-**	**111.8**
	куб.м	**24495**	**-**	**7215**	**5530**	**12745**	**37240**	**48.4**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П	ха	50.0	-	4.3	0.1	4.4	54.4	2.5	1.9	48.7
	куб.м	1095	-	70	5	75	1170	1.5	-	-
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	88.4	-	11.0	0.6	11.6	100.0	4.7	-	19.9
	куб.м	3130	-	195	20	215	3345	4.3	-	-
Церов П	ха	29.4	5.1	0.7	0.3	6.1	35.5	1.7	-	32.7
	куб.м	735	-	10	5	15	750	1.0	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	4.2	-	0.5	-	0.5	4.7	0.2	-	1.1
	куб.м	100	-	10	-	10	110	0.1	-	-
Дъбов СрН П	ха	24.7	-	0.8	0.3	1.1	25.8	1.2	12.2	10.3
	куб.м	510	-	10	5	15	525	0.7	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	57.6	-	3.9	-	3.9	61.5	2.9	-	44.5
	куб.м	1580	-	25	-	25	1605	2.1	-	-
Буково-габъров В	ха	9.4	-	8.0	90.8	98.8	108.2	5.1	-	2.1

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	**мерни единици**	**възобн. сечи**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**всичко отгледни**	**общо**	**%**	**отглежд на подр.**	**Изсич. на подл.**
П	куб.м	420	-	225	2045	2270	2690	3.5	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	-	-	24.2	93.1	117.3	117.3	5.5	-	-
	куб.м	-	-	765	2675	3440	3440	4.5	-	-
Буково-габъров СрН П	ха	16.6	-	2.8	5.4	8.2	24.8	1.2	-	12.6
	куб.м	410	-	60	120	180	590	0.8	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	14.9	1.3	27.5	13.6	42.4	57.3	2.7	-	-
	куб.м	465	-	315	310	625	1090	1.4	-	-
всичко изд. за превр. СтФ	**ха**	**130.1**	**5.1**	**16.6**	**96.9**	**118.6**	**248.7**	**11.6**	**14.1**	**106.4**
	куб.м	**3170**	**-**	**375**	**2180**	**2555**	**5725**	**7.4**	**-**	**-**
Всичко изд. за превр. ЗСпФ	**ха**	**165.1**	**1.3**	**67.1**	**107.3**	**175.7**	**340.8**	**15.9**	**-**	**65.5**
	куб.м	**5275**	**-**	**1310**	**3005**	**4315**	**9590**	**12.5**	**-**	**-**
всичко изд. за превръщане	**ха**	**295.2**	**6.4**	**83.7**	**204.2**	**294.3**	**589.5**	**27.5**	**14.1**	**171.9**
	куб.м	**8445**	**-**	**1685**	**5185**	**6870**	**15315**	**19.9**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев	ха	38.1	-	-	-	-	38.1	1.8	-	0.6
	куб.м	2340	-	-	-	-	2340	3.0	-	-
Акациев ЗСпФ	ха	77.0	-	-	-	-	77.0	3.6	-	-
	куб.м	3290	-	-	-	-	3290	4.3	-	-
нискостъблен	ха	74.1	-	-	-	-	74.1	3.5	-	-
	куб.м	1395	-	-	-	-	1395	1.8	-	-
нискостъблен ЗСпФ	ха	109.4	-	-	-	-	109.4	5.1	-	-
	куб.м	1810	-	-	-	-	1810	2.4	-	-
всичко нискост. СтФ	**ха**	**112.2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**112.2**	**5.2**	**-**	**0.6**
	куб.м	**3735**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3735**	**4.8**	**-**	**-**
Всичко нискост. ЗСпФ	**ха**	**186.4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**186.4**	**8.7**	**-**	**-**
	куб.м	**5100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5100**	**6.6**	**-**	**-**
всичко нискостъбл.	**ха**	**298.6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**298.6**	**13.9**	**-**	**0.6**
	куб.м	**8835**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8835**	**11.4**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1089.0**	**14.5**	**384.2**	**653.9**	**1052.6**	**2141.6**	**100.0**	**14.1**	**285.4**
	куб.м	**42375**	**-**	**12240**	**22405**	**34645**	**77020**	**100.0**	**-**	**-**

1.2.4. Отглеждане на подраста

Тази сеч е планирана е в издънковите стопански класове за превръщане на площ от 14.1 ха, (12.2 ха в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане и 1.9 ха в Смесения средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане). Сечта се провежда за отглеждане на появилия се естествен семенен подраст при възобновяване на насажденията

1.3. Насока „за трансформация“

Насока на стопанисване „за трансформация“ е планирана в размер на 394.1 ха и общо ползване без клони, в размер на 15 630 куб.м. , изцяло в иглолистните култури. В зависимост от възрастта и състоянието на иглолистните култури трансформацията е планирана чрез провеждане на възобновителни и отгледни сечи.

2. РАЗДЕЛЯНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА, НА ГОРСКОСТОПАНСКИ УЧАСТЪЦИ

Горските територии, собственост на община Елена попадат в границите на землищата на с. Беброво, с. Блъсковци, с. Бойковци, с. Дебели рът, гр. Елена, с. Каменари, с. Константин, с. Костел, с. Майско, с. Марян, с. Палици, с. Руховци, с. Средни колиби, с. Чакали, с. Шилковци и с. Яковци, община Елена, област Велико Търново, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Елена“, Горскостопански участък „Елена“ и Горскостопански участък „Костел“.

3. СТОПАНСКИ КЛАСОВЕ И ТУРНУСИ НА СЕЧ

Всички мероприятия, които са залегнали в Горскостопанския план за горските територии, собственост на общината, са планирани съгласно Закона за горите от 2011 год., Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии, Наредба № 8/05.08.2011 год. за сечите в горите, както и в съответствие с писмо № 33-05-08/18.04.2008 год. на Държавна агенция по горите, относно оценка за съвместимост на горскостопанските планове с предмета и целите на защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (защитени зони по Натура 2000), така и със “Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от Приложение No 1 от Закона за биологичното разнообразие”, утвърдена на основание чл.4, ал.1, т.2 от Наредба No 8 от 05.08.2011 год. за сечите в горите от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите.

При планирането на всички мероприятия стриктно са спазени всички условия, които са предвидени в Решение № ..... от .....2025 год. на Регионална инспекция по околната среда и водите, гр. Велико Търново, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

Основните насоки за стопанисване на горите, обект на горскостопанския план, ще бъдат съобразени с установените функции на териториите. В групата със защитни и специални функции, насоките на стопанисване ще са насочени към запазване и повишаване на определените им защитни и специални функции, при съпътстващ добив на дървесина, като се планират мероприятия диференцирано за всяко насаждение, съобразно неговите функции.

Критериите за определянето на стопанските класове в горите, собственост на общината са същите като за държавните гори в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Елена”. От определените за горското стопанство стопански класове за горите, собственост на общината се предлагат шест.

В **таблица № 29** е посочено разпределението на залесената площ по стопански класове.

Таблица № 29

за разпределение на залесената площ по функции, видове гори и стопански класове в горите със защитни и специални функции

№	Стопански класове	Съкращение	2022 год.	
			Площ - ха	%
	Условни стопански класове			
1	Бялборови култури извън района на разпростр.	ББК	362.6	9.1
2	Черборови култури извън района на разпростр.	ЧБК	49.4	1.3
3	Буков високобонитетен	БВ	319.6	8.1
4	Буков среднобонитетен	БСр	219.0	5.6
5	Габъров	Г	161.0	4.1
6	Дъбов средно и нискобонитетен	ДСрН	314.3	8.0
7	Буково-габъров високобонитетен за превръщане	БГВП	205.5	5.2
8	Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане	ДСрНП	102.0	2.6
9	Буково-габъров средно и нискобонитетен за пр.	БГСрНП	237.5	6.1
10	Церов за превръщане	ЦП	52.6	1.3
11	Смесен средно и нискобонитетен за превръщане	СмСрНП	161.2	4.1
12	Акациев	А	79.2	2.0
13	Нискостъблен	Н	250.6	6.4
	Общо защитни и специални функции		**2 514.5**	**63.9**
	Стопански класове			
1	Бялборови култури извън района на разпростр.	ББК	73.3	1.9

2	Черборови култури извън района на разпростр.	ЧБК	25.8	0.7
3	Смесен широколистен високостъблен	СмШВ	202.1	5.1
4	Буково-габъров високобонитетен за превръщане	БГВП	171.0	4.4
5	Дъбов средно и нискобонитетен за превр	ДСрНП	94.7	2.4
6	Буково-габъров средно и нискобонитетен за пр.	БГСрНП	135.7	3.5
7	Церов за превръщане	ЦП	136.7	3.5
8	Смесен средно и нискобонитетен за превръщ.	СмСрНП	222.7	5.7
9	Нискостъблен	Н	303.2	7.7
10	Акациев	А	45.5	1.2
	Общо стопански функции		**1 410.7**	**36.1**
ОБЩО			**3 925.2**	**100.0**

Съгласно поставената цел на стопанисване в отделните стопански класове се предлагат следващите стопански класове, за горите, собственост на община Елена.

3.1. Гори със защитни и специални функции

3.1.1. Условен Стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение – УББК – 362.6 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови култури, от I до IV бонитет извън района на естественото разпространение на белия бор. Поради малката площ тук са причислени и култури от смърч и дуглазка.

Съгласно Указания за стопанисване на иглолистни култури от бял и черен бор №12213 / 28.06.2017 год. на Изпълнителна агенция по горите, бялборовите култури се разделят на следните групи:

Групи	Състояние	СпЗФ
I – силно рискови	Iа - добро здравословно състояние	362.6
(до 500 м н.в.)	Iб - влошено здравословно състояние	-
Общо (хектари)		**362.6**

Здравословното състояние на културите е задоволително. Белият бор формира чисти култури и по-често са смесени със характерната за района растителност – цер, благун и габър (2–3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с малка почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. В този условен стопански клас се налага да се премине към планиране на мероприятия с насока на стопанисване – трансформация. Възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, което за района на стопанството е около 40–45 годишна възраст.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, както и производство и добив и на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при ориентировъчен турнус на сеч 60 год. за културите, растящи върху бедни месторастения и в лошо санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина и при турнус на сеч 80 год. за културите на богати и средно богати месторастения, в добро санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина,както и защита на почвата от ерозия.

3.1.2. Условен Стопански клас Черборови култури извън района на разпространение – УЧБК – 49.4 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени черборови култури, от II до IV бонитет извън района на естественото разпространение на черния бор.

Съгласно Указания за стопанисване на иглолистни култури от бял и черен бор №12213 / 28.06.2017 год. на Изпълнителна агенция по горите, черборовите култури се разделят на следните групи:

Групи	Състояние	СпЗФ
I – силно рискови	Iа - добро здравословно състояние	49.4
(до 500 м н.в.)	Iб - влошено здравословно състояние	-
Общо (хектари)		**49.4**

Здравословното състояние на културите е задоволително. Месторастенията са бедни и средно богати. Черният бор формира чисти култури и по-често са смесени със характерната за района растителност – цер, благун и габър (2–3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с малка почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. В този условен стопански клас се налага да се премине към планиране на мероприятия с насока на стопанисване – трансформация. Възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, което за района на стопанството е около 40–45 годишна възраст.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, както и производство и добив и на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при ориентировъчен турнус на сеч 60 год. за културите, растящи върху бедни месторастения и в лошо санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина и при турнус на сеч 80 год. за културите на богати и средно богати месторастения, в добро санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина,както и защита на почвата от ерозия.

3.1.3. Условен Буков високобонитетен стопански клас – УБВ – 319.6 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на бук от I и II бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и на второ място, производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см при турнус на сеч 140 год.

3.1.4. Условен Буков среднобонитетен стопански клас – УБСр – 219.0 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на бук от I и II бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и на второ място, производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см при турнус на сеч 140 год.

3.1.5. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас - УДСрН – 314.3 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на зимен дъб, благун, цер, върба, сребролистна липа топола и върба от I до V бонитет на производителност.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, а целта на производство е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. (30 см. за червения дъб) при турнус на сеч 120 год. за зимендъбовите и благунови насаждения, 100 год. за червендъбовите, церовите, ясеновите и кленовите насаждения, 40 год. за трепетликата, 20 год. за върбата и 15 год. за тополите.

3.1.6. Условен Габъров стопански клас – УГ- 161.0 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на габър от I до IV бонитет на производителност.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, а целта на производство е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 100 год..

3.1.7. Условен Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане – УБГВП – 205.5 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от I и II бонитет на производителност.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 90 год.

3.1.8. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – УБГСрНП – 237.5 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от III до V бонитет на производителност.

Месторастенията са бедни – 0.3 ха, средно богати – 229.3 ха и 8.8 ха средно богати до богати. Средният бонитет е III (3.4). Средната възраст на стопанския клас е 45 години. Площта е **237.5 ха**. Общият запас е 22 595 куб.м. без клони, а средният запас е 95 куб.м/ха. Общият прираст е 527 куб.м., а средният прираст е 2.22 куб.м/ха.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см при турнус на сеч 55 год. за средно и нискобонитетните насаждения.

3.1.9. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – УДСрНП – 102.0 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на зимен дъб и благун от III до V бонитет на производителност.

Месторастенията са бедни – 2.0 ха, средно богати – 96.9 ха и средно богати до богати – 3.1 ха. Средният бонитет е IV (4.0). Средната възраст на стопанския клас е 67 години. Площта е **102.0 ха**. Общият запас е 11 075 куб.м. без клони, а средният запас е 109 куб.м/ха. Общият прираст е 165 куб.м., а средният прираст е 1.62 куб.м/ха.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е производство и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см при турнус на сеч 55 год.

3.1.10. Условен Церов стопански клас за превръщане – УЦП – 52.6 ха

Съставен е от чисти и смесени, с и без преобладание на цер, издънкови насаждения от III до V бонитет, в относително добро санитарно състояние.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщането на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производството е добив едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 55 години.

3.1.11. Условен Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – УСмСрНП – 161.2 ха

Съставен е от смесени издънкови насаждения без преобладание от I до V бонитет, в добро санитарно състояние.

По-голям е делът на средно богатите месторастения – 157.4 ха, а средно богатите до богати са 3.8 ха. Средният бонитет е IV (3.6), като преобладава IV бонитет – 99.5 ха. Средната възраст е 63 години, като преобладават насажденията от X клас – 22.6 ха или 43.0 %. Площта на стопанския клас е **161.2 ха.** Общият запас е 19 925 куб.м. без клони, а средният запас е 124 куб.м/ха. Общият прираст е 336 куб. м. без клони, а средният прираст е 2.08 куб.м/ха.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 80 год.

за високобонитетните насаждения, и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см. при турнус на сеч 55 год. за средно и нискобонитетните насаждения.

3.1.12. Условен Акациев стопански клас – УА – 79.2

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения и кубтури с участие на акация от I до V бонитет на производителност.

Целта на стопанския клас е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, както и производство и добив на дребна строителна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 20 год.

3.1.13. Условен Нискостъблен стопански клас – УА – 250.6 ха

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на келяв габър..

Целта на стопанския клас е запазване и поддържане на жизнеността на насажденията, подобряване на структурата на дървостоите и пълнотата, опазване на естествения подраст от ценни местни дървесни видове, тяхното издънково възобновяване, и добив на дърва за огрев при турнус на сеч 40 год.

3.2. Гори със стопански функции

3.2.1. Стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение – ИК – 73.3 ха

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови и черборови култури, от I до IV бонитет извън района на естественото разпространение на белия бор.

Съгласно Указания за стопанисване на иглолистни култури от бял и черен бор №12213 / 28.06.2017 год. на Изпълнителна агенция по горите, бялборовите култури се разделят на следните групи:

Групи	Състояние	СтФ
I – силно рискови	Iа - добро здравословно състояние	73.3
(до 500 м н.в.)	Iб - влошено здравословно състояние	-
Общо (хектари)		**73.3**

Здравословното състояние на културите е задоволително. Месторастенията са бедни и средно богати. Белият бор формира чисти култури и по-често са смесени със характерната за района растителност – цер, благун и габър (2–3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с малка почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. В този условен стопански клас се налага да се премине към планиране на мероприятия с насока на стопанисване – трансформация. Възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, което за района на стопанството е около 40–45 годишна възраст.

Целта на стопанския клас е производство и добив и на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при ориентировъчен турнус на сеч 60 год. за културите, растящи върху бедни месторастения и в лошо санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина и при турнус на сеч 80 год. за културите на богати и средно богати месторастения, в добро санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина,както и защита на почвата от ерозия.

3.2.2. Стопански клас Черборови култури извън естествената зона на разпространение – ЧБК – 25.8

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени черборови култури, от II до IV бонитет извън района на естественото разпространение на черния бор.

Съгласно обобщени указания за стопанисване на иглолистни култури №12213 / 28.06.2017 год. на Изпълнителна агенция по горите, иглолистните култури се разделят на следните групи:

Групи	Състояние	СтФ
I – силно рискови	Iа - добро здравословно състояние	25.8
(до 500 м н.в.)	Iб - влошено здравословно състояние	-
Общо (хектари)		**25.8**

Здравословното състояние на културите е задоволително. Месторастенията са бедни и средно богати. Черният бор формира чисти култури и по-често са смесени със характерната за района растителност – цер, благун и габър (2–3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с малка почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. В този условен стопански клас се налага да се премине към планиране на мероприятия с насока на стопанисване – трансформация. Възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, което за района на стопанството е около 40–45 годишна възраст.

Целта на стопанския клас е производство и добив и на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при ориентировъчен турнус на сеч 60 год. за културите, растящи върху бедни месторастения и в лошо санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина и при турнус на сеч 80 год. за културите на богати и средно богати месторастения, в добро санитарно състояние, достигнали или годни да достигнат размерите на едра строителна дървесина,както и защита на почвата от ерозия.

3.2.3. Широколистен високостъблен стопански клас – ШВ – 202.1 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения и култури с и без преобладание на бук, зимен дъб, благун, цер, габър, червен дъб, трепетлика и върба от I до V бонитет на производителност.

Целта на стопанския клас е производство е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см. при турнус на сеч 140 год. за високобонитетните букови насаждения, диаметър на тънкия край над 30 см. при турнус на сеч 120 год. за средобонитетните букови насаждения, едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. (30 см. за червения дъб) при турнус на сеч 120 год. за зимендъбовите насаждения, 100 год. за нискобонитетните букови насаждения, червендъбовите, церовите, габъровите и кленовите насаждения, 40 год. за трепетликата и 20 год. за върбата.

3.2.4. Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане – БГВП – 171.0 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от I и II бонитет на производителност.

Целта на стопанския клас е превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 90 год.

3.2.5. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – БГСрНП – 135.7 ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на бук и габър от III и IV бонитет на производителност.

Месторастенията са богати – 0.9 ха, средно богати до богати – 4.3 ха и средно богати – 130.5 ха. Средният бонитет е III (3.2). Средната възраст на стопанския клас е 53 години. Площта е **135.7 ха**. Общият запас е 13 785 куб.м. без клони, а средният запас е 102 куб.м/ха. Общият прираст е 275 куб.м., а средният прираст е 2.03 куб.м/ха.

Целта на стопанисване е превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е производство и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см при турнус на сеч 55 год.

3.2.6. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – ДСрНП – 94.7ха

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с и без преобладание на зимен дъб и благун от III и V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е превръщане на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производство е производство и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см при турнус на сеч 55 год.

3.2.7. Церов стопански клас за превръщане – ЦП – 16.7 ха

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание на цер от I до V бонитет, в относително добро санитарно състояние.

Целта на стопанисване е превръщането на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производството е добив едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 60 год. - за високобонитетните насаждения и 55 години за средно и нискобонитетните насаждения.

3.2.8. Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – СмСрНП – 222.7 ха

Съставен е от чисти издънкови насаждения от полски бряст и смесени издънкови насаждения без преобладание от II до V бонитет, в добро санитарно състояние.

Целта на стопанисване е запазване превръщането на издънковите насаждения във високостъблени, а целта на производството е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 80 години за високобонитетните насаждения и средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см, при турнус на сеч 55 години за средно и нискобонитетните насаждения.

3.2.9. Акациев стопански клас – А – 45.5 ха

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения и култури с и без преобладание на акация.

Целта на стопанския клас е производство и добив на дребна строителна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 20 год.

3.2.10. Нискостъблен стопански клас – Н – 91.5 ха

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на келяв габър.

Целта на стопанския клас е запазване и поддържане на жизнеността на насажденията, подобряване на структурата на дървостоите и пълнотата, опазване на естествения подраст от ценни местни дървесни видове, тяхното издънково възобновяване, и добив на дърва за огрев при турнус на сеч 40 год.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГОДИШНОТО ПОЛЗВАНЕ ОТ ВЪЗОБНОВИТЕЛНА СЕЧ

В горите, собственост на община Елена, през следващото десетилетие няма да има стопански класове, в които ползването от възобновителни сечи да се контролира по формулни методи.

I.1. Горски територии със защитни и специални функции

1. Условен стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение (УББК) – 362.6 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ от 18.9 ха със запас от 5 070 куб.м. Общият запас е 84 305 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 1 704 куб.м.

В **таблица № 30** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност

Таблица № 30

за разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение по степен на естествено възобновяване и склопеност

Бялборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,7	3,9	0,0	0,0	3,9
0,8	15,0	0,0	0,0	15,0
общо	18,9	0,0	0,0	18,9

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо поради високата склопеност и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 0.72 ха по площ и запас от 47 куб.м (общо планирано ползване от 470 куб.м. при площ 7.2 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 0.93 % от зрелия запас и 2.76 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „трансформация“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания:	57.9 ха,	2 460 куб.м;
Пробирки:	217.2 ха,	8 970 куб.м;
Всичко отгледни:	275.1 ха,	11 430 куб.м;

2. Условен стопански клас Черборови култури извън района на разпространение (УББК) – 49.4 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ от 8.1 ха със запас от 2 480 куб.м. Общият запас е 11 665 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 2398 куб.м.

В **таблица № 31** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност

Таблица № 31

за разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния стопански клас Черборови култури извън района на разпространение по степен на естествено възобновяване и склопеност

Черборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,6	7,7	0,0	0,0	7,7
0,8	0,4	0,0	0,0	0,4
общо	8,1	0,0	0,0	8,1

В стопанския клас не са планирани възобновителни сечи.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания:	19.5 ха,	525 куб.м;
Пробирки:	18.6 ха,	740 куб.м;
Всичко отгледни:	38.1 ха,	1 265 куб.м;

3. Условен Буков високобонитетен стопански клас (УБВ) – 319.6 ха

Зрели и презрели насаждения в този стопански клас са с площ 137.4 ха и запас от 41 685 куб. м. Общият запас 86 190 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 1 030 куб.м.

В **таблица № 32** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 32

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буков високобонитетен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Буков В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,3	7,2	0,0	0,0	7,2
0,5	3,0	0,0	0,0	3,0
0,6	52,0	21,9	0,0	73,9
0,7	39,4	3,8	0,0	43,2
0,8	8,9	0,0	0,0	8,9
0,9	1,2	0,0	0,0	1,2
общо	111,7	25,7	0,0	137,4

При сравняване на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи се установява, че сечището по зрялост е твърде високо и ще изчерпи запасите от зрели и презрели гори за период от 20 год., а притокът на дозряващи и млади насаждения е слаб. Сечището надхвърля размера на средния годишен прираст за стопанския клас. Сечището по среден прираст и по възраст за 40 год. са близки едно до друго, но също надхвърлят средния годишен прираст, без наличие на достатъчно насаждения при дозряващите и младите насаждения. Близки до тези сечища, но по-малки от средния годишен прираст са сечището по формулата на Щоцер и сечищата по възраст за 60, но за тях, както и за нормалното площно сечище, което е още по-малко има вероятност да се загуби качествена строителна дървесина.

В резултат на горния анализ, се предлага **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи и се равнява на 3.33 ха по площ и 923 м3 без клони по запас. Сечището е близко до „сечището по формулата на Щоцер“ и до „нормалното площно сечище“ и предлага своевременно усвояване на презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина, като не ограничава ползването в останалите високостъблените стопански класове. Сечището предлага средната интензивност на сечите от 24.2 % и осигурява усвояването на зрелите запаси за около 40 год., без да се взема под внимание притока на по-млади насаждения.

Съобразно горния анализ, средногодишното ползване е 3.33 ха и 923 куб.м., което представлява 2.21 % от зрелите запаси и 89.6 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 43.0 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прочистка	1.2 ха,	
Прореждане	73.7 ха	2 720 куб.м.,
Пробирки:	66.0 ха,	3 010 куб.м;
Всичко отгледни:	140.9 ха,	5 730 куб.м;

4. Условен Буков среднобонитетен стопански клас (УБСр) – 219.0 ха

Зрели и презрели насаждения в този стопански клас са с площ 123.1 ха и запас от 32 435 куб. м. Общият запас 50 980 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 499 куб.м.

В **таблица № 33** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 33

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буков среднобонитетен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Буков Ср	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	4,1	0,0	0,0	4,1
0,3	28,1	0,0	0,0	28,1
0,5	10,4	0,0	0,0	10,4
0,6	32,5	0,0	0,0	32,5
0,7	33,2	4,9	0,0	38,1
0,8	9,9	0,0	0,0	9,9
общо	118,2	4,9	0,0	123,1

При сравняване на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи се установява, че сечището по зрялост е твърде високо и ще изчерпи запасите от зрели и презрели гори за период от 20 год., а притокът на дозряващи и млади насаждения е слаб. Сечището по възраст за 40 год. надхвърля размера на средния годишен прираст за стопанския клас с около 60 %. Сечището по среден прираст, по възраст за 60 год. и по „формулата на Щоцер“ са близки едно до друго, като същевременно са близки и до т.н. **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи. „Нормалното площно сечище“ е по-малко от общия годишен прирас, но при неговото прилагане има вероятност да се загуби качествена строителна дървесина.

В резултат на горния анализ, се предлага **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи и се равнява на 3.14 ха по площ и 690 м3 без клони по запас. Сечището предлага своевременно усвояване на презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина, като не ограничава ползването в останалите високостъблените стопански класове. Сечището предлага средната интензивност на сечите от 25.4 % и осигурява усвояването на зрелите запаси за около 40 год., без да се взема под внимание притока на по-млади насаждения.

Съобразно горния анализ, средногодишното ползване е 3.14 ха и 690 куб.м., което представлява 2.13 % от зрелите запаси и 138.28 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 56.2 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прочистка:	19.2 ха,	370 куб.м;
Пробирки:	33.9 ха,	970 куб.м;
Изсичане на подлеса	1.9 ха,	
Всичко отгледни:	55.0 ха,	1 340 куб.м;

Таблица № 34

за изчисляване на размера на годишното ползване от възобновителни сечи по стопански класове във високостъбленитe гори със защитни и специални функции

стопански клас	възприет турнус на сеч	обща залесена площ	площ на зрели и презрели насаждения	площ на дозряващи насаждения	площ на най-възраст. клас на средно-възрастни насаждения	запас на зрелите и презрели насаждения	среден експлоа-тационен запас	изчислени варианти на годишно сечище												възприето сечище между изчисленитe	
								по среден прираст		по зрелост		по възраст за 40 години		по възраст за 60 години		нормално площно сечище		по формулата на щоцер			
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
	години	хектари				куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Буков В	140	319.6	137.4	24.6	23.8	38115	277	4.0	1102	6.9	1911	4.1	1136	3.1	859	2.3	637	3.2	886	по съст. 3.33	923
Буков Ср	120	219.0	123.1	24.6	39.2	27105	220	2.8	608	6.2	1364	3.7	814	3.1	682	1.8	396	3.2	704	по съст. 3.14	690
Дъбов СрН	120	314.3	208.3	32.5	6.2	30990	149	4.4	656	10.4	1550	6.0	894	4.1	611	2.6	387	4.7	700	по съст. 3.77	561
Габъров	100	161.0	18.0	26.4	23.8	3525	196	3.1	617	0.9	176	1.1	216	1.1	216	1.6	314	1.7	333	по съст. 0.36	71
Бялборови култури	80	362.6	18.9	263.9	79.4	5070	268	6.4	1707	0.9	241	7.1	1903	6.0	1608	4.5	1206	5.7	1528	по съст.	
Черборови култури	80	49.4	8.1	21.8	13.0	2480	306	0.8	239	0.4	122	0.7	214	0.7	214	0.6	184	0.8	245	по съст.	
Общо		**1425.9**	**513.8**	**393.8**	**185.4**	**107285**														**10.6**	**2 245**

Забележка: За иглолистните стопански класове не се прилагат формулните методи, поради различнте цели на стопанските класове, в сравнение с широколистните високостъблени и естествените иглолистни стопански класове.

5. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас (ДСрН) – 314.3 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ 208.3 ха и запас от 34 920 куб.м. Общият запас 51 760 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 591 куб.м.

В **таблица № 35** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 35

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Дъбов СрН	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	4,8	0,0	0,0	4,8
0,3	7,7	0,0	0,0	7,7
0,4	37,8	0,0	0,0	37,8
0,5	33,1	0,3	0,0	33,4
0,6	62,9	16,4	0,0	79,3
0,7	36,2	0,0	0,0	36,2
0,8	9,1	0,0	0,0	9,1
общо	191,6	16,7	0,0	208,3

При сравняване на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи се установява, че сечището по зрялост е твърде високо и ще изчерпи запасите от зрели и презрели гори за период от 20 год., а притокът на дозряващи и млади насаждения е слаб. Сечището надхвърля размера на средния годишен прираст за стопанския клас. Сечището по възраст за 40 год. надхвърля размера на средния годишен прираст за стопанския клас с около 60 %. Сечището по среден прираст, по възраст за 60 год. и по „формулата на Щоцер“ са близки едно до друго, като същевременно са близки и до т.н. **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи, но го надхварлят с около 20-25 %. „Нормалното площно сечище“ е по-малко от общия годишен прирас, като при неговото прилагане има вероятност да се загуби качествена строителна дървесина.

В резултат на горния анализ, се предлага **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи и се равнява на 3.77 ха по площ и 561 м3 без клони по запас, и между „нормалното площно сечище“ и „сечището по формулата на Щоцер“. Сечището предлага своевременно усвояване на презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина, като не ограничава ползването в останалите високостъблените стопански класове. Сечището предлага средната интензивност на сечите от 18.1 % и осигурява усвояването на зрелите запаси за около 55 год., без да се взема под внимание притока на по-млади насаждения.

Съобразно горния анализ, средногодишното ползване е 3.77 ха и 561 куб.м., което представлява 1.61 % от зрелите запаси и 94.9 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 66.3 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прочистка	6.6 ха,	
Прореждане	39.0 ха,	1 170 куб.м;
Пробирка	12.2 ха,	390 куб.м;
Изсичане на подлеса	85.9 ха	
Всичко отгледни:	133.7 ха,	1 560 куб.м;

6. Условен Габъров стопански клас (УГ) – 161.0 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ 18.0 ха и запас от 3 725 куб.м. Общият запас 28 095 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 603 куб.м.

В **таблица № 36** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 36

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Габъров стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Габъров	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,3	2,2	0,0	0,0	2,2
0,5	0,1	0,0	0,0	0,1
0,6	8,5	0,0	0,0	8,5
0,7	6,9	0,0	0,0	6,9
0,8	0,3	0,0	0,0	0,3
общо	18,0	0,0	0,0	18,0

Стопанският клас е с много малка площ и при него прилагането на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи не е ефективно, но въпреки това се установява, че всички сечища са твърде високи и ще изчерпят запасите от зрели и презрели гори за период от 20 год. и Сечището по годишен прираст е толкова голямо, че при неговото прилагане ще се усвоят зрелите запаси за по-малко от 10 год., без да е налице приток на нови насаждения.. Сечищата по „възраст за 40 и 60 год.“, „нормалното площно сечище“ и по „формурата на Щоцер“ също са с висока интензивност, и въпреки притока на дозряващи насаждения и на насаждения от най-възрастния клас на средновъзрастните насаждения, зрелите запаси ще се усвоят за кратък период.

В резултат на горния анализ, се предлага **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи и се равнява на 0.36 ха по площ и 71 м3 без клони по запас, Сечището предлага своевременно усвояване на презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина. Сечището предлага средната интензивност на сечите от 20.1 % и осигурява усвояването на зрелите запаси за около 50 год.

Съобразно горния анализ, средногодишното ползване е 0.36 ха и 71 куб.м., което представлява 1.91 % от зрелите запаси и 11.77 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 11.2 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане	73.7 ха,	2 865 куб.м;
Пробирка	39.4 ха,	1 075 куб.м;
Изсичане на подлеса	7.5 ха	
Всичко отгледни:	120.6 ха,	3 9400 куб.м;

7. Условен Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане (УБГВП) – 205.5 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 8.1 ха. със запас 1 600 куб.м, Общият запас 34 575 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 567 куб.м.

В **таблица № 37** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 37

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

БГВП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,7	1,7	0,0	0,0	1,7
0,8	6,4	0,0	0,0	6,4
общо	8,1	0,0	0,0	8,1

В стопанския клас не е планирана насока на стопанисване „възобновяване“.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания: 24.2 ха, 765 куб.м;
Пробирка: 93.1 ха, 2 675 куб.м;
Всичко отгледни 107.3 ха, 3 440 куб.м;

8. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (УБГСрНП) – 237.5 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 61.6 ха. със запас 7 255 куб.м, Общият запас 22 595 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 527 куб.м.

В **таблица № 38** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 38

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

БГСрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,3	10,1	0,0	0,0	10,1
0,4	4,9	0,0	0,0	4,9
0,5	2,7	0,0	0,0	2,7
0,6	23,1	0,0	0,0	23,1
0,7	11,3	0,0	0,0	11,3
0,8	5,8	0,0	0,0	5,8
0,9	3,7	0,0	0,0	3,7
общо	61,6	0,0	0,0	61,6

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 1.49 ха по площ и запас от 46 куб.м (общо планирано ползване от 465 куб.м. при площ 14.9 ха) групово-постепенна сеч, което представлява 0.63 % от зрелия запас и 8.73 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, грлупово-постепенни с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прочистка: 1.3 ха,
Прореждания: 27.5 ха, 315 куб.м;

Пробирка: 13.6 310 куб.м;
Всичко отгледни 42.4 ха, 625 куб.м;

9. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (УДСрНП) – 102.0 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 86.2 ха. със запас 8 470 куб.м, Общият запас 11 075 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 165 куб.м.

В **таблица № 39** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 39

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Дъбов СрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,3	2,3	0,0	0,0	2,3
0,4	3,6	0,0	0,0	3,6
0,5	7,2	0,0	0,0	7,2
0,6	33,0	0,0	0,0	33,0
0,7	32,6	1,6	0,0	34,2
0,8	5,9	0,0	0,0	5,9
общо	84,6	1,6	0,0	86,2

Видно от таблицата, е че възобновяването е относително слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 5.7 ха по площ и запас от 158 куб.м (общо планирано ползване от 1 580 куб.м. при площ 57.6 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 1.87 % от зрелия запас и 95.8 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания: 3.9 ха, 25 куб.м;
Изсичане на подлеса 44.5 ха
Всичко отгледни 48.4 ха, 25 куб.м;

10. Условен Церов стопански клас за превръщане (УЦП) – 52.6 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 24.8 ха със запас 2 615 куб.м, Общият запас 4 960 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 90 куб.м.

В **таблица № 40** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 40

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Церов стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,4	0,8	0,0	0,0	0,8
0,5	0,3	0,0	0,0	0,3
0,6	10,5	0,0	0,0	10,5
0,7	13,1	0,0	0,0	13,1
0,8	0,1	0,0	0,0	0,1
общо	24,8	0,0	0,0	24,8

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо, независимо от склопеността на насажденията. Слабото възобновяване е в пряка зависимост от застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е на площ от 0.42 ха при запас 10 куб.м (общо планирано ползване 100 куб.м. при площ 4.2 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 0.38 % от зрелия запас и 11.1 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас не е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Планирани са:

Прореждане 0.5 ха, 10 куб.м,
Изсичане на подлеса 1.1 ха;
Всичко отгледни 1.6 ха, 10 куб.м;

11. Условен Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (СмСрНП) – 161.2 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 111.5 ха. със запас 14 075 куб.м. Общият запас 19 925 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 336 куб.м.

В **таблица № 41** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 41

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Смесен СрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	1,0	0,0	0,0	1,0
0,5	38,5	0,0	0,0	38,5
0,6	20,7	0,0	0,0	20,7
0,7	25,1	0,0	0,0	25,1
0,8	10,7	0,0	0,0	10,7
0,9	15,5	0,0	0,0	15,5
общо	111,5	0,0	0,0	111,5

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е на площ от 8.84 ха при запас 313 куб.м (общо планирано ползване 3 130 куб.м. при площ 88.4 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 2.25 % от зрелия запас и 94.4 % от средния годишен прираст.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания	11.0 ха,	195 куб.м
Пробирка	0.6 ха	20 куб.м.
Изсичане на подлеса	19.9 ха;	
Всичко отгледни	31.5 ха,	215 куб.м.

12. Условен Акациев стопански клас (УА) – 79.2 ха

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено, като запасите не са преизчислявани за изсичане към годината на сечта.

Площта на зрелите и презрели насаждения е 74.3 ха. със запас 5 260 куб.м. Общият запас 5 520 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 244 куб.м.

Средно годишно ще се добиват 329 куб.м, на площ от 7.7 ха, чрез насока на стопанисване „възобновяване“ - голи сечи с издънково възобновяване.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

13. Условен Нискостъблен стопански клас (УН) – 250.6 ха

Насажденията в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено.

Площта на зрелите и презрели насаждения е 177.7 ха. със запас 7 790 куб.м. Общият запас 9 890 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 156 куб.м.

Средно годишно ще се добиват 181 куб.м, на площ от 10.94 ха, чрез насока на стопанисване „възобновяване“ - голи сечи с издънково възобновяване.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

I.2. Горски територии със стопански функции

1. Стопански клас Бялборови култури извън района на разпространение (ББК) – 73.3 ха

В този стопански клас няма зрелите и презрели насаждения.

В стопанския клас е планирана насока „трансформация“, която ще бъде под формата на изсичане на подлеса на площ от 10 ха.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания:	7.2 ха,	180 куб.м;
Пробирки:	46.0 ха,	1 440 куб.м;
Всичко отгледни:	53.2 ха,	1 620 куб.м;

2. Стопански клас Черборови култури извън района на разпространение (ББК) – 25.8 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ от 3.4 ха със запас от 970 куб.м. Общият запас е 6 320 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 122 куб.м.

В **таблица № 42** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност

Таблица № 42

за разпределение на площта на зрелите насаждения в Стопански клас Черборови култури извън района на разпространение по степен на естествено възобновяване и склопеност

Черборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,5	2,1	0,0	0,0	2,1
0,8	0,6	0,0	0,0	0,6
общо	3,4	0,0	0,0	3,4

В стопанския клас е планирана насока „трансформация“, вкл. и изсичане на подлеса. Възобновителните сечи са на площ от 2.4 ха и 470 куб.м. Средногодишното ползване е 0.24 ха и 47 куб.м., което представлява 4.8 % от зрелите запаси и 38.5 % от средния годишен прираст.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прочистка:	0.3 ха	
Прореждания:	6.5 ха,	175 куб.м;
Пробирки:	12.8 ха,	540 куб.м;
Изсичане на подлеса	0.1 ха	
Всичко отгледни:	19.7 ха,	715 куб.м;

3. Смесен Широколистен високостъблен стопански клас (ШВ) – 202.1 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ 93.5 ха и запас от 14 840 куб. м. Общият запас 27 330 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 389 куб.м.

В **таблица № 43** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 43

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Широколистния високостъблен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Широколистен В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	1,0	0,0	0,0	1,0
0,3	10,7	0,0	0,0	10,7
0,4	28,2	0,0	0,0	28,2
0,5	6,8	0,0	0,0	6,8
0,6	23,5	0,0	0,0	23,5
0,7	15,9	6,5	0,0	22,4
0,8	0,9	0,0	0,0	0,9
общо	87,0	6,5	0,0	93,5

Въпреки малката площ на стопанския клас и разнообразието от дървесни видове, цели на производство и турнуси на сеч, е направено сравняване на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи, при което се установява, че сечището по зрялост е твърде високо и ще изчерпи запасите от зрели и презрели гори за период от 20 год., а притокът на дозряващи и млади насаждения е относително слаб. Сечището надхвърля размера на средния годишен прираст за стопанския клас. Сечището по „среден прираст“, „по възраст за 40 и 60 год.“ и по „формулата на Щоцер“ също надхвърлят годишния прираст. „Нормалното площно сечище“ е най-близко до усвояване на зрели и презрели насаждения, но състоянието на насажденията в стопанския клас не позволява неговото достигане.

В резултат на горния анализ, се предлага **„сечище по състояние“,** което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи и се равнява на 1.47 ха по площ и 204 м3 без клони по запас, Сечището предлага своевременно усвояване на

презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина. Сечището предлага средната интензивност на сечите от 15.7 % и осигурява усвояването на зрелите запаси за около 60 год.

Съобразно горния анализ, средногодишното ползване е 1.47 ха и 204 куб.м., което представлява 1.37 % от зрелите запаси и 52.44 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 46.3 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане:	3.8 ха,	90 куб.м;
Пробирки:	3.6 ха,	85 куб.м;
Изсичане на подлеса	16.6 ха	
Всичко отгледни:	24.0 ха,	175 куб.м;

Таблица № 44

за изчисляване на размера на годишното ползване от възобновителни сечи по стопански класове във високостъблените гори със стопански функции

Стопански клас	Възприет турнус на сеч	Обща залесена площ	Площ на зрели и презрели насаждения	Площ на дозряващи насаждения	Площ на най-възраст. клас на средно-възрастни насаждения	Запас на зрелите и презрели насаждения	Среден експлоа-тационен запас	Изчислени варианти на годишно сечище												Възприето сечище между изчисленит е	
								По среден прираст		По зрелост		По възраст за 40 години		По възраст за 60 години		Нормално площно сечище		По формулата на Щоцер			
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
	години	хектари				куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Широколистен високостъблен	100	202.1	93.5	26.5	47.2	12990	139	3.0	418	4.7	653	3.0	417	2.8	389	2.0	278	3.3	459	по Състояние	
																				1.47	204
Бялборови култури	80	73.3	-	56.8	16.5	-	-	-	313	-	-	1.4	-	1.2	-	0.9	-	1.1	-	по Състояние	
Черборови култури	80	25.8	3.4	14.0	8.1	970	285	0.4	122	0.2	57	0.4	114	0.4	114	0.3	86	0.4	114	по Състояние	
Общо		**301.2**	**96.9**	**97.3**	**71.8**	**13960**														**1.47**	**204**

Забележка: За иглолистните стопански класове не се прилагат формулните методи, поради различнте цели на стопанските класове, в сравнение с широколистните високостъблени и естествените иглолистни стопански класове.

4. Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане (БГВП) – 171.0 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 23.9 ха. със запас 1 835 куб.м, Общият запас 29 045 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 453 куб.м.

В **таблица № 45** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 45

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Буково-габъровия високобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

БГВП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,5	2,2	0,1	0,0	2,3
0,6	6,6	0,0	0,0	6,6
0,7	6,6	0,0	0,0	6,6
0,8	8,4	0,0	0,0	8,4
общо	23,8	0,1	0,0	23,9

Видно от таблицата, е че възобновяването е относително слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 0.94 ха по площ и запас от 42 куб.м (общо планирано ползване от 420 куб.м. при площ 9.4 ха) групово-постепенна сеч, което представлява 2.29 % от зрелия запас и 9.27 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, групово-постепенна с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания:	8.0 ха,	225 куб.м;
Пробирка	90.8 ха,	2 045 куб.м.
Изсичане на подлеса	2.1 ха	
Всичко отгледни	100.9 ха,	2 270 куб.м;

5. Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (БГСрНП) – 135.7 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 56.2 ха. със запас 5 755 куб.м, Общият запас е 13 785 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 275 куб.м.

В **таблица № 46** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 46

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Буково-габъровия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

БГСрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	0,9	0,0	0,0	0,9
0,3	0,8	0,0	0,0	0,8
0,4	1,0	0,0	0,0	1,0
0,5	7,9	0,0	0,0	7,9
0,6	27,3	0,0	0,0	27,3
0,7	12,9	0,0	0,0	12,9
0,8	5,4	0,0	0,0	5,4
общо	56,2	0,0	0,0	56,2

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 1.66 ха по площ и запас от 41 куб.м (общо планирано ползване от 410 куб.м. при площ 16.6 ха) групово-постепенна сеч, което представлява 0.71 % от зрелия запас и 14.9 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания:	2.8 ха,	60 куб.м;
Пробирка	5.4 ха,	120 куб.м.
Изсичане на подлеса	12.6 ха	
Всичко отгледни	732.2 ха,	180 куб.м;

6. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (ДСрНП) – 94.7 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 51.5 ха. със запас 1 975 куб.м, Общият запас 6 670 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 129 куб.м.

В **таблица № 47** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 47

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

ДСрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	2,1	0,0	0,0	2,1
0,3	6,2	0,0	0,0	6,2
0,4	14,1	0,0	0,0	14,1
0,5	6,0	0,0	0,0	6,0
0,6	14,9	2,5	0,0	17,4
0,7	5,7	0,0	0,0	5,7
общо	49,0	2,5	0,0	51,5

Видно от таблицата, е че възобновяването е относително слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 2.47 ха по площ и запас от 51.0 куб.м (общо планирано ползване от 510 куб.м. при площ 24.7 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 2.58 % от зрелия запас и 31.8 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания:	0.8 ха,	10 куб.м;
Пробирка	0.3 ха	5 куб.м;
Отглеждане на подраста	12.2 ха,	
Изсичане на подлеса	10.3 ха	
Всичко отгледни	23.6 ха,	15 куб.м;

7. Церов стопански клас за превръщане (ЦП) – 136.7 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 83.3 ха със запас 7 335 куб.м, Общият запас 11 430 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 206 куб.м.

В **таблица № 48** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 48

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Церовия стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,1	3,1	0,0	0,0	3,1
0,2	1,2	0,0	0,0	1,2
0,3	2,0	0,0	0,0	2,0
0,4	21,0	0,7	0,0	21,7
0,5	6,6	6,7	0,0	13,3
0,6	21,9	0,0	0,3	22,2
0,7	19,2	0,4	0,0	19,6
0,8	0,2	0,0	0,0	0,2
общо	75,2	7,8	0,3	83,3

Видно от таблицата, е че възобновяването е относително слабо, независимо от склопеността на насажденията. Слабото възобновяване е в пряка зависимост от застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е на площ от 2.94 ха при запас 74 куб.м (общо планирано ползване 735 куб.м. при площ 29.4 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 1.00 % от зрелия запас, 35.9 % от средния годишен прираст.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас не е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Планирани са:

Прочистка	5.1 ха	
Прореждане	0.3 ха	5 куб.м,
Пробирка	0.7 ха	10 куб.м,

Изсичане на подлеса	32.7 ха;	
Всичко отгледни	25.4 ха,	15 куб.м;

8. Смесен средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (СмСрНП) – 222.7 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 127.3 ха. със запас 12 830 куб.м. Общият запас 20 820 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 380 куб.м.

В **таблица № 49** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 49

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Смесения средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Смесен СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0,2	0,9	0,0	0,0	0,9
0,3	8,2	0,0	0,0	8,2
0,4	3,9	0,0	0,0	3,9
0,5	23,5	18,5	0,0	42,0
0,6	50,0	0,0	0,0	50,0
0,7	18,6	0,0	0,0	18,6
0,8	3,7	0,0	0,0	3,7
общо	108,8	18,5	0,0	127,3

Видно от таблицата, е че възобновяването е относително слабо поради високата склопеност, застаряването на дървостоите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е на площ от 5.0 ха при запас 110 куб.м (общо планирано ползване 1 095 куб.м. при площ 50.0 ха) групово-постепенна и постепенно-котловинна сеч, което представлява 0.86 % от зрелия запас, 28.9 % от средния годишен прираст.

Предложените възобновителни сечи са дългосрочни, постепенно-котловинни и групово-постепенна с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждания	4.3 ха,	70 куб.м
Пробирка	0.1 ха	5 куб.м.
Осветление на подраста	1.9 ха,	
Изсичане на подлеса	48.7 ха;	
Всичко отгледни	55.0 ха,	75 куб.м.

9. Акациев стопански клас (А) – 45.5 ха

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено, запасите са преизчислявани за изсичане към годината на сечта.

Площта на зрелите и презрели насаждения е 39.0 ха. със запас 2 575 куб.м. Общият запас 3 215 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 131 куб.м.

Средно годишно ще се добиват 238 куб.м, на площ от 3.81 ха, чрез насока на стопанисване „възобновяване“ - голи сечи с издънково възобновяване

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

10. Нискостъблен стопански клас (Н) – 303.2 ха

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено, запасите са преизчислявани за изсичане към годината на сечта.

Площта на зрелите и презрели насаждения е 253.6 ха. със запас 10 035 куб.м. Общият запас 11 895 куб.м, а общият прираст на стопанския клас е 214 куб.м.

Средно годишно ще се добиват 140 куб.м, на площ от 7.41 ха, чрез насока на стопанисване „възобновяване“ - голи сечи с издънково възобновяване.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

4.11. Определяне на нормата на ползване от възобновителни сечи

Средният годишен прираст на насажденията в обхвата на собствеността на община Елена възлиза на 9 364 м^3 без клони средногодишно, който съгласно разпоредбите на чл. 77, ал. 12 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии не може да се превишава, Площта на зрелите и презрели насаждения е в размер на 1 789.7 ха и представлява 45.6 % от залесената площ на горските територии, собственост на общината, поради което и съгласно чл. 77, ал 12 от същата Наредба, годишната норма на ползване не може да надвишава средния годишен прираст.

На територията на гори, собственост на община Елена са формирани стопански класове, на които размерът на ползване се определя по формулните методи, залегнали в Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

Нормата на годишно ползване е определена като сбор от ползването на всички насаждения, предвидени за възобновяване и отглеждане.

На основание на горното, общото ползване от горските територии на общината се равнява на **77 020 м^3** стояща маса без клони., от които **42 375 м^3** без клони от възобновителни сечи и **34 645 м^3**, без клони от отгледни сечи.

Основните сеч, които се предлага е групово-постепенната за буковите и габровите насаждения, която е с удължен възобновителен период и предлага формирането на разнородна хоризонтална и вертикална структура на насажденията и краткосрочно-постепенна, както и постепенно-котловинната, основно за дъбовите насаждения, която също е с удължен възобновителен период и предлага формирането на разнородна хоризонтална и вертикална структура на насажденията.

В зависимост от склопа на основното насаждение, тяхната възраст и състояние, и наличието на достатъчен, качествен подраст, се предлагат различни интензивности на сечите, вкл. и за окончателно усвояване на зрялата гора.

5. ПЛАНИРАНИ СЕЧИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА

5.1. Възобновителни сечи

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването е предвидено да се извършват постепенно-котловинни и групово-постепенна възобновителни сечи.

Възобновителни сечи могат да се проведат в насаждения с обща площ 1 089.0 ха. Разпределението на площта по вид на възобновителната сеч и стопански класове е дадено в **таблица № 50.**

Таблица № 50

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта

Вид на възобновителната сеч											
стопански класове	**постепенна ф1**	**постепенна ф2**	**постепенна оф**	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**гола за топола**	**гола за акация**	**гола за изд.възобн**	**общо гола**	**общо**	**%**
Гори със защитни и специални футкции											
Бялборови култури	-	-	-	5.7	-	-	-	-	-	5.7	0.5
Буков В	1.2	-	-	-	145.0	-	-	-	-	146.2	13.4
Буков Ср	-	-	-	-	126.3	-	-	-	-	126.3	11.5
Дъбов СрН	0.6	2.1	-	44.8	98.5	1.7	-	-	1.7	147.7	13.6
Габъров	-	-	-	-	17.2	-	-	-	-	17.2	1.6
Смесен СрН П	-	-	-	34.4	51.0	-	3.0	-	3.0	88.4	8.1
Церов П	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	4.2	0.4
Дъбов СрН П	0.9	0.5	-	51.0	5.2	-	-	-	-	57.6	5.3
Буково-габъров СрН П	5.9	-	-	6.4	2.6	-	-	-	-	14.9	1.4
Акациев	-	-	-	-	-	-	63.8	13.2	77.0	77.0	7.1
нискостъблен	-	-	-	-	-	-	-	109.4	109.4	109.4	10.0
Всичко ЗСпФ	12.8	2.6	-	142.3	445.8	1.7	66.8	122.6	191.1	794.6	72.9
Гори със стопански функции											
Черборови култури	-	-	-	0.3	2.1	-	-	-	-	2.4	0.2
Широколистен В	2.1	-	-	8.1	18.8	11.4	9.3	-	20.7	49.7	4.6
Смесен СрН П	6.2	-	-	43.8	-	-	-	-	-	50.0	4.6
Церов П	6.2	4.5	-	18.7	-	-	-	-	-	29.4	2.7
Дъбов СрН П	4.5	-	-	20.2	-	-	-	-	-	24.7	2.3
Буково-габъров В П	1.7	0.6	-	-	7.1	-	-	-	-	9.4	0.9
Буково-габъров СрН П	7.7	-	0.6	3.8	4.5	-	-	-	-	16.6	1.5
Акациев	-	-	-	-	-	-	27.4	10.7	38.1	38.1	3.5
нискостъблен	-	-	-	-	-	-	-	74.1	74.1	74.1	6.8
всичко СтФ	28.4	5.1	0.6	94.9	32.5	11.4	36.7	84.8	132.9	294.4	27.1
ОБЩО	**41.2**	**7.7**	**0.6**	**237.2**	**478.3**	**13.1**	**103.5**	**207.4**	**324.0**	**1089.0**	**100.0**
ползване без клони	**1185**	**215**	**25**	**7395**	**23730**	**890**	**4255**	**4680**	**9825**	**42375**	
ползване с клони	**1265**	**220**	**30**	**8305**	**26500**	**995**	**4365**	**5045**	**10405**	**46725**	

5.1.1. Краткосрочно-постепенна сеч

Краткосрочно-постепенната сеч е 49.5 ха по площ и 1 425 куб.м. без клони по обем Предвидена е в Буковия високобонитетен стопански клас на площ от 1.2 ха, в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас на площ от 2.7 ха, в Широколистния високостъблен стопански клас на площ от 2.1 ха, в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански класове за превръщане на площ от 5.9 ха, в Смесения средно и нискобонитетен стопански класове за превръщане на площ от 6.2 ха, в Церовия стопански класове за превръщане на площ от 14.9 ха, в Буково-габъровия високобонитетен за превръщане на площ от 2.3 ха и в Буково-габъровия средно и нискобонитетен за превръщане на площ от 14.2 ха, в подотдели 142 т, 145 к, 155 н, 173д, 174 л, 180 у, ф, 186 г, а1, 212 и, у, б2, 213 л1, ц1, ч1, 215 а, 216 р1, 217 д1, 218 ч1, 220 а1, 221 м, 223 а, 223 к, 322 г, 336 ч, ф1, щ1, д2, ч3, щ3, 338 з2, 339 л, ш, а1, д1, и1, а1, 340 ю, 356 щ, 369 е, 377 о, 379 р1, 383 п, 394 д, е, о, 395 п, 417 н1, о1, п1, 419 п, 456 л, 458 д, 463 г1, п1, у1, 464 е, з, а1, 465 ж1, з1, 467 е, 468 ж, 469 ф, х, ч, 472 о1, ,474 е, е1, 474 к1, л1, 475 ф1, 475 ц1.

Краткосрочно-постепенната сеч се провежда на малки площи с размер на отделното сечище до 2 ха за светлолюбивите дървесни видове. Възобновителният период е не по-кратък от 15 год. за отделните сечища

Сечта е планирана в нейните три фази, като при обсеменителната фаза площта е 41.2 ха, при осветителната – 7.7 ха и при окончателната – 0.6 ха Буково-габъровия средно и нискобонитетен за превръщане.

Интензивността на отделните лесовъдски намеси зависи от състоянието на насажденията, и от наличието и състоянието на подраста.

5.1.2. Групово-постепенна сеч

Групово-постепенната сеч е основната по площ и обем с естествено възобновяване за горите, собственост на общината и е предвидена в иглолистни култури, широколистни високостъблени насаждения и в широколистни издънкови насаждения за превръщане във високостъблени на площ от 478.3 ха (Стопански клас Черборови култури – 1.2 ха, Буков високобонитетен стопански клас – 145.0 ха, Буков средно и нискобонитетен стопански клас – 126.3 ха, Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас – 98.5, Габъров стопански клас – 17.2 ха Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане – 7.1 ха, Буково-габъровия средно и нискобонитетен за превръщане – 2.6 ха и Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – 51.0 ха).

Групово-постепенната сеч се прилага в насаждения на сенкоиздръжливи дървесни видове, с относително разновъзрастна структура, с относителна неравномерно разпределен подраст, за формиране и поддържане на неравномерна възрастова, вертикална и хоризонтална структура, като възобновителният период е не по-кратък от 40 години.

Интензивността на отделните лесовъдски намеси зависи от състоянието на насажденията, и от наличието и състоянието на подраста.

Сечта е планирана в подотдели 236 а, е, 237 д, н, с, 238 в, д, ж, и, к, л, о, 239 в, е, к, с, ц, 240 б, е, з, к, н, о, п, 241 а, в, г, и, к, о, 242 е, 243 а, б, у, 244 в, е, ж, м, о, ц, 245 щ, 46 р, 247 ц, 308 а, е, х, ц, 309 в, н, т, 310 и, м, 311 а, д, и, м, ф, ц, 312 л, х, ц, 313 а, д, ж, 314 д, ж, з, 315 а, б, г, 319 ж, з, л, о, р, 320 у, 324 е, л, 325 ж, и, 326 д, 327 а, у, 330 б, в, н, т, 331 ж, 332 з, п, 333 а, д, 336 х1, 365 ч1, 366 н, т, 367 п, х, 371 а, ж, з, и, 372 г, 382 ж1, 448 к, 475 и1, 472 г2, 474 к, 475 и1.

Общото ползване е в размер на 23 730 куб.м. без клони.

5.1.3. Постепенно-котловинна сеч

Постепенно-котловинната сеч е втората по значимост сеч за горите, собственост на общината и е предвидена в гори от светлолюбиви дървесни видове. Възобновителният период е до 30 години. Предвидена е на площ от 237.2 ха, в иглолистни култури, широколистни високостъблени насаждения и в широколистни издънкови насаждения за превръщане във високостъблени на площ (Стопански клас Бялборови култури – 5.7 ха, Стопански клас Черборови култури – 0.3 ха, Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас – 44.8, Широколистен високостъблен стопански клас – 8.1 ха, Буково-габъровия средно и нискобонитетен за превръщане – 10.2 ха, Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане – 71.2 ха, Церов за превръщане – 18.7 ха и Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – 78.2 ха).

Интензивността на сечта е 20-35 %, като не надхвърля процента на възобновяване.

В насаждения със склопеност по-голяма от 0.8 и слабо възобновяване, първите сечи се провеждат по правилата на подготвителната и обсеменителната фаза на краткосрочно-постепенната сеч.

Сечта е планирана в подотдели 148 о1, 179 а, е2, ф2, х2, 185 ф, 195 з, б1, 240 м, 241 м1, 243 л, 244 з, и, к, 246 а, 308 у, 311 п, 314 е, 320 з, 326 ж, 330 з, ф, 332 л, у, 333 г, 334 е, 335 в, г, и, 336 ю1, 338 п, 339 в2, 340 б, 367 г, 385 н, 393 ч, 394 г, 416 т, х, 426 и1, 467 б, в, и, т, 468 о, 470 ф1, 471 с1, 475 в1.

Общото ползване е в размер на 7 395 куб.м. без клони.

5.1.4. Гола сеч

Гола сеч е планирана в торобови култури с площ от 13.1 ха и в насаждения с издънково възобновяване (гола за акацията – 103.5 ха и гола с издънково възобновяване – 207.4 ха, от които 184.2 ха в келявгабърови насаждения).

Сечта е планирана в подотдели 141 д, ж, з, и, м, н, о, п, р, 142 г, е, ж, о, с, у, ф, х, щ, ю, я, а1, б1, и др

Общото ползване е в размер на 9 825 куб.м. без клони, от които 890 куб.м. за тополата и 4 255 куб.м. без клони за акацията.

5.2. Отгледни сечи

Отгледните сечи, наричани още сечи за промеждутъчно ползване, са лесовъдските системи за сеч, провеждани от възникването или създаването на насажденията до навлизането им във възобновителна зрелост.

Отгледни сечи са планирани в млади, средновъзрастни и дозряващи култури и насаждения по състояние, на обща площ 89.5 хектара. Разпределението й по стопански класове и вид на сечта е дадено в **таблица № 51.**

С отгледните сечи се цели регулиране на състава на насажденията, подобряване на състоянието им, бонитета, сортиментната структура, а от тук и увеличаване на количеството и качеството на продукцията от единица площ.

Таблица № 51

За размера на ползването с клони по площ и вид на сечта

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	**мерни единици**	**възобн. сечи**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**всичко отгл.**	**общо**	**%**	**отгл. на подраст**	**изсич. на подл.**
ИГЛОЛИСТНИ										
Бялборови култури	ха	-	-	7.2	46.0	53.2	53.2	2.5	-	1.0
	куб.м	-	-	180	1440	1620	1620	2.1	-	-
Бялборови култури ЗСпФ	ха	5.7	-	57.9	217.2	275.1	280.8	13.1	-	-
	куб.м	450	-	2460	8970	11430	11880	15.4	-	-
Черборови култури	ха	2.4	0.3	6.5	12.8	19.6	22.0	1.0	-	0.1
	куб.м	150	-	175	540	715	865	1.1	-	-
Черборови култури ЗСпФ	ха	-	-	19.5	18.6	38.1	38.1	1.8	-	-
	куб.м	-	-	525	740	1265	1265	1.6	-	-
всичко иглолистни СтФ	**ха**	**2.4**	**0.3**	**13.7**	**58.8**	**72.8**	**75.2**	**3.5**	**-**	**1.1**
	куб.м	**150**	**-**	**355**	**1980**	**2335**	**2485**	**3.2**	**-**	**-**
Всичко иглолистни ЗСпФ	**ха**	**5.7**	**-**	**77.4**	**235.8**	**313.2**	**318.9**	**14.9**	**-**	**-**
	куб.м	**450**	**-**	**2985**	**9710**	**12695**	**13145**	**17.1**	**-**	**-**
всичко иглолистни	**ха**	**8.1**	**0.3**	**91.1**	**294.6**	**386.0**	**394.1**	**18.4**	**-**	**1.1**
	куб.м	**600**	**-**	**3340**	**11690**	**15030**	**15630**	**20.3**	**-**	**-**
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ										
Буков В ЗСпФ	ха	146.2	1.2	73.7	66.0	140.9	287.1	13.4	-	-
	куб.м	9230	-	2720	3010	5730	14960	19.4	-	-
Буков Ср ЗСпФ	ха	126.3	-	19.2	33.9	53.1	179.4	8.4	-	1.8
	куб.м	6895	-	370	970	1340	8235	10.7	-	-
Дъбов СрН ЗСпФ	ха	147.7	6.6	39.0	12.2	57.8	205.5	9.6	-	85.9
	куб.м	5615	-	1170	390	1560	7175	9.3	-	-
Широколистен В	ха	49.7	-	3.8	3.6	7.4	57.1	2.7	-	16.6
	куб.м	2045	-	90	85	175	2220	2.9	-	-
Габъров ЗСпФ	ха	17.2	-	73.7	39.4	113.1	130.3	6.1	-	7.5
	куб.м	710	-	2865	1075	3940	4650	6.0	-	-
всичко шир. висок. СтФ	**ха**	**49.7**	**-**	**3.8**	**3.6**	**7.4**	**57.1**	**2.7**	**-**	**16.6**
	куб.м	**2045**	**-**	**90**	**85**	**175**	**2220**	**2.9**	**-**	**-**
Всичко шир. висок. ЗСпФ	**ха**	**437.4**	**7.8**	**205.6**	**151.5**	**364.9**	**802.3**	**37.5**	**-**	**95.2**
	куб.м	**22450**	**-**	**7125**	**5445**	**12570**	**35020**	**45.5**	**-**	**-**
всичко шир. високостъбл.	**ха**	**487.1**	**7.8**	**209.4**	**155.1**	**372.3**	**859.4**	**40.2**	**-**	**111.8**
	куб.м	**24495**	**-**	**7215**	**5530**	**12745**	**37240**	**48.4**	**-**	**-**
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Смесен СрН П	ха	50.0	-	4.3	0.1	4.4	54.4	2.5	1.9	48.7
	куб.м	1095	-	70	5	75	1170	1.5	-	-
Смесен СрН П ЗСпФ	ха	88.4	-	11.0	0.6	11.6	100.0	4.7	-	19.9
	куб.м	3130	-	195	20	215	3345	4.3	-	-
Церов П	ха	29.4	5.1	0.7	0.3	6.1	35.5	1.7	-	32.7
	куб.м	735	-	10	5	15	750	1.0	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	4.2	-	0.5	-	0.5	4.7	0.2	-	1.1
	куб.м	100	-	10	-	10	110	0.1	-	-
Дъбов СрН П	ха	24.7	-	0.8	0.3	1.1	25.8	1.2	12.2	10.3

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	**мерни единици**	**възобн. сечи**	**прочистка**	**прореждане**	**пробирка**	**всичко отгл.**	**общо**	**%**	**отгл. на подраст**	**изсич. на подл.**
	куб.м	510	-	10	5	15	525	0.7	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	57.6	-	3.9	-	3.9	61.5	2.9	-	44.5
	куб.м	1580	-	25	-	25	1605	2.1	-	-
Буково-габъров В П	ха	9.4	-	8.0	90.8	98.8	108.2	5.1	-	2.1
	куб.м	420	-	225	2045	2270	2690	3.5	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	-	-	24.2	93.1	117.3	117.3	5.5	-	-
	куб.м	-	-	765	2675	3440	3440	4.5	-	-
Буково-габъров СрН П	ха	16.6	-	2.8	5.4	8.2	24.8	1.2	-	12.6
	куб.м	410	-	60	120	180	590	0.8	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	14.9	1.3	27.5	13.6	42.4	57.3	2.7	-	-
	куб.м	465	-	315	310	625	1090	1.4	-	-
всичко изд. за превр. СтФ	**ха**	**130.1**	**5.1**	**16.6**	**96.9**	**118.6**	**248.7**	**11.6**	**14.1**	**106.4**
	куб.м	**3170**	**-**	**375**	**2180**	**2555**	**5725**	**7.4**	**-**	**-**
Всичко изд. за превр. ЗСпФ	**ха**	**165.1**	**1.3**	**67.1**	**107.3**	**175.7**	**340.8**	**15.9**	**-**	**65.5**
	куб.м	**5275**	**-**	**1310**	**3005**	**4315**	**9590**	**12.5**	**-**	**-**
всичко изд. за превръщане	**ха**	**295.2**	**6.4**	**83.7**	**204.2**	**294.3**	**589.5**	**27.5**	**14.1**	**171.9**
	куб.м	**8445**	**-**	**1685**	**5185**	**6870**	**15315**	**19.9**	**-**	**-**
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев	ха	38.1	-	-	-	-	38.1	1.8	-	0.6
	куб.м	2340	-	-	-	-	2340	3.0	-	-
Акациев ЗСпФ	ха	77.0	-	-	-	-	77.0	3.6	-	-
	куб.м	3290	-	-	-	-	3290	4.3	-	-
Келявгабъров	ха	74.1	-	-	-	-	74.1	3.5	-	-
	куб.м	1395	-	-	-	-	1395	1.8	-	-
Келявгабъров ЗСпФ	ха	109.4	-	-	-	-	109.4	5.1	-	-
	куб.м	1810	-	-	-	-	1810	2.4	-	-
всичко нискост. СтФ	**ха**	**112.2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**112.2**	**5.2**	**-**	**0.6**
	куб.м	**3735**	**-**	**-**	**-**	**-**	**3735**	**4.8**	**-**	**-**
Всичко нискост. ЗСпФ	**ха**	**186.4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**186.4**	**8.7**	**-**	**-**
	куб.м	**5100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5100**	**6.6**	**-**	**-**
всичко нискостъбл.	**ха**	**298.6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**298.6**	**13.9**	**-**	**0.6**
	куб.м	**8835**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8835**	**11.4**	**-**	**-**
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	**ха**	**1089.0**	**14.5**	**384.2**	**653.9**	**1052.6**	**2141.6**	**100.0**	**14.1**	**285.4**
	куб.м	**42375**	**-**	**12240**	**22405**	**34645**	**77020**	**100.0**	**-**	**-**

Предвидени са следните видове отгледни сечи:

5.2.1. Прочистка е планирана в издънкови насаждения до 20-годишна възраст, с пълнота 0.9-1.0, а при неравномерен строеж и пълнота 0.8 - само в гъстите групи (0.9-1.0). Интензивността варира от 10 до 30% в зависимост от пълнотата, дървесния вид, бонитет, месторастене. Прочистка е планирана на площ от 14.5 ха без материален добив в подотдел 239 д, 244 х, 314 к, 336 д3, 384 ч..

5.2.2. Прореждане е планирано в широколистни издънкови насаждения и в иглолистни горски култури, на възраст от 21 до 40 години, с пълнота 0.8 – 0.9, на площ от 384.2 ха и запас 12 240 куб. м, без клони (91.1 ха и 3 340 куб. м. в иглолистни гори, 209.4 ха и 7 215 куб.м. без клони в широколистните високостъблени и 83.7 ха и 1 685 куб. м. без клон в широколистни издънкови) в подотдели 147 у, 150 п, р, 157 п, 170 ж, 177 п, 195 м, 196 а1, 199 ч, 200 ж, 202 ю, 204 г, 206 г, 207 в, у, ф, ш, ю, к1, п1, 210 ж, я, г1, 212 т, 219 н, 220 з, л, н, б1, г1, 221 к, л, х, ц, 222 в, 225 р, 228 л1, 229 щ, 230 ш, з1, 231 п, 236 г, 237 б, г, ж, з, и, к, п, р, 238 а, б, г, е, м, п, 239 б, ж, и, м, т, у, 240 ж, р, 241 б, д, е, 242 к, 243 в, и, ф, х, 244 а, г, д, р, р, с, 245 я, б1, в1, г1, 248 д, 308 б, д, р, ш, 310 г, ж, 311 г, е, л, н, 312 к, м, 314 а, 320 к, 323 е, 324 ж, 325 г, 326 б, в, е, к, 327 р, с, х, 328 и, 330 п, 331 г, д, 332 г, д, е, о, р, т, 336 ю2, 338 д2, 341 г1, д1, 352 л, 355 х, 357 в1, 358 щ, 364 т, у, 366 о, ш, 368 д, 369 щ, 376 к, 377 п, 379 е, л, з1, т1, 408 п, 413 т, ф, 419 б1, 420 с, 465 б2, в2, г2, 473 г1, 474 в, г, 475 т2, . Интензивността им варира от 15 до 20 %, в зависимост от пълнотата, дървесния вид, типа месторастене.

5.2.3. Пробирка е планирана също в иглолистни култури, в широколистни високостъблени и в издънковите гори за превръщане във високостъблени, върху площ от 653.9 ха и при запас 22 405 куб. м. без клони (294.6 ха и 11 690 куб. м. в иглолистни гори, 155.1 ха и 5 530 куб.м. без клони в широколистните високостъблени и 204.2 ха и 5 185 куб. м. без клон в широколистни издънкови за превръщане във високостъблени), в подотдели 143 л, 145 л, н, 146 ю1, 147 ж, ж1, м1, ф1, г2, м2, 148 я, 163 м, 166 ж, 170 г, з, 179 л, 192 и, 196 с1, 199 з, м, 200 р, 202 к, 210 ю, 211 е1,1 м1, 215 е1, 218 и1, ф1, 219 л, 221 е, о, р, с, 224 г, 227 т, у, 228 а2, 229 ж, к, 232 в, 234 г, 236 б, в, д, 237 л, о, 238 н, 239 з, л, о, п, р, х, 240 д, и, л, 241 ж, з, л, н, 242 г, д, з, и, 243 д, к, м, о, т, 244 б, н, т, ф, 245 ч, 246 б, в, е, 262 г, 308 в, г, с, ф, 309 о, 310 а, б, в, к, и, 311 в, к, 312 е, 314 б, и, 315 д, 319 в, г, и, м, н, 320 а, н, о, р, 324 б, в, з, и, к, 325 в, д, з, 326 з, и, 327 ж, з, ч, ш, 329 а, е, н, р, 330 г, е, ж, и, м, х, ч, 331 з,332 а, б, ж, к, 335 ж, 338 щ, к2, 342 о, х, ц, 343 з, 356 ю1, о2, 359 л, 363 т, у, 365 з, и, л, м, н, г1, ш1, в2, л2, р2, 366 я, м1, 367 ж, м, у, з1, 368 н, о, п, р, т, ф, х, 369 б, ж, т, ф, ч, щ, е1, з1, 371 б, к, 373 р, у, 374 л, 377 у, 378 с, т1, 379 у, щ, в1, 382 у1, 386 ц, 390 щ, 391 ж, х, а1, 392 е, 400 м, 401 г, 402 г, л, ю, 405 у, 410 ж, 411 п, 415 ж1, м1, 422 к, м, 433 а, к, 440 у, ф, 449 б, 465 п2, 474 ш, 475 л2, м2, н2, , и др.. на възраст от 41 години206 д, до зряла възраст с пълнота 0.7 – 0.9. Интензивността е 15 – 25 %.

5.3. Изсичане на подлеса

Тази сеч е планирана в издънкови насаждения, в случаите, когато подлесът затруднява естественото възобновяване. Сечта е предвидена отделно и едновременно с планираната възобновителна сеч и в зрели насаждение е с намален склопеност (0.6), без или със слабо покритие на подраст,. Материален добив не е начисляван. Предвидено е да се проведе на площ от 285.4 ха, от която в иглолистни култури – 1.1 ха, в широколистни високостъблени – 111.8 ха и в издънковите гори за превръщане във високостъблени – 171.9 ха.

Сечта е планирана в подотдели 143 н-ю, 146 м-х, ш, щ, о1, и др.

6. АНАЛИЗ НА РАЗМЕР НА ПЛАНИРАНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА ОТ ОБЩИНСКИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ

Общият размер на планираното ползване в горските територии собственост на община Елена през ревизионния период е **77 020 куб.м (без клони**) или средно годишно по **7 702 куб.м.**

При планирането на мероприятията в горските територии ще доминират **възобновителните сечи** – 42 375 куб.м.без клони или 55.0 % от общата маса на предвидени сечи. Това се дължи на голямата площ на сечнозрелите насаждения в тези гори, които са 1 789.7 ха – 45.6 % от залесената площ на горските територии, собственост на общината.

При планиране на мероприятията за всички насаждения, които изцяло попадат в защитените зони по Натура 2000, съгласно Наредба № 8 чл.66, са предвидени само сечи с дългосрочен възобновителен период, т.е. с по-нисък процент на интензивност.

Общо предвидените възобновителни сечи в горскостопанския план в горите, които могат да се проведат в горските територии, собственост на община Елена са с площ от 1 089.0 ха и ползване от 42 375 куб.м. без клони, което представлява 27.7 % от залесената площ и 19.1 % от запаса на зрелите насаждения (221 780 куб м.).

Това ползване по обем в сравнение със значителната площ на задействаните зрели насаждения се дължи от една страна на факта, че предвидените възобновителни сечи основно са с интензивност от 20-25 %, в издънковите гори за превръщане, което се обяснява с пълнота на зрелите насаждения и на отсъствието на достатъчно количество подраст, и на ползването с интензивност, основно в келявгабъровите насаждения.

В структурата на предвиденото годишно ползване по горскостопански план, **отгледните сечи** имат сходна тежест по площ – 49.2 % (1 052.6 ха) от площта на насажденията с предвидени сечи и ползване в размер на 34 645 куб.м. без клони или 45.0 % от общото ползване за периода.

С оглед сравнително доброто здравословно състояние и липса на значителни повреди в горите, **принудителни и санитарни сечи** не са предвидени.

Общото годишно ползване в горските територии собственост на община Елена, определено според състоянието на насажденията и на издънковите гори за превръщане, възлизащо на 7 702 куб.м представлява 75.0 % от общия среден годишен прираст на тези гори – 9 364 куб.м. В сравнение с общия запас за тези гори, който е 566 595 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е 1.24 %, а на 1 ха – 1.79 куб.м.

При планирането на всичките сечи по площ по горскостопански план, в горите собственост на община Елена, са задействани 2 141.6 ха, което представлява 54.6 % от залесената им площ – 3 925.2 ха.

7. ДОБИВИ И СОРТИМЕНТИ ОТ ПОЛЗВАНАТА ДЪРВЕСИНА

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (с клони) по вид на сечта, дървесни видове, групи гори и сортименти е дадено в **таблица 52.**

Таблица № 52

Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в иглолистни											
Бял бор	240	280	50	230	160	15	5	180	50	-	2.8
Черен бор	280	325	65	260	175	10	-	185	75	-	3.7
иглолистни	520	605	115	490	335	25	5	365	125	-	6.5
проценти	86.0	100.0	19.0	81.0	55.4	4.1	0.8	60.3	20.7	-	-
Бук	80	90	10	80	25	5	5	35	45	-	1.6
широколистни	80	90	10	80	25	5	5	35	45	-	1.6
проценти	88.9	100.0	11.1	88.9	27.7	5.6	5.6	38.9	50.0	-	-
Общо възобновителна	600	695	125	570	360	30	10	400	170	-	8.1
проценти	86.3	100.0	18.0	82.0	51.8	4.3	1.4	57.5	24.5	-	-
Възобновителна в широколистни високостъблени											
Бял бор	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.2
Черен бор	60	70	15	55	35	5	-	40	15	-	1.0
иглолистни	70	80	15	65	40	5	-	45	20	-	1.2
проценти	87.5	100.0	18.8	81.2	50.0	6.2	-	56.2	25.0	-	-
Бук	14945	16685	2515	14170	4495	690	225	5410	8635	125	257.2
Зимен дъб	5265	5875	880	4995	1515	255	60	1830	3120	45	138.2
Благун	335	385	60	325	95	20	5	120	205	-	10.7
Цер	245	275	40	235	80	10	-	90	145	-	6.7
Габър	1975	2195	420	1775	325	60	10	395	1380	-	54.2
Трепетлика	950	1055	140	915	265	190	60	515	385	15	6.6
Явор	160	180	30	150	50	10	-	60	90	-	2.6
Акация	50	50	5	45	-	10	5	15	30	-	0.9
Върба	70	80	10	70	20	10	5	35	30	5	1.4
Сребролистна липа	240	270	45	225	70	50	10	130	95	-	3.8
Череша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Шестил	110	110	20	90	30	5	-	35	55	-	1.9
Планински ясен	80	90	10	80	30	10	5	45	35	-	1.6
широколистни	24425	27250	4175	23075	6975	1320	385	8680	14205	190	485.9
проценти	89.6	100.0	15.3	84.7	25.6	4.9	1.4	31.9	52.1	0.7	-
Общо възобновителна	24495	27330	4190	23140	7015	1325	385	8725	14225	190	487.1
проценти	89.6	100.0	15.3	84.7	25.7	4.9	1.4	32.0	52.0	0.7	-
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Бял бор	30	40	5	35	25	5	-	30	5	-	1.9
Черен бор	115	135	25	110	75	5	-	80	30	-	2.2

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
иглолистни	145	175	30	145	100	10	-	110	35	-	4.1
проценти	82.9	100.0	17.2	82.8	57.1	5.7	-	62.8	20.0	-	-
Бук	1015	1150	165	985	105	235	30	370	600	15	23.7
Зимен дъб	1865	2030	220	1810	5	390	55	450	1330	30	59.2
Благун	1355	1480	150	1330	-	305	40	345	975	10	64.4
Цер	1660	1755	165	1590	45	365	-	410	1170	10	71.3
Габър	2145	2530	510	2020	15	340	125	480	1515	25	66.2
Трепетлика	140	150	20	130	40	25	5	70	55	5	1.8
Акация	95	95	10	85	-	25	5	30	55	-	3.4
Върба	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.1
Клен	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.8
Сребролистна липа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Череша	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.1
широколистни	8300	9215	1240	7975	210	1690	260	2160	5720	95	291.1
проценти	90.1	100.0	13.5	86.5	2.3	18.3	2.8	23.4	62.1	1.0	-
Общо възобновителна	8445	9390	1270	8120	310	1700	260	2270	5755	95	295.2
проценти	89.9	100.0	13.5	86.5	3.3	18.1	2.8	24.2	61.3	1.0	-
Възобновителна в нискостъблени											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.9
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.3
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.8
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	21.7
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.6
Трепетлика	50	50	10	40	15	10	-	25	15	-	0.4
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Мъждрян	200	225	35	190	-	-	-	-	190	-	2.9
Акация	5545	5705	645	5060	-	1455	420	1875	3140	45	85.9
Келяв габър	3035	3325	1325	2000	-	-	-	-	1875	125	143.4
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Череша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	8835	9310	2015	7295	15	1465	420	1900	5225	170	294.2
проценти	94.9	100.0	21.7	78.3	0.2	15.7	4.5	20.4	56.1	1.8	-
Общо възобновителна	8835	9310	2015	7295	15	1465	420	1900	5225	170	298.6
проценти	94.9	100.0	21.7	78.3	0.2	15.7	4.5	20.4	56.1	1.8	-
всичко възобнов. сечи	**42375**	**46725**	**7600**	**39125**	**7700**	**4520**	**1075**	**13295**	**25375**	**455**	**1089.0**
проценти	90.7	100.0	16.3	83.7	16.4	9.7	2.3	28.4	54.3	1.0	-
Прочистка в иглолистни											
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Общо прочистка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Прочистка в широколистни високостъблени											
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.3
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5
Трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Общо прочистка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.8
Прочистка в издънкови за превръщане											
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.6
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Леска	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Общо прочистка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.4
Прореждане в иглолистни											
Бял бор	2365	2940	825	2115	-	1300	225	1525	420	170	51.4
Черен бор	570	725	200	525	5	325	50	380	110	35	18.6
Дуглазка	50	60	15	45	5	30	-	35	5	5	0.7
иглолистни	2985	3725	1040	2685	10	1655	275	1940	535	210	70.7
проценти	80.1	100.0	27.9	72.1	0.3	44.4	7.4	52.1	14.4	5.6	-
Бук	85	105	10	95	-	25	10	35	60	-	3.1
Зимен дъб	125	125	5	120	-	40	5	45	75	-	5.5
Благун	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-	2.5
Цер	35	35	-	35	-	15	-	15	20	-	2.6
Габър	70	85	25	60	-	5	-	5	55	-	4.9
Бреза	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-	0.6
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
широколистни	355	390	40	350	-	105	15	120	230	-	20.4
проценти	91.0	100.0	10.3	89.7	-	26.9	3.8	30.7	59.0	-	-
Общо прореждане в иглолистни	3340	4115	1080	3035	10	1760	290	2060	765	210	91.1
проценти	81.2	100.0	26.3	73.7	0.2	42.8	7.0	50.0	18.6	5.1	-
Прореждане в широколистни високостъблени											
Бял бор	520	655	185	470	-	295	45	340	95	35	9.5
Смърч	20	20	5	15	-	10	5	15	-	-	0.6
иглолистни	540	675	190	485	-	305	50	355	95	35	10.1
проценти	80.0	100.0	28.1	71.9	-	45.2	7.4	52.6	14.1	5.2	-
Бук	3075	4140	745	3395	45	870	215	1130	2140	125	85.3
Червен дъб	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.1
Зимен дъб	225	290	30	260	-	55	15	70	190	-	10.3
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Габър	3010	4095	790	3305	-	395	190	585	2685	35	91.1
Трепетлика	150	170	25	145	35	25	5	65	75	5	3.5
Явор	35	45	5	40	-	10	5	15	25	-	1.2
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.1
Сребролистна липа	90	110	20	90	-	45	10	55	35	-	3.2
Шестил	25	35	5	30	-	5	5	10	20	-	0.6
Планински ясен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.3
широколистни	6675	8960	1630	7330	80	1420	445	1945	5220	165	199.3
проценти	74.5	100.0	18.2	81.8	0.9	15.8	5.0	21.7	58.3	1.8	-
Общо прореждане	7215	9635	1820	7815	80	1725	495	2300	5315	200	209.4

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
проценти	74.9	100.0	18.9	81.1	0.8	17.9	5.1	23.8	55.2	2.1	-
Прореждане в издънкови за превръщане											
Бял бор	150	180	55	125	-	80	10	90	25	10	3.2
иглолистни	150	180	55	125	-	80	10	90	25	10	3.2
проценти	83.3	100.0	30.6	69.4	-	44.4	5.6	50.0	13.8	5.6	-
Бук	340	460	80	380	-	65	45	110	255	15	12.3
Червен дъб	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2
Зимен дъб	140	140	5	135	-	30	5	35	100	-	10.0
Благун	70	70	-	70	-	30	-	30	40	-	4.8
Цер	70	70	-	70	-	10	-	10	60	-	6.3
Габър	890	1200	235	965	-	100	60	160	800	5	43.2
Трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1
Мъждрян	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2
Акация	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	1.0
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Полски бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Върба	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
широколистни	1535	1965	325	1640	-	235	110	345	1275	20	80.5
проценти	78.1	100.0	16.5	83.5	-	12.0	5.6	17.6	64.9	1.0	-
Общо прореждане	1685	2145	380	1765	-	315	120	435	1300	30	83.7
проценти	78.6	100.0	17.7	82.3	-	14.7	5.6	20.3	60.6	1.4	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	8465	10220	2275	7945	1550	4025	555	6130	1550	265	191.6
Смърч	45	45	-	45	20	25	-	45	-	-	1.1
Черен бор	1400	1645	390	1255	305	595	60	960	255	40	31.8
Дуглазка	190	230	50	180	100	35	-	135	35	10	3.4
иглолистни	10100	12140	2715	9425	1975	4680	615	7270	1840	315	227.9
проценти	83.2	100.0	22.4	77.6	16.3	38.5	5.1	59.9	15.2	2.5	-
Бук	300	370	85	285	15	30	5	50	235	-	10.2
Червен дъб	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.4
Зимен дъб	385	425	45	380	20	80	5	105	275	-	17.5
Благун	145	155	15	140	5	35	-	40	100	-	8.5
Цер	100	100	35	65	-	-	-	-	65	-	6.1
Габър	500	630	130	500	-	70	20	90	410	-	18.6
Трепетлика	30	30	-	30	15	-	-	15	15	-	0.7
Бреза	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-	1.1
Акация	60	60	20	40	-	-	-	-	40	-	2.3
Сребролистна липа	40	50	10	40	5	20	-	25	15	-	1.1
Череша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
широколистни	1590	1850	340	1510	60	250	30	340	1170	-	66.7
проценти	85.9	100.0	18.4	81.6	3.3	13.5	1.6	18.4	63.2	-	-
Общо пробирка в иглолистни	11690	13990	3055	10935	2035	4930	645	7610	3010	315	294.6
проценти	83.6	100.0	21.9	78.1	14.6	35.2	4.6	54.4	21.5	2.2	-
Пробирка в широколистни високостъблени											

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Бял бор	100	120	35	85	15	45	10	70	15	-	2.5
иглолистни	100	120	35	85	15	45	10	70	15	-	2.5
проценти	83.3	100.0	29.2	70.8	12.5	37.5	8.3	58.3	12.5	-	-
Бук	3425	3930	600	3330	275	400	90	765	2500	65	84.7
Червен дъб	50	70	10	60	5	10	-	15	45	-	1.7
Зимен дъб	470	550	75	475	15	100	5	120	350	5	15.4
Благун	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	0.8
Цер	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.6
Габър	1245	1480	245	1235	-	195	45	240	985	10	42.9
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.3
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	180	190	35	155	10	85	5	100	55	-	4.5
Планински ясен	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.6
широколистни	5430	6280	970	5310	310	800	145	1255	3975	80	152.6
проценти	86.5	100.0	15.5	84.5	4.9	12.7	2.3	19.9	63.3	1.3	-
Общо пробирка	5530	6400	1005	5395	325	845	155	1325	3990	80	155.1
проценти	86.4	100.0	15.7	84.3	5.1	13.2	2.4	20.7	62.4	1.2	-
Пробирка в издънкови за превръщане											
Бял бор	70	80	15	65	15	35	-	50	15	-	1.3
иглолистни	70	80	15	65	15	35	-	50	15	-	1.3
проценти	87.5	100.0	18.8	81.2	18.8	43.7	-	62.5	18.7	-	-
Бук	1800	2110	340	1770	90	240	30	360	1380	30	64.9
Зимен дъб	320	320	25	295	-	75	10	85	210	-	16.8
Благун	260	280	25	255	-	50	5	55	195	5	12.7
Цер	235	255	20	235	-	45	-	45	185	5	11.3
Габър	2330	2795	460	2335	-	350	140	490	1800	45	90.4
Трепетлика	85	85	10	75	30	-	-	30	45	-	3.0
Явор	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2
Акация	30	30	5	25	-	5	5	10	15	-	1.7
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Сребролистна липа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Череша	50	60	5	55	-	10	5	15	40	-	1.5
широколистни	5115	5940	890	5050	120	775	195	1090	3875	85	202.9
проценти	86.1	100.0	15.0	85.0	2.0	13.1	3.3	18.4	65.2	1.4	-
Общо пробирка	5185	6020	905	5115	135	810	195	1140	3890	85	204.2
проценти	86.1	100.0	15.0	85.0	2.3	13.5	3.2	19.0	64.6	1.4	-
всичко отгледни сечи	**34645**	**42305**	**8245**	**34060**	**2585**	**10385**	**1900**	**14870**	**18270**	**920**	**1052.6**
проценти	81.9	100.0	19.5	80.5	6.1	24.5	4.5	35.1	43.2	2.2	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	11950	14525	3445	11080	1770	5800	850	8420	2180	480	268.3
Смърч	65	65	5	60	20	35	5	60	-	-	1.7
Черен бор	2425	2900	695	2205	595	940	110	1645	485	75	58.0
Дуглазка	240	290	65	225	105	65	-	170	40	15	4.1
иглолистни	**14680**	**17780**	**4210**	**13570**	**2490**	**6840**	**965**	**10295**	**2705**	**570**	**332.1**
проценти	82.6	100.0	23.7	76.3	14.0	38.5	5.4	57.9	15.2	3.2	-
Бук	25065	29040	4550	24490	5050	2560	655	8265	15850	375	547.6
Червен дъб	85	115	15	100	5	20	-	25	75	-	3.4
Зимен дъб	8795	9755	1285	8470	1555	1025	160	2740	5650	80	283.2

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Благун	2205	2410	255	2155	100	455	50	605	1535	15	118.4
Цер	2365	2510	260	2250	125	445	-	570	1665	15	130.6
Габър	12165	15010	2815	12195	340	1515	590	2445	9630	120	430.0
Трепетлика	1405	1540	205	1335	400	250	70	720	590	25	18.4
Явор	200	230	35	195	50	20	5	75	120	-	4.0
Бреза	60	60	-	60	-	30	-	30	30	-	3.9
Мъждрян	205	230	35	195	-	-	-	-	195	-	3.6
Акация	5790	5950	690	5260	-	1495	435	1930	3285	45	96.0
Келяв габър	3035	3325	1325	2000	-	-	-	-	1875	125	144.2
Полски бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Върба	80	90	10	80	20	10	5	35	40	5	1.8
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Клен	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.9
Леска	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	550	620	110	510	85	200	25	310	200	-	14.1
Череша	55	65	5	60	-	10	5	15	45	-	2.0
Шестил	135	145	25	120	30	10	5	45	75	-	2.5
Планински ясен	130	140	15	125	35	15	5	55	70	-	4.5
широколистни	**62340**	**71250**	**11635**	**59615**	**7795**	**8065**	**2010**	**17870**	**40940**	**805**	**1809.5**
проценти	87.5	100.0	16.3	83.7	11.0	11.3	2.8	25.1	57.5	1.1	-
ВСИЧКО	**77020**	**89030**	**15845**	**73185**	**10285**	**14905**	**2975**	**28165**	**43645**	**1375**	**2141.6**
проценти	86.5	100.0	17.8	82.2	11.5	16.8	3.4	31.7	49.0	1.5	-

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от 89 030 куб.м с клони, би следвало да се добие 28 165 куб.м строителна дървесина или 31.7 %, от която едра – 10 285 куб.м (11.5 %), средна – 14 905 куб.м (16.8 %) и дребна – 2 975 куб.м (3.4 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – 43 645 куб.м (49.0 %) и използваема вършина – 1 375 куб.м (1.5 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 15 845 куб.м (17.8 %).

Сортиментната структура на ползването през отделните години ще се променя в зависимост от структурата и санитарното състояние на насажденията, от които ще се добива дървесина.

Процентите, по които е извършено сортиментирането, са посочени в **таблица № 53.** Използвани са същите, които са приети в горскостопанския план на ТП „Държавно горско стопанство Елена” от 2023/2024 год.

Таблица № 53

възприети прогнозни проценти за сортиментиране на предвидената за отсичане стояща маса (с клони)

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	1	58	4	1	18	1	18
	СМ	2	64	3	2	15	2	14
	ЧБ	3	52	4	1	23	1	19
	ДГЛ	4	67	1	1	15	1	15
	БК	5	27	4	1	52	1	15
	ЧДБ	6	25	4	1	54	1	15
	ЗДБ	7	25	4	1	54	1	15
	БЛ	8	25	4	1	54	1	15
	ЦР	9	27	3	1	52	1	16
	ГБР	10	15	3	1	64	1	16
	ТРП	11	25	18	5	37	2	13
	БРЗ	12	28	8	2	48	1	13
	АК	13	-	25	8	55	1	11
	СРЛП	14	25	20	2	36	2	15
	ЧРШ	15	25	4	1	54	1	15
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ	ЧБ	16	52	4	1	23	1	19
	БК	17	27	4	1	52	1	15
	ЗДБ	18	25	4	1	54	1	15
	БЛ	19	25	4	1	54	1	15
	ЦР	20	27	3	1	52	1	16
	ГБР	21	15	3	1	64	1	16
	ТРП	22	25	18	5	37	2	13
	ЯВ	23	27	4	1	52	1	15
	ВРБ	24	27	12	6	38	3	14
	КЛ	25	25	4	1	54	1	15
	ДРЛП	26	25	20	2	36	2	15
	ЕДЛП	27	25	20	2	36	2	15
	СРЛП	28	25	20	2	36	2	15
	ЧРШ	29	25	4	1	54	1	15
	ШС	30	27	4	1	52	1	15
	ПЛЯС	31	35	10	2	41	1	11
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	ББ	32	58	4	1	18	1	18
	ЧБ	33	52	4	1	23	1	19
	БК	34	10	20	2	50	2	16
	ЧДБ	35	1	19	2	65	2	11
	ЗДБ	36	1	19	2	65	2	11
	ЛДБ	37	1	19	2	65	2	11
	БЛ	38	1	19	2	65	2	11
	ЦР	39	3	18	1	65	2	11
	ГБР	40	1	14	4	61	2	18
	ТРП	41	25	18	5	37	2	13
	МЖД	42	-	3	7	75	1	14
	АК	43	-	25	8	55	1	11
	КГБР	44	-	-	-	55	5	40
	ПБРС	45	1	19	2	65	2	11
	ВРБ	46	27	12	6	38	3	14
	КС	47	10	20	2	50	2	16
	КЛ	48	1	19	2	65	2	11
	ЕДЛП	49	20	25	3	33	2	17
	СРЛП	50	20	25	3	33	2	17

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
	ЧРШ	51	1	19	2	65	2	11
	ШС	52	10	20	2	50	2	16
	ПЛЯС	53	11	28	4	46	1	10
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В НИСКОСТЪБЛЕНИ	ББ	54	58	4	1	18	1	18
	ЧБ	55	52	4	1	23	1	19
	БК	56	-	15	10	55	2	18
	ЗДБ	57	-	10	8	68	2	12
	БЛ	58	-	10	8	68	2	12
	ЦР	59	-	12	5	68	2	13
	ГБР	60	-	6	6	66	2	20
	ТРП	61	25	18	5	37	2	13
	БРЗ	62	28	8	2	48	1	13
	МЖД	63	-	-	-	83	1	16
	АК	64	-	25	8	55	1	11
	КГБР	65	-	-	-	55	5	40
	АЙЛ	66	-	25	8	55	1	11
	ПБРС	67	-	10	8	68	2	12
	ВРБ	68	27	12	6	38	3	14
	ГЛД	69	-	25	8	55	1	11
	ДЖ	70	-	10	8	68	2	12
	ЕЛ	71	40	6	1	40	1	12
	КЛ	72	-	10	8	68	2	12
	СРЛП	73	-	15	20	40	3	22
	ЧРШ	74	-	10	8	68	2	12
	ЧРН	75	-	10	8	68	2	12
	ПЯС	76	-	18	16	46	2	18
	И214	77	40	11	4	31	2	12
ВЪЗОБНОВИТЕЛНА В ТОПОЛОВИ	БК	78	27	4	1	52	1	15
	ТП	79	40	11	4	31	2	12
ПРОЧИСТКА В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	80	-	3	37	10	10	40
	ЧБ	81	-	5	33	12	10	40
ПРОЧИСТКА В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	БЛ	82	-	-	15	65	3	17
	ЦР	83	-	-	15	65	3	17
	ГБР	84	-	-	-	-	-	100
ПРОРЕЖДАНЕ В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	85	-	44	8	14	6	28
	СМ	86	-	43	12	9	6	30
	ЧБ	87	1	43	7	16	5	28
	ДГЛ	88	6	50	2	12	5	25
	БК	89	1	21	5	52	3	18
	ЧДБ	90	1	13	6	65	3	12
	ЗДБ	91	1	13	6	65	3	12
	БЛ	92	1	13	6	65	3	12
	ЦР	93	1	13	4	67	2	13
	ГБР	94	-	10	5	65	1	19
	ТРП	95	18	17	3	42	2	18
	БРЗ	96	3	22	2	60	1	12
	АК	97	-	10	10	65	2	13
ПРОРЕЖДАНЕ В ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ	ББ	98	-	44	8	14	6	28
	СМ	99	-	43	12	9	6	30
	ЧБ	100	1	43	7	16	5	28
	ДГЛ	101	6	50	2	12	5	25
	БК	102	1	21	5	52	3	18
	ЧДБ	103	1	13	6	65	3	12
	ЗДБ	104	1	13	6	65	3	12

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
	БЛ	105	1	13	6	65	3	12
	ЦР	106	1	13	4	67	2	13
	ГБР	107	-	10	5	65	1	19
	ТРП	108	18	17	3	42	2	18
	ЯВ	109	1	21	5	52	3	18
	БРЗ	110	3	22	2	60	1	12
	МЖД	111	-	-	-	85	1	14
	АК	112	-	10	10	65	2	13
	КГБР	113	-	-	-	40	10	50
	ВБ	114	-	44	8	14	6	28
	ИВА	115	-	-	-	80	2	18
	КЛ	116	1	13	6	65	3	12
	СРЛП	117	1	40	8	30	1	20
	ШС	118	1	21	5	52	3	18
	ПЛЯС	119	-	20	5	60	2	13
ПРОРЕЖДАНЕ В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	ББ	120	-	44	8	14	6	28
	ЧБ	121	1	43	7	16	5	28
	ЕЛА	122	-	43	12	9	6	30
	ДГЛ	123	6	50	2	12	5	25
	БК	124	-	15	10	55	2	18
	ЧДБ	125	-	13	7	65	3	12
	ЗДБ	126	-	13	7	65	3	12
	БЛ	127	-	13	7	65	3	12
	ЦР	128	-	13	5	67	2	13
	ГБР	129	-	9	6	65	2	18
	ТРП	130	18	17	3	42	2	18
	БРЗ	131	3	22	2	60	1	12
	МЖД	132	-	-	-	85	1	14
	АК	133	-	10	10	65	2	13
	КГБР	134	-	-	-	40	10	50
	ПБРС	135	-	13	7	65	3	12
	ВРБ	136	15	10	5	50	5	15
	ИВА	137	-	-	-	80	2	18
	КЛ	138	-	13	7	65	3	12
	СРЛП	139	1	40	8	30	1	20
	ПЛЯС	140	-	20	5	60	2	13
ПРОБИРКА В ИГЛОЛИСТНИ	ББ	141	15	40	5	15	3	22
	СМ	142	25	31	4	14	4	22
	ЧБ	143	20	35	3	16	3	23
	ДГЛ	144	45	15	1	14	4	21
	БК	145	7	10	2	64	2	15
	ЧДБ	146	3	13	2	67	2	13
	ЗДБ	147	3	13	2	67	2	13
	БЛ	148	3	13	2	67	2	13
	ЦР	149	6	12	-	66	2	14
	ГБР	150	-	13	3	68	1	15
	ТРП	151	28	5	1	48	2	16
	БРЗ	152	3	22	2	60	1	12
	МЖД	153	-	-	-	85	1	14
	АК	154	-	10	10	65	2	13
	ВБ	155	15	40	5	15	3	22
	ИВА	156	-	-	-	80	1	19
	СРЛП	157	8	41	3	29	2	17
ПРОБИРКА В ШИРОКОЛИСТНИ	ББ	158	15	40	5	15	3	22

вид на сечта	дървесен вид	ред	едра	средна	дребна	дърва	вършина	отпад
ВИСОКОСТЪБЛЕНИ	ЧБ	159	20	35	3	16	3	23
	ДГЛ	160	45	15	1	14	4	21
	БК	161	7	10	2	64	2	15
	ЧДБ	162	3	13	2	67	2	13
	ЗДБ	163	3	13	2	67	2	13
	БЛ	164	3	13	2	67	2	13
	ЦР	165	6	12	-	66	2	14
	ГБР	166	-	13	3	68	1	15
	ТРП	167	28	5	1	48	2	16
	ЯВ	168	7	10	2	64	2	15
	БРЗ	169	3	22	2	60	1	12
	МЖД	170	-	-	-	85	1	14
	АК	171	-	10	10	65	2	13
	ЕДЛП	172	8	41	3	29	2	17
	СРЛП	173	8	41	3	29	2	17
	ЧРШ	174	3	13	2	67	2	13
	ПЛЯС	175	15	6	1	65	1	12
ПРОБИРКА В ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ	ББ	176	15	40	5	15	3	22
	ЧБ	177	20	35	3	16	3	23
	ДГЛ	178	45	15	1	14	4	21
	БК	179	3	12	2	65	2	16
	ЧДБ	180	-	17	2	67	2	12
	ЗДБ	181	-	17	2	67	2	12
	БЛ	182	-	17	2	67	2	12
	ЦР	183	-	18	1	67	2	12
	ГБР	184	-	13	5	65	2	15
	ТРП	185	28	5	1	48	2	16
	ЯВ	186	3	12	2	65	2	16
	БРЗ	187	3	22	2	60	1	12
	МЖД	188	-	-	-	85	1	14
	АК	189	-	10	10	65	2	13
	КЛ	190	-	17	2	67	2	12
	ЕДЛП	191	5	35	5	34	2	19
	СРЛП	192	5	35	5	34	2	19
	ЧРШ	193	-	17	2	67	2	12
	ШС	194	3	12	2	65	2	16
	ПЛЯС	195	15	6	1	65	1	12

8. ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ЗАЛЕСЯВАНЕ

8.1. Естествено възобновяване

Естественото възобновяване в широколистните насаждения в района на горите, собственост на община Елена, протича относително добре. Основна причина за това са добрите хидротермични условия в района на общината.В част от насажденията, основно в издънковите гори за превръщане, е наличен подлес, който затруднява естественото възобновяване и е планирано неговото изсичане при провеждане на възобновителните сечи.

Изсичане на подлеса е предвидено в случаите когато той е пречка за възобновяването им в зрели издънкови дъбови насаждения. Препоръчва се мероприятието да се извършва в семеносна година.

Общо изсичане на подлеса е предвидено на площ от 285.4 ха, като е в комбинация с или предхождащо краткосрочно-постепенна, постепенно-котловинна и групово постеренна възобновителни сечи.

8.2. Залесяване

В рамките на горските територии, собственост на общината, не се планира залесяване върху горски територии.

9. ПАША В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

9.1. Паша

Пашата на домашни животни е забранена в следните горски територии:

В землище на с. Беброво, отдели и подотдели №№ 141 л; 142 т; 143 н-ю; 145 к; 146 м-х, ш, щ, в1, о1, г2-е2; 147 л1, ж2; 148 к1, о1; 149 г, о, х; 151 м, н, п, ю; 152 р, у; 155 н; 156 д; 172 и; 173 в, д, е, с, у; 174 ж, п; 179 г1, з1, т1, а2, е2, ф2, х2; 183 в, е; 184 и; 209 т-ц; 210 б, е1; 211 р1 б1, е1 м1; 212 и, м, с, у; 443 з, и; 465 о, ч, ж1, з1, ч1; 466 ч; 471 с1; 472 а, д, н, у, о1, с1, ц1; с обща площ 121.0 ха, в землище на с. Блъсковци, отдели и подотдели №№ 414 а; 415 б, е, л, щ; 416 а, и, т, х, ш, л1; 417 а1, н1-р1, т1, ф1; 418 с; 419 ч1, с3; 420 к, н; 424 а; 426 и1; 429 л, п; 431 ж, з, к; 458 б, д, у; 459 н; 461 з, м1, с1-у1; с обща площ 40.4 ха, в землище на с. Бойковци, отдели подотдели №№ 229 б, з; 230 я; 231 ч, я; 464 е, з, а1; 470 ф1, а2, г2; с обща площ 39.3 ха, в землище на с. Дебели рът, отдели и подотдели №№ 159 л; 160 а; 162 о; 163 и, м, н; 166 ж, н; 170 г ; с обща площ 10.0 ха, в землище на гр. Елена, отдели и подотдели №№ 339 л, м, п, ш, а1, д1; 342 а, о, т, х, ц; 347 н; 349 б; 350 з; 354 г; 356 и, щ; 422 и; 433 к, л, р, с, ц; 438 б; 439 к1; 441 в; 442 ц; 443 х, ц; 445 г, е; 448 к; 449 о; 456 л; 474 к, п, е1, к1; 475 а1, и1, л1, м1, ф1, ц1; с обща площ 48.7 ха, в землище на с. Каменари, отдели и подотдели №№ 219 и; 220 х, а1; 223 а, ж, к, н, н1; 227 у; 234 г; 236 а, г, е; 237 а-д, ж-к, м, н, р, с; 238 в-л, о; 239 в, д, е, к, м, н, с-х, ц; 240 б, в, е-з, к, м-р; 241 а, в-д, ж-м, о; 242 е; 243 а, б, г, д, к, л, н, о, р, у, ф; 244 а, в, г, е-к, м-р, т, ц; 245 я, а1; 246 р; с обща площ 399.3 ха, в землище на с. Константин, отдели и подотдели №№ 180 у, ф; 185 ф, ц-щ; 186 а1, д1, у1; 187 б, и1, л1, м1, р1, ю1, в2; 189 к; 190 я; 192 о; 193 ч, ш; 194 г, м; 195 ж, з, п, с, т, ф, ц, б1, и1; 196 м, т; 463 г1, л1, п1, у1, щ1, щ2; 471 г1 ж1 п; 473 ю1, а2, д3, м3; с обща площ 65.8 ха, в землище на с. Костел, отдели и подотдели №№ 221 м, н, р, у, ф, б1; 245 ш, щ, в1; 246 а-в, г-е, с; 247 а, ц; 248 в, д, е; 262 г; 263 н; 271 л; 308 а, б, д, е, р-у, х, ц; 309 а, в, г, н, т; 310 а, г-о, ф; 311 а, б, д, е, и-н, п, ф, ц; 312 е, к-н, х, ц; 313 а, в, д-ж; 314 д-и; 315 а, б, г; 319 а, в-л, н-р; 320 а, ж-и, м-р, у, ф; 322 г, д, и, л; 323 б, з, к; 324 в, е, и-м; 325 в, е-и; 326д-и, л; 327 а, д, з, у; 328 б, г-е, к; 329 к, р, с; 330 б-д, ж-к, м, н, с-ц, ш; 331 ж, и; 332 а-в, з-л, н, п, с-у; 333 а, в, д; 334 е; 335 г, д, з, и; 336 ч, щ, ф1-ц1, щ1, ю1, я2, ж3, к3, р3, ч3, щ3; 467 б, в, е, к, т; с обща площ 793.3 ха, в землище на с. Майско, отдели и подотдели №№ 197 ц; 203 п, т, у, х; 208 а, е, ч, щ, м1; с обща площ 25.0 ха, в землище на с. Марян, отдели и подотдели №№ 146 ю1; 212 а1; 337 з; 339 и1, н1; 340 б, д, е; 341 р; с обща площ 11.3 ха, в землище на с. Палици, отдели и подотдели №№ 212 б2, и2, ф3; 213 ч, ю, я, л1, ц1, ч1, щ1; 215 а, ж; 216 ж, р1; 217 а1, д1, р1; 218 а, л1, ч1; 470 д; с обща площ 10.8 ха, в землище на с. Руховци, отдели и подотдели №№ 337 б, щ, ф2; 338 п, ж1, т1-ф1, з2, н2; 339 в2; 340 ю, д1; с обща площ 18.3 ха, в землище на с. Средни колиби, отдели и подотдели №№ 365 ю1; 367 с-х, ч, щ, д1, з1-к1, п1, с1; 373 г, р, з1; 375 н; 376 м; 377 е, з, н, о; 378 о, ф, г1, н1-п1, т1-х1; 379 н-п, ф, х, ч, р1; 380 и, о, б1; 382 хе1, ж1; 383 л, ц; 386 ц; 388 з, к, ц, щ, и1, л1-н1, р1, с1; 389 з, ц, а1-г1, л1, 4, 12; 390 а, г, у, ч, щ; 391 б, г, д; 393 ч; 394 г, д, е, о; 395 и, п, с; 468 ж, о, ж1, з1; 469 ф, х, ч; с обща площ 163.7 ха, в землище на с. Чакали, подотдели 336 ю, д2; с обща площ 1.4 ха, в землище на с. Шилковци, отдели и подотдели №№ 363 а, б, е, п, с-ф, ч, в1, д1, т1, у1, ш1, з2, 1; 364 в, п-у, х, ц, ш, г1, е1, ж1, з1, м1-р1, т1-х1, 3; 365 ж-о, р-т, щ, в1-д1, ж1-л1, н1, р1, у1, х1, ч1-щ1, я1, а2, в2-е2, ж2, и2, л2, о2-р2; 366 и, к, м, н, п, т, у, з1, 1; 367 г, ж, з, к-н, п, щ1; 368 ц; 369 б-ж, и-т, ф, ч, щ-з1, л1, о1, п1, ф1-ч1, 1-3; 371 б, в, е-м, п, ц; 372 г; 378 в, г, е, к, с; 391 а, ж, з, м, о, т, х, я, а1, в1; 400 л; 402 а, б, г-е, з, и, л, п, т, ч, ю; 405 б, ж, д1; 406 а-в, ф; 407 з, и; с обща площ 462.0 ха и в землище на с. Яковци, отдели и подотдели №№ 355 х; 359 д, л, в1, д1; 360 а, б, и, х, ц, щ, в1, р1, х1, ц1; 361 с, х, ю, б1, в1, д1; 362 п; 405 и, в1, г1; 406 з; 408 п, у, ш; 410 г; 411 б1, м1, п1; 413 н-ф; 414 а, ж, а1, в1, г1; 419 б, и, л, т, в1, е1, з1, о3, р2; с обща площ 43.0 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 1 735.7 ха.

В **таблица № 54** е показано как се разпределя тя по землища.

Таблица № 54

Размер на площта, разрешена за паша и допустим брой добитък

землище	Обща площ	Разрешена за паша	% от площта
	ха	ха	
с. Беброво	300.7	179.1	59.7
с. Блъсковци	81.0	40.6	50.1
с. Бойковци	99.3	60.0	60.4
с. Дебели рът	51.0	41.0	80.4
гр. Елена	285.1	236.4	82.9
с. Каменари	541.8	142.5	26.3
с. Константин	167.3	101.5	60.7
с. Костел	1 192.2	398.9	33.5
с. Майско	185.1	160.1	86.5
с. Марян	33.3	22.0	66.1
с. Палици	16.0	5.2	32.5
с. Руховци	46.0	27.7	60.2
с. Средни колиби	287.2	123.5	43.0
с. Чакали	4.2	2.8	66.7
с. Шилковци	628.8	166.8	26.5
с. Яковци	70.0	27.0	38.6
ВСИЧКО	**3 989.0**	**1 735.7**	**43.5**

10. ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

10.1. Добив на вършина

В горските територии, собственост на община Елена се предвижда да се добива средногодишно по 137.5 куб.м вършина.

11. ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

11.1. Добив на билки, горски плодове и гъби

Предвид на това, че възможният добив силно варира в зависимост от валежите и средните температури през всяка отделна година, този горскостопански план не предвижда конкретни количества.

12. СТРОЕЖ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО, ПОЛЗВАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ

12.1. Сгради

През период на действие на настоящия горскостопански план не се предвижда строеж на нови сгради, свързани с управлението на горите, собственост на община Елена.

12.2. Пътно строителство

През период на действие на настоящия горскостопански план не се предвижда строеж на нови автомобилни пътища, а ***само ремонт на съществуващи автомобилни пътища,*** преминаващи през горските територии, собственост на общината, ***с обща дължина 2 км***.

12.3. Технико-укрепителни мероприятия

Не се предвижда изграждане на укрепителни съоръжения.

13. ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Горските територии, обект на изработване на горскостопанския план, попадат на територията на I Горскостопански участък „Елена“ и на II Горскостопански участък „Костел“ на ТП „Държавно горско стопанство Елена”, гр. Елена.

За опазване на горите от болести и вредители следва да се извършват редовно лесопатологични обследвания в различни райони на общинските гори, съвместно с Лесозащитна станция – София. Основни средства за борба остават редовното и навременно извършване на планираните сечи, както и своевременно провеждане на лесозащитни мероприятия. От съществено значение е събирането на сухата и паднала маса, както и на отпадъците от сечта.

За опазване на новосъздадените горски култури, те следва да се ограждат, по възможност с ограда, а по изключение – с вършина и клони.

ГЛАВА VI

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Всички мероприятия за защита на от пожари на горските територии, собственост на община Елена, са планирани съгласно чл.136 от Закона за горите от 08.03.2011 г. (влязъл в сила от 09.04.2011 г), Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии (ДВ бр.7 от 2004 г.) и Наредба № 8 от 11.05.2012 г. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Планът за защита от пожари, на горските територии, собственост на общината, е извадка от планът за защита на горските територии от пожари, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Елена”, гр. Елена, като обхваща и горските територии, отразени в кадастралната калта и кадастралните регистри на землищата на населените маста, като земеделски територии. В настоящия горскостопански план са посочени размерите на предвидените мерки и мероприятия само за района на горските територии, собственост на общината.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на карти за защита от пожари, в мащаб 1:25 000 със съответния цвят на класа на пожарна опасност. Тук са описани и противопожарните дялове

Горите, собственост на общината, са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 55.**

Таблица № 55

за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	131.4	1190.9	2666.7	3989.0
проценти	3.3	29.9	66.8	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 146 ю1; 147 ж, ж1, т1, ф1, г2, л2, м2; 177 п; 196 с1; 199 з, м, р, ч; 220 ж, з, л, н; 221 с, ц; 323 в, д; 329 л, н, р, 1; 330-2; 338 п; 342 о; 355 х; 357 ж; 369 м, р, т, ф, ч, щ, д1, е1, з1, п1, ч1, 1, 3; 377 р; 378 в; 379 в1, е1; 386 ц, ч; 387 л; 388 ц, щ; 389 б1, в1; 391 г, ж, я; 401 г; 402 а, г, л, п, ю; 406 а; 413 н; 419 и3; 422 к, м; 426 с1; 428 ф; 440 у; 443 у; ; с обща площ 131.4 ха или 3.3 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 142 г, е, ж, ю-в1; 144 в, л, ф, х; 146 м-х, ш, щ, я, в1, д1, о1, б2, г2-ж2; 147 к, у, г1, д1, з1, к1, м1, п1, у1, д2-и2, н2; 148 я, и1-л1, о1, т1, х1; 159 р, у; 151 з, п; 153 л; 158 и; 159 з, л, н, с-у, х; 160 в, д, и, м; 161 а, и, м; 162 р; 164 и; 167 м; 170 г, з,; 173 в, н, у; 176 в, 3; 177 б, е, з, и, л, о; 179 к, л1, т1, щ1, б2, е2-з2, ф2, х2; 180 т, ю, я; 186 д1, к1, л1; 187 у, ф, ч, д1, и1, л1, м1, ц1, ш1, ю1-а2, в2, к2; 190 ц-ш, я, а1; 192 и, о, ф, ц; 193 ф, ч, ш; 195 в, ж, з, н, п, с-ц, ш; 196 в, ж, т, у, а1, г1, и1 л1, н1, п1, т1, у1, х1, щ1-я1; 199 г, и, с, у, ш, ю, я, б1-д1, к1; 200 р; 202 к, п, ю; 203 п, т, х; 205 в, ж; 207 з, б;

219 ж; 211 е1, м1, о1; 212 в, м, с-у, а1, е1, б2, и2; 213 ч; 216 г1; 217 д1, р1; 219 л, н; 221 е, к, л, о, п, х; 223 м, о; 225 р; 228 л1; 229 д, ж, щ; 231 п; 232 в, з, и; 236 б, в, д; 237 л, о; 238 а, б, м, н, п, 1; 239 г, ж-и, л, о-р, ф, х; 240 а, д, и, л; 241 а, б, е, н, 1; 242 г, и; 243 в, ж, з, м, т, х; 244 б, д, л, с, ф 5; 245 ч, б1, 3; 308 в, г, с, т, ф, ш, щ; 309 о; 310 б, к; 313 б; 314 и, 1; 320 а, в, н, о; 322 е, и, п, т, у, 1, 2; 323 а, б, г, е, з-к, м, 1, 3-8; 324 б; 325 в, д, з, 3; 327 о, ц, ж1; 328 а, в, и, 1-4; 329 б, е, ж, и, к, с, 2; 330 г, е, л, ч; 331 г, д, з, 1; 332 б, г, д, л, р, у, 1; 334 е; 335 д, ж; 336 щ1, ю1, а2-в2, о2, я2, ж3, к3, р3; 337 б, е, з, щ, х2, ц2; 338 ж, у, щ, ж1, у1, ж2, и2; 339 в, д, г1, 4; 349 б, д, ю; 341 г1, д1; 342 х, ц; 343 м, ш; 352 л; 353 а, г; 355 ф, ю; 356 у, щ, б1, в1, п1, ю1, о2; 358 и1; 363 т, у, д1, з2; 364 т, у, ш, е1, ж1; 365 л, м, г1, ш1, щ1, в2, л2; 366 ж-и, о, ш, я, 1; 367 с, у, ч, щ, з1, и1; 368 р-т, ф,1 х; 369 в, г, ж, н, п, ю, я, а1, б1, в1, г1, ж1, ф1, х1, ц1, 2; 373 р; 374 к, л; 376 к; 377 б, у; 378 г, е, к, с, г1; 379 у, з1; 380 и1, п1; 382 ж1, у1; 385 и, н, о, г1; 387 ю; 388 л1-н1, р1, с1; 389 з, ц, а1, г1, л1, 4, 12; 391 а, б, д, х, а1, в1; 402 б, е, з, и, т, ч; 406 з; 407 з, и; 408 п, у, ш; 413 п-ф; 415 е, л, ж1, з1, м1; 416 ш; 417 н1-п1, т1, ф1; 419 ж3, л3, м3; 420 з, л, м, о; 422 и; 426 л, п, в1, и1; 427 в; 428 и, ш, ж1; 429 л; 431 ж, п; 422 а, б, к, р, с; 435 е, з-м, п, с, г; 436 г, е; 437 б; 438 д, ж, ц, ч; 439 о, б1, к1; 440 т, ф; 441 г, н, о, п; 442 е, з, т-ц, ш, щ; 443 у; 446 е, ж; 449 ж, м; 450 и, к, м; 451 н; 453 л, ф, щ-б1; 456 к; 457 с, х, ц; 458 у, ю; 464 з; 466 а, ч, к1, р1; 467 б; 470 д, в2, д2, е2; 471 л; 472 а, ф, а1, о1, с1; 475 б, д, е, к, о1, т3, у3, ц3, ч3; с обща площ 1 190.9 ха или 29.9 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели с 141 д, ж, з, и, л, м, н, о, п, р; 142 о, п, с, т, у, ф, х, щ, г1; 143 л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 145 к, л, н; 146 у1; 147 л1; 148 а1, в1, г1, ю1; 149 г, о, у-х; 150 л-о, т; 151 г, м, н, т, щ, ю; 152 г, ж, и, л, р, у, ш, ю, в1, г1; 153 а, г; 154 в; 155 е, к, н; 156 д, к, н; 157 б-г, з, л, м; 158 к, м, н; 160 а; 162 д, ж, о; 164 б, к, м, н; 165 л, н, п; 166 ж, з, н, о; 167 и; 170 ж; 172 ж, и; 173 д, е, з, с; 174 ж, и, л; 176 р; 177 б, е, з, и, л, о; 178 в, е; 179 е, з, л, г1, з1, р1, ц1, ч1, а2, р2, с2; 180 у-х; 183 в, д, е; 184 е, и; 185 м, р, ф, ц, ч, ш, щ; 186 г, я, а1, н1, о1, с1, у1; 187 б, р1, л2; 189 к; 190 г, о; 191 ж; 192 м; 193 в, ю, б1; 194 г, е, ж, и, к, л, м, о, у, ю, з1, л1; 195 е, м, р, б1, д1, и1, к1; 196 м; 197 ц; 198 а, в, е, з, л; 199 у1; 200 ж; 202 б, д; 203 е, у, ю; 204 г, н; 205 р; 206 г, к, м, ю, я, л1, м1, о1, т1; 207 в, е, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; 208 а, в, е, м, о, р, ф, ч, щ, ю, я, а1, в1, е1, ж1, з1, л1, м1, н1; 209 т, у, ф, х, ц; 210 б, м, ю, я, а1, б1, г1, е1; 211 е, р, б1, ф1, х1, щ1; 212 и, х, к3, ф3; 213 н, ю, я, л1, т1, х1, ц1, ч1, щ1, к2; 215 а, ж, о, ф, в1, е1, к1; 216 ж, с, р1; 217 а1; 218 а, и1, л1, ф1, ч1; 219 и, ю; 220 х, а1, б1, г1; 221 а, м, н, р, у, ф, б1; 222 в; 223 а, ж, к, н, ц, и1, н1; 224 г; 227 т, у; 228 н, с, с1, а2; 229 б, з, и, к, н, п, а1, г1, д1; 230 ч, ш, я; 231 ч, я; 234 г; 236 а, г, е, 1; 237 а-к, м, н, п, р, с, 1; 238 в-л, о; 239 а-в, д, е, к, м, н, с-у, ц; 240 б-г, е-з, к, м-р; 241 в-д, ж-м, о; 242 д-з, к; 243 а, б, г, д, е, и, к, л, н, о, п, р, с, у, ф, 1; 244 а, в, г, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, т, у, х, ц, 1, 3, 6, 7, 8; 245 ш, щ, я, а1, в1, г1, 4; 246 а, б, в, г, д, е, р, с; 247 а, ц; 248 в, д, е; 260 о; 262 г; 263 н; 271 л; 303 м, а1; 308 а, б, д, е, р, у, х, ц, ч, 1, 4; 309 а, в, г, н, т, 1; 310 а, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, ф, х, ц, 1, 2; 311 а, б, в, г, д, е, и, к, л, м, н, п, ф, ц; 312 е, к, л, м, н, х, ц; 313 а, в, д-ж, 3; 314 а-в, д-з, к; 315 а, б, г, д; 319 а, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1; 320 д, ж, з, и, к, м, п, р, у, ф; 322 г, д, л; 323 а, б, г, е, з, и, к, м, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 324 в, е, ж, з, и, к, л, м; 325 г, е, ж, и, к; 326 б, в, д, е, ж, з, и, к, л, 1; 327 а, д, е, ж, з, р, с, т, у, х, ч, ш, щ, д1, е1, 1; 328 б, г, д, е, ж, з, к, 5; 329 а, в, г, д, у; 330 б, в, д, ж, з, и, к, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ш, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 331 е, ж, и; 332 а, в, е, ж, з, и, к, н, о, п, с, т; 333 а, в-д; 335 в, г, з, и; 336 ч, ш, щ, ю, е1, н1, т1, ф1, х1, ц1, д2, м2, х2, ю2, д3, п3, ч3, щ3; 337 х, ш, а1, р1, б2, в2, ф2; 338 в, м, ф, г1, е1, т1, ф1, ц1, д2, е2, з2, к2, м2, н2; 339 г, и, л, м, п, р, с, т, х, ш, а1, д1, и1, н1, о1, в2; 340 е, в1, д1; 341 д, к, р; 342 а, т, ч-щ; 342 г, д, з, п, с, ю; 345 а; 347 б, г, н, о; 348 б-г; 349 б; 350 в, е, з, и, ч; 351 н; 354 в, г, м; 355 б, б1; 356 и, ж1, д2, р2, у2; 357 б, в1; 358 ч, щ, ж1, о1; 359 д, л, в1, д1; 360 а, б, и, х, ц, щ, в1, р1, х1, ц1; 361 с, х, ю, б1, в1, д1; 362 л; 363 а, б, е, п, с, ф, ч, в1, т1, у1, ш1, 1; 364 в, п, р, с, х, ц, ю, г1, з1, м1, н1, о1, п1, р1, т1, у1, ф1, х1, 3; 365 ж, з, и, к, н, о, р, с, т, щ, в1, д1, ж1, з1, и1, к1, л1, н1, р1, у1, х1, ч1, ю1, я1, а2, г2, е2, ж2, и2, о2, п2, р2; 366 б, г, д, е, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, ц, ч, а1, з1, л1, м1, р1, т1; 367 г, ж, з, к, л, м, н, п, т, ф, х, д1, е1, к1, п1, с1, щ1; 368 а, б, д, н, о, п, у, ц; 369 б, д, е, и, к, л, о, с, л1, о1; 371 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, у, ф, ц; 372 а-г; 373 б, г, д, з, м, с, у, ц, е1, з1, и1, т1; 374 е, з, м, о; 375 г, н, р, с; 376 м; 377 е, з, м, н, о, п, е1, м1, ф1, ц1, в2; 378 о, ф, н1, о1, п1, т1, у1, ф1, х1; 379 е, з, л, н, о, п, ф, х, ч, щ, ю, р1, с1, т1; 380 и, н, о, п, б1, м1, н1, о1, с1, ф1, ц1, ш1; 382 е, е1; 383 в, л, п, ц ;384 м, ч, ш; 385 с; 386 м, г1; 387 х; 388 з, к, и1; 390 а, у; 391 з, м, о, т; 392 е, з; 393 м, р, ч; 394 г, д, е, о, п; 395 и, п, с; 397 е, и; 399 д, з, л; 400 д, л, м; 402 д; 404 г; 405 б, д, ж, и, к, у, в1, г1, д1; 406 б, в, ф; 410 г, ж; 411 п, б1, к1, м1, н1, п1, с1; 413 о; 414 а, в, ж, а1, в1, г1; 415 б, т, щ, в1, д1, е1, л1; 416 а, з, и, т, х, л1; 417 а1, р1, ю1; 418 с; 419 б, и, л, т, б1, в1, е1, з1, ч1, б2, в2, г2, а3, в3, к3, н3, о3, р3, с3; 420 к, н, с; 422 п; 424 а, к, л; 425 и; 426 г1, н1; 428 л; 429 п; 430 в, ж; 431 з, к; 433 п, ц; 436 и, п, р; 438 б, м; 439 п, т, х, ц, ш; 441 в; 442 ю; 445 г, е; 447 в, п; 448 з-к; 449 б, з, о; 452 м, н; 453 ш; 456 л; 457 с, х, ц; 458 б, д; 459 ж, н; 463 б, д, ж, о, г1, и1, л1, о1, п1, у1, щ1, я1, в2, е2, ш2, 4, 5, 6; 464 д, е, л, п, х, а1, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, л1, н1, о1, т1, у1, ц1, щ1, з2, и2, л2, п2; 465 д, о, ц, ч, ж1, з1, ч1, б2, в2, г2, л2, м2, п2, с2; 466 б1, в1, д1, п1; 467 в, г, е, и, к, л, м, т; 468 ж, о, т, у, б1, ж1, з1; 469 ж, к, н, ф, х, ч; 470 ш, л1, ф1, а2, г2, л2; 471 г, ж, з, н, п, ц, щ, е1, с1, т1, у1, ф1, х1; 472 д, и, н, у, ц1, в2, д2; 473 г, г1, е1, м1, п1, р1, ш1, ю1, а2, в2,

и2, л2, ц2, щ2, ю2, г3, д3, л3, м3; 474 в, г, к, п, р, ф, ш, ю, я, д1, е1, к1, р1, ц1; 475 н, п, с, в1, и1, л1, м1, с1, ф1, ц1, щ1, я1, е2, л2, м2, н2, т2, щ2; с обща площ 2 666.7 ха или 66.8 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

По-долу са посочени отделите и тяхното разпределението по землища и клас на пожарна опасност.

ВЕДОМОСТ

за описание на пожарните дялове

(извадка от плана за защита на горските територии от пожари за района на дейност на ТП „ДГС Елена")

№ на пожарния дял	1
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	146, 199, 220, 221, 323, 329, 330, 338, 357, 369, 377-379, 391, 401, 402, 406, 413, 419, 422, 426, 428, 440, 443;
Клас на пожарна опасност	първи
Площ на дяла в хектари	131.4 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистните култури на сухи месторастения, високи до8 м или широколистни насаждения на сухи месторастения, и голини на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	2
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	142, 144, 146-148, 150, 151 153, 158162,164, 167, 170, 173, 176, 177, 179, 180, 186, 187, 190, 192, 193, 195, 196, 199, 200, 202, 203, 205, 207, 210-213, 216, 217, 219, 221, 223, 225, 228-231, 232, 236-245, 308-310, 313, 314, 320, 322-325, 327-332, 334-343, 352, 353, 355, 356, 358, 359, 363-369, 373, 374, 376-380, 382, 385, 387-391, 402, 406-408, 413, 415-417, 419, 420, 422, 426-429, 431, 433, 436-443, 446, 449-451, 453, 456-458, 464, 466, 467, 470-472, 475 ;
Клас на пожарна опасност	втори
Площ на дяла в хектари	1 190.9 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистните култури на свежи месторастения, високи над 8 м или широколистни насаждения на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	3
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	141-158, 160, 162-167, 170-174, 176, 178-180, 183-187, 189-200, 202-213, 215-224, 227-231, 234, 236-248, 260, 262, 263, 271, 308-315, 319, 320, 322-333, 335-343, 345, 347-351, 354-369, 371-380, 382-388, 390-395, 397, 399, 400, 402, 404-406, 410, 411, 413-420, 422, 424-426, 428-431, 433, 436-439, 441, 442, 445, 447-449, 452, 453, 456, 458, 459, 461, 463-475
Клас на пожарна опасност	трети
Площ на дяла в хектари	2 666.7 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистни култури на свежи до влажни месторастения, високи над 8 или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Елена", гр. Елена и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" гр. Велико Търново.

1. Бариерни противопожарни прегради

За такива служат големите реки и големите асфалтови пътища преминаващи през горските територии, както и съществуващите сервитути към енергийните обекти. В обхвата на общинските горски територии няма изградени и не се предвижда създаване на нови.

2. Лесокултурни прегради

Лесокултурните прегради се планират и изграждат с цел да се забави и евентуално преустанови разпространението на низови пожари с определени характеристики и да се създадат условия за успешното им гасене, да послужат за придвижване на гасачи и евентуално техника по време на пожар, както и да се използват за опорна линия за косвена атака срещу настъпващ пожар. Не са планирани нови лесокултурни прегради.

Основни лесокултурни прегради са съществуващи шосета, гарски автомобилни пътища, тракторни пътища, реки и по-тесни просеки.

Полезна и ефективна е дейността на общината през последните години по отношение просветлението на главните шосета и камионни пътища, с което се увеличава широчината на съществуващите прегради. Тази дейност е необходимо да продължи и през следващия ревизионен период.

3. Минерализовани ивици

Минерализованите ивици са изкуствено построени противопожарни прегради, почистени от всички горими материали до минералния почвен слой. Това са линейни обекти, с ширина поне 1,5 м, като почвената покривка и постилка се отстраняват до минералния слой. Няма съществуващи и новопланирани минерализовани ивици в общински горски територии. Препоръчва се на собствениците на поземлени имоти в земеделски територии, граничещи с горски територии да поддържат минерализовани ивици с широчина не по-малко от 3 м в пожароопасния сезон.

4. Санитарни ивици

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж. п. линии.

В иглолистни гори се прилага и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малка от 10 м.

Не се допуска поставянето и/или складирането на дървени материали върху пътното платно на горските пътища по начин, който намалява тяхната широчина.

Не се допуска оставянето на остатъци от сечта на разстояние, по-малко от 20 м от краищата на пътните платна на пътищата от републиканската пътна мрежа, на горските пътища, и на разстояние, не по-малко от 5 м от краищата на платната на останалите автомобилни пътища.

Лицата, собственици или стопанисващи гробищни паркове, сметища, депа за отпадъци и други обекти, граничещи или изградени в горските територии, са длъжни да изпълняват следните изисквания за пожарна безопасност:

5. Път за тежка противопожарна техника

Това са съществуващи горски автомобилни пътища с настилка с общата дължина 1.2 км.

6. Път за високопроходима противопожарна техника

Това са съществуващи горски автомобилни пътища без настилка, с обща дължина 1.8 км. и тракторните пътища.

7. Устройство на места за паркиране

На територията на горите, собственост на общината не съществуват и не са предвидени места за паркиране и палене на огън.

8. Места за палене на огън

В Община Елена няма обособени места за палене на огън.

9. Поставяне на предупредителни табели и плакати

Табели с противопожарно съдържание се предвижда да се поставят покрай пътя Сливен-Елена-Велико Тйърново и по пътищата между населените места. Следва да се поставят 20 броя табели.

Предупредителните табели и плакати трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година.

10. Устройство на депа за противопожарен инвентар

Предвижда се оборудването на противопожарно депо в общинска администрация гр. Елена със следното съдържание в съответствие с Наредба № 8:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода – 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

11. Водоизточници за противопожарни нужди

Като постоянни водоизточници за горските територии, собственост на общината може да се използват противопожарните хидранти, разположени в гр. Елена и в населените места от общината. Не се налага изграждането на специални водоеми.

12. Площадки за кацане на авиационна техника

В общинските горски територии няма съществуващи площадки за кацане на авиационна техника.

13. Бариери на горски автомобилни пътища

На всички горски автомобилни пътища в общинските горски територии, които не са за обща употреба и водят в горски масиви от първи клас на пожарна опасност, могат да се планират и поставят бариери за ограничаване достъпа във вътрешността на горите при висока текуща пожарна опасност. В момента няма съществуващи бариери в горските територии.

14. Планове за защита на горските територии от пожари

Във връзка с чл. 20 от Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари, лицата, управляващи горскостопанската единица, преди обявяване на пожароопасния сезон, подготвят планове за защита на горските територии от пожари.

Необходимо е всички служители и горски работници, които работят в горите, периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Предвидените противопожарни мероприятия следва да се изпълнят в първите 2-3 години на действие на плана.

ГЛАВА VII

ЕКОЛОГО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ ОТ ГОРСКОСТОПАНСКОТО ПЛАНИРАНЕ

1. ЕКОЛОГО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

Горскостопанският план за горските територии, собственост на община Елена предвижда в бъдеще да се разчита основно на естествено възобновяване. По този начин ще се спомогне за повишаване на продуктивността на гората, както и подобряване на другите полезни функции на горските екосистеми в района. При правилно, навременно и компетентно провеждане на лесовъдските мероприятия, ще се осъществи по-пълно и рационално използване на съществуващите растежни условия за производство на дървесина. Ще се подобри значително съставът на гората, биологичната устойчивост на насажденията, което ще спомогне за заздравяване и стабилизиране на екологичния климат в района.

Общият размер на планираното ползване в горските територии, собственост на общината, за времето на изпълнение на горскостопанския план е **77 020** куб.м без клони или средно годишно по **7 702** куб.м.

При планирането на мероприятията в горските територии на общината доминират възобновителните сечи – 42 375 куб.м. без клони или 55.0 % от всички сечи. Това голямо ползване от възобновителни сечи се дължи на голямата площ на сечно зрелите и презрели насаждения в тези гори – 1 789.7 ха - 45.6 % от залесената площ на горските територии, собственост на общината.

Общо предвидените **възобновителни сечи** в горскостопанския план от 2024 год. в горите, собственост на общината са с площ от 1 089.0 ха и ползване от 42 375 куб.м, което представлява 27.7 % от залесената площ и 19.1 % от запаса на зрелите насаждения (221 780 куб м.).

В структурата на предвиденото годишно ползване по горскостопански план, **отгледните сечи** имат сходна тежест – 49.2 % (1 052.6 ха) от площта на насажденията с предвидени сечи и ползване 34 645 куб.м или 45.0 % от общото ползване за периода. Това се дължи на относително по-малката площ на младите, средно възрастните и дозряващите насаждения.

Общото годишно ползване в горските територии собственост на община Елена, което е 7 702 куб.м . представлява 75.0 % от общия среден годишен прираст на тези гори – 9 364 куб.м. В сравнение с общия запас за тези гори, който е 566 595 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е 1.24 %, а на 1 ха – 1.79 куб.м.

При планирането на всичките сечи по площ по горскостопански план, в горите собственост на община Елена, са задействани 2 141.6 ха, което представлява 54.6 % от залесената им площ – 3 925.2 ха.

Мероприятията, предвидени в този план имат за цел да подобрят състоянието и повишат продуктивността и другите полезни функции на гората.

Разработването на плана на типологична основа дава възможност, съобразно оптималния подходящ състав, най-ефективно да се използва почвеното плодородие. Това ще се постигне след изпълнение на предвидените възобновителни и отгледни сечи.

В **таблица № 56** са посочени редица показатели, които дават представа за промените, настъпили на територията на обекта за планиране и ще бъдат основа за сравнение със следващия горскостопански план след 10 или повече години.

Таблица № 56

Направления и показатели за оценка на общото състояние и екологическите функции на горите

			Преди 10 г.	Нов план
1	2	3	4	5
А	**Състояние на горските ресурси**			**-**
I	Обща горска площ	ха	4 087.9	3989.0
1	Залесена горска площ	%	98.1	98.4
2	Незалесена дървопроизводителна	%	0.2	-
3	Дървонепроизводителна	%	1.7	1.6
3.1	Поляни	ха	41.1	20.1
3.2	Храсти	ха	7.5	14.5
4	Иглолистни гори	ха	564.4	511.1
5	Широколистни гори	ха	3 441.6	3414.1
5.1	Семенни	%	33.0	35.6
5.2	Издънкови за превръщане	%	36.2	44.5
5.3	Нискостъблено стопанисване	%	18.0	19.9
6	Гори до 40 години	%	22.4	21.4
7	Дозряващи гори	%	32.8	35.5
8	Зрели и престарели гори	%	29.8	31.7
II	Запас - общо (без клони)	куб.м	520 320	566 595
1	Иглолистни	%	23.1	20.6
2	Широколистни	%	76.9	79.4
2.1	Семенни	%	52.8	54.3
2.2	Издънкови за превръщане	%	40.3	38.9
2.3	Нискостъблено стопанисване	%	6.9	6.8
III	Средни показатели на гората			
1	Среден запас	куб.м/ха	130	144
2	Среден обемен прираст	куб.м/ха	2.54	2.38
3	Средна възраст	години	57	67
4	Среден бонитет		3.1	3.3
5	Средна пълнота		0.70	0.67
IV	Странични горски ресурси общо	тон	-	-
1.	Площ на горите за паша (забранена)	ха	-	2253.3
Б	**Здрвословно състояние на горите**			**-**
I	Площ на горите със слаби увреждания	ха		38.4
1	Иглолистни	ха		15.6
1.1	Биотични	%		92.3
1.2	Абиотични	%		7.7
2	Широколистни	ха		22.8
2.1	Биотични	%		54.4
2.2	Абиотични	%		45.6
II	Площ на горите със силни и необратими урвеждания	ха		1.5
1	Иглолистни	ха		1.5
1.1	Биотични	%		100.0
В	**Запазване на биологичното разнообразие**			**-**
1	Естествени гори	ха	3 427.6	3408.1
2	Изкуствени гори	ха	578.4	517.1
3	Площ на горите за възобновяване	ха	957.6	1245.1
3.1	Естествено възобновяване	%		100.0
4	Гори с природозащитен статус	ха		2020.0

			Преди 10 г.	Нов план
1	**2**	**3**	**4**	**5**
4.1	Представителни горски екосистеми	%		-
4.2	Застрашени от изчезване екосистеми	%		-
4.3	Защитени горски територии	%		100.0
	Защитени зони	%		97.5
	в т.ч. на местообитанита	%		95.9
	в т.ч. на птиците	%		1.9
5	Видово разнообразие - общо дървесна растителност	бр.		26
6	Смесени насаждения	ха		3240.5
7	Гори за запазване и използване на генетичните ресурси	ха		0.5
7.1	Географски култури	%		100.0
Г	**Показатели за защитни и рекреационни функции**			**-**
1	Среден защитно - водоохранен клас			2.71
2	Среден клас на рекреационна стойност			1.63
5	Защитни гори	ха		847.0
	Специални гори	ха		2031.5
6	Рекреационни гори	ха		2.9

В заключение трябва да се каже, че при планирането на всички видове мероприятия, залегнали в този горскостопански план (сечи, план за паша и противопожарни мероприятия) са взети в предвид природните дадености на района и изпълнимостта им.

Стопанисването е насочено към подобряване и запазване на биологично устойчивите екосистеми, характерни за района. Целта е увеличаване и ефективно използване на защитните и специалните функции на гората, както и повишаване продуктивността на насажденията в границите на горските територии. В подходящия дървесен състав на територията на горскостопанската единица е запазено видовото богатство на дървостоите, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни и здравно-украсни функции.

Таблица № 57
определяне на защитно-водоохранния клас на горските екосистеми

Фактори	**Защитно-водоохранен клас**					**Среден клас (показател)**
	I	**II**	**III**	**IV**	**V**	
	хекрати					
Възраст	*над 100*	*81-100*	*61-80*	*21-60*	*до 20*	3.27
	584.0	235.2	831.3	2078.5	196.2	
Пълнота	*0.7-0.8*	*0.9-1.0*	*0.5-0.6*	*0.3-0.4*	*0.1-0.2*	2.09
	1779.1	445.6	1297.6	378.9	24.0	
Форма	*тип.изборна*	*нетип.изборна*	*постеп.сечищна*	*голосечна на м.п.*	*голос.на гол.пл.*	2.78
	-	1705.6	1529.6	553.8	136.2	
					Общо:	**2.71**

В зависимост от възрастовата структура на гората, разпределението на насаждения по пълнота и формата на стопанисване, горите, собственост на община Елена попадат в среден защитно-водоохранен клас, равен на **2.71.**

Таблица № 58

определяне на класа на рекреационна ценност на горските екосистеми

Фактори	Клас на рекреационна ценност			Среден клас (показател)
	I	II	III	
	хекрати			
Бонитет	*I+II+III*	*IV*	*V*	1.58
	2115.0	1349.7	460.5	
Възраст	*над 100*	*41-100*	*до 40*	2.07
	584.0	2488.9	852.3	
Вид гори	*игл+шв*	*издънкови*	*нискостъблени+Тополи*	1.73
	1726.6	1520.1	678.5	
Форма	*изборна*	*постеп.сечищна*	*голосечна*	1.74
	1705.6	1529.6	690.0	
Степен на устойчивост	*неповредени*	*I+II степен*	*III степен*	1.01
	3872.7	52.5	-	
			Общо:	**1.63**

В зависимост от възрастовата структура на гората, разпределението на насаждения по производителност, вида на гората и формата на стопанисване, горите, собственост на община Елена попадат в среден клас на рекреационна ценност, равен на **1.63.**

2. СТОЙНОСТ НА ПЛАНИРАНИТЕ ЛЕСОКУЛТУРНИ И ТЕХНИЧЕСКИ МЕРОПРИЯТИЯ

Средствата необходими за изпълнение на лесокултурните и технически мероприятия през десетилетието 2023 - 2032 година по разценки са разпределени така:

- за подпомагане на възобновяването, изсичане на подлеса върху 285.4 ха по 1 600 лв./ха. – **456 640.00** лв.
- за ремонт на съществуващи горски пътища с дължина 2 км по 5 400.00 лв. на 1 км – **10 800.00** лв
- за противопожарни мероприятия –предупредителни табели и плакати с противопожарно съдържание – 20 бр. и оборудване на противопожарно депо – **25 000.00** лв.

Общо за ревизионния период 2023 - 2032 година по цени от 1. 01. 2022 година са необходими **492.400.00** лева.

3. ОБЕМ И СТОЙНОСТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОУЧВАТЕЛНИ И ПРОЕКТНИ РАБОТИ

За база за изчисляване на стойността на извършените теренно-проучвателни и проектни работи служи обемът на самите тях, показани в **таблица № 59** по вид и категория на трудност.

Таблица № 59

За разпределение на площта на горските територии, собственост на община Елена по категории на сложност и трудност

№	Категории на сложност	Категории на трудност				Всичко ха
		I	II	III	IV	
1.	С таксационни показатели и опитни таблици	155.2	1 477.0	2 100.8		3 925.2
2.	Голи горски площи (вкл.нелесопригодни площи)	0.7	22.0	36.5	4.6	63.8
	Обща площ	**155.9**	**1 499.0**	**2 137.3**	**196.8**	**3 989.0**

ГЛАВА VIII

ОЧАКВАНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

УВОД

Тази част на горскостопанския план е разработена в съответствие както с писмо № 33-05-08/18.04.2008 год. на Изпълнителна агенция по горите, относно оценката за съвместимост на горскостопанските планове с предмета и целите на защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие, така и със *"***Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от Приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие,** утвърдена на основание чл.4, ал.1, т.2 от Наредба № 8/05.05.2011 год. за сечите в горите от изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите и с **Постановление № 93 от 10.05.2012 год.** за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, приета с Постановление № 139 на Министерски съвет от 2004 год. Тази разработка ще бъде цитирана по долу в текста като "Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000".

Защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие, попадащи в горските територии, собственост община Елена, са категоризирани като **"гори със специални функции",** съгласно чл. 5, ал. 3 от Закона за горите от 08.03.2011 година.

Планирането на лесовъдските мероприятия са съобразени както с предмета и целите на защитената зона и ограничителните режими на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, описани в Стандартния формуляр или в заповедта за обявяването на всяка зона, така и с режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Целите, които трябва да се имат в предвид при стопанисването и при планиране на лесовъдските мероприятия в защитените зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС от 21 май 1992 год. за опазването на природните местообитания на дивата флора и фауна, които ще бъдат наричани за кратко **Защитени зони за местообитанията** (Директива за местообитанията) са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

В **Защитените зони за местообитанията** подробно са показани и планираните възобновителни сечи по всяко отделно местообитание и общо.

1. ОБЩА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, НА КОИТО СА РАЗПОЛОЖЕНИ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗБР (ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000)

1.1. Защитени зони по Натура 2000

Върху горските територии, собственост на община Елена, попадат части от

1.1.1. Защитена зона „Твърдишка планина", код BG 0000211, обявена с Решение на Министерски съвет № 661/16.10.07 год, изменено с решение на Министерски съвет № 52/05.02.08 год., и решение на Министерски съвет № 615/02.09.20 год, и Заповед № РД-326/31.03.21 год., (бр. 52/2021 на Държавен вестник), определена по Директива 92/43/ЕЕС за

запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директивата за хабитатите)**; отдели и подотдели: №№ 196 т, у, а1, щ1, ю1; 199 и, м, у, ч, ш, ю, я, б1-д1, к1, у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 203 п, т, у, х; 204 г, н; 205 в, ж, р; 206 г, к, м, л1, м1, о1 ; 207 в, е, з, л, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; 208 а, в, е, м, о, р, ф, ч, щ, ю-а1, в1, е1, ж1, з1, л1-н1; 209 т-ц; 210 ж, м, ю, я, а1, б1, г1, е1; 211 б1, е1, м1, о1; 212 б2, и2, к3, ф3; 213 н, ч, ю, я, л1, т1, х1, ц1, ч1, щ1, к2; 215 а, ж, о, ф, в1, е1, к1; 216 г1; 217 а1, д1, р1 ; 218 а, и1, л1, ф1, ч1; 219 и, л, н, ю; 220 ж, з, л, н, х, а1, б1, г1; 221 а, е, к-ц, б1; 222 в ; 223 а, ж, к, м, н, о, ц, и1, н1; 224 г; 225 р; 227 т, у; 228; 229; 230; 231; 232; 234; 236; 237 а-с, 1; 238 а-п, 1; 239 а-ц; 240 а-р ; 241 а-о, 1; 242 г-к; 243 а-х, 1; 244 а-ц, 1, 3, 5-8; 245 я, а1, 3, 4; 246 р; 247 а, ц; 248 в, д, е; 260 о; 262 г; 263 н; 271 л; 308 а-е, р-щ, 1, 4 ; 309 а, в, г, н, о, т, 1; 310 а-о, ф-ц, 1, 2; 311 а-е, и-н, п,ф, ц ; 312 е, к-н, х, ц ; 313 а-в, д-ж, 3 ; 314 а- в, д-к, 1; 315 а, б, г, д; 319 в-и, н, о, 1; 320 а, в, д, ж-к, м-р, у, ф ; 322 п, т, у, 1, 2; 323 а-е, з-к, м, 1, 3-8; 324 б, в, е-м; 325 ; в-к, 3 326 б, в, д-л, 1; 327 а, д-з, о, р- у, х-щ, д1-ж1, 1; 328 в-е, 4, 5; 329 а-г, е, ж, и-л, н, р, с, 1, 2; 330 б-н, п-ф, х-ш, 2-13; 331 г-и, 1; 332 а-л, н-у, 1; 333 а, в-д; 334 е; 335 в-д, ж-и ; 463 е2; 464 п2; 467 б-г, и, к, т ; 470 д, ш; 471 г, ж, н, п, ц, щ, е1, с1, т1, у1, ф1, х1; 473 г, г1, м1, п1, р1, ш1, ю1, а2, в2, и2, л2, ц2, щ2, ю2, г3, д3, л3, м3; с обща площ 1 963.6 ха, от която 1 931.1 ха залесена площ и 32.5 ха незалесена площ.

1.1.2. Защитена зона „Златаришка река", с код BG 0000280, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. изменено с решение на Министерски съвет № 52/05.02.08 год., решение на Министерски съвет № 615/02.09.20 год. и решение на Министерски съвет № 588/06.08.21 год., и год. и Заповед № РД-85/26.01.2024 год., бр. 13/2024 на Държавен вестник, определена по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на местообитанията на птиците (**Директивата за хабитатите)**; отдели и подотдели: №№ 433 к, р, с; 458 б, д; с обща площ 5.4 ха, цялата залесена.

1.1.1. Защитена зона „Котленска планина", код BG 0002029, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год, и заповед № РД-910/11.12.08 год. на Министерство на околната среда и водите (бр. 15/2008 на Държавен вестник), изменена със заповед № РД-72/28.01.13 год. на Министерство на околната среда и водите (бр. 10/2013 на Държавен вестник), определена по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на местообитанията на птиците (**Директивата за птиците)**; отдели и подотдели: №№ 199 у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 204 г, н; 205 в, ж; с обща площ 38.7 ха, цялата залесена.

1.2. Резервати

В горските територии, собственост на община Елена, **няма обявени резервати.**

1.3. Защитени територии

В горските територии, собственост на община Елена попадат**.**

1.3.1. Защитена местност „Букова гора", находяща се в землището на с. Костел, обявена като буферна зона на поддържан резерват „Сини бряг" със заповед № 728/30.07.86 год., на Комитета за опазване на околната среда, прекатегоризирана в защитена местност „Букова гора" със заповед № 528/15.0707 год., на Министерство на околната среда и водите, отдели и подотдели №№ 240 л-н; 241 ж, з, к-о; 244 и-л; с обща площ 37.4 ха, цялата залесена.

1.3.2. Природна забележителност „Водопад на р. Мийковска", находяща се в землището на с. Руховци, обявена със заповед № 1427/13.05.74 год., на Министерство на горите и опазване на природната среда, актуализирана със заповед № РД-5930.01.08 год., на Министерство на околната среда и водите, подотдели 338 е2, и2; с обща площ 0.9 ха, цялата залесена.

1.4. Горски територии за защита на водите

В горските територии, собственост на община Елена, **няма обособени санитарно-охранителни зони.**

1.5. Ловностопански мероприятия

В горските територии, собственост на община Елена не са планирани технически сечи за ловностопански мероприятия – дивечови сечища, дивечови ниви и ловни просеки, които по някакъв начин да намаляват площта на обособените местообитания или да оказват значително влияние върху тях.

1.6. Разпределение на горските територии по функции

Защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици (Директива за птиците) са разположени изцяло върху горските територии, собственост на община Елена и по таксационна характеристика изцяло се покриват. В **таблицата № 60** са показаните защитните и специални горски територии, в обхвата на защитените зони**.**

Таблица № 60

Подробно разпределение на горските територии и запаса без клони по категории и функции

Горски територии по категории и функции	Всичко		
	обща площ, ха	залесена площ, ха	запас, куб.м
Защитна ивица шосе	3.6	3.6	287
гори върху каменливи терени, грохоти и морени	10.3	10.3	815
Горски територии с наклон над 30 градуса	158.5	156.8	16 005
горски територии за защита на УТ	5.7	5.7	1 320
Общо защитни гори	**178.1**	**177.4**	**18 427**
Защитена местност	37.4	37.4	8 620
Географска култура	0.5	0.5	20
Крайречни естествени гори	10.0	10.0	1 530
Представителни образци	0.1	0.1	15
защитена зона птици	38.7	38.7	3 625
Общо специални	**76.7**	**76.7**	**13 810**
защитена зона местообитания	1 931.9	1 899.4	342 025
ВСИЧКО:	**1 931.9**	**1 899.4**	**342 025**

I. Защитена зона „Твърдишка планина”, код BG 0000211

1. Инвентаризация на защитени зони „Твърдишка планина”, код BG 0000211

Разпределението на общата площ на **защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 61**.

Таблица № 61

Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	6.5	913.1	524.2	136.6	1580.4	80.5
склопени култури	264.9	6.7	-	1.7	273.3	13.9
естествен произход 0.1-0.3	0.3	55.8	17.6	3.7	77.4	4.0
всичко насаждения	271.7	975.6	541.8	142.0	1931.1	98.4

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
всичко залесена площ	271.7	975.6	541.8	142.0	1931.1	98.4
поляна	1.0	12.2	1.3	0.2	14.7	0.8
лесонепригодна голина	0.5	0.2	-	0.1	0.8	-
скали	-	0.1	0.2	0.5	0.8	-
поляна с храсти	1.1	1.2	2.7	9.5	14.5	0.7
автомобилен път IV кат.	-	1.0	-	0.7	1.7	0.1
всичко дървонепр. площ	2.6	14.7	4.2	11.0	32.5	1.6
всичко по ГСП	274.3	990.3	546.0	153.0	1963.6	100.0
в т.ч. дървопр. площ	271.7	975.6	541.8	142.0	1931.1	98.4

Залесената площ на горските територии е 1 931.1 ха, което е 98.4 % от площта по горскостопански план. Преобладават широколистните високостъблени насаждения. Общата им площ е 875.6 ха или 50.5 % от залесената площ. По вид гора преобладават широколистните високостъблени – 875.6 ха или 50.5% от залесената площ. Горските култури заемат общо 273-3 ха или 13.9 % от залесената площ, като преобладават иглолистните – 264.9 ха. Широколистни високостъблени са 6.7 ха, а 1.7 ха са акациеви.

Изредени насаждения са с площ от 77.4 или 4.0 % от общата площ, като 55.8 ха са широколистни високостъблени, 17.6 ха са издънкови гори за превръщане в широколистни високостъблени, 0.3 ха са иглолистни, а 3.7 ха са нискостъблени.

Незалесената площ е 32.6 ха, или 1.6 % от площта по горскостопански план, като цялата е дървонепроизводителна, основно поляни – 14.7 ха.

2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Твърдишка планина”, код BG 0000211

В обхвата на защитената зона попадат следните местообитанията:

2.1. 9150 Термофилни букови гори (Cephalantero-Fagion), ксеротермофилни гори с Fagus sylvatica , развиващи се на варовик : **221** м, р; **231** я; **236** а, г, е; **237** а, б, в, г, д, ж, з, и, к, м, р, с; **238** д, ж, з, л, о; **239** в, д, к, с, т, ц; **240** б, ж, з, к, н, п, р; **241** в, г, д, и, к, л; **243** г, д, к, н, о, у; **244** а, в, г, е, м, н, т, ц; **245** ш, щ, я, а1, в1; **246** б, г, р, с; **262** г; **308** д, е, ц; **309** н; **310** а, г, д, е, ж, з, м, о; **311** а, д, е, и, м, ф; **312** к, л, н, х; **313** в, д, ж; **314** д, ж, з; **315** б; **319** и, н; **320** ж, и, р, ф; **324** и, к, л; **325** е, и; **326** е; **330** б, в, д, ж, и, к, м, х, ц; **331** ж, и; **332** а, з, к, т. с обща площ **548.3 ха.**

2.2. 9170 Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum: 221 н; **231**: ч; **234** г; **237** н; **238** г, е, и, к; **239** м, н, у; **240** е, м, о; **241** а, ж, з, м; **243** ф; **244** ж, з, и, к, о, п, р; **246** в, д, е; **247** а; **248** в, д, е; **263** н; **271** л; **308** а, б, р, т, у, х; **309** а, в, г, т; **310** и, л, н; **311** б, к, л, н, п, ц; **312** е, м; **313** е; **314** е; **315** а, г; **319** з, о; **320** п; **325** ж; **326** ж, з, и; **327** а, з; **332** в, с обща площ **249.7 ха.**

2.3. 91G0 Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus: 199 ю, у1; **200** ж; **202**: б, д; **203** у; **204** г; **205** р; **206** г, к, м, ю, л1, т1; **207** в, з, л, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; **208**: а, е, м, о, я, а1, в1, е1, л1, м1, н1; **209**: т, у, ф, х, ц; **210**: ю, а1, б1, г1; **212** и2, к3; **213** н, ю, я, л1, ц1, щ1; **215** о, ф, в1, е1, к1; **216** с; **217** а1; **218** и1, ф1; **219** и; **220** х, а1; **221** а, х; **222** в; **223** а, ж, м, н, о, ц, и1, н1; **224** г; **227** т, у; **228** н, с, с1, а2; **229** б, к, н, щ, г1; **230** ч, ш, я; **232** з, и; **237** п; **238** в; **239** а, б, е; **240** в, г; **241** о; **242** д, е, ж, з, к; **243** а, б, е, и, л, п, р, с; **244** у; **245** г1; **246** а; **247** ц; **311** в, г; **313** а; **314** а, б, в, к; **315** д; **319** в, г, е, ж; **320** д, з, к, м, у; **323** е, и; **324** в, е, ж, з, м; **325** г, к; **326** б, в, д, к, л; **327** д, ж, р, с, т, у, х, ч, ш, щ, д1, е1; **329** а; **330** з, н, п, с, т, ф, ш; **331** е; **332** е, ж, п; **333** а, г, д; **463** б, д, ж, г1, и1, л1, о1, п1, у1, щ1, я1, в2, ш2; **464** д, е, п, х, а1, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, л1, н1, о1, т1, у1, ц1, щ1, з2, и2, л2, п2; **467** и; **470**: ш, л1, ф1; **471** г, н, ц, щ, е1, т1, у1, ф1, х1; **473** г, п1, р1, ш1, ю1, ц2, ю2, г3, обща площ **506.7 ха.**

2.4. 91M0 Балкано-панонски церово-горунови (Pannonian-Balkanic turkey oak) субконтинентални ксеротермични дъбови гори, доминирани основно от цер (Quercus cerris) и благун (Q.frainetto) : 196 т, а1, щ1, ю1; **203** п, т, х; **206** я; **207** е; **208** р, ф, ж1, з1; **210** м, я, е1; **211** б1; **212** б2, ф3; **213** ч, ч1; **215** а; **216** ж, р1; **217** д1, р1; **218** а, л1, ч1; **221** у, б1; **223** к; **229** п, д1; **319** д; **323** б, з, к; **328** г, д, е; **329** в, д, к, у; **330** у; **334** е; **335** в, г, и; **464** з, л; **467** б, в, е, к, л, м, т; **470** д, а2, в2, г2, д2, е2, л2; **471** ж, п; **473** и2, с обща площ **162.5 ха.**

2.5. **91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа–** подотдел 206 м1; с площ 0.1 ха.

3. Общи таксационни данни за Защитена зона „Твърдишка планина", код BG 0000211

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблици № 62 и 63**. От тях се вижда, че средната възраст е 75 години, средната пълнота – 0.71, средният бонитет – III (3.2), общият дървесен запас е 350 005 куб.м без клони, средният запас е 181 куб.м/ха, общият среден годишен прираст е 5 418 куб.м, а на един хектар – 2.81 куб.м.

Таблица № 62

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на насаждението		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	9.7	0.5	395	0.1	-	40
	11-20	62.8	3.2	3685	1.0	-	197
II	21-30	147.0	7.6	16070	4.6	95	592
	31-40	227.8	11.8	36715	10.5	280	935
III	41-50	264.5	13.7	45660	13.1	10	945
	51-60	254.3	13.2	43435	12.4	65	733
IV	61-70	128.2	6.7	20540	5.9	-	299
	71-80	220.6	11.4	37905	10.8	-	479
V	81-90	105.4	5.5	24320	7.0	-	275
	91-100	36.5	1.9	7730	2.2	-	77
VI	101-110	17.5	0.9	4560	1.3	-	41
	111-120	111.1	5.7	23695	6.8	-	197
VII	121-130	120.1	6.2	31530	9.0	-	243
	131-140	78.3	4.0	17930	5.1	-	128
VIII	141-150	122.3	6.4	29030	8.3	-	194
	над 150	25.0	1.3	6805	1.9	-	43
Всичко		**1931.1**	**100.0**	**350005**	**100.0**	**450**	**5418**

Таблица № 63

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	6.5	9.3	92.0	94.2	-	202.0	3.4
Смърч	0.7	0.8	-	-	-	1.5	1.5
Черен бор	-	2.5	11.7	6.2	-	20.4	3.2
Дуглазка	3.7	-	-	-	-	3.7	1.0
Бук	39.8	284.9	175.2	19.3	0.5	519.7	2.3
Червен дъб	1.1	-	0.4	-	-	1.5	1.5
Зимен дъб	6.6	5.4	74.0	82.5	133.5	302.0	4.1
Благун	1.0	0.6	7.1	55.5	42.2	106.4	4.3
Цер	1.1	3.2	22.1	60.3	20.5	107.2	3.9
Габър	44.4	118.3	229.3	73.1	21.1	486.2	2.8
Трепетлика	5.6	2.9	3.7	2.2	3.1	17.5	2.7
Явор	1.3	1.5	1.2	-	-	4.0	2.0
Бреза	0.2	1.1	1.5	-	-	2.8	2.5

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Мъждрян	-	-	0.2	0.6	2.3	3.1	4.7
Акация	-	-	6.8	12.9	1.4	21.1	3.7
Келяв габър	-	-	-	86.5	4.3	90.8	4.0
Полски бряст	-	-	-	0.3	1.0	1.3	4.8
Върба	-	-	10.3	-	-	10.3	3.0
Джанка	-	-	-	0.1	-	0.1	4.0
Елша	-	-	1.4	-	-	1.4	3.0
Клен	-	-	0.2	0.7	1.0	1.9	4.4
Леска	-	-	-	0.1	-	0.1	4.0
Сребролистна липа	0.3	1.0	8.6	7.4	1.3	18.6	3.5
Череша	-	-	-	0.1	-	0.1	4.0
Шестил	-	1.4	1.1	-	-	2.5	2.4
Планински ясен	0.3	-	2.9	0.2	1.5	4.9	3.5
Всичко	**112.6**	**432.9**	**649.7**	**502.2**	**233.7**	**1931.1**	**3.2**
проценти	5.8	22.4	33.7	26.0	12.1	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава III бонитет с площ от 649.7 ха или 33.7 %, следван от IV бонитет с площ 502.2 ха.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Твърдишка планина“ - BG0000211 е показано в **таблица № 64.** От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 41 до 60 години с обща площ от 515.1 ха – 26.7 %.

Основен дървесен вид е букът – 519.7 ха или 26.9 % от площта и 36.6 % от запаса или 128 215куб.м., следван от габъра с площ 486.2 ха и запас 75 470 куб. м. (25.2 % и 21.6 %).

Таблица № 64

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Бял бор	2.6	59.8	123.1	16.5	-	-	-	-	202.0	10.5
Смърч	-	-	1.5	-	-	-	-	-	1.5	0.1
Черен бор	3.8	4.5	3.8	7.3	1.0	-	-	-	20.4	1.1
Дуглазка	-	0.7	3.0	-	-	-	-	-	3.7	0.2
Бук	9.7	76.5	65.1	88.0	42.7	46.0	115.2	76.5	519.7	26.9
Червен дъб	-	1.1	-	0.4	-	-	-	-	1.5	0.1
Зимен дъб	4.6	22.9	30.5	48.8	47.6	61.4	45.0	41.2	302.0	15.6
Благун	3.2	11.2	24.3	31.0	8.1	8.5	10.6	9.5	106.4	5.5
Цер	2.2	12.9	52.3	22.1	8.1	2.6	4.5	2.5	107.2	5.5
Габър	36.3	144.5	159.0	81.4	25.0	11.1	18.7	10.2	486.2	25.2
Трепетлика	1.5	6.0	5.3	1.0	2.4	-	-	1.3	17.5	0.9
Явор	-	1.2	-	0.2	-	-	2.1	0.5	4.0	0.2
Бреза	0.9	1.5	0.4	-	-	-	-	-	2.8	0.1
Мъждрян	0.6	0.8	0.8	0.9	-	-	-	-	3.1	0.2
Акация	5.0	15.5	-	0.6	-	-	-	-	21.1	1.1
Келяв габър	1.3	6.7	32.8	46.2	3.8	-	-	-	90.8	4.7
Полски бряст	-	1.2	-	0.1	-	-	-	-	1.3	0.1
Върба	-	8.6	1.7	-	-	-	-	-	10.3	0.5
Джанка	-	0.1	-	-	-	-	-	-	0.1	-
Елша	-	-	1.4	-	-	-	-	-	1.4	0.1

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Клен	-	0.9	0.8	0.2	-	-	-	-	1.9	0.1
Леска	0.1	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-
Сребролистна липа	0.3	1.4	9.3	1.7	3.3	-	0.1	2.5	18.6	1.0
Череша	-	-	-	-	0.1	-	-	-	0.1	-
Шестил	-	0.6	-	-	-	-	1.1	0.8	2.5	0.1
Планински ясен	-	1.3	-	1.9	0.1	0.1	-	1.5	4.9	0.2
Всичко	**72.1**	**379.9**	**515.1**	**348.3**	**142.2**	**129.7**	**197.3**	**146.5**	**1931.1**	**100.0**
проценти	3.7	19.7	26.7	18.0	7.4	6.7	10.2	7.6	100.0	

4. Горскостопански план на защитена зона “Търдишка планина“ - BG0000211

4.1. Планирани сечи в Защитената зона

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Твърдишка планина“ - BG0000211на териториите с обособени местообитания е планирано да се извършва основно **групово-постепнна сеч** за сенкоиздържливите видове, и **постепенно-котловинна** и по-малка краткосрочно-постепенна възобновителна сеч при дъбовите насаждения. Тази възобновителна сеч е съобразена както с Наредба № 8/0 5.08.2011 год. на Министерство на земеделието и храните за сечите в горите, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Разпределението на площта на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта и по видове местообитания, в които има планирани възобновителни сечи в защитената зона е дадено в **таблица № 65,** а разпределението на площта за всички видове сеч по насока на стопанисване и по стопански класове в горите на защитената зона е показано в **таблица № 66.**

Таблица № 65

разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и по местообитания

Вид на възобновителната сеч						
Местообитания	**постепенна Ф1**	**постепенна Ф2**	**постепенно котловинна**	**групово постепенна**	**ОБЩО**	**%**
всичко 9150	1.2	-	-	262.1	263.3	46.4
всичко 9170	-	-	40.7	76.9	117.6	20.8
всичко 91G0	5.9	0.5	45.2	70.7	122.3	21.5
всичко 91M0	4.0	0.5	36.7	23.0	64.2	11.3
ОБЩО	11.1	1.0	122.6	432.7	567.4	100.0

Предвидените за възобновителни сечи насаждения в защитената зона по вид на сечта, по видове местообитания и по отдел и подотдел, са както следва:

1.1. 9150 Термофилни букови гори (Cephalantero-Fagion), ксеротермофилни гори с Fagus sylvatica , развиващи се на варовик отдели и подотдели №№ 221 м, 236 а, е, 237 д, с, 238 дь жь зь ль о, 239 в, к, с, ц, 240 б, з, к, н, п, 241 в, г, и, к, 243 у, 244 в, е, м, ц, 245 щ, 246 р, 308 е, ц, 309 н, 310 м, 311 а, д, и, м, ф, 312 л, х, 313 д, ж, 314 д, ж, з, 315 б, 324 л, 325 и, 330 б, в, 331 ж, 332 з; с обща площ **263.3 ха.**

1.2. 9170 Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum – отдели и подотдели №№ 237 н, 238 и, к, 240 е, м, о, 241 а, м, 244 ж, з, и, к, о, 308 а, у, х, 309 в, г, 310 и, 311 п, ц, 314 е, 319 з, о, 325 ж, 326 ж, 327 а; с обща площ **117.6 ха.**

1.3. 91GO Панонски гори с Quercus petrea Carpinusи betulus – отдели и подотдели №№ 213 л1, ц1, 220 а1, 223 а, 238 в, 239 е, 241 о, 242 е, 243 а, б, л, 246 а, 247 ц, 313 а, 319 ж, 320 з, у, 324 е, 326 д, 327 д, у, 330 з, и, т, ф, 332 в, 333 а, г, 463 г1, в1, у1, 464 е, а1, 467 и, ф1; с обща площ **122.3** ха.

1.4. 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори – отдели и подотдели №№ 212 б1, 213 ч1, 215 а, 216 р1, 218 ч1, 223 к, 234 е, 235 в, г, и, 464 з, 467 б, в, е, т, 470 г2; с обща площ **64.2 ха**.

Разпределението на площта по насоки и по стопански класове в горите на защитената зона е показано в **таблица № 66.**

Таблица № 66

разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки в горите на защитената зона

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни						
Бялборови култури	ха	-	-	228.7	228.7	15.2
	куб.м	-	-	10315	10315	18.5
Черборови култури	ха	-	-	14.4	14.4	1.0
	куб.м	-	-	395	395	0.7
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**-**	**243.1**	**243.1**	**16.2**
	куб.м	**-**	**-**	**10710**	**10710**	**19.2**
Широколистни високостъблени						
Буков В	ха	146.2	140.9	-	287.1	19.1
	куб.м	9230	5730	-	14960	26.9
Буков Ср	ха	122.4	53.1	-	175.5	11.7
	куб.м	6205	1340	-	7545	13.5
Дъбов СрН	ха	187.8	57.8	-	245.6	16.4
	куб.м	5235	1560	-	6795	12.2
Габъров	ха	17.2	113.1	-	130.3	8.7
	куб.м	710	3940	-	4650	8.3
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**473.6**	**364.9**	**-**	**838.5**	**55.9**
	куб.м	**21380**	**12570**	**-**	**33950**	**60.9**
Издънкови за превръщане						
Смесен СрН П	ха	90.1	11.6	-	101.7	6.8
	куб.м	3040	215	-	3255	5.8
Церов П	ха	2.9	0.5	-	3.4	0.2
	куб.м	60	10	-	70	0.1
Дъбов СрН П	ха	61.8	3.9	-	65.7	4.4
	куб.м	1570	25	-	1595	2.9
Буково-габъров В П	ха	-	77.0	-	77.0	5.1
	куб.м	-	2280	-	2280	4.1
Буково-габъров СрН П	ха	14.9	33.2	-	48.1	3.2
	куб.м	465	480	-	945	1.7
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**169.7**	**126.2**	**-**	**295.9**	**19.7**
	куб.м	**5135**	**3010**	**-**	**8145**	**14.6**
Нискостъблени						
Акациев	ха	26.9	-	-	26.9	1.8
	куб.м	1295	-	-	1295	2.3
Келявгабъров	ха	96.8	-	-	96.8	6.4

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
	куб.м	1635	-	-	1635	3.0
Всичко нискостъблени	**ха**	**123.7**	**-**	**-**	**123.7**	**8.2**
	куб.м	**2930**	**-**	**-**	**2930**	**5.3**
ОБЩО						
ОБЩО НАСОКИ	**ха**	**767.0**	**491.1**	**243.1**	**1501.2**	**100.0**
	куб.м	**29445**	**15580**	**10710**	**55735**	**100.0**

В защитената зона е планирана насока „възобновяване“ на площ от 767.0 ха, при планирано ползване от 29 445 куб. м, от които в широколистните високостъблени насаждения – 473.6 ха и 21 380 куб.м. без клони, в издънковите насаждения за превръщане във високостъблени – 169.7 ха и 5 135 куб.м. без клони, и при нискостъблените 123.7 ха и 2 930 куб.м. без клони.

Насока „отглеждане“ е планирана на площ от 491.1 ха, при планирано ползване от 15 580 куб. м, от които в широколистните високостъблени насаждения – 364.9 ха и 12 570 куб.м. без клони и в издънковите насаждения за превръщане във високостъблени – 126.2 ха и 3 010 куб.м. без клони.

Насока „трансформация“ е планирана на площ от 243.1 ха, при планирано ползване от 10 710 куб. м. при иглолистните култури.

.Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Твърдишка планина“ - BG0000211, собственост на община Елена, е показано в **таблица № 67.**

Таблица № 67

разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в иглолистни											
Бял бор	240	280	50	230	160	15	5	180	50	-	2.8
Черен бор	130	150	30	120	80	5	-	85	35	-	1.3
иглолистни	370	430	80	350	240	20	5	265	85	-	4.1
проценти	86.0	100.0	18.6	81.4	55.8	4.6	1.2	61.6	19.8	-	-
Бук	80	90	10	80	25	5	5	35	45	-	1.6
широколистни	80	90	10	80	25	5	5	35	45	-	1.6
проценти	88.9	100.0	11.1	88.9	27.7	5.6	5.6	38.9	50.0	-	-
Общо възобновителна	450	520	90	430	265	25	10	300	130	-	5.7
проценти	86.5	100.0	17.3	82.7	51.0	4.8	1.9	57.7	25.0	-	-
Възобновителна в широколистни високостъблени											
Бял бор	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.2
Черен бор	60	70	15	55	35	5	-	40	15	-	1.0
иглолистни	70	80	15	65	40	5	-	45	20	-	1.2
проценти	87.5	100.0	18.8	81.2	50.0	6.2	-	56.2	25.0	-	-
Бук	13585	15155	2285	12870	4080	630	205	4915	7840	115	227.0
Зимен дъб	4900	5475	820	4655	1410	240	55	1705	2905	45	122.6
Благун	130	150	25	125	35	10	-	45	80	-	3.9
Цер	125	145	25	120	45	-	-	45	75	-	3.5
Габър	1740	1935	370	1565	290	45	10	345	1220	-	42.7
Трепетлика	170	185	25	160	45	35	15	95	65	-	2.0
Явор	160	180	30	150	50	10	-	60	90	-	2.6
Върба	70	80	10	70	20	10	5	35	30	5	1.4

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Сребролистна липа	240	270	45	225	70	50	10	130	95	-	3.8
Череша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Шестил	110	110	20	90	30	5	-	35	55	-	1.9
Планински ясен	80	90	10	80	30	10	5	45	35	-	1.6
широколистни	21310	23775	3665	20110	6105	1045	305	7455	12490	165	413.1
проценти	89.6	100.0	15.4	84.6	25.7	4.4	1.3	31.4	52.5	0.7	-
Общо възобновителна	21380	23855	3680	20175	6145	1050	305	7500	12510	165	414.3
проценти	89.6	100.0	15.4	84.6	25.8	4.4	1.3	31.5	52.4	0.7	-
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Бял бор	30	40	5	35	25	5	-	30	5	-	1.9
Черен бор	115	135	25	110	75	5	-	80	30	-	2.2
иглолистни	145	175	30	145	100	10	-	110	35	-	4.1
проценти	82.9	100.0	17.2	82.8	57.1	5.7	-	62.8	20.0	-	-
Бук	625	715	110	605	70	140	20	230	365	10	14.9
Зимен дъб	1605	1760	195	1565	5	330	50	385	1150	30	46.6
Благун	650	725	75	650	-	150	25	175	470	5	29.6
Цер	530	570	60	510	15	110	-	125	380	5	24.1
Габър	1390	1645	310	1335	15	215	95	325	990	20	39.2
Трепетлика	130	140	20	120	35	25	5	65	50	5	1.5
Акация	50	50	5	45	-	10	5	15	30	-	0.9
Клен	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.4
широколистни	4990	5615	775	4840	140	985	200	1325	3440	75	157.2
проценти	88.9	100.0	13.8	86.2	2.5	17.5	3.6	23.6	61.3	1.3	-
Общо възобновителна е	5135	5790	805	4985	240	995	200	1435	3475	75	161.3
проценти	88.7	100.0	13.9	86.1	4.2	17.2	3.4	24.8	60.0	1.3	-
Възобновителна в нискостъблени											
Бял бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.4
Черен бор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.9
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.4
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.7
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.5
Трепетлика	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.2
Мъждрян	60	70	10	60	-	-	-	-	60	-	0.9
Акация	1285	1335	155	1180	-	345	105	450	715	15	17.6
Келяв габър	1575	1745	710	1035	-	-	-	-	955	80	73.7
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	2930	3160	875	2285	5	345	105	455	1735	95	121.0
проценти	92.7	100.0	27.7	72.3	0.2	10.9	3.3	14.4	54.9	3.0	-
Общо възобновителна	2930	3160	875	2285	5	345	105	455	1735	95	123.7
проценти	92.7	100.0	27.7	72.3	0.2	10.9	3.3	14.4	54.9	3.0	-
всичко възобнов. сечи	**29895**	**33325**	**5450**	**27875**	**6655**	**2415**	**620**	**9690**	**17850**	**335**	**705.0**
проценти	89.7	100.0	16.3	83.7	20.0	7.2	1.9	29.1	53.6	1.0	-
Прочистка в широколистни високостъблени											
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.3
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5
Трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Общо прочистка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.8
Прочистка в издънкови за превръщане											
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8
Леска	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Общо прочистка е	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Прореждане в иглолистни											
Бял бор	2115	2625	730	1895	-	1165	205	1370	375	150	42.6
Черен бор	265	340	90	250	5	150	25	180	55	15	8.2
Дуглазка	50	60	15	45	5	30	-	35	5	5	0.7
иглолистни	2430	3025	835	2190	10	1345	230	1585	435	170	51.5
проценти	80.3	100.0	27.6	72.4	0.3	44.5	7.6	52.4	14.4	5.6	-
Бук	85	105	10	95	-	25	10	35	60	-	3.1
Зимен дъб	115	115	5	110	-	35	5	40	70	-	5.0
Благун	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.6
Цер	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.9
Габър	70	85	25	60	-	5	-	5	55	-	4.6
Бреза	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-	0.4
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
широколистни	310	345	40	305	-	85	15	100	205	-	16.4
проценти	89.9	100.0	11.6	88.4	-	24.6	4.4	29.0	59.4	-	-
Общо прореждане	2740	3370	875	2495	10	1430	245	1685	640	170	67.9
проценти	81.3	100.0	26.0	74.0	0.3	42.4	7.3	50.0	19.0	5.0	-
Прореждане в широколистни високостъблени											
Бял бор	520	655	185	470	-	295	45	340	95	35	9.3
Смърч	20	20	5	15	-	10	5	15	-	-	0.6
иглолистни	540	675	190	485	-	305	50	355	95	35	9.9
проценти	80.0	100.0	28.1	71.9	-	45.2	7.4	52.6	14.1	5.2	-
Бук	3045	4105	740	3365	45	860	215	1120	2120	125	84.5
Червен дъб	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.1
Зимен дъб	220	285	30	255	-	55	15	70	185	-	10.1
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Габър	2965	4035	775	3260	-	395	190	585	2640	35	89.4
Трепетлика	140	160	25	135	30	25	5	60	70	5	2.9
Явор	35	45	5	40	-	10	5	15	25	-	1.2
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.1
Сребролистна липа	90	110	20	90	-	45	10	55	35	-	3.2
Шестил	25	35	5	30	-	5	5	10	20	-	0.6
Планински ясен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.3
широколистни	6585	8850	1610	7240	75	1410	445	1930	5145	165	195.7
проценти	74.4	100.0	18.2	81.8	0.9	15.9	5.0	21.8	58.1	1.9	-
Общо прореждане	7125	9525	1800	7725	75	1715	495	2285	5240	200	205.6
проценти	74.8	100.0	18.9	81.1	0.8	18.0	5.2	24.0	55.0	2.1	-
Прореждане в издънкови за превръщане											

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Бял бор	150	180	55	125	-	80	10	90	25	10	3.2
иглолистни	150	180	55	125	-	80	10	90	25	10	3.2
проценти	83.3	100.0	30.6	69.4	-	44.4	5.6	50.0	13.8	5.6	-
Бук	325	440	75	365	-	65	45	110	240	15	11.5
Зимен дъб	120	120	5	115	-	25	5	30	85	-	8.7
Благун	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-	2.7
Цер	15	15	-	15	-	-	-	-	15	-	3.4
Габър	620	840	175	665	-	65	40	105	555	5	33.9
Трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8
Акация	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.5
Полски бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Върба	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
широколистни	1115	1450	260	1190	-	165	90	255	915	20	62.3
проценти	76.9	100.0	17.9	82.1	-	11.4	6.2	17.6	63.1	1.4	-
Общо прореждане е	1265	1630	315	1315	-	245	100	345	940	30	65.5
проценти	77.6	100.0	19.3	80.7	-	15.0	6.1	21.1	57.7	1.9	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	6020	7240	1610	5630	1095	2875	370	4340	1095	195	116.1
Смърч	35	35	-	35	15	20	-	35	-	-	0.8
Черен бор	75	85	25	60	15	30	5	50	10	-	1.3
Дуглазка	170	200	45	155	85	30	-	115	30	10	2.5
иглолистни	6300	7560	1680	5880	1210	2955	375	4540	1135	205	120.7
проценти	83.3	100.0	22.2	77.8	16.0	39.1	5.0	60.1	15.0	2.7	-
Бук	245	305	65	240	15	25	5	45	195	-	8.1
Червен дъб	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.4
Зимен дъб	365	405	45	360	20	70	5	95	265	-	15.9
Благун	45	45	5	40	-	10	-	10	30	-	2.5
Цер	65	65	20	45	-	-	-	-	45	-	3.2
Габър	450	580	110	470	-	70	20	90	380	-	16.8
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Сребролистна липа	40	50	10	40	5	20	-	25	15	-	1.1
широколистни	1220	1460	255	1205	40	200	30	270	935	-	48.8
проценти	83.6	100.0	17.5	82.5	2.7	13.7	2.0	18.4	64.1	-	-
Общо пробирка	7520	9020	1935	7085	1250	3155	405	4810	2070	205	169.5
проценти	83.4	100.0	21.4	78.6	13.9	35.0	4.5	53.4	22.9	2.3	-
Пробирка в широколистни високостъблени											
Бял бор	100	120	35	85	15	45	10	70	15	-	2.5
иглолистни	100	120	35	85	15	45	10	70	15	-	2.5
проценти	83.3	100.0	29.2	70.8	12.5	37.5	8.3	58.3	12.5	-	-
Бук	3425	3930	600	3330	275	400	90	765	2500	65	84.7
Зимен дъб	470	550	75	475	15	100	5	120	350	5	15.4
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.1
Габър	1235	1465	240	1225	-	195	45	240	975	10	42.4

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.3
Сребролистна липа	180	190	35	155	10	85	5	100	55	-	4.5
Планински ясен	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.6
широколистни	5345	6170	950	5220	305	785	145	1235	3905	80	149.0
проценти	86.6	100.0	15.4	84.6	5.0	12.7	2.3	20.0	63.3	1.3	-
Общо пробирка	5445	6290	985	5305	320	830	155	1305	3920	80	151.5
проценти	86.6	100.0	15.7	84.3	5.1	13.1	2.5	20.7	62.3	1.3	-
Пробирка в издънкови за превръщане											
Бял бор	65	75	15	60	15	30	-	45	15	-	1.2
иглолистни	65	75	15	60	15	30	-	45	15	-	1.2
проценти	86.7	100.0	20.0	80.0	20.0	40.0	-	60.0	20.0	-	-
Бук	715	840	130	710	30	90	20	140	550	20	21.3
Зимен дъб	140	140	5	135	-	35	5	40	95	-	6.5
Благун	30	30	-	30	-	10	-	10	20	-	1.3
Цер	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-	0.9
Габър	710	850	145	705	-	105	50	155	540	10	26.1
Трепетлика	65	65	10	55	20	-	-	20	35	-	1.9
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
широколистни	1680	1945	290	1655	50	245	75	370	1255	30	58.2
проценти	86.4	100.0	14.9	85.1	2.6	12.6	3.9	19.1	64.5	1.5	-
Общо пробирка	1745	2020	305	1715	65	275	75	415	1270	30	59.4
проценти	86.4	100.0	15.1	84.9	3.2	13.6	3.7	20.5	62.9	1.5	-
всичко отгледни сечи	**25840**	**31855**	**6215**	**25640**	**1720**	**7650**	**1475**	**10845**	**14080**	**715**	**728.5**
проценти	81.1	100.0	19.5	80.5	5.4	24.0	4.6	34.0	44.2	2.3	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	9250	11225	2685	8540	1315	4510	645	6470	1680	390	182.2
Смърч	55	55	5	50	15	30	5	50	-	-	1.4
Черен бор	645	780	185	595	210	195	30	435	145	15	14.3
Дуглазка	220	260	60	200	90	60	-	150	35	15	3.2
иглолистни	**10170**	**12320**	**2935**	**9385**	**1630**	**4795**	**680**	**7105**	**1860**	**420**	**201.1**
проценти	82.5	100.0	23.8	76.2	13.3	38.9	5.5	57.7	15.1	3.4	-
Бук	22130	25685	4025	21660	4540	2240	615	7395	13915	350	460.4
Червен дъб	30	40	5	35	-	10	-	10	25	-	1.5
Зимен дъб	7935	8850	1180	7670	1450	890	145	2485	5105	80	237.7
Благун	885	980	105	875	35	195	25	255	615	5	49.0
Цер	775	835	105	730	60	120	-	180	545	5	45.1
Габър	9180	11435	2150	9285	305	1095	450	1850	7355	80	303.9
Трепетлика	515	560	80	480	135	85	25	245	225	10	10.6
Явор	195	225	35	190	50	20	5	75	115	-	3.8
Бреза	40	40	-	40	-	20	-	20	20	-	2.6
Мъждрян	60	70	10	60	-	-	-	-	60	-	1.4
Акация	1345	1395	165	1230	-	355	110	465	750	15	20.0
Келяв габър	1575	1745	710	1035	-	-	-	-	955	80	73.9
Полски бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Върба	75	85	10	75	20	10	5	35	35	5	1.7
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Клен	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.5

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Леска	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	550	620	110	510	85	200	25	310	200	-	12.9
Череша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Шестил	135	145	25	120	30	10	5	45	75	-	2.5
Планински ясен	130	140	15	125	35	15	5	55	70	-	4.5
широколистни	**45565**	**52860**	**8730**	**44130**	**6745**	**5270**	**1415**	**13430**	**30070**	**630**	**1232.4**
проценти	86.2	100.0	16.5	83.5	12.8	10.0	2.7	25.5	56.9	1.1	-
ВСИЧКО	**55735**	**65180**	**11665**	**53515**	**8375**	**10065**	**2095**	**20535**	**31930**	**1050**	**1433.5**
проценти	85.5	100.0	17.9	82.1	12.9	15.4	3.2	31.5	49.0	1.6	-

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона „Твърдишка планина“ 0000211 годишното ползване по горскостопански план от 2024 год.е **5 574 куб.м. без клони,** което представлява **102.9 %** от общия среден годишен прираст на тези гори **– 5 418 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 350 005 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях **е 1.59 %,** а на 1 ха – **2.89 куб.м.**

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от 65 180 куб.м с клони, би следвало да се добие 20 535 куб.м строителна дървесина или 31.5 %, от която едра – 8 375 куб.м (12.9 %), средна – 10 065 куб.м (15.4 %) и дребна – 2 095 куб.м (3.2 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – 31 930 куб.м (49.0 %) и използваема вършина – 1 050 куб.м (1.6 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 11 665 куб.м (17.9 %).

4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитените зони

През настоящия период в насажденията на защитената зона не се планира залесяване.

4.3. Паша в горските територии на Защитените зони

Паша на домашни животни е разрешена на площ от 718.9, разпределена по землища както следва:

В землище на с. Беброво, отдели и подотдели №№ 210 ж, м, ю, я, а1, б1, г1; 211 о1, 471 г1; с обща площ 5.7 ха, в землище на с. Бойковци, отдели подотдели №№ 228 н, с, л1, с1, 229 д, ж, и, к, н, п, щ, а1, г1, д1; 230 ч, ш, з1, 231 п; 232 в, з, и; 463 е2; 464 д, л, п, х, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, л1, н1, о1, т1, у1, ц1, щ1, з2, и2, л2; 470 в2, д2, е2; с обща площ 60.0 ха, в землище на с. Каменари, отдели и подотдели №№ 215 в1, е1, к1; 216 г1; 219 л, н, о; 220 ж, з, л, н, б1, г1; 221 а, е; 222 в; 223 м, о, ц, и1; 224 г; 225 р; 227 т; 228 а2; 236 б, в, д, 1; 237 е, л, о, п, 1; 239 а, б, г, ж, з, и, л, о, п, р, х; 240 а, г, д, и, л; 241 б, е, н, 1; 242 г, д, ж-к; 243 в, е, ж, з, и, м, п, с, т, х, 1; 244 б, д, л, с, у, ф, х, 1, 3, 5, 6, 7, 8; 245-3, 4; 470 л1, л2 ; с обща площ 142.5 ха, в землище на с. Константин, отдели и подотдели №№ 196 у, а1, щ1, ю1; 206 у, а1, щ1, ю1; 463 у, а1, щ1, ю1; 471 у, а1, щ1, ю1; 473 г, г1, е1, м1, п1, р1, ш1, в2, и2, л2, ц2, щ2, ю2, г3, л3; с обща площ 46.0 ха, в землище на с. Костел, отдели и подотдели №№ 221 к, л, о, п, с, х, ц; 245 ч, б1, г1; 260 о; 308 в, г, ф, ч, ш, щ, 1, 4; 309 о, 1; 310 б, в, 1, 2; 311 в, г; 313 б, 3; 314 а-в, к, 1; 315 д; 319-1; 320 в, д, к; 322 п, т, у, 1, 2; 323 а, в, г, д, е, и, м, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 324 б, ж, з; 325 г, д, к, 3; 326 б, в, к, 1; 327 е, ж, о, р, с, т, х, ц, ч, ш, щ, д1, е1, ж1, 1; 328 в, 4, 5; 329 а, б, в, г, д, е, ж, и, л, н, у, 1, 2; 330 е, л, п, р, ч, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 331 г, д, е, з, 1; 332 г, д, е, ж, о, р, 1; 333 г; 335 в, ж; 467 г, л, м; с обща площ 328.6 ха, в землище на с. Майско, отдели и подотдели №№ 199 и, м, у, ч, ш, ю, я, б1, в1, г1, д1, к1, у1; 200 ж, р; 202 б, д, к, п, ю; 204 г, н; 205 в, ж, р; 206 ю, я, т1; 207 в, е, з, л, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; 208 в, м, о, р, ф, ю, я, а1, в1, е1, ж1, з1, л1, н1; 464 п2; с обща площ 130.3 ха, в землище на с. Марян, к3; с площ 0.9 ха и в землище на с. Палици, отдели и подотдели №№ 213 н, т1, х1, к2; 215 о, ф; 216 с; 218 и1, ф1; 470 ш; с обща площ 4.9 ха.

4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона

При видовете подходящи за съответното месторастене, в защитена зона "Стара река" BG0000279, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостоите, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата **таблица № 68.**

Таблица № 68
сравнение на площта
по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	202.0	10.5	84.7	4.4	84.7	4.4
Смърч	1.5	0.1	1.1	0.1	1.1	0.1
Черен бор	20.4	1.1	11.2	0.6	11.2	0.6
Дуглазка	3.7	0.2	3.2	0.2	3.2	0.2
Бук	519.7	26.9	549.3	28.4	549.3	28.4
Червен дъб	1.5	0.1	1.5	0.1	1.5	0.1
Зимен дъб	302.0	15.6	335.4	17.4	335.4	17.4
Благун	106.4	5.5	126.1	6.5	126.1	6.5
Цер	107.2	5.5	113.6	5.9	113.6	5.9
Габър	486.2	25.2	525.1	27.1	525.1	27.1
Трепетлика	17.5	0.9	19.7	1.0	19.7	1.0
Явор	4.0	0.2	4.0	0.2	4.0	0.2
Бреза	2.8	0.1	3.0	0.2	3.0	0.2
Мъждрян	3.1	0.2	3.1	0.2	3.1	0.2
Акация	21.1	1.1	21.1	1.0	21.1	1.0
Келяв габър	90.8	4.7	88.0	4.6	88.0	4.6
Полски бряст	1.3	0.1	1.3	0.1	1.3	0.1
Върба	10.3	0.5	10.3	0.5	10.3	0.5
Джанка	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Елша	1.4	0.1	1.3	0.1	1.3	0.1
Клен	1.9	0.1	1.9	0.1	1.9	0.1
Леска	0.1	-	-	-	-	-
Едролистна липа	-	-	0.1	-	0.1	-
Сребролистна липа	18.6	1.0	18.5	1.0	18.5	1.0
Череша	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Шестил	2.5	0.1	2.5	0.1	2.5	0.1
Планински ясен	4.9	0.2	4.9	0.2	4.9	0.2
Всичко	1931.1	100.0	1931.1	100.0	1931.1	100.0

Видно от горната таблица е намаляване на участието на белия и черния бор, дуглазката и смърча със 6.6 % общо, поради замяната им с естествените за района широколистни дървесни видове.

При широколистните се наблюдава увеличение при зимния дъб, благуна, цера и габъра, поради изтъкнатите по-горе причини, а намаляват клена и келявият габър, поради замяната им с други широколистни видове. При останалите дървесни видове почти не се наблюдават съществени промени.

Промените в участието на дървесните видове са предимно в качествено отношение. Предвидените мероприятия целят подобряване състава и бонитета на насажденията, което ще повиши общата им производителност.

5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона "Твърдишка планина" BG0000211

Всички мероприятия за защита на от пожари на горските територии, собственост на община Елена, са планирани съгласно чл.136 от Закона за горите от 08.03.2011 г. (влязъл в сила от 09.04.2011 г), Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии (ДВ бр.7 от 2004 г.) и Наредба № 8 от 11.05.2012 г. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Планът за защита от пожари, на горските територии, собственост на общината, е извадка от планът за защита на горските територии от пожари, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Елена", гр. Елена, като обхваща и горските територии, отразени в кадастралната калта и кадастралните регистри на землищата на населените маста, като земеделски територии. В настоящия горскостопански план са посочени размерите на предвидените мерки и мероприятия само за района на горските територии, собственост на общината.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на карти за защита от пожари, в мащаб 1:25 000 със съответния цвят на класа на пожарна опасност. Тук са описани и противопожарните дялове

Горите, собственост на общината, са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 69.**

Таблица № 69

за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	26.6	442.6	1494.4	1963.6
проценти	1.4	22.5	76.1	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 199, м, ч; 220 ж, з, л, н; 221 с, ц; 323 в, д; 329 л, н, р, 1; 330-2; с обща площ 26.6 ха или 1.4 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 196 т, у, а1, щ1, ю1; 199 и, у, ш, ю, я, б1-д1, к1; 200 р; 202 к, п, ю; 203 п, т, х; 205 в, ж; 207 з, б; 210 ж; 211 е1, м1, о1; 212 б2, и2; 213 ч; 216 г1; 217 д1, р1; 219 л, н; 221 е, к, л, о, п, х; 223 м, о; 225 р; 228 л1; 229 д, ж, щ; 230 з1; 231 п; 232 в, з, и; 236 б, в, д; 237 л, о; 238 а, б, м, н, п, 1; 239 г, ж-и, л, о-р, ф, х; 240 а, д, и, л; 241 а, б, е, н, 1; 242 г, и; 243 в, ж, з, м, т, х; 244 б, д, л, с, ф 5; 245 ч, б1, 3; 308 в, г, с, т, ф, ш, щ; 309 о; 310 б, к; 313 б; 314 и, 1; 320 а, в, н, о; 322 п, т, у, 1, 2; 323 а, б, г, е, з-к, м, 1, 3-8; 324 б; 325 в, д, з, 3; 327 о, ц, ж1; 328 в, 4; 329 б, е, ж, и, к, с, 2; 330 г, е, л, ч; 331 г, д, з, 1; 332 б, г, д, л, р, у, 1; 334 е; 335 д, ж; 464 з; 467 б; 470 д, в2, д2, е2; с обща площ 442.6 ха или 22.5 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели с 199 у1; 200 ж; 202 б, д; 203 у; 204 г, н; 205 р; 206 г, к, м, ю, я, л1, м1, о1, т1; 207 в, е, н, п, р, у, ф, ш, ю, я, з1, и1, к1, л1, м1; 208 а, в, е, м, о, р, ф, ч, щ, ю, я, а1, в1, е1, ж1, з1, л1, м1, н1; 209 т, у, ф, х, ц; 210 м, ю, я, а1, б1, г1, е1; 211 б1; 212 к3, ф3; 213 н, ю, я, л1, т1, х1, ц1, ч1, щ1, к2; 215 а, ж, о, ф, в1, е1, к1; 216 ж, с, р1; 217 а1; 218 а, и1, л1, ф1, ч1; 219 и, ю; 220 х, а1, б1, г1; 221 а, м, н, р, у, ф, б1; 222 в; 223 а, ж, к, н, ц, и1, н1; 224 г; 227 т, у; 228 н, с, с1, а2; 229 б, з, и, к, н, п, а1, г1, д1; 230 ч, ш, я; 231 ч, я; 234 г; 236 а, г, е, 1; 237 а-к, м, н, п, р, с, 1; 238 в-л, о; 239 а-в, д, е, к, м, н, с-у, ц; 240 б-г, е-з, к, м-р; 241 в-д, ж-м, о; 242 д-з, к; 243 а, б, г, д, е, и, к, л, н, о, п, р, с, у, ф, 1; 244 а, в, г, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, т, у, х, ц, 1, 3, 6, 7, 8; 245 ш, щ, я, а1, в1, г1, 4; 246 а, б, в, г, д, е, р, с; 247 а, ц; 248 в, д, е; 260 о; 262 г; 263 н; 271 л; 308 а, б, д, е, р, у, х, ц, ч, 1, 4; 309 а, в, г, н, т, 1; 310 а, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, 1, 2; 311 а, б, в, г, д, е, и, к, л, м, н, п, ф, ц; 312 е, к, л, м, н, х, ц; 313 а, в, д-ж, 3; 314 а-в, д-з, к; 315 а, б, г, д; 319 в, г, д, е, ж, з, и, н, о, 1; 320 д, ж, з, и, к, м, п, р, у, ф; 324 в, е, ж, з, и, к, л, м; 325 г, е, ж, и, к; 326 б, в, д, е, ж, з, и, к, л, 1; 327 а, д, е, ж, з, р, с, т, у, х, ч, ш, щ, д1, е1, 1; 328 г, д, е, 5; 329 а, в, г, д, у; 330 б, в, д, ж, з, и, к, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ш, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 331 е, ж, и; 332 а, в, е, ж, з, и, к, н, о, п, с, т; 333 а, в-д; 335 в, г, з, и; 463 б, д, ж, о, г1, и1, л1, о1, п1, у1, щ1, я1, в2, е2, ш2, 4, 5, 6; 464 д, е, л, п, х, а1, в1, г1, д1, е1,

ж1, и1, л1, н1, о1, т1, у1, ц1, щ1, з2, и2, л2, п2; 467 в, г, е, и, к, л, м, т; 470 ш, л1, ф1, а2, г2, л2; 471 г, ж, з, н, п, ц, щ, е1, с1, т1, у1, ф1, х1; 473 г, г1, е1, м1, п1, р1, ш1, ю1, а2, в2, и2, л2, ц2, щ2, ю2, г3, д3, л3, м3; с обща площ 1 494.4 ха или 76.1 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

По-долу са посочени отделите и тяхното разпределението по землища и клас на пожарна опасност.

ВЕДОМОСТ

за описание на пожарните дялове

(извадка от плана за защита на горските територии от пожари за района на дейност на ТП „ДГС Елена")

№ на пожарния дял	1
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	199, 220, 221, 323, 329 330;
Клас на пожарна опасност	първи
Площ на дяла в хектари	26.6 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистните култури на сухи месторастения, високи до8 м или широколистни насаждения на сухи месторастения, и голини на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	2
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	196, 199, 200, 202, 203, 205, 207, 210-213, 216, 217, 219, 221, 223, 225, 228-232, 236-245, 308-310, 313, 314, 320, 322-325, 327-332, 334, 335, 464, 467, 470 ;
Клас на пожарна опасност	втори
Площ на дяла в хектари	442.6 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистните култури на свежи месторастения, високи над 8 м или широколистни насаждения на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	3
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	199, 200, 202-213, 215-224, 227-231, 234, 236-248, 260, 262, 263, 271, 308-315, 319, 320, 322-333, 335, 463, 464, 467, 47
Клас на пожарна опасност	трети
Площ на дяла в хектари	1 494.4 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистни култури на свежи до влажни месторастения, високи над 8 или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Елена", гр. Елена и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" гр. Велико Търново.

1. Бариерни противопожарни прегради

За такива служат големите реки и големите асфалтови пътища преминаващи през горските територии, както и съществуващите сервитути към енергийните обекти. В обхвата на общинските горски територии няма изградени и не се предвижда създаване на нови.

2. Лесокултурни прегради

Лесокултурните прегради се планират и изграждат с цел да се забави и евентуално преустанови разпространението на низови пожари с определени характеристики и да се създадат условия за успешното им гасене, да послужат за придвижване на гасачи и евентуално техника по време на пожар, както и да се използват за опорна линия за косвена атака срещу настъпващ пожар. Не са планирани нови лесокултурни прегради.

Основни лесокултурни прегради са съществуващи шосета, гарски автомобилни пътища, тракторни пътища, реки и по-тесни просеки.

Полезна и ефективна е дейността на общината през последните години по отношение просветлението на главните шосета и камионни пътища, с което се увеличава широчината на съществуващите прегради. Тази дейност е необходимо да продължи и през следващия ревизионен период.

3. Минерализовани ивици

Минерализованите ивици са изкуствено построени противопожарни прегради, почистени от всички горими материали до минералния почвен слой. Това са линейни обекти, с ширина поне 1,5 м, като почвената покривка и постилка се отстраняват до минералния слой. Няма съществуващи и новопланирани минерализовани ивици в общински горски територии. Препоръчва се на собствениците на поземлени имоти в земеделски територии, граничещи с горски територии да поддържат минерализовани ивици с широчина не по-малко от 3 м в пожароопасния сезон.

4. Санитарни ивици

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж. п. линии.

В иглолистни гори се прилага и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малка от 10 м.

Не се допуска поставянето и/или складирането на дървени материали върху пътното платно на горските пътища по начин, който намалява тяхната широчина.

Не се допуска оставянето на остатъци от сечта на разстояние, по-малко от 20 м от краищата на пътните платна на пътищата от републиканската пътна мрежа, на горските пътища, и на разстояние, не по-малко от 5 м от краищата на платната на останалите автомобилни пътища.

Лицата, собственици или стопанисващи гробищни паркове, сметища, депа за отпадъци и други обекти, граничещи или изградени в горските територии, са длъжни да изпълняват следните изисквания за пожарна безопасност:

5. Път за тежка противопожарна техника

Това са съществуващи горски автомобилни пътища с настилка с общата дължина 0.6 км.

6. Път за високопроходима противопожарна техника

Това са съществуващи горски автомобилни пътища без настилка, с обща дължина 0.9 км. и тракторните пътища.

7. Устройство на места за паркиране

На територията на горите, собственост на общината не съществуват и не са предвидени места за паркиране и палене на огън.

8. Места за палене на огън

В Община Елена няма обособени места за палене на огън.

9. Поставяне на предупредителни табели и плакати

Табели с противопожарно съдържание се предвижда да се поставят покрай пътя Сливен-Елена-Велико Тйърново и по пътищата между населените места. Следва да се поставят 10 броя табели.

Предупредителните табели и плакати трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година.

10. Устройство на депа за противопожарен инвентар

Предвижда се оборудването на противопожарно депо в общинска администрация гр. Елена със следното съдържание в съответствие с Наредба № 8:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.

- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода – 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

11. Водоизточници за противопожарни нужди

Като постоянни водоизточници за горските територии, собственост на общината може да се използват противопожарните хидранти, разположени в гр. Елена и в населените места от общината. Не се налага изграждането на специални водоеми.

12. Площадки за кацане на авиационна техника

В общинските горски територии няма съществуващи площадки за кацане на авиационна техника.

13. Бариери на горски автомобилни пътища

На всички горски автомобилни пътища в общинските горски територии, които не са за обща употреба и водят в горски масиви от първи клас на пожарна опасност, могат да се планират и поставят бариери за ограничаване достъпа във вътрешността на горите при висока текуща пожарна опасност. В момента няма съществуващи бариери в горските територии.

14. Планове за защита на горските територии от пожари

Във връзка с чл. 20 от Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари, лицата, управляващи горскостопанската единица, преди обявяване на пожароопасния сезон, подготвят планове за защита на горските територии от пожари.

Необходимо е всички служители и горски работници, които работят в горите, периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Предвидените противопожарни мероприятия следва да се изпълнят в първите 2-3 години на действие на плана.

II. Защитена зона „Златаришка река”, с код BG 0000280

1. Инвентаризация на защитени зони „Златаришка река“ - BG0000280

Разпределението на общата площ на **Защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 70**.

Таблица № 70

Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	-	-	1.7	2.5	4.2	77.8
склопени култури	1.2	-	-	-	1.2	22.2
всичко залесена площ	1.2	-	1.7	2.5	5.4	100.0

всичко по ГСП	1.2	-	1.7	2.5	5.4	100.0
в т.ч. дървопр. площ	1.2	-	1.7	2.5	5.4	100.0

Залесената площ на горските територии е 5.4 ха, което е 100.0 % от площта по горскостопански план. Горските култури са 1.2 ха, .издънковите гори за превръщане са 1.7 ха, а 2.5 ха са нискостъблени.

Незалесени площи няма.

2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Златаришка река“ - BG0000280

В обхвата на защитената зона попада местообитание **91M0 Балкано-панонски церово-горунови (Pannonian-Balkanic turkey oak) субконтинентални ксеротермични дъбови гори, доминирани основно от цер (Quercus cerris) и благун (Q.frainetto)** , отдели и подотдели №№ 433 р, с; 458 д, с обща площ 1.7 ха.

3. Общи таксационни данни за Защитена зона „Златаришка река“ - BG0000280

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблици № 71 и 72**. От тях се вижда, че средната възраст е 44 години, средната пълнота – 0.77, средният бонитет – IV (3.9), общият дървесен запас е 630 куб.м без клони. средният запас е 117 куб.м/ха, общият среден годишен прираст е 15 куб.м, а на един хектар – 2.78 куб.м.

Таблица № 71

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на насаждението		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	-	-	-	-	-	-
	11-20	2.5	46.3	130	20.7	-	6
III	41-50	-	-	-	-	-	-
	51-60	1.2	22.2	290	46.0	-	5
IV	61-70	1.7	31.5	210	33.3	-	3
	71-80	-	-	-	-	-	-
Всичко		**5.4**	**100.0**	**630**	**100.0**	**-**	**14**

Таблица № 72

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	-	-	-	1.0	-	1.0	Бял бор
Зимен дъб	-	-	-	0.1	-	0.1	4.0
Благун	-	-	-	0.3	-	0.3	4.0
Цер	0.5	-	0.2	1.1	-	1.8	3.1
Акация	-	-	0.2	1.5	-	1.7	3.9
Келяв габър	-	-	-	0.5	-	0.5	4.
Всичко	**0.5**	**-**	**0.4**	**4.5**	**-**	**5.4**	**3.6**
проценти	9.3	-	7.4	83.3	-	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава IV бонитет с площ от 4.5 ха или 83.3 %.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Златаришка река“ - BG0000280 е показано в **таблица № 73.** От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 1 до 20 години с обща площ от 2.5 ха – 45.3 %.

Основен дървесен вид е церът – 1.8 ха или 33.3 % от площта и 33.3 % от запаса или 210 куб.м., следвана от акацията с площ 1.7 ха и запас 110 куб. м. (31.5 % и 17.5 %).

Таблица № 73

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
куб.м										
Бял бор	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	18.5
Зимен дъб	-	-	-	0.1	-	-	-	-	0.1	1.8
Благун	-	-	-	0.3	-	-	-	-	0.3	5.6
Цер	0.5	-	-	1.3	-	-	-	-	1.8	33.3
Акация	1.5	-	0.2	-	-	-	-	-	1.7	31.5
Келяв габър	0.5	-	-	-	-	-	-	-	0.5	9.3
Всичко	**2.5**	**-**	**1.2**	**1.7**	**-**	**-**	**-**	**-**	**5.4**	**100.0**
проценти	46.3	-	22.2	31.5	-	-	-	-	100.0	

4. Горскостопански план на защитена зона “Златаришка река“ - BG0000280

4.1. Планирани сечи в Защитената зона

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Златаришка река“ - BG0000280 е планирано да се извършват възобновителни сечи в издънковите гори за превръщане във високостъблени и в нискостъбления стопански клас, в подотдели 458 „б“ – гола за акацията и в 458 „д“ Краткосрочно-постепенна сеч, с обща площ 2.8 ха и запас от 100 куб.м. без клони, от които 0.3 ха и 10 куб.м. без клони в Церовия стопански клас за превръщане.

В подотдел 422 „к“ е планирана насока „трансформация“, чрез провеждане на отгледна сеч – пробирка.

В подотдел 458 „д“, местообитание **91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори,** е планирана обсеменителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч

Разпределението на площта за всички видове сеч по вид на сечта и по насока на стопанисване в горите на защитената зона е показано в **таблица № 74.**

Таблица № 74

разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки в горите на защитената зона

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни					
Бялборови култури	ха	-	1.2	1.2	30.0
	куб.м	-	60	60	37.5
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**1.2**	**1.2**	**30.0**
	куб.м	**-**	**60**	**60**	**37.5**
Издънкови за превръщане					
Церов П	ха	0.3	-	0.3	7.5
	куб.м	10	-	10	6.3
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**0.3**	**-**	**0.3**	**7.5**
	куб.м	**10**	**-**	**10**	**6.3**
Нискостъблени					

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Акациев	ха	2.5	-	2.5	62.5
	куб.м	90	-	90	56.2
Всичко нискостъблени	**ха**	**2.5**	**-**	**2.5**	**62.5**
	куб.м	**90**	**-**	**90**	**56.2**
ОБЩО					
ОБЩО НАСОКИ	**ха**	**2.8**	**1.2**	**4.0**	**100.0**
	куб.м	**100**	**60**	**160**	**100.0**

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Златаришка река“ - BG0000280, собственост на община Елена, е показано в **таблица № 75.**

Таблица № 75

разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Цер	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.2
широколистни	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.3
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	50.0	-	50.0	50.0	-	-
Общо възобновителна	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.3
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	50.0	-	50.0	50.0	-	-
Възобновителна в нискостъблени											
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	90	90	10	80	-	20	5	25	50	5	1.5
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
широколистни	90	90	10	80	-	20	5	25	50	5	2.5
проценти	100.0	100.0	11.1	88.9	-	22.2	5.5	27.7	55.6	5.6	-
Общо възобновителна	90	90	10	80	-	20	5	25	50	5	2.5
проценти	100.0	100.0	11.1	88.9	-	22.2	5.5	27.7	55.6	5.6	-
ВСИЧКО ВЪЗОБНОВ. СЕЧИ	**100**	**100**	**10**	**90**	**-**	**25**	**5**	**30**	**55**	**5**	**2.8**
проценти	100.0	100.0	10.0	90.0	-	25.0	5.0	30.0	55.0	5.0	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	40	50	10	40	10	20	-	30	10	-	1.0
иглолистни	40	50	10	40	10	20	-	30	10	-	1.0
проценти	80.0	100.0	20.0	80.0	20.0	40.0	-	60.0	20.0	-	-
Акация	20	20	5	15	-	-	-	-	15	-	0.2
широколистни	20	20	5	15	-	-	-	-	15	-	0.2
проценти	100.0	100.0	25.0	75.0	-	-	-	-	75.0	-	-
Общо пробирка в иглолистни	60	70	15	55	10	20	-	30	25	-	1.2
проценти	85.7	100.0	21.4	78.6	14.3	28.6	-	42.9	35.7	-	-
ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ	**60**	**70**	**15**	**55**	**10**	**20**	**-**	**30**	**25**	**-**	**1.2**
проценти	85.7	100.0	21.4	78.6	14.3	28.6	-	42.9	35.7	-	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	40	50	10	40	10	20	-	30	10	-	1.0
иглолистни	**40**	**50**	**10**	**40**	**10**	**20**	**-**	**30**	**10**	**-**	**1.0**
проценти	80.0	100.0	20.0	80.0	20.0	40.0	-	60.0	20.0	-	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Цер	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.7
Акация	110	110	15	95	-	20	5	25	65	5	1.7
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
широколистни	**120**	**120**	**15**	**105**	**-**	**25**	**5**	**30**	**70**	**5**	**3.0**
проценти	100.0	100.0	12.5	87.5	-	20.8	4.2	25.0	58.3	4.2	-
ВСИЧКО	**160**	**170**	**25**	**145**	**10**	**45**	**5**	**60**	**80**	**5**	**4.0**
проценти	94.1	100.0	14.7	85.3	5.9	26.5	2.9	35.3	47.1	2.9	-

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона „Златаришка река“ 0000280 годишното ползване по горскостопански план от 2024 год.е **16 куб.м. без клони,** което представлява **114.3 %** от общия среден годишен прираст на тези гори **– 14 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 630 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях **е 2.54 %,** а на 1 ха – **2.53 куб.м.**

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от 170 куб.м с клони, би следвало да се добие 60 куб.м строителна дървесина или 36.3 %, от която едра – 10 куб.м (5.9 %), средна – 45 куб.м (26.5%) и дребна – 5 куб.м (2.9 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – 80 куб.м (47.1 %) и използваема вършина – 5 куб.м (2.9 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 25 куб.м (14.7 %).

4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитените зони

През настоящия ревизионен период в насажденията на защитената зона не се планира залесяване.

4.3. Паша в горските територии на Защитените зони

Паша на домашни животни не е разрешена в цялата зона.

4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона

При видовете подходящи за съответното месторастене, в защитена зона “Златаришка река” BG0000280, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостоите, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата **таблица № 76.**

Таблица № 76

сравнение на площта по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	1.0	18.5	0.2	3.7	0.2	3.7
Зимен дъб	0.1	1.8	0.1	1.8	0.1	1.8
Благун	0.3	5.6	0.3	5.6	0.3	5.6
Цер	1.8	33.3	2.5	46.3	2.5	46.3
Акация	1.7	31.5	2.3	42.6	2.3	42.6
Келяв габър	0.5	9.3	-	-	-	-
Всичко	5.4	100.0	5.4	100.0	5.4	100.0

От горните данни е видно, че белият бор и келявият габър намаляват своето участие за сметка на увеличението на цера и акацията.

5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона “Златаришка река” BG0000280

Всички мероприятия за защита на от пожари на горските територии, собственост на община Елена, са планирани съгласно чл.136 от Закона за горите от 08.03.2011 г. (влязъл в сила от 09.04.2011 г), Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии (ДВ бр.7 от 2004 г.) и Наредба № 8 от 11.05.2012 г. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Планът за защита от пожари, на горските територии, собственост на общината, е извадка от планът за защита на горските територии от пожари, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Елена”, гр. Елена, като обхваща и горските територии, отразени в кадастралната калта и кадастралните регистри на землищата на населените маста, като земеделски територии. В настоящия горскостопански план са посочени размерите на предвидените мерки и мероприятия само за района на горските територии, собственост на общината.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на карти за защита от пожари, в мащаб 1:25 000 със съответния цвят на класа на пожарна опасност. Тук са описани и противопожарните дялове

Горите, собственост на общината, са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 77.**

Таблица № 77

за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	-	2.6	2.8	5.4
проценти	-	48.1	51.9	100.0

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени подотдели 433 к, р, с; с обща площ.6 ха или 48.1 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени подотдели 458 б, д; с обща площ 2.8 ха или 51.9 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

По-долу са посочени отделите и тяхното разпределението по землища и клас на пожарна опасност.

ВЕДОМОСТ

за описание на пожарните дялове

(извадка от плана за защита на горските територии от пожари за района на дейност на ТП „ДГС Елена")

№ на пожарния дял	2
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	433;
Клас на пожарна опасност	втори
Площ на дяла в хектари	2.6 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават широколистни насаждения на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	3
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	458;
Клас на пожарна опасност	трети
Площ на дяла в хектари	2.6 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Елена", гр. Елена и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" гр. Велико Търново.

III. Защитена зона „Котленска планина", с код BG 0002029

1. Инвентаризация на защитени зони „Котленска планина" - BG0002029

Разпределението на общата площ на **Защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 78**.

Таблица № 78

Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	-	0.5	2.8	26.3	29.6	76.5
склопени култури	9.1	-	-	-	9.1	23.5
всичко насаждения	9.1	0.5	2.8	26.3	38.7	100.0
всичко залесена площ	9.1	0.5	2.8	26.3	38.7	100.0
всичко по ГСП	9.1	0.5	2.8	26.3	38.7	100.0
в т.ч. дървопр. площ	9.1	0.5	2.8	26.3	38.7	100.0

Залесената площ на горските територии е 38.7 ха, което е 100.0 % от площта по горскостопански план. Горските култури са 9.1 ха, широколистните високостъблени – 0.5 ха, издънковите гори за превръщане са 2.8 ха, а 26.3 ха са нискостъблени.

Незалесени площи няма.

2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Котленска планина“ - BG0002029

В обхвата на защитената зона попада местообитание **91GO Панонски гори с Quercus petrea Carpinusи betulus) ,** отдели и подотдели №№ 199 у1; 200 ж; 202 б, д; 204 г, с обща площ 3.3 ха.

3. Общи таксационни данни за Защитена зона „Котленска планина“ - BG0002029

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблици № 79 и 80**. От тях се вижда, че средната възраст е 54 години, средната пълнота – 0.73, средният бонитет – IV (3.9), общият дървесен запас е 3 020 куб.м без клони. средният запас е 78 куб.м/ха, общият среден годишен прираст е 67 куб.м, а на един хектар – 1.73 куб.м.

Таблица № 79

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на насаждението		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
II	21-30	2.2	5.7	200	6.6	5	7
	31-40	6.3	16.3	1225	40.5	-	30
III	41-50	4.1	10.6	645	21.4	-	14
	51-60	26.1	67.4	950	31.5	-	16
Всичко		**38.7**	**100.0**	**3020**	**100.0**	**5**	**67**

Таблица № 80

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	-	-	0.5	7.3	-	7.8	3.9
Благун	-	-	-	0.7	2.6	3.3	4.8
Цер	-	-	-	0.1	2.5	2.6	5.0
Габър	-	-	2.8	0.9	-	3.7	3.2
Келяв габър	-	-	-	21.1	-	21.1	4.0
Върба	-	-	0.1	-	-	0.1	3.0
Елша	-	-	0.1	-	-	0.1	3.0
Всичко	**-**	**-**	**3.5**	**30.1**	**5.1**	**38.7**	**4.0**
проценти	-	-	9.0	77.8	13.2	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава IV бонитет с площ от 30.1 ха или 77.8 %.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Котленска планина“ - BG0002029 е показано в **таблица № 81.** От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 41 до 60 години с обща площ от 30.4 ха – 78.5 %.

Основен дървесен вид е келявият габър – 21.1 ха или 54.5 % от площта и 14.3 % от запаса или 430 куб.м., следван от белия бор с площ 7.8 ха и запас 1 720 куб. м. (20.2 % и 56.9 %).

Таблица № 81

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	5.2	2.6	-	-	-	-	-	7.8	20.2
Благун	-	0.6	2.7	-	-	-	-	-	3.3	8.5
Цер	-	-	2.6	-	-	-	-	-	2.6	6.7
Габър	-	2.4	1.3	-	-	-	-	-	3.7	9.5
Келяв габър	-	0.1	21.0	-	-	-	-	-	21.1	54.5
Върба	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	0.3
Елша	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	0.3
Всичко	**-**	**8.3**	**30.4**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**38.7**	**100.0**
проценти	-	21.5	78.5	-	-	-	-	-	100.0	

4. Горскостопански план на защитена зона “Котленска планина“ - BG0002029

4.1. Планирани сечи в Защитената зона

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Котленска планина“ - BG00020290 е планирано да се извършват възобновителни сечи в келявгабърови гори, в подотдели 205 „в“, „ж“.

В подотдели 200„р, 202 „к“, „ю““ е планирана насока „трансформация“, чрез провеждане на отгледна сеч – пробирка и прореждане.

В подотдел 204 „г“, местообитание **91GO Панонски гори с Quercus petrea Carpinusи betulus),** е планирана насока „отглеждане“ – прореждане 15 %

Разпределението на площта за всички видове сеч по вид на сечта и по насока на стопанисване в горите на защитената зона е показано в **таблица № 82.**

Таблица № 82

разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки в горите на защитената зона

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване				
		Възобновяване	Отглеждане	Трансформация	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни						
Бялборови култури	ха	-	-	8.6	8.6	23.6
	куб.м	-	-	270	270	37.2
Всичко иглолистни	**ха**	**-**	**-**	**8.6**	**8.6**	**23.6**
	куб.м	**-**	**-**	**270**	**270**	**37.2**
Широколистни високостъблени						
Габъров	ха	-	0.5	-	0.5	1.4
	куб.м	-	5	-	5	0.7
Всичко широколистни високостъблени	**ха**	**-**	**0.5**	**-**	**0.5**	**1.4**
	куб.м	**-**	**5**	**-**	**5**	**0.7**
Издънкови за превръщане						
Буково-габъров СрН П	ха	-	1.1	-	1.1	3.0
	куб.м	-	20	-	20	2.8
Всичко издънкови за превръщане	**ха**	**-**	**1.1**	**-**	**1.1**	**3.0**
	куб.м	**-**	**20**	**-**	**20**	**2.8**

Нискостъблени						
Келявгабъров	ха	26.2	-	-	26.2	72.0
	куб.м	430	-	-	430	59.3
Всичко нискостъблени	**ха**	**26.2**	**-**	**-**	**26.2**	**72.0**
	куб.м	**430**	**-**	**-**	**430**	**59.3**
ОБЩО						
ОБЩО НАСОКИ	**ха**	**26.2**	**1.6**	**8.6**	**36.4**	**100.0**
	куб.м	**430**	**25**	**270**	**725**	**100.0**

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Котленска планина“ - BG0002029, собственост на община Елена, е показано в **таблица № 83.**

Таблица № 83

разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в нискостъблени											
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.7
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.6
Келяв габър	430	480	195	285	-	-	-	-	260	25	20.9
широколистни	430	480	195	285	-	-	-	-	260	25	26.2
проценти	89.6	100.0	40.6	59.4	-	-	-	-	54.2	5.2	-
Общо възобновителна	430	480	195	285	-	-	-	-	260	25	26.2
проценти	89.6	100.0	40.6	59.4	-	-	-	-	54.2	5.2	-
ВСИЧКО ВЪЗОБНОВ. СЕЧИ	**430**	**480**	**195**	**285**	**-**	**-**	**-**	**-**	**260**	**25**	**26.2**
проценти	89.6	100.0	40.6	59.4	-	-	-	-	54.2	5.2	-
Прореждане в иглолистни											
Бял бор	170	210	60	150	-	90	15	105	30	15	5.2
иглолистни	170	210	60	150	-	90	15	105	30	15	5.2
проценти	81.0	100.0	28.6	71.4	-	42.9	7.1	50.0	14.3	7.1	-
Благун	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.6
широколистни	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.6
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	50.0	-	50.0	50.0	-	-
Общо прореждане	180	220	60	160	-	95	15	110	35	15	5.8
проценти	81.8	100.0	27.3	72.7	-	43.2	6.8	50.0	15.9	6.8	-
Прореждане в широколистни високостъблени											
Габър	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5
широколистни	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	-	-	-	100.0	-	-
Общо прореждане	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	-	-	-	100.0	-	-
Прореждане в издънкови за превръщане											
Габър	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.1
широколистни	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.1
проценти	66.7	100.0	16.6	83.4	-	16.7	-	16.7	66.7	-	-
Общо прореждане	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	1.1
проценти	66.7	100.0	16.6	83.4	-	16.7	-	16.7	66.7	-	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
					строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо			
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	80	95	20	75	15	40	5	60	15	-	2.1
иглолистни	80	95	20	75	15	40	5	60	15	-	2.1
проценти	84.2	100.0	21.0	79.0	15.8	42.1	5.3	63.2	15.8	-	-
Габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.7
широколистни	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.7
проценти	100.0	100.0	50.0	50.0	-	-	-	-	50.0	-	-
Общо пробирка в иглолистни	90	105	25	80	15	40	5	60	20	-	2.8
проценти	85.7	100.0	23.8	76.2	14.3	38.1	4.8	57.2	19.0	-	-
ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ	**295**	**360**	**90**	**270**	**15**	**140**	**20**	**175**	**80**	**15**	**10.2**
проценти	81.9	100.0	25.0	75.0	4.2	38.8	5.6	48.6	22.2	4.2	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	250	305	80	225	15	130	20	165	45	15	7.3
иглолистни	**250**	**305**	**80**	**225**	**15**	**130**	**20**	**165**	**45**	**15**	**7.3**
проценти	82.0	100.0	26.3	73.7	4.9	42.6	6.6	54.1	14.7	4.9	-
Благун	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	3.3
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.6
Габър	35	45	10	35	-	5	-	5	30	-	2.3
Келяв габър	430	480	195	285	-	-	-	-	260	25	20.9
широколистни	**475**	**535**	**205**	**330**	**-**	**10**	**-**	**10**	**295**	**25**	**29.1**
проценти	88.8	100.0	38.3	61.7	-	1.9	-	1.9	55.1	4.7	-
ВСИЧКО	**725**	**840**	**285**	**555**	**15**	**140**	**20**	**175**	**340**	**40**	**36.4**
проценти	86.3	100.0	33.9	66.1	1.7	16.7	2.4	20.8	40.5	4.8	-

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона „Котленска планиня“ 0002029годишното ползване по горскостопански план от 2024 год.е **72 куб.м. без клони,** което представлява **107.5 %** от общия среден годишен прираст на тези гори **– 67 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 3 020 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях **е 2.38 %,** а на 1 ха – **1.86 куб.м.**

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от 840 куб.м с клони, би следвало да се добие 175 куб.м строителна дървесина или 20.8 %, от която едра – 15 куб.м (1.7 %), средна – 140 куб.м (16.7 %) и дребна – 20 куб.м (2.4 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – 340 куб.м (40.5 %) и използваема вършина – 40 куб.м (4.8 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 285 куб.м (33.9 %).

4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитените зони

През настоящия ревизионен период в насажденията на защитената зона не се планира залесяване.

4.3. Паша в горските територии на Защитените зони

Паша на домашни животни е разрешена в отдели и подотдели №№ 199 у1, 200 ж, р; 202 б, д, к, л, ю; 204 г, н; 205 в, ж, или цялата площ на зоната.

4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона

При видовете подходящи за съответното месторастене, в защитена зона "Котленска планина" BG0002029, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостоите, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата **таблица № 84.**

Таблица № 84
сравнение на площта
по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	7.8	20.2	3.4	8.7	3.4	8.7
Благун	3.3	8.5	6.8	17.6	6.8	17.6
Цер	2.6	6.7	2.6	6.7	2.6	6.7
Габър	3.7	9.5	4.8	12.4	4.8	12.4
Келяв габър	21.1	54.5	21.0	54.3	21.0	54.3
Върба	0.1	0.3	0.1	0.3	0.1	0.3
Елша	0.1	0.3	-	-	-	-
Всичко	38.7	100.0	38.7	100.0	38.7	100.0

От горните данни е видно, че белият бор намалява своето участие за сметка на увеличението на благуна и габъра.

5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона "Котленска планина" BG0002029

Всички мероприятия за защита на от пожари на горските територии, собственост на община Елена, са планирани съгласно чл.136 от Закона за горите от 08.03.2011 г. (влязъл в сила от 09.04.2011 г), Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии (ДВ бр.7 от 2004 г.) и Наредба № 8 от 11.05.2012 г. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Планът за защита от пожари, на горските територии, собственост на общината, е извадка от планът за защита на горските територии от пожари, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Елена", гр. Елена, като обхваща и горските територии, отразени в кадастралната калта и кадастралните регистри на землищата на населените маста, като земеделски територии. В настоящия горскостопански план са посочени размерите на предвидените мерки и мероприятия само за района на горските територии, собственост на общината.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на карти за защита от пожари, в мащаб 1:25 000 със съответния цвят на класа на пожарна опасност. Тук са описани и противопожарните дялове

Горите, собственост на общината, са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 85.**

Таблица № 85
за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	-	35.3	3.4	38.7
проценти	-	91.2	8.8	100.0

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели 200 р; 202 к, п, ю; 205 в, ж; с обща площ.35.3 ха или 91.2 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 199 у1; 200 ж; 202 б, д; 204 г, н; с обща площ 3.4 ха или 8.8 %.

Като цяло преобладават горите със средна пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

По-долу са посочени отделите и тяхното разпределението по землища и клас на пожарна опасност.

ВЕДОМОСТ

за описание на пожарните дялове

(извадка от плана за защита на горските територии от пожари за района на дейност на ТП „ДГС Елена")

№ на пожарния дял	2
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	200, 202, 205;
Клас на пожарна опасност	втори
Площ на дяла в хектари	35.3 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават широколистни насаждения на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	3
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	199, 200, 202, 204;
Клас на пожарна опасност	трети
Площ на дяла в хектари	3.4 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Елена", гр. Елена и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението" гр. Велико Търново.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Теренната работа за настоящия план е извършена през месец юни-август 2022 год. от екип на „Агролеспроект“, ръководен от инж. Стоянка Дановска. Камералната работа е извършена от “Агролеспроект - ЕООД от Илия Ангелов през месец юни-септември 2023 год..

При картирането на гората за картна основа са използвани топографски карти в мащаб 1:10000 (от 1972 година) както и горскостопанските карти от на ТП „Държавно горско стопанство Елена” от 2024 година в мащаб 1:10000. За цялата територия на общината са използвани мащабирани сателитни снимки (мащаб 1:10000) от 2020 година.

Използваните бонитетни и растежни таблици са следните:

Бял бор (култури)	-	Кръстанов, Беляков, Шиков
Черен бор (култури)	-	Цаков
Бук (семенен)	-	Недялков
Бук (издънков)	-	Недялков, Кръстанов, Беляков
Дъб (семенен)	-	Вименауер
Зимен дъб (издънков)	-	Сираков
Цер (издънков)	-	Кумчев, Духовников, Сираков
Дъб (издънков)	-	Шустов
Липа (семенна)	-	Армашеску, Тома, Децей, Дорин
Липа (издънкова)	-	Матвеев, Мотин
Тополи	-	Кръстанов, Беляков, Попски
Трепетлика	-	Тюрин
Акация	-	Ж. Георгиев
Върба	-	Ж. Георгиев
Келяв габър	-	Ж. Георгиев

Запасът на насажденията и културите е определен по растежни таблици, при минимална височина 3 метра.

Този план влиза в сила след утвърждаването му от Регионална дирекция по горите гр. Шумен и важи за срок от 10 години, считано от датата на утвърждаване.